

اُزْفَلَا

حَقْنْدَه

طَبِيعِي ، جَغْرَانِي ، اِجْتِمَاعِي ، اِقْتِصَادِي ، تَارِيحِي ، مِلْكِ

مَعْلُومَاتِي جَامِع

سَالْنَامَه

۱۹۲۷

استانبول : الهامی - فوزی مطبعه سی

مقدمه

بویوک انقلابمزدن سوکرا فکراً ، روحاً یوکسه‌ان ؛ مدنی موجودیتلر ایچنده حریتی ، حق حیاتی سه‌زنن ولایتلر منخلقنی بر برینه طاقمق و آره‌لرنده اجتماعی رابطه‌لری تحکیمه چالیشمق وطن مفهومنک ایجاب ایتدیکی بر ضرورتدر . مسعود انقلابمزدن اوزرندن زمان کچدکجه بو ضرورتک قیمت و اهمیتنک داها زیاده تقدیر ایدیله‌جکندنده شبهه یوقدر .

جنوب‌حدودنده‌کی ولایتلر من آراسنده موقعاً اهمیت مخصوصه‌بی و تاریخاً شامل بر شهرتی و هردرلو ترقی و عمرانه بویوک قابلیتی‌حائز بولونان « اورفا » شهری و ولایتی حقنده عمومی و صحیح معلوماتی محتوی بر اثرک وجوده کتیرله‌سنی ولایته کلدیکم کوندن بری تصور ایتمکده ایدم .

۱۹۲۷ سنه‌سی مجلس عمومی اجتماعنده تفصیلاً ایضاح ایدیله‌ن بوتصورتام ، اعضای محترم‌نک تصویبینه مظهر اولمش و بنام‌علیه اورفا حقنده طبیعی ، جغرافی ، اجتماعی ، اقتصادی ، تاریخی ، ملکی معلوماتی محتوی بر اثرک تحریر و طبعی ایچین ایجاب ایدهن تخصیصات قبول ایدلمشدی .

معلم راسم نابی و مطبعة ولایت مدیری نورالدین نابی بکلرک مساعیسیله وجوده کلن بو اثرک ترتیب و تدقیقه عائد نقصانلری ولایت مفتیسی حسن افندی ایله محاسبه خصوصیه مدیری بهاء‌الدین و خواجه زاده شکری بکلردن متشکل هیئت طرفندن اکمال ایدلدی .

بو اثرده استهداف ایدیله‌ن غایه ، ولایتک احوال عمومی‌سنی بوتون وطنداشلره طاقمق در .

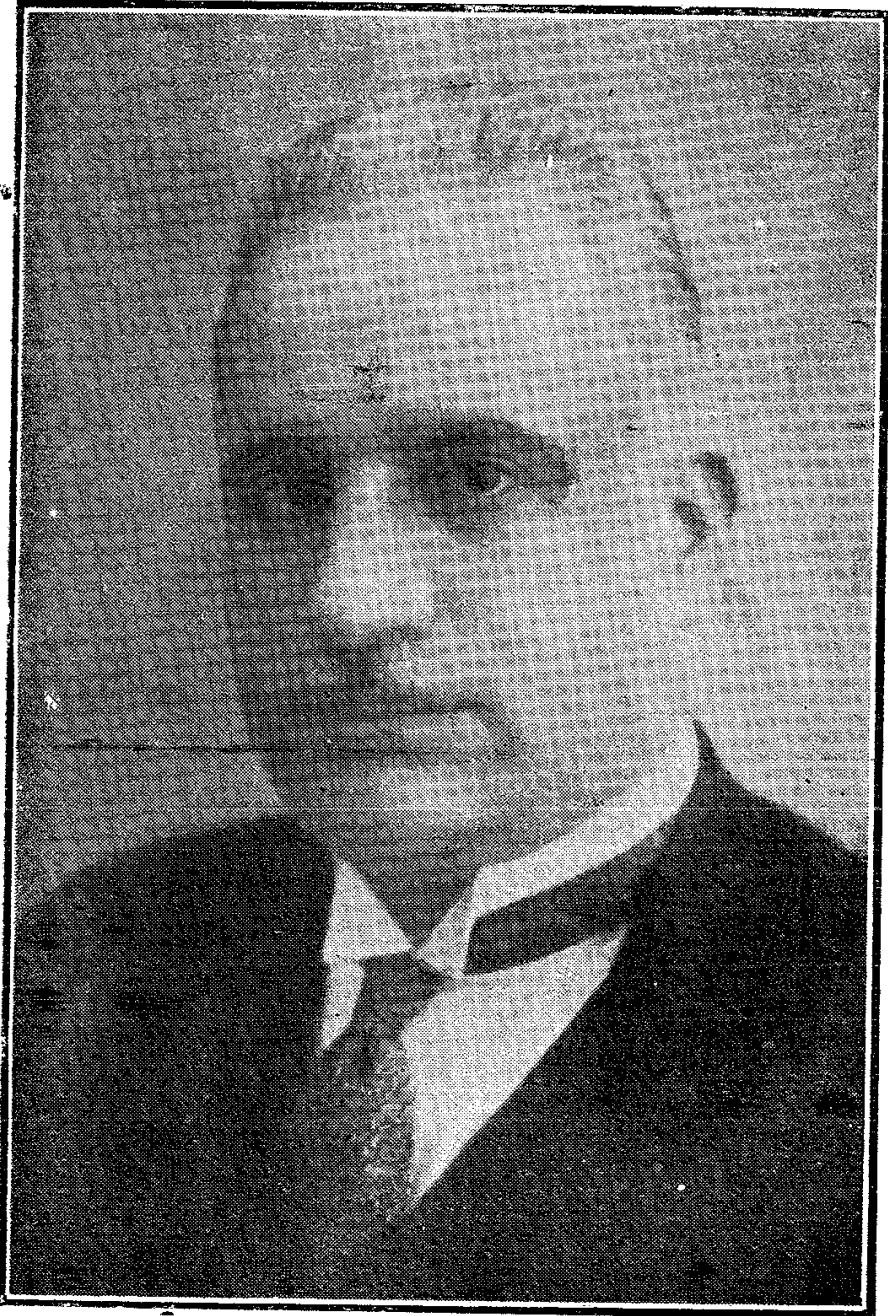
مملکتک حیات عرفانه یکی بر دوره انقلاب آچان جمهوریت‌مزه و اونک بانیسی بویوک خلاصکارمزه نهایتسنر شکرانلرمی تقدیم ایله مباہی‌یم .

اورفا والسى فؤاد بك افندى

اورفا مبعوثی :

۱۹۲۷ مبعوثان انتخابانده اورفا مبعوثانقلرینه دوكتور رأفت علی صائب ،
معلملر برلکی احرا هیئتی رئیس رأفت ، اوطهباشی زاده محمود و محرر لر دن
فرید جلال بککرا انتخاب اولمشلردر .

علی صائب بک

رأفت بك

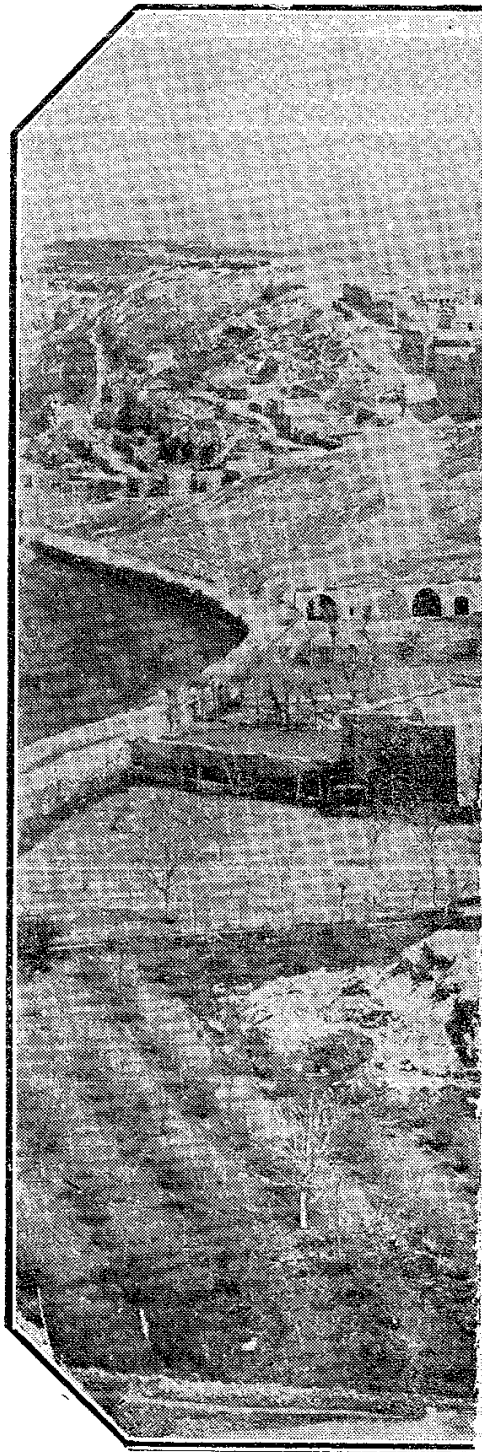
دوقنور رأفت بك

فريد مهول بك

محمود بك

رأفت بك

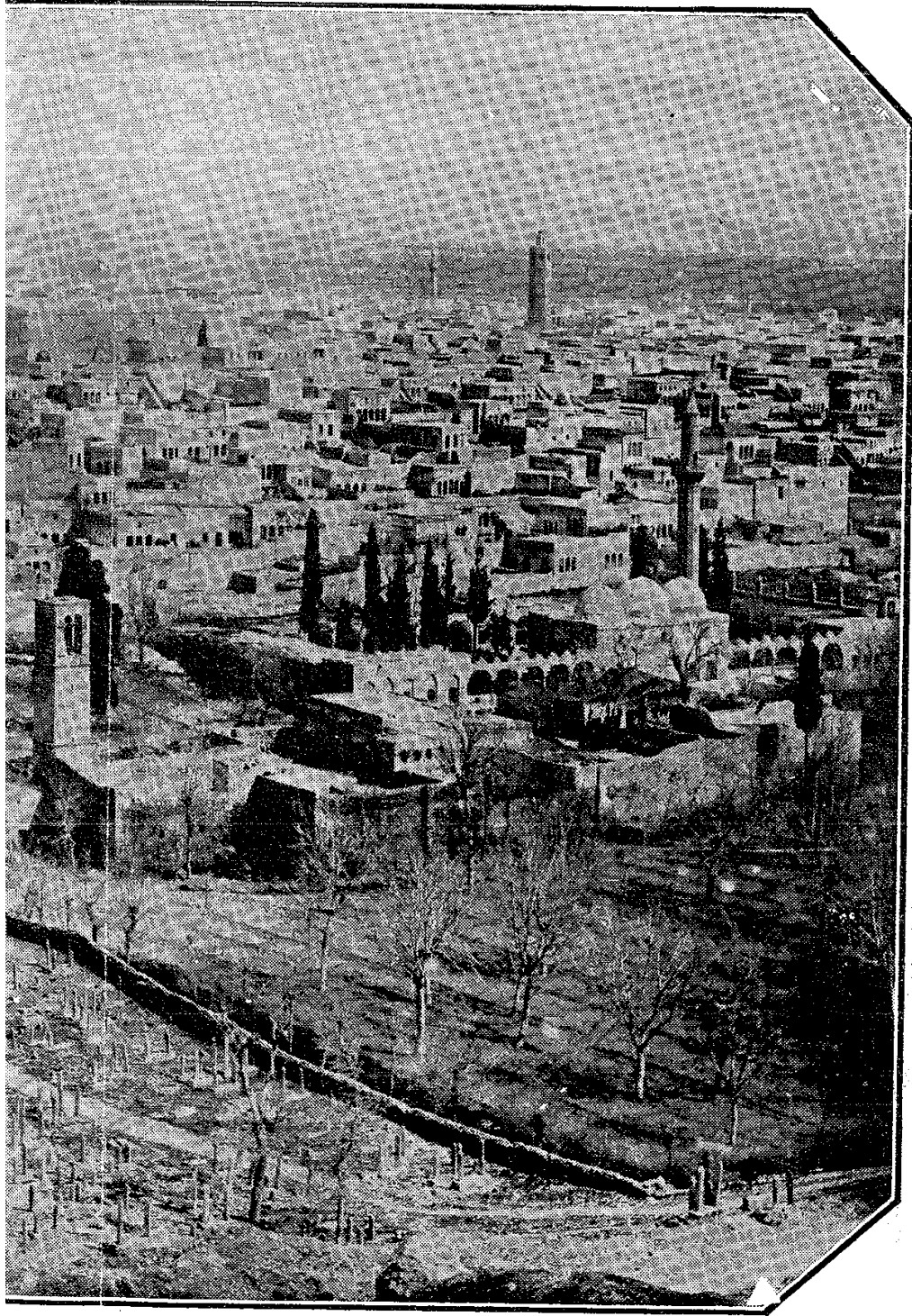
دوقنور رأفت بك

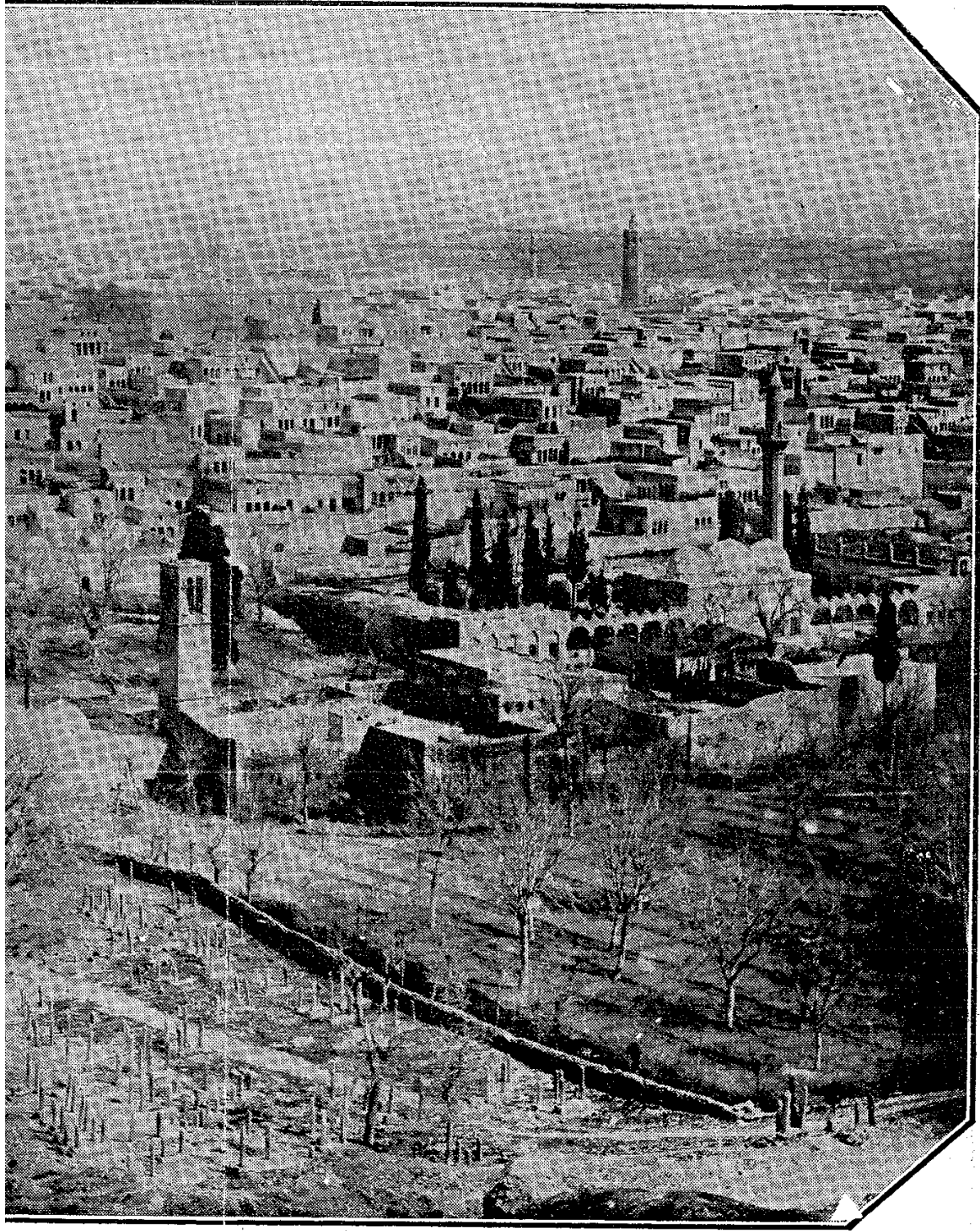
فريد جهول بك

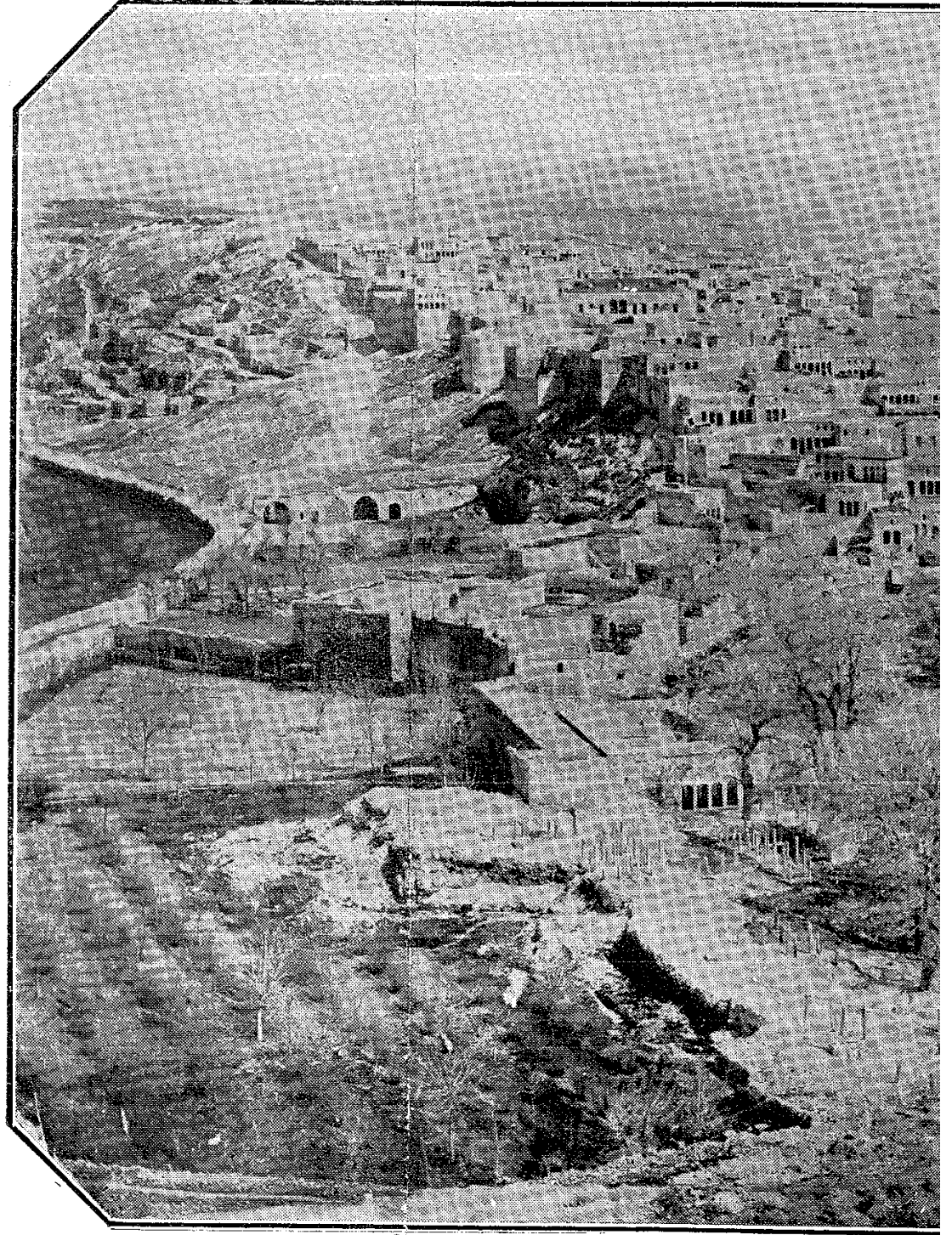
محمود بك

اورفا شہر

اورفا شہر بئك منظر

رہ عثمانیہ سی

— برنجی قسم —

« اورفانک احوال طبیعیہ سی و جغرافیہ وضعیتی »

[حد دی، عوارض طبیعیہ سی، اقلیم و مؤثراتی، حیات نباتیہ سی،
حیات حیوانیہ سی، مساحت سطحیہ سی، نفوسی]

۱ — حدودی :

آناطولینک جنوب ولایت لرنڈن برنجی تشکیل ایدن (اورفا) ولایتی، شمال و شمال غربی جہت لرنڈن ملاطیہ ولایتی تحدید ایدن فرات نہری، غرباً غازی عینتاب ولایتی تحدید ایدن ینہ فرات نہری، شرقاً ماردین ولایتی، شمال شرقی جہت لرنڈن دیار بکر ولایتی، جنوباً دیکجہ - نصیبین شمندوفر خطی ایلہ چہ ویریلشدر .

۲ — جغرافیہ موقعی :

اورفا ۱۰°، ۳۷° عرض شمالی و اذمیت لرنڈن کچن نصف النہار دائرہ سی مبدأ طول اولدیغنه کورہ ۱۰° درجہ طول شرقیہ واقعدر .

۳ — عوارض طبیعیہ :

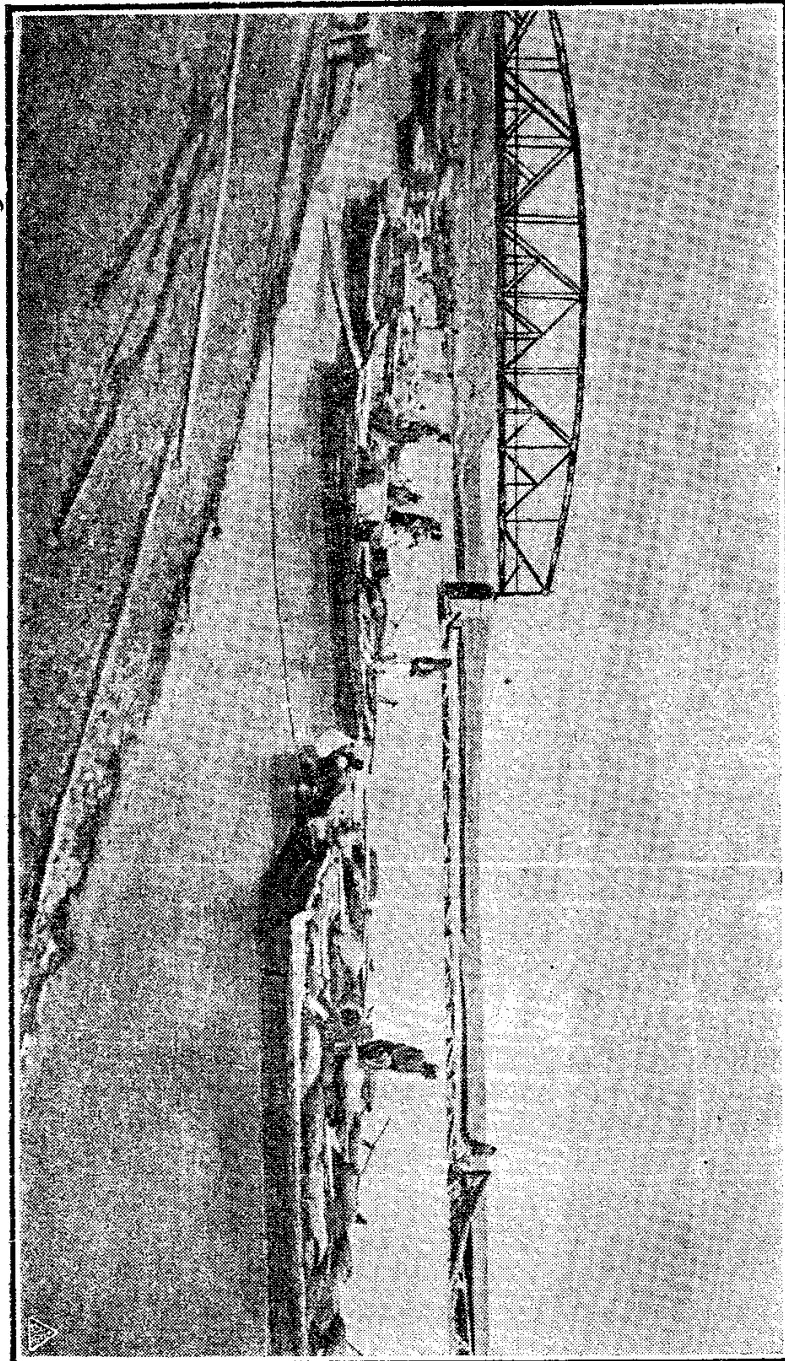
ولایتک شمال و شمال غربی قسمی، تپہ سلسلہ لرلیہ عارضہ لئش منبت پایلا و وادیلر لرنڈن، تشکل اراضیدن عبارتدر . غرب طرفی عینی وضعیتہ اولوب بو میانده صولاق و پک منبت اراضیہ مالک اولان سروج اووامی

وارد در که : بونک بر قسمتی یکیجه - نصیبین شمندوفر خطی سوریه به تک
ایتمشدر . اووانک مهم اقسامی ولایت حدودی داخلنده در .
شرقده شمالدن جنوبه امتداد ایدن (تک تک) سلسله سی موجود اولوب
بونک غربنده قوه انباتیه سیله معروف (حران) شرقده تک قیمتدار اراضی به
مالک بولنان (ویران شهر) اووالری بولتمقده در .
ولایت داخلنده کی طاغیر عمومیت اعتباریله کنج طاغیردن ، امتداد لری
بویجده دوز و عارضه سز تپه لردن متشکلدر .

یالکز نفس اورفا شهرینک غرب و جنوب غربی طرف لری احاطه ایدن
طاغیر اختیاردر لر . ولایت داخلنده کی طاغیرک بعضی لری وولقانیک اولوب
بولرده - ژوؤلوزی - تأثیرات ایله بکون شکلی تبدیل ایتمش بعض قراترلرک
- فتحه - موجودتی بو طاغیرک وقتیه حال اندافاعده اولدقیرینه دلیل تشکیل
ایتمکده در .

مع هذا اکثریت اعتباریله ولایت داخلنده کی طاغیر رسوبی قسمنددر لر که
بو نوع طاغیرده تک چوق طاش او جاقلری موجوددر .
مملکتک قرون قدیمه دنبری بوتون مبانیمی بو طاغیردن کسین طاشلره
انشا ایدلمشدر . و الانده شهرک انشا آتی بو طاشلره المحصار ایتمکده در .
بو او جاقلر طاش معدنی دینه جک قدر حائر اهمیتدر . بو او جاقلرده تک
بویوک و ارتفاعی مغاره لر وجوده کلمشدر که منظره اعتباریله جدا مهیب و مخوفدر .
طاشلری یوموشاق و هر درلو ایشلنمه یه ال ویریشلیدر . بو طاشلر
مقطع لردن کسیلدیکی زمان یوموشاق ایسه ده ایامک سروری و هووانک تأثیراتی
ایله سرتلک پیدا ایتمکده در .
وقتیه اورفا شهرینی دائراً مدار محیط اولان (سور) بو طاغیردن
کسین قوجا قوجا طاشلره انشا ایدلمش صوک زمانره قدر خارجی تأثیرات
ایله صلابتنه خلل کلامشدر . ایکنجی بر نوع طاش دها وارد در که بو غایت
سرت و ایشلنمه یه مساعد اولقله برابر رنگی بر آز اسمرجه در .
بوندن بشقه (کر موش) طاغنده و تک تک سلسله سنده جنسی تک آبی
اولمایان بر نوع قرمنی مرمر معدنی بولتمقده در .

ولایت اراضی فی عارضه لنڈیرہن سلسلہ لر آرسندہ گرموش ، قرہ جہ طاغ ،
ارات طاغ لری معروف در کہ بونلرک ایچریسندہ قرہ جہ طاغ ۱۵۰۰ متره

قرہ جہ طاغ

ارتقاغندہ در . ولایت داخلمندہ کی داغ لردہ بعض معادنک موجودیتی کورلمکده
ایسہ دہ بلالی باشلی تدقیقات فنیہ یابیلہرق جنسلری تثبیت ایدیلہ ماہشدر .

ولایت داخله کی صورت :

فرات نهری : ولایتك سيوهرك قضااسنده نصیبین قریبہ سی جوارنده ولایت داخله کبرهرك برجوق دره وایر مقلری و بو میانده ملاطیه ایلهغازی عینتاب ولایتلرینی بر بزدن آیران (كوك صو) پی ده آلدقندن سوکره (بیره جك) قصبه سنی صولده براقورق جرابلس کوپریسنده ولایت حدوندن چیقارق سوریه اراضیسنه داخل اولور .

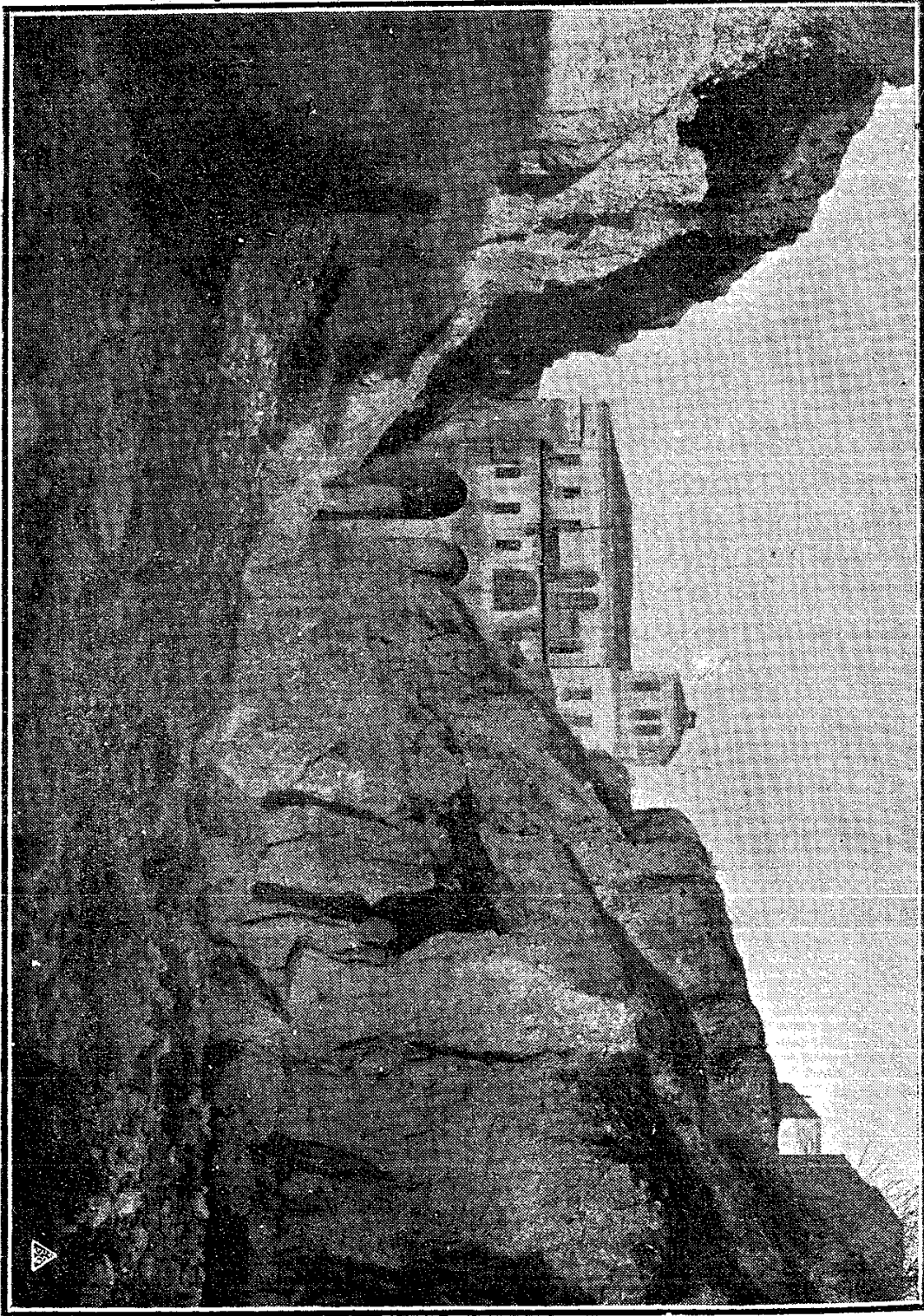
بوهر آچلمسی امکان داخلنده به لئان قناللرله ولایتك الكهمم اووالرینی اروا واسقا ایدهرك ولایتی تورکیه نك بر مصری حاله کتیره جك قابلیته ایسه ده شمدی یه قدر بو باده اساسلی بر تشبث وقوعه کلامشدر .
بو نهر دن شمديلك يالكيز وسائط ثقلیه خصوصنده استناده ایدیله بیلمکده در . [*]

بو نهر کندینی بسله ین قار و بوز کتله لرینك اریمه یه باشلادیغی مارت آبی ابتدالرنده تدریجاً یوکسه لهرك مایس اون بشنده اون ایکی متره ارتفاعنه قدر چیقدیغی کی منحنط اراضیده عرضی بر کیلومتری بولمقده در .

جولاب نهری : قبا حیدر ناحیه سی داخلنده [دیب حصار وادنه] کویلرندن نبعان ایدن جولاب نهری ناحیه داخلنده کی وحران قضااسنك شمال مائله لرنده کی کویلری صولادقندن صکره حرانك یقینندن کچن ورقه نك اوست طرفنده [بلیخ] نهرینه دو کولن برچای در .

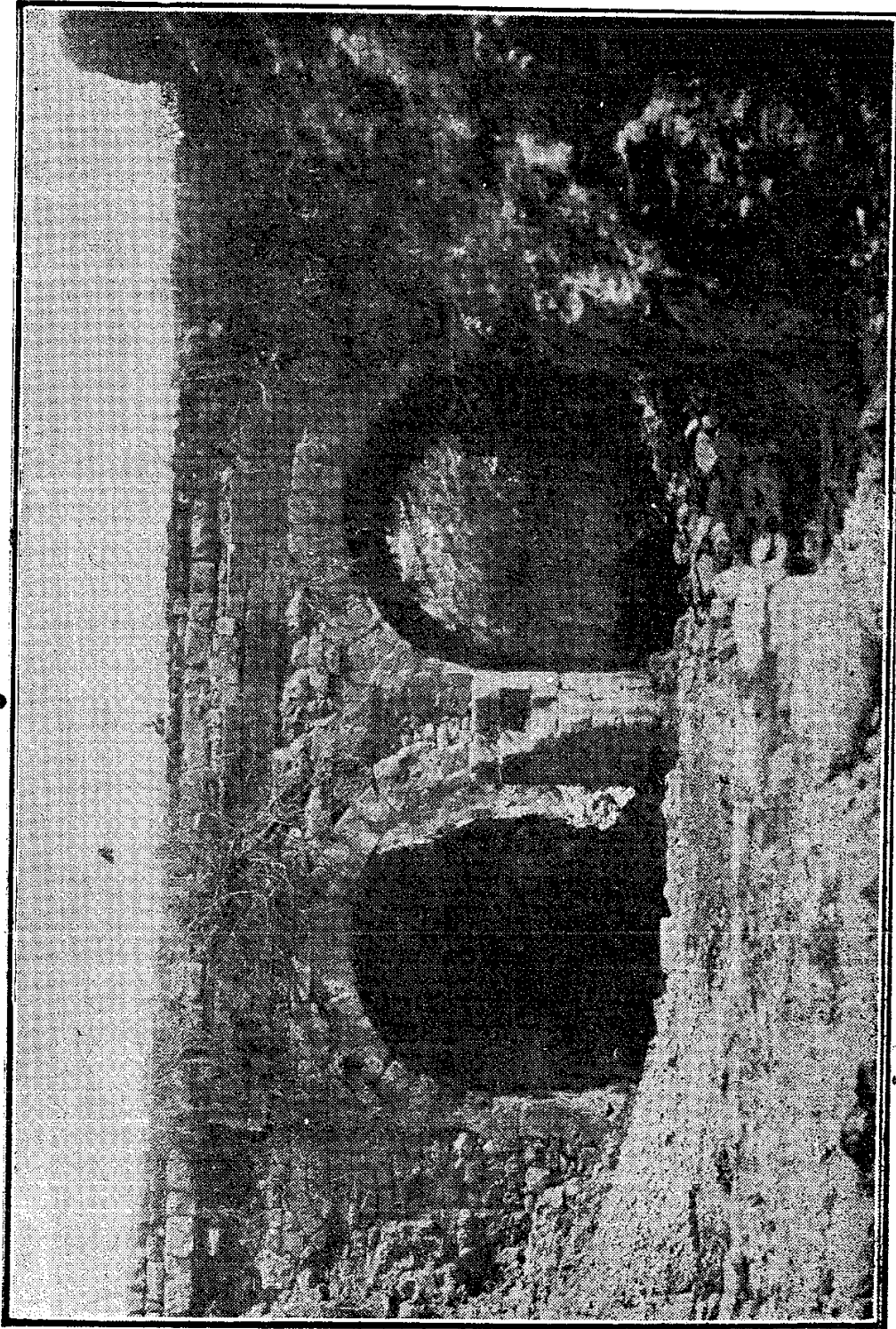
اورفا قلعه سی اتکننده [عین ذلیخا] و [خلیل الرحمن] کوللرندن نبعان ایدن وشهر ایچندن کچن خلیل الرحمن صوبی شهرک باغچه لرینی صولادقندن صکره جولاب چایی ایله برله شیر . بو نهر برجوق کویلری اسقا ایدر آنجق قیش زمانلرنده بلیخ نهرینه قاریشیر . یاز موسمنده صولری آز اولدیغی و بر چوق اراضی اسقا ایدلیدیکی جهته حران اراضیسی خارجنه چیقاماز .

[*] نهر اوزرنده قوللانین وسائط ثقلیه شاختر دنیان آلتی دوز برنوع ابتدائی قایق ایله شیشیرلش طولوملردن یاپیلان وکلهک تعبیر ایدیلن برطاقم سالاردن عبارتدر .

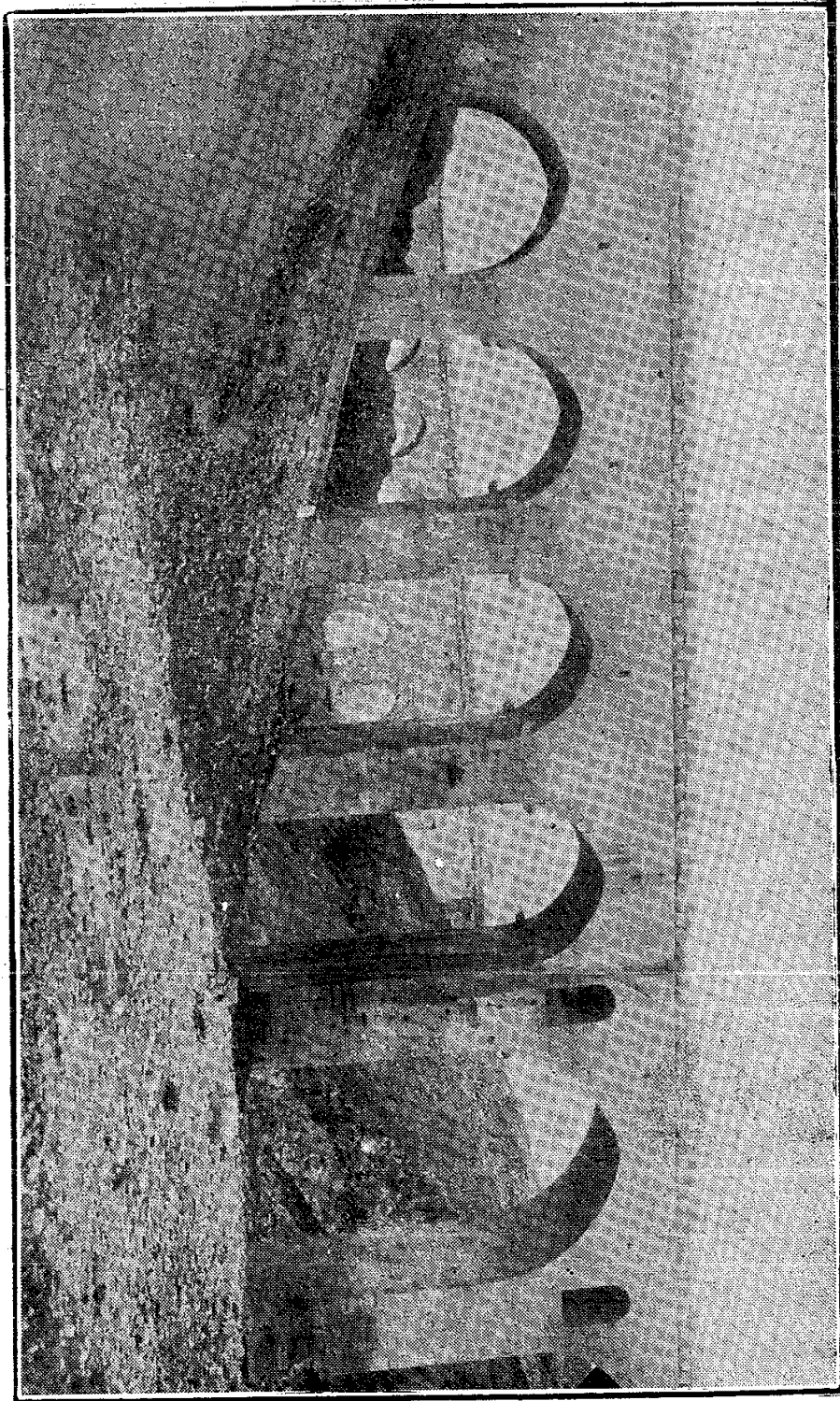
قاره قزوينه درهسي اوزدهنه سينا

هارون رشيد زماننده اسماعيل بن صبيح بونهرک منبعندن آلمش كيلومترو
اوزاق اولان حران قصبه سنه قدر بر قنال آچمش وصو آقتمش ايدي که
حرانک بويوک جامی - خرابه در - حوليسنده بک مزین حوضی ايله خراب
قنالر الآن موجوددر .

قاره قویون دره سی از زنده آثار عتیقه دونه بکوبی

قاره قویون دره سی : اورفانک شمال غربیسنده ایکی اوچ ساعت مسافه ده
بولنان دمبرجک ، دیرکلی وادیسنده کی قویولردن نبعان ایله قیدش ابتداسنده
ایملک مهار صوکنه قادار آقان بر نهردر .
بو نهر رومالیر زماننده [دهسان] اسمیله طانمشدی . شهرک غرب

قارہ قوریوہ درہ سی اوزرنہ علی صاحب کوریسی

طرفندہ نو کون حابلی بانجھہ سی تسمیہ ایدیان وادین کچہرک خلیل الرحمن
جواریدہ کی سوردن شہرہ داخل اولور و خلیل الرحمن صوبوہ الہرق
شہرک اورناسندن جریان ایدردی . نو نہر قیش موسمنده صبق صبق واقع
اولان سیلارلہ کسب جنسامت ایدرک شہر داخلندہ بعض تخریبات ایقاع

ایتدیکی ایچون [قاره قویونیلر] سورخارجنده و شمال طرفنده درین برحرا
آچارق بو نهرک تخریباتندن شهری قورنارمشلردر که بو نهر او زماندنبری
قاره قویون دره سی نامنی آلمشدر .

خابور نهری : ولایت داخلنده بویوک بر نهردر . فراتک تابعلرندن
بریدر . ولایتک شرق شمالی حدودینی چرچیوهله بن قره جه طاغ اتکلرندن
قاینار . ماردین ولایتی داخلنده رأس العین قضااسنده ایکی چایی دها آلهرق
جنوب شرقی به طوغری جریان و صولدن یعنی شمالدن [زرقان] ایله [جاغ
جاغ] چایلریله برلشهرک جنوبه دوزر و سنجار طاغندن کلن سنجار چایی ده
آلیر . صوکره غربه میلان ایدر . ابوسرای [قرقسیا] خرابه لری یاننده فرات
نهرینه منصب اولور . مجراسنک طولی اوچیوزاللی کیلو مترویه یقیندر . وقتيله
بک چوق شهر و قصبه لرله معمور بولنان مجراسی بوکون عرب عشرتلیرنیک
سیاه چادیرلریله اورتولیدر .

بلیخ نهری : حرانک جنوبنده اغجه قلعه - عین العاروس موقعلرندن
نبعان ایده رک تورکمن جولابی ارضیسنی صولادقدن صوکره رقه یقیننده
فرات نهرینه منصب اولور که بو نهر وقتيله ولایت حدودی داخلنده ایکن
بوکون منبعندن منصبنه قادار شمیدیکی حدودمزنک جنوبنده و سوریه اراضیسی
داخلنده قالمشدر .

کهریز صویی : اورفانک شمال غربیسنده و ایکی ساعت مسافه ده کائن
عاشق قریه سی جوارنده کی تبه اتکلندن نبعان و قپالی بر مجرادن و باغلیر
آره سندن جریان ایده رک شهره داخل اولان بو صودن شهرک قسم کلیسی
استفاده ایدر ، قابل شرب بر صودر .

بوندن بشقه جاوساق قریه سندن نبعان ایدن بر قاچ اوفاق پیکار دها
واردر که بونلر متعدد مجرالردن شهره داخل اولورلر . بومیانده [بامیه]
صویی اک زیاده شره صالح بولمقده در .

کرموش صویی : شهره بر بچق ساعت مسافه ده و کرموش طاعی اتکلنده

کائن بولنان کرموش کوبندن نبعان ایدن بو صو قریه نك باغچه لرینی و بر قسم اراضی سنی صولار و شربه صالحدر .

قارا کوپری صویی : اورفا شهرینه بر ساعت مسافه ده کائن اولان و شهرک صیفیه سی مقامنده بولنان قارا کوپری کوبنده [جه به جه] ، [آغ پیکار] ، [دیسنز] ناملرنده کی منبعلردن تشکل ایدر و کویک باغچه لرینی و اراضی سنی صولاره اورفانک مرکز قضا سنه ملحق کلدین ، چفتلاک ، چولمکچی ، تولمن ، انچه حصار ، اوردک قریه لرنده بر صو منبعلری اولوب بو صولر کنندی قریه لرنده کی اراضی و باغچه لری صولامقده در .

سروج قضا سنده علیکور صویی : علیکور پیکار باشی دنیان بر محلدن نبعان ایدرک علیکور ، قارا و جوارنده کی دیگر بر قاچ کوی اراضی سنی صولار بو صویاز موسمنده محیطندن خارجه چیقماز ایسه ده قیش موسمنده [عین بط] بوغازنده قره موخ نهرینه منصب اولور .

بیره جک قصبه سی جوارنده کهریز ، جعبر ، زیتون صولری واردرکه بو صولرله شهرک باغچه لری اسقا ایدیلر و یالکنز کهریز صویندن قصبه خاخی استفاده ایدر .

قضا داخلنده آیراق ، طات عینی ، تسعه ، عنق ، کفرکاب ، خلفتی ، بیله سور ، عینی ، جول و نهر سعید قریه لرندن آیری آیری و اولدقجه مهم مقدارده صولر نبعان ایدر سه ده اراضی طاغلق بولندیغندن پک آز اراضی و باغچه لر اسقا ایدرک بقیه لری فراته دو کولور .

یایلاق قضا سنده این باشی صویی : [خلق آراسنده هیم باشی] ده نیان محلدن نبعان ایدن بر صو واردرکه بو صو فرات نهری سویه سندن تقریباً سکنز اون متره ارتفاعده بر قایا آلتندن غایت صاف و براق اوله رق نبعان ایدوب یانی باشنده بوتون اقسامی قیادن او بولش اوچ کوزلی بر دکرمنی چه ویردکن صو کره فراته قاریشر .

هیوک صویی : بو صودخی یایلاق قضا سی داخلنده بازیکي ناحیه سنک مرکزی اولان هیوک قریه سنک غرب طرفنده ایکی یردن وقایا آلتندن نبعان ایدرک

ایکی اوفاق کول تشکیل ایتدکن صکره آیاقلری برلشهرک برچای حالنده هیوهک، یوقاری و آشانی چتاق باغچه و اراضیلرینی صولار. بو صو اوزرنده متعدد دکرمنلر واردر. بوندن بشقه قضایک الک زیاده هیوهک ناحیهسی داخلنده محیطنده کی اراضی و باغچهلری اسقا ایدر داها بعض اوفاق صولر واردر.

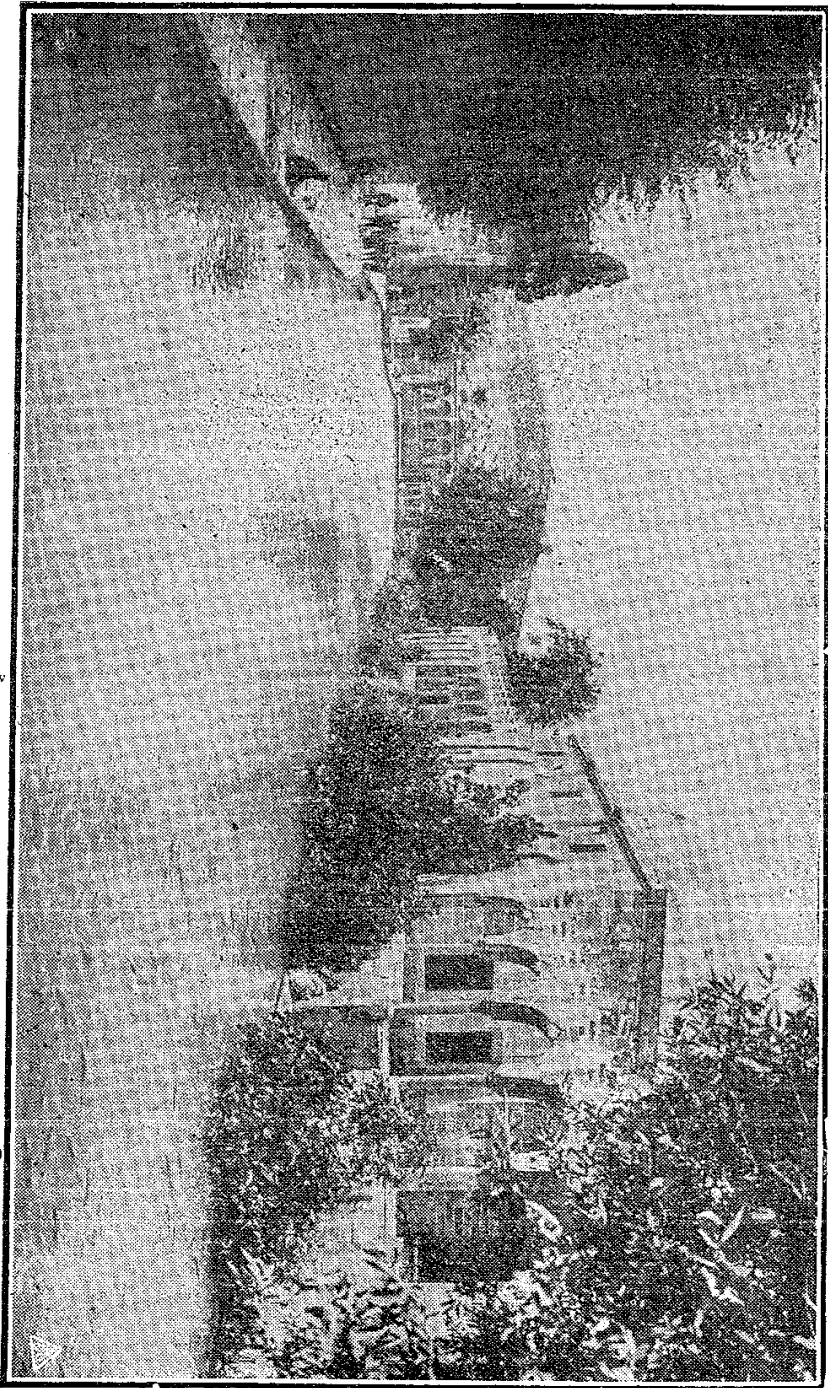
باغچه حق صوی: بو صو حلوان قضاسنک مرکزی اولان قره جورون قریه سنک شمال غریبسنده و بر ساعت مسافده باغچه حق قریه سنده مختلف محللردن نبعان ایدرک اوراده کی اراضی و باغچهلری اسقا ایتدکن صکره هپسی برلشهرک الی - یدی مترو ارتفاعده و بشیوزبار کیر قوتنده بر [شلاله] وجوده کثیرر. تأسیسات الکتریقیهده بو صودن استفاده قابلدر.

بخاریک صوی: بو صو دخی حلوان قضاسی داخلنده بخاریک قریه سنده برتپهنک انه کندن نبعان ایدرک کوبک باغچهلریله اراضینی صولادقندن صکره جوارنده کی قریهلرک اراضیسنه کچر.

سیوه رک قضاسنده [چم چایی]: قره جه طاغدن نبعان ایدرک سیوه رک قضاسی داخلنده خیلی اوزون بر مجرا تعقیب ایتدکن صکره [هلپس] قریه سی جوارنده فرات نهرینه قاریشیر. بو صو جسم اولمقله برابر یا تاغنک منحط اولمسندن حوضه سنده کی اراضی ایچون هیچ بر استفاده تأمین ایتمز. سیوه رکه حمدان صوی: سیوه رکه تابع حمدون قریه سی جوارنده نبعان ایدن و حوضه سنده بر چوق پرنچ ترلرینی صولایان و متعدد دکرمنلری چه ویرن بو صو [میش مشی] کوی جوارنده و سیوه رکه شمالنده یالانقوز قریه سندن نبعان ایدر و دیگر بر صو ایله برلشهرک [بش قارداش] صوی نامنی آلیر. بر آزداها جریان ایدرک حوضه سنده بولنان اراضی بی صولادقندن صکره حاجی کامل کوپریسی جوارنده چم چاینه قاریشیر. بو بویوک صولردن بشقه سیوه رکهک ده بر چوق کویلرنده اوفاق صولر واردر که بونلر نبعان ایتدکلری کویلرک اراضینی اسقا ایتدکده درلر.

ولایت حدودی داخلنده کول یوقدر. مرکز ولایت اولان اورفاده خلیل الرحمن وعین ذلیخا ناملرنده ایکی کوچوک کول واردر.

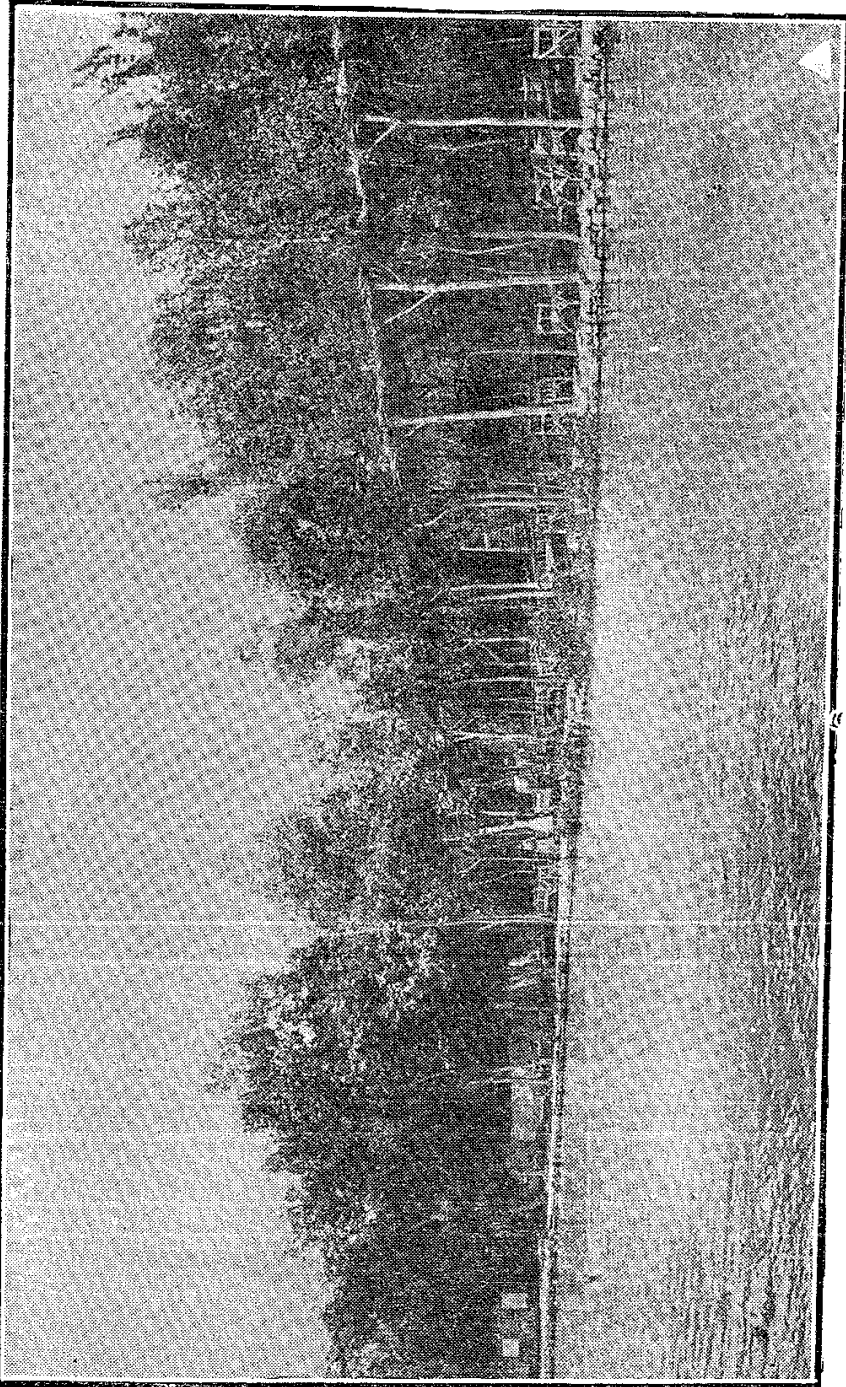
خلیل الرحمن کولی شهرک جنوب غربی زاویه سندھ واسکی سورد اخلندہ درہ
۱۵۱ متره طولندہ و ۲۷ متره عرضندہ اولان بو کولک صول ساحلندہ

خلیل الرحمن کولی

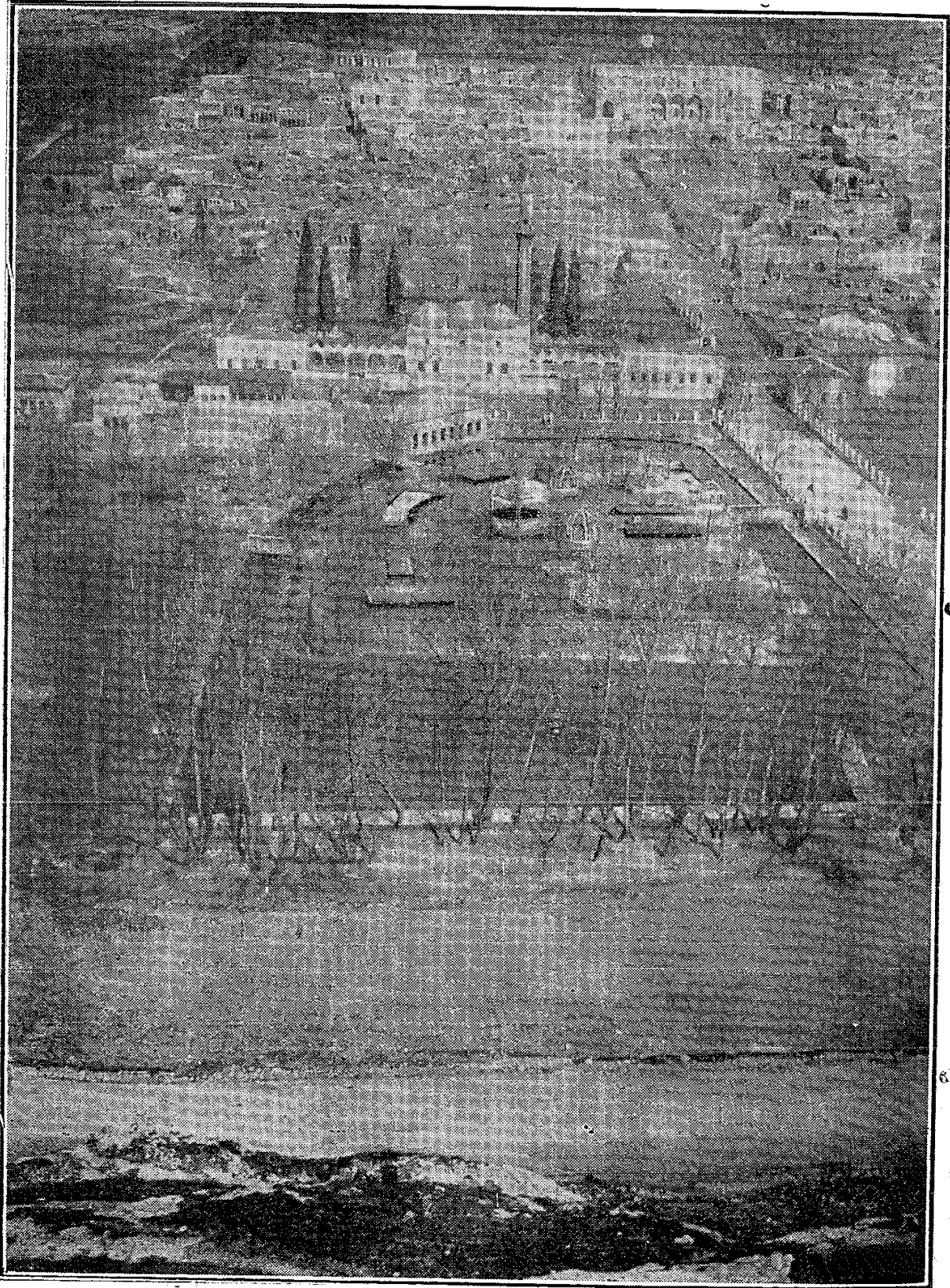
ظریف برجامی احتوا ایدن رضوانیہ مدرسہ سی، جبہ سندھ خلیل الرحمن
جامعی وارد .
ابراہیم خلیل علیہ السلام، بو کولک بولندیقی موقعہ نمرود طرفندن

آتشه آتلاینی خلق آره سنده عنعنات تاریخیه دن اوله رق روایت ابدلمکده دره .
عین ذلیخا کولی : [فوئی فار] ک زوجہ سی [ذلیخا] نک آدینه نسبتله

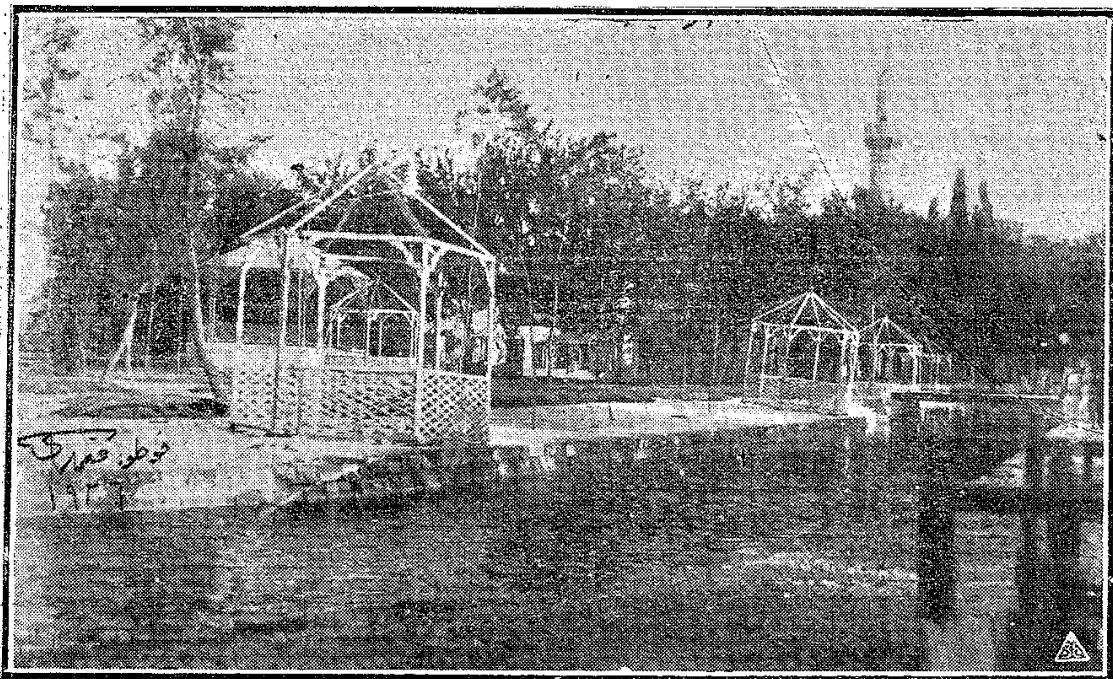
عین ذلیخا کولی

عین ذلیخا دنیان بو کول ۵۱ متره طولنده و ۲۷ متره عرضنده دره .
اطرافی عصر دیده چنار آغا جلریله محاطدره . هر ایکی کولده شهره
جوار یایلانک تحت الارض صولریله بسله نیر . میلاددن اولکی زماندنبری

بارقك منظره عموميہ سی

بو کولار مقدس طائیدینی ایچون ایچنده یاشایان بالقلمده دوقونلما مقده در .
زائرلرک بوبالقلمده ، مصر ، بوغداي دانهلری آتمهلرندن اهیلهلشن بالقلم
کول کنارنده یوروین انسانلرک بیلشندن سورو حالنده یوزرلر و کوللرده
اکلنجهلی بر منظره حصوله کتیررلر. عین ذلیخا کولنک اطرافلی اولجه یاز

یارقمده کی قنالمده بر منظره

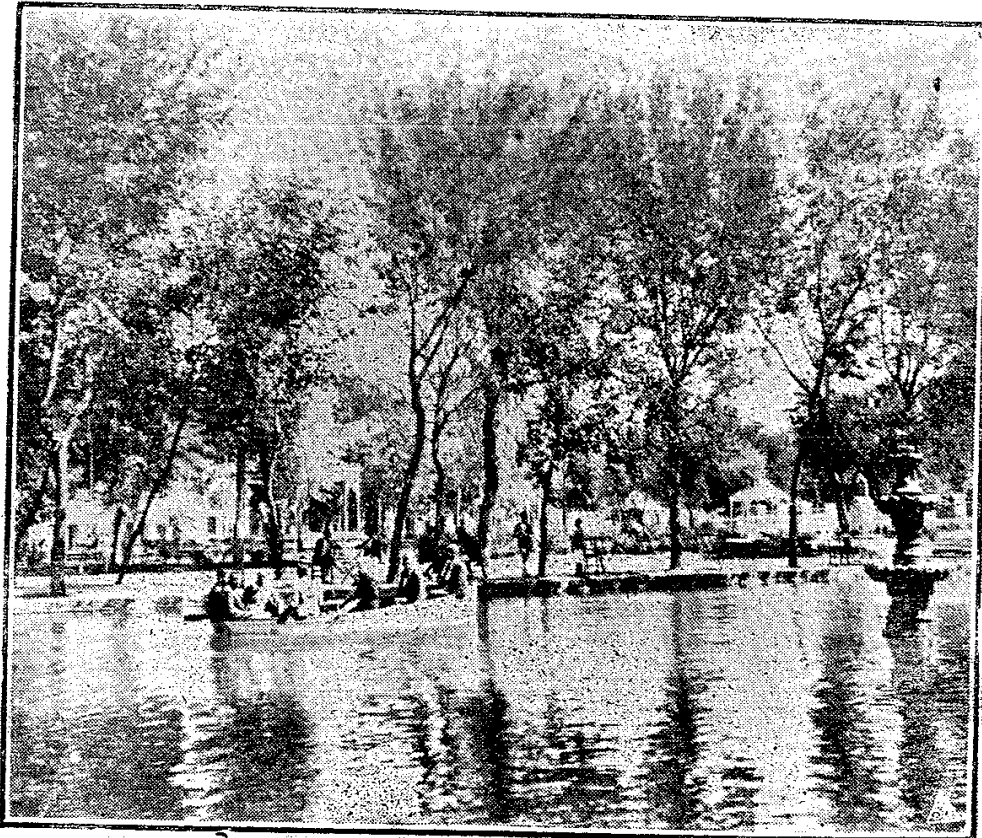
موسمنده قهوه اتخاذا ایدیلیر . وخلقک اوطورمالری ایچونده درت آیاقلی
(کده ویت) تعبیر ایدیلن بر نوع تختمدن قاناپهلر قوللانیلیردی .

مملکتک بر پارقه احتیاجی اولدینی دوشونن متجدد وعزمکار ولایت
والیسی فؤاد بک افندی ۱۹۲۵ سنه سنده طبیعتک مزول کوزللكارینی احتوا
ایدن بو کولک اطرافنده کی باغچه لری برلشدره رک خلیل الرحمن و عین
ذلیخا کوللری آره سنده - «لوناپارق» لرده اولدینی کی - قنالر آچدیرمش
وفطوغرافیلرنده کورلدیکی وجهله عصری مکملیتی حائز دلنشین بر پارق
حاله افراغ ایتدیرمشدر .

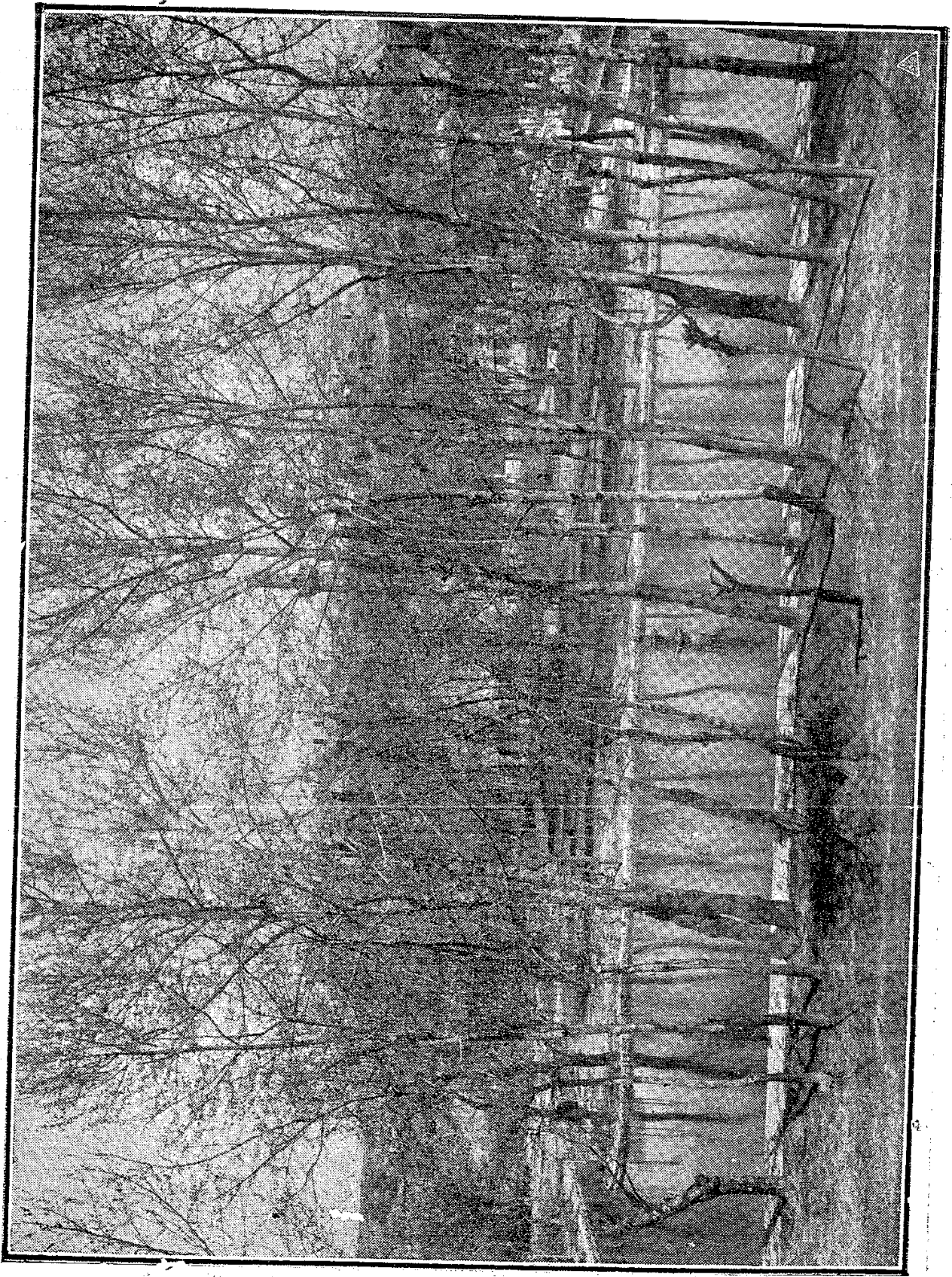
بوصورتله اورفا؛ دنیله بیلیر که جنوب ولایتلرمنک اکلنجه محلی اولسی
خصوصنده بویوک بر قابلیت کوسترمکده بولنمشدر .

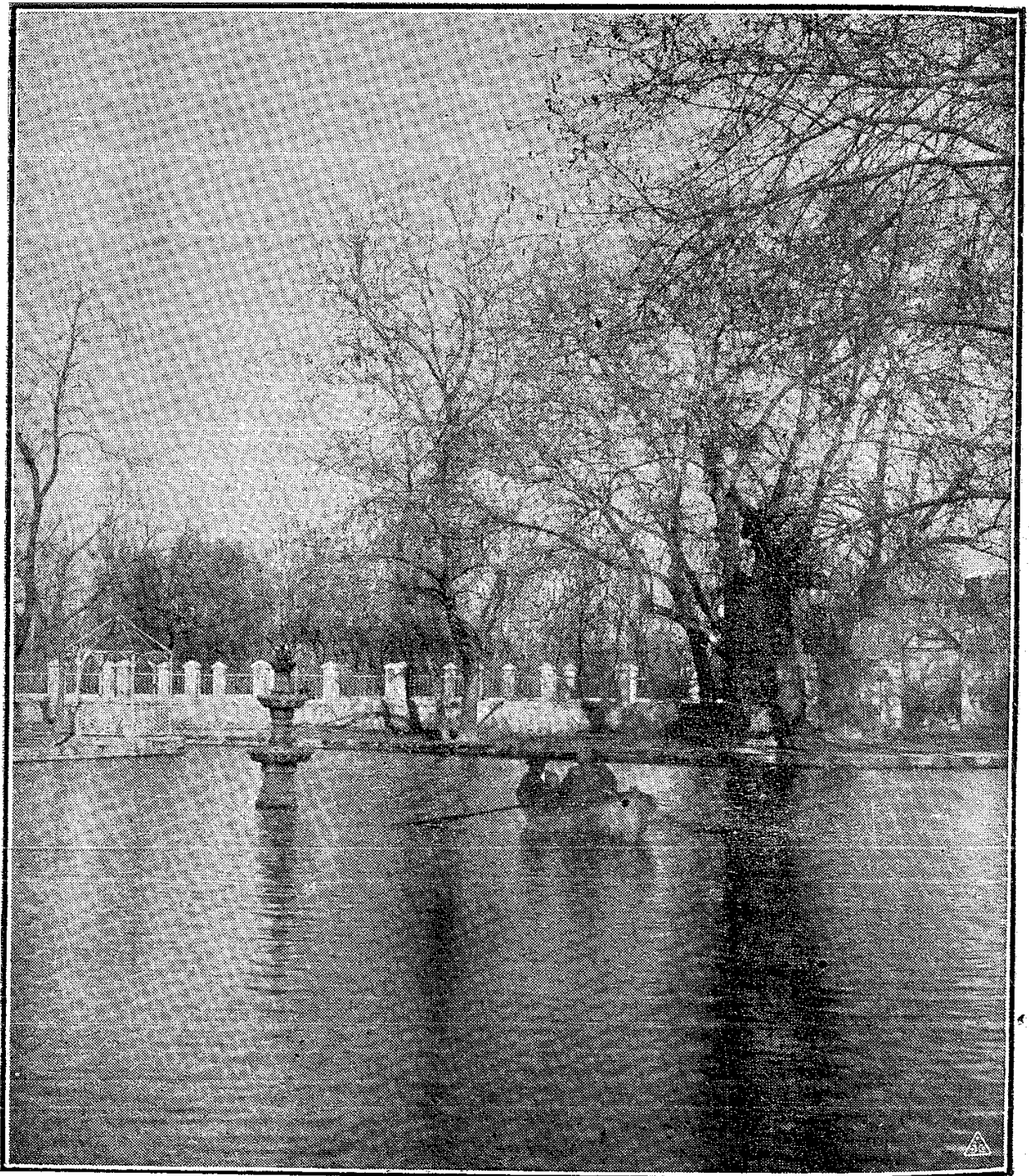
باری کولامه قایق کزبغی

بارقده بر منظره

بارق کولنده ایلکچی بر منظره

پارک کولنبرگ دیگر - منظره

اقلیم و مؤثراتی

اورفا ولایتک عمومیت اعتباریله اقلیمی قوراقدر. تشرین ثانی ابتداسندن نیشان نهایتلرینه قدر اولان آیبر ولایتک یاغمور موسمیدر یاز و صوک مهارک ایکی آبی صوک درجه یابسدر. قیش موسمنده شرق روزکاری، ایلك بهارده جنوب و جنوب غربی روزکارلری یاغمور حصوله کتیررلر. اقدکز اوزرندن اسهرک ولایتک کلن جنوب غربی روزکاری یاز موسمنده اسر و صبقی محصولاتی سرینلیکله بسلر. یازین بوروزکار اسمه دیکی تقدیرده یابس اولان دیگر شرق و شمال روزکارلری محصولاتی قوروتورلر، فیض و برکته مانع اولورلر.

قیش موسمنده درجه حرارتک تحت لصفرا اولدیغی ده واقع در. اکثریتله فوق الصفر ۱ - ۱۲ ارسنده تخالف ایدر. یاز موسمنده کوندوزلری حرارت کولکده ۳۰ - ۴۰ درجه ارسنده متخالفدر. کیچهلری ۲۰ - ۲۵ ارسنده تفاوت کوسترر.

قیش موسمنک یاغمورسز و قوراق کچدیگی ده واقعدر. بویله سنه لرده محصولات ارضیه آبی نشوونما بوله ماز. بالخاصه ولایتک جنوب جهننده کی [حران] اووایی اراضیسی عمومیت اعتباریله فضله مقدارده مواد ملجیهی احتوا ایتدیگی جهنله قیش و ایلك بهار موسملرنده کافی مقدارده یاغمور یاغم دینی سنه لرده قوه انباتیه سی حداعظمی ده بئنان بو اراضی محصولاتی غایت جلیز اولارق بتشدیرر و بعض یرلرنده ایسه حبوباتک تخمینی بیله الله ایتک ممکن اوله ماز ولایتک شمال، غرب و شمال شرقی منطقه لری جنوبه نسبتاً قیشین صوغوق یازین سریندر. ولایت حوالیسنده قیشین بعضاً قار یاغدیغی واقع اولور.

کرک جنوب، کرک شمال جهتلرنده سما یاز موسمنده تماماً بلوطدن عاری،

صاف و براقدر. کيجه لری ولایتک سکنه سی همان مایسدن اعتباراً صوڪ بهار
صوکلرینه قدر حولیلرده ، داملرده یا تارلر. بو موسملرده عقرب ، چیان ،
وسائر حشراتک ضررلرندن محافظه [تخت] تعبیر اولنان و تختهدن معمول
دوت ایاقلی مربع الشکل قاریوله لر اوزرنده یانارلر .
یازموسمنده کيجه لری نهن غرب روزکارلری سرین برهوا ایچریسنده
خلقه راحت او یومالرینی تأمین ایدرلر .

حیات نباتیه

اورفا ولایتک حیات نباتیه سی حقنده صحیح بر معلومات ویره بیلیمک ایچون
ولایت اراضیسی ایکی منطقه یه تفریق ایتک ایجاب ایدر. بری شمال منطقه سی
دیگری جنوب منطقه سی. شمال منطقه سی : بو منطقه سطح بحردن ارتفاعی
دها فضله اولدینی و اکثریتله طاق اراضی بی احتوا ایلدیکی ایچون اقلیمی
اعتباریه دهاسرین درو بناء علیه مناطق معتدله ده یتیشن نباتاتک هر نوعی بو
منطقه ده یتیشه بیلیمکده در. نباتاتک بر قسمی بو منطقه ده یشیلکلرینی ایلک
بهاردن صوڪ بهاره قدر محافظه ایدرلر .

جنوب منطقه سی : دها منحنط و اقام اعتباریه صیجاق اولان سروج ،
حران و ویرانشهر اووالرینی احتوا ایدن بو منطقه ده مناطق حارده یتیشن
نباتات یتیشوب یا شایه بیلیمکده. در نباتات ، عمومیتله قیصه اولدینی کبی یشیلکلرینی ده
اوزون زمان محافظه ایده مزلر .

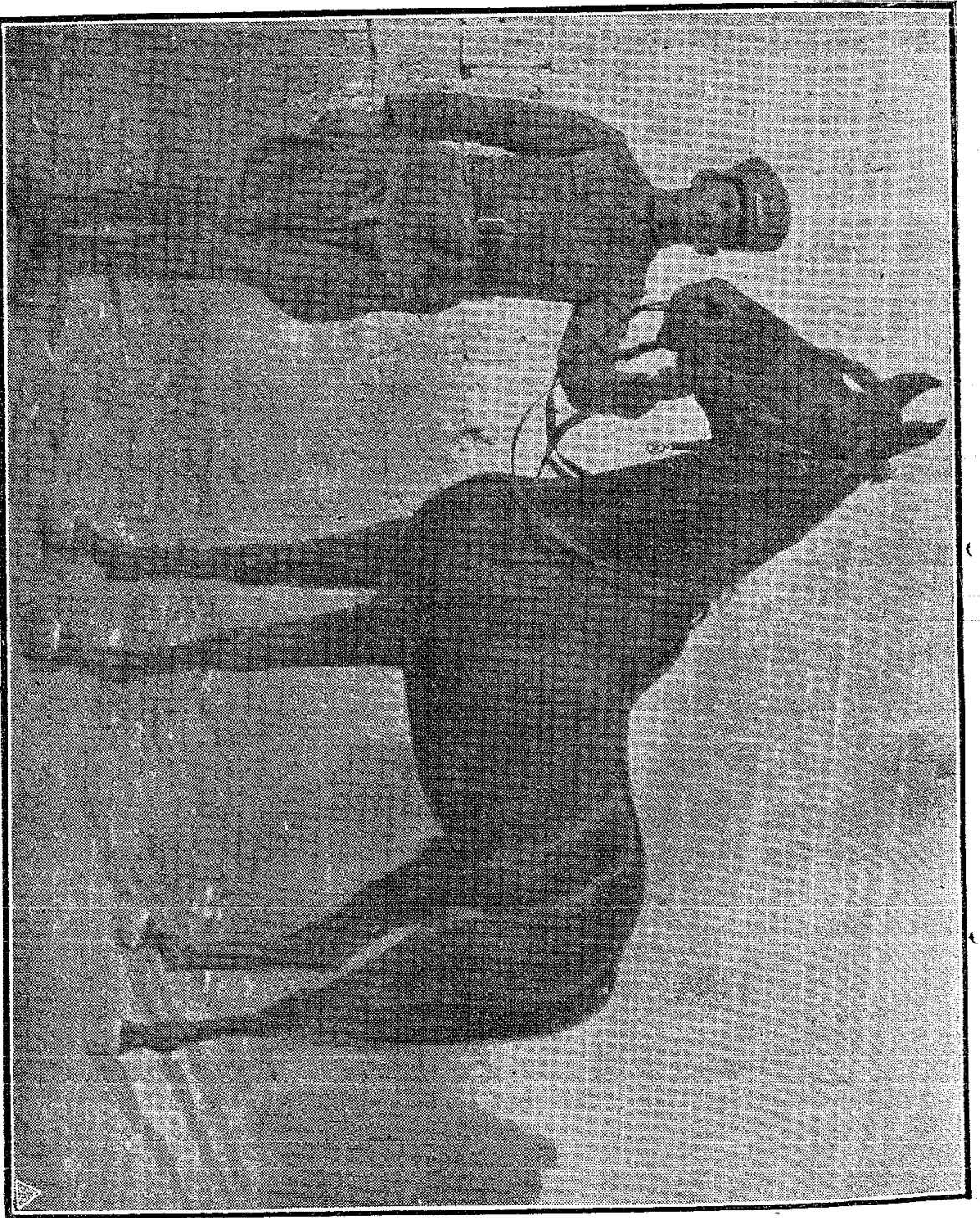
بو اووالرده دوه لرك تغدیسنه خادم دیکنلرله قیصه بویلی بعض نباتات
و مبدولاً میان کوکی بولنمقده در .

ولایت داخنده بولنان طاغردن [تک تک] سلسله سنده یابانی فستق
اورمانلری موجود ایسه ده کوچبه عشایرک یابلاغی اولمق دولایسیله واقع

اولان غير منتظم قطعياتدن ناشی بو طاغلرده کی اورمانلر کوندن کونه
آزالمقده در .
اورفانك شمال شرقی طرفنده بولنان قره جه طاغ ایله شمالنده و شمال
غریبسنده خلقتی جوارنده بولنان طاغلرده ولایتک کور احتیاجنی تهوین
ایدن اوفاق اورمانلر موجوددر .
بو طاغلرده کی اورمانلر پک کثیف دکلدر . بو اورمانلرده منسکج ،
میشه ، آجی بادم ، آلیج ، پلاموط اغاجلری بولنمقده در .
ولایت داخلنده کی طاغلرک جمله سنده کورکن ، میشه ، دیش بوداق ،
پلاموط منسکج اغاجلری یتشدیرمک قابلدر .

حیات حیوانیه

ولایتک اقدیمی اعتباریله مناطق حاره و معتدله ده یاشایان آو حیوانی و هر نوع
اهلی حیوانات ایله حیوانات وحشیه دن بعضیلری موجود بولنمقده در .
حیوانات وحشیه سی : قورت ، تیلکی ، چقال ، صانصار ، یابانی کدی
بعض صولی وادیلرنده نادر اولمقله برابر یابانی طوموز ، طاوشان ، جنوب
منطقه سنده مناطق حاره ده یاشایان سورو حالنده جیلان بولنور .
بو حیوانات ولایت خلقتی طرفندن اولانمقده و دریلری خارجه
کوندرلمسکده در .
اهلی قوشلری : هندی ، طاووق ، قاز ، اوردک و کوکر جیندر . ولایتک
هر طرفنده اولرده کوکر جینر بسله مک عادتلا برنوع اکلنجه حالی المشدر .
بو کوکر جینلر ایکی قسمه آریلیر . بری (طاقلاجی) دیکری (خالص)
ده نیلن کوکر جینلدر . طاقلاجیلر هواده طاقلا آتقدن صکره ینه کندی
دیووالرینک بولندیغی اولره اینرلر . طاقلاجی کوکر جینلرک درت رنگی واردر .
ریاض ، کول رنگی ، کوك و چاقماقلی در . بو طاقلاجی کوکر جینلره (پایشان) منیر .

۱۹۳۷ دیزاینر مونتانا سرکریسمس پوینتگی قازانماه پ آت

خالص دنیلن جنس کوکر جینلرک یکر میدن فضله نوع وورنکی واردر که
بونلر هواده طاقلا آتمازلر. اولرده صرف سوس اولمق اوزره بسله نیرلر. بو
نوع کوکر جینلر مخابره جی کوکر جینلرک اوصاف وقابلیتنی حائزدرلر. دلیلی ده
بو کوکر جینلرک درت ^۱بش کونلک یولدن براقلدقلری حالده تکرار کلوب
یرلرنی بولمالری در .

آو قوشلری : ککلیک، یابانی قاز، اوردک، قاره باتاق، یابانی کوکرجین بیلدیرجین، نه تی غایت یاغلی ولدتلی اولان چیل ککلیک، صوک بهارده سورو حالنده شمالدن کلرک جنوبه طوغرو کچن و [قیل قویروق] قیقرلق نامی ویریلن برنوع آو قوشو ایله طوی طوقلی و اووه یکدن عبارتدر . حیوانات اهلیه سی : ماندا، قویون، کچی، مرکب، قاطر، دوه و آتدر . ولایتک هر طرفنده وسائط نقلیه تجاریه وزراعیه همان دوه لره انحصار ایتمش کبیدر .

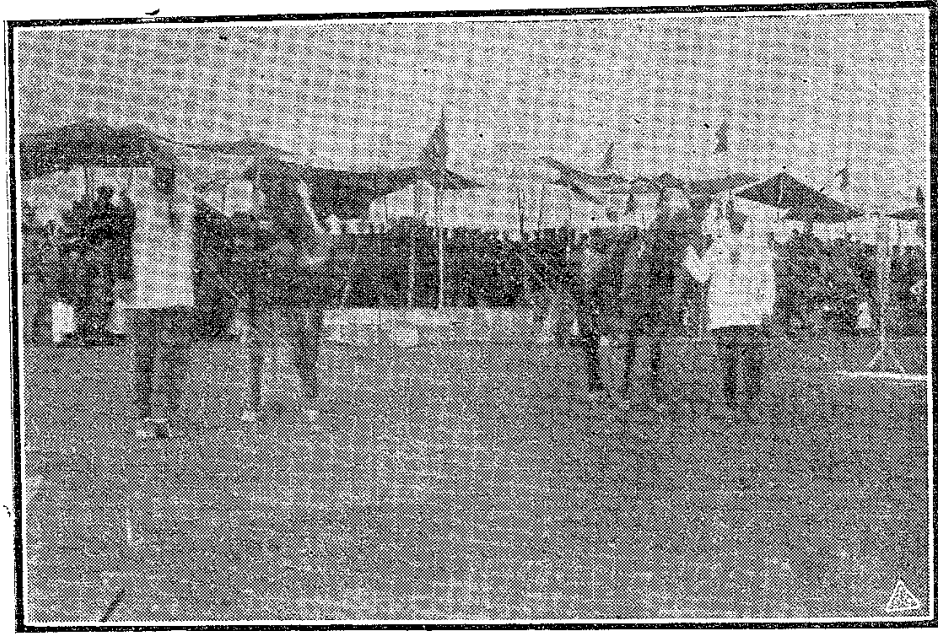
دوه لر : جنوب منطقه سنده کی عشایرک یکانه واسطه نقلیه سی اولدینی کبی بو منطقه ده کی کوچبه عشایر آره سنده دوه لرک سوتی شایان اهمیت بر ماده غدائییه در .

ولایتک آتلیری بالخاصه ذ کره شایاندر . بو کونکی حدود ملیمز داخلنده خالص الدم عرب آتلیرینک بولندینی یکانه محل اورفا ولایتیدر . شکلاً کوزللیکی، قوشمه و تحمیده فوق العاده لکی ایله آتلیرک معتبری عد ایدیلن عرب آتلیری ولایتک هر طرفنده موجوددر .

بالخاصه جنوب منطقه سنده حران و ویرانشهر قصرالنده الکایی جنسلری یتیشمکده در . ولایت خلقی آتی و بنیجلیکی سه ورلر . کرک عشایر و کرک شهر لیلر آره سنده ثروتی مساعد اولانلرک همه حال آتلیری بولنور و بسله مک ایچون قصر اقلری آغیرلره ترجیح ایدرلر . ارکک آتلیری آنجق دامزلق و صاتمق ایچون یتیشدیرلر . بالخاصه عشایر آره سنده معیشتی مهما امکان دوزکون اولانلرک اصیل بر قصرانغی بولنمق عادت بلکه بر احتیاج مبرم حکمنده در .

دامزلق ارکک آتلیرک آناسی و باباسی خالص الدم و جنسی شجره ایله مثبت اولمق شرطدر . اصیل بر قصرانغی شکلاً نه قدر متناسب و کوزل اولورسه اولسون اصیل اولمایان بر آغردن چکدیرمزلر . حرب عمومینک تأثیراتی و عرب عشایرینک مهم بر قسمینک حدود ملیمز خارجنده قالماسی و زمان زمان خارجدن کلن بعض هیئتله طرفندن

داسزلق آيغر و قصر اقلرك طوبلانمسي و دها بو كي مؤثرات دولاييسيله
آتلر كيتدكجه تردى يه اوغرامش و بعض جنسلرده بوسبتون غائب اولمقده
بولمشدر . بوجهتي نظر دفته آلان ولايت اداره خصوصيه سي اوچ سنده نبري
ايلك و صوك بهارلرده قوشولر ترتيب ايدهرك خاقي آت بسله مكه تشويق
ايتمكه و بو صورته آت جنسك تكثير و اصلاحنه چالشمقده در .

اورفاده كي آت قوشولري انطباعاتده

عرب آتلري اوچ اساسلي جنسه آريلير

۱ — حمداني

۲ — سكلالوي

۳ — كيله

بو اوچ جنس آتلرك وجه تسميه سي حقنده نقل آتي موجوددر .
وقتيله عرب جاهله زماننده شبه جزيره عربلري اوزرينه اجنبي قوملردن
برينك استيلا قصديله واقع برهجومنده عربان شيخ المشايخنه ظفر خبريني اوچ
آتلي كتيرر . بونلردن ايلك واصل اولان آت موجب محمدت بر خبر ايصال
ايتمكه واسطه اولديغي و شيخ المشايخنه حمدوناسني استجلاب ايلديكي جهته
او آنك نسلندن كلن آتلره « حمداني » ده نلشدر .

ایکنجی آت تهیج وعصبی اولدیغی ایچون عربان لساننده عصی معناسنه اولان سکلاوی دی یه شیخ المشایخ طرفندن او قشائمش وبو صورتله مذکور آتک نسلندن اورهین آتلهده سکلاوی نامی ویرلمشدر .

اوچنجی کان آتلینک را کب اولدیغی آتک کوزلری سرعت سیرندن یاشارمش اولمستندن عربان عاداتی وجهله شیخ المشایخ آتک کوزلرینه بالذات قوللاندیغی سورمه دن چکدیرمش و بوندن کنایه اولارق بو آتک نسلندن کن آتلهده کجیله دینمشدر . حقیقته درجه موافقتی تمامیله تعیین ایدیله مهین بوروایت عربان اره سنده مشهوردر . بو اوچ جنسندن هر بری ده مرور زمانله صاحب لرینک و یا صاحب لرینک منسوب اولدقلری قبیله نك اسم لرینه اضافه تسمیه یه اوغرامشدر و متعدد شعبه لره اقسام ایتمشلردر .

حمدانی جنسی ایکی یه اریلیر : ۱ — حمدانی سمیری ۲ — حمدانی... در
سکلاوی آتلی : ۱ — سکلاوی جدران ۲ — سکلاوی شعبینی
۳ — سکلاوی ابن زبین ۴ — سکلاوی ابن بصره ۵ — سکلاوی علی کوری
۶ — سکلاوی حدحود .

کجیله : ۱ — عیمان ۲ — ریشه ۳ — جعیدنی ۴ — جلفه ۵ —
معنکیه ۶ — خضلی ۷ — سعده ۸ — کوروش ۹ — نواک
ریشه جنسی ولایت داخلنده همان قالماش کبدر . دیگر جنس لری جمله سندن ولایت داخلنده موجوددر . بین العشائر بو جنس لری و کیم لری نزدیکند بولندقلری معلومدر . ولایت داخلنده بولنان جنس آتک طونی عمومیتله طوری ، قیر ، قیزل قیر ، دمیری قیر ، آدر . یاغیز پک نادر اولدیغی کجی قولارنکی همان هیج یوقدر و مقبولده عد ایدلمز .

علی العموم آتلهده مقبول اولان نشانلر :

آتک کوکسلرنده بویونلرنده تویلرک قیورلمستندن متشکل طولانی « سروی » رسمی بولنورسه مقبول عد ایدیلیر . بالخاصه بو سروی نشانی قولاغه یقین و بوینک عرضانی قسمنی احاطه ایدرسه ده مقبولدر .

آتلرده فنا نشانلر :

۱- قبر مفتوح: بونشان آنک آلتنده توپلرک عکسی استقامتده حاصل اولان بولکوملرک بری بری اوزرینه کلسی ايله ویایدی رقمی بیچیمنده باش یوقاری بر زاویه حالنده اولور .

النده قبر مفتوح بولنان آنک صاحبی و بیبیجیسی ایچون اولوم تهلسکهسی موجود اولدیغنه آتجیلر اراسنده قناعت واردر .
قبر مفتوح علامتی بولنان بر آت شکلاً بقدر کوزل و جنساً بقدر اصیل اولورسه اولسون قیمتی یوقدر .

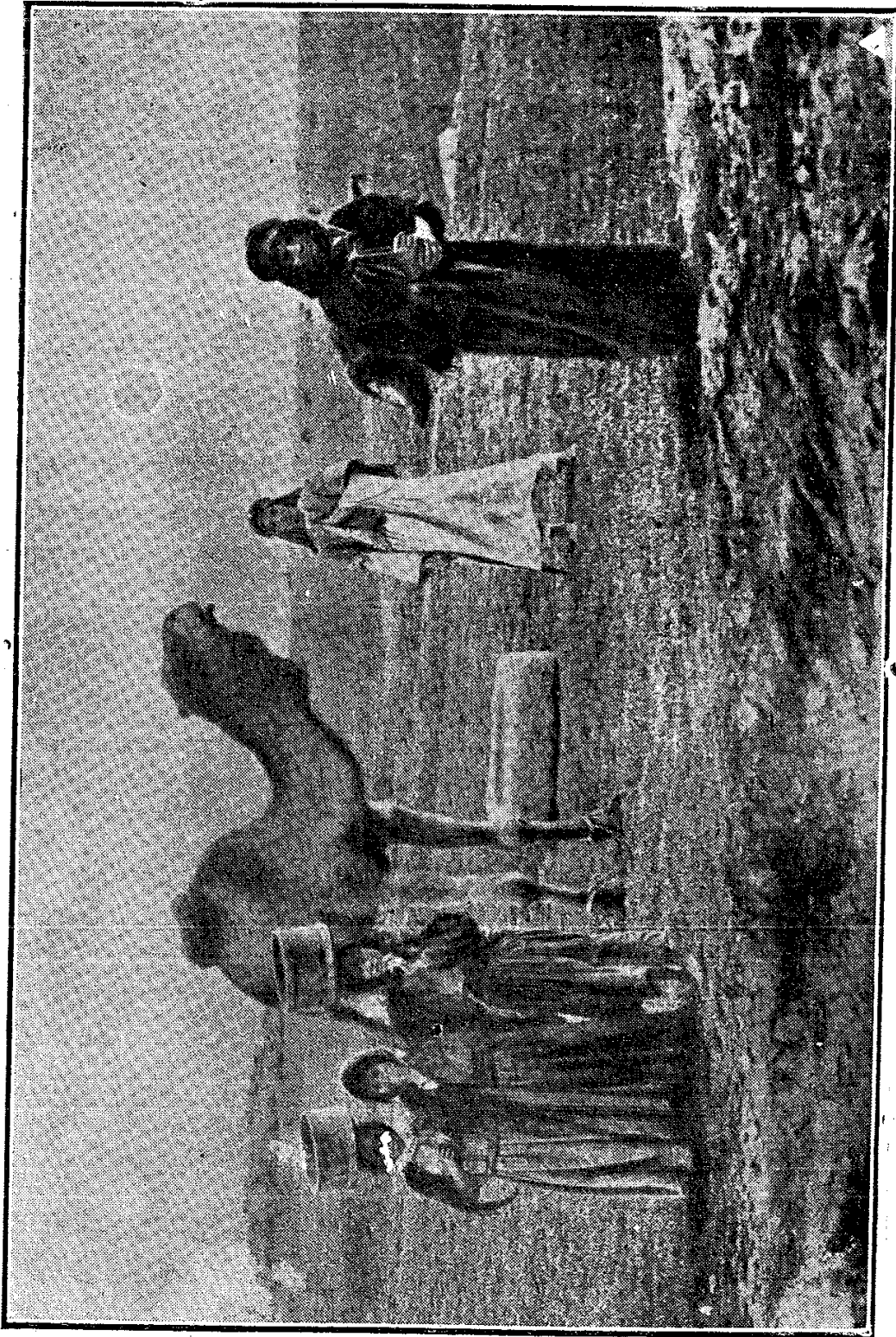
۲- پوست نشانی: بونشان آنک ارقه طرفنده بودلرنده بولنان بر نشاندرکه بعضاً قویروق حذاسندن آشقره قدر اینر بعضاً ده قیصه اولور بونشانی حامل آت شایان اعتماد عد ایدلمز و بناءً علیه بسله مکه رغبت ایدلمز .

۳- ننامه نشانی: آنک قولتوغنده قولان یرینه یقین محللرنده بولنان بر نشاندرکه اوغورسز عد ایدیلیر. بونشانی بولنان آتہ بینن و نهونده بسله ینلرک ایشلری طوغری کیمیه جکی حقنده اعتقاد واردر .

اساساً خرافه آلود اولان بو اعتقادلر شایان اهمیت اولماقله برابر محلی بر قناعت اولمق اعتباریله کتابه درجی موافق کورلمشدر .

عرب آتلرینک وجه تسمیهسی، جنسلرینک صورت تقسیمی حقنده عرب عشائری اراسنده ایکنجی بر روایت ده موجوددر .

حضرت محمد ع . م زماننده صحابه دن بش ذات بر وظیفه ایچون مکه دن چوله دوغرو حرکت ایدرلر . اقشام برواحده یاتارلر؛ اویقوده بولندقلری صروده آتلری چوزولور کیدرلر . بوبش ارقداش صباحلین اویاندقلری زمان آتلرینک کیتدکلری کورو نجه چوله حیوانلری آریه آرایه برواحده بولورلر سده طوتغه موفق اوله مازلر . واحده بویو کجه برچادیر کورورلر . معاونت طلبی ایچون چادیره کیدرلر . قارشیلرینه برقادین چیقار . حاللری آکلاتیرلر . قادین بر قربه صو ایچریسنه علاج آتار و واحده موجود

الک ای آت بشربده مراده هیلانه عامه بر منظره

اولان کوله اقملمرینی وبر آاز صیجاق باصنجه آتلمرینک صو ایچمک اوزره
 کوله کله جکلرینی وعلاجلامش صودن ایچنجه طوتولاجقلرینی سویلر .
 قادینک دیدیکنی یاپارلر. فی الحقیقه آتلمر بو علاجلامش صودن ایچنجه چادیره

توجه ایدرلر . وچادیرک اوکنده طورورلر . قادین ایلك کلان آتک اوزرینه بر عبا آتار «عبیه» دییه رک طوتوب صاحبنه ویریر . ایکنجی آتک اوزرینه عربلر آراسنده معتکیه دنیلان بر قرمزی چوال آتار اوکاده چوالک اسمنه نسبتله معتکیه دیر . اوچنجی آتک کوزینک اطرافی سورمه‌لی کبی سیاه اولدینی ایچون بوکاده سورمه‌لی معناسنه اوله‌رق کجیله دیر . دردنجی آت چفته صاوورارق مشکلاتله طوتلدینی ایچون ده‌لی وعصی معناسنه اولان سکلاوی نامنی آلیر . بشنجی آتک دیکرلرندن دهافضله سکرندیکی کورولدیکی جهته مدح مقامنده بوکاده حمدانی نامنی ویرمش و بو صورتله بو آتک نسلندن اوره‌ین آتار بو اسمله توسیم ایدلمشدر . بناءً علیه بو روایته کوره عرب آتاری :

۱ — حمدانی

۲ — سکلاوی

۳ — کجیله

۴ — عبیه

۵ — معتکیه

جنس‌لرینه ایرلمشدر .

بالقر : فرات نهرنده یاشایان بالقره مزمن جل ، باصماقجل ، شبوط ،

آق بالقی فارق ناملریله اسملر ویرلمشدر .

مزمن جل اعظمی ۴۰ - ۵۰ سانتیم طولنده نهایت بر اوقه ثقلتنده در .

باصماقجل : ۷۰ - ۸۰ سانتیم طول ، اوج قیه ثقلتی بولور .

بو بالفک یالکز عمود فقریسی واردر . وجودنده بشقه‌جه که میک بولتماز

فرات ساحلنده کی قصبه‌لرده متعدد بیکلرینی یاپارلر .

شبوط : ۸۰ سانتیم طولنده و نهایت ۴ - ۵ قیه ثقلتی بولور . نه‌تی غایت

یاغلی ولدیذر . بک نفیس اسقارا کبابی اولور .

آق بالقی : بوده شبوط ثقلت وجسامتنده اولور نه‌تی او درجه نفیس

دکدر .

فارق : فرات بالقلمینک اک بویوکی در . بر بچق متره طول و یوز الی
قیه ثقلته قدر بویورلر . نه تی پکده لذید دکدر .
بو نوعلردن باشقه فراتده نادراً سیلان بالئی ده بولنور .
دیگر صورده عادی طاتلی صوبالقلمری بولندیفی کی اورفاده کی خلیل الرحمن
وعین ذلیخا کوللرنده کی بالقلمر [مزمن جل] تعبیر ایدیلن جنسندرلر .
فرات نهرنده کی بالقلمر [شجه] ، [عارزل] ، [سرپه] ناملرنده قنابدن
اورولمش طورلرله و بعضاً بومبا و دینامیتله آولانیر . بومبا و دینامیت بالقلمرک
ایشه یارامیه جق قدر اولان اوفالقلمری ده اتلاف ابتدکی ایچون آبی بر اصول
صید دکدر .

مساحی

اورفا ولایتک قضالریله برابر مساحه سطحیه سی ۴,۵۰۰ کیلو متره
مربعی در . بو یکون فی بر اصول ایله تثبیت ایدیله مدیکی ایچین تخمیندر .
بو حسابه کوره بهر کیلو متره مربعنه (۵) نفوس اصابت ایتمکده در .

نفوسی

اورفا ولایتک صحیح ارقامه مستند نفوسی شیمدی به قدر تثبیت ایدیله مامشدی .
۲۸ تشرین اول ۹۲۷ عمومی تحریر نفوسنده مفرداتی آشاعی ده مندرج
اولدینی اوزره بوتون ولایتک (۲۰۷, ۱۸۳) نفوسه مالک اولدینی آکلاشلمشدر .

يكون عمومي	اركان	قادين	
۲۹۸۱۲	۱۵۲۷۸	۱۴۵۳۴	اورفا شهرينك بلديه حدودى داخلى
۴۵۶۷	۲۲۷۲	۲۲۹۵	« مركز قضااسنه مربوط كوئيلر
۲۴۸۰۱	۱۲۲۵۸	۱۲۵۴۴	« مركز قضااسنه مربوط نواحى
۳۱۴۲۵	۱۵۴۲۸	۱۵۹۹۷	پيره جك قضااسى
۱۳۱۱۹	۶۷۷۷	۶۳۴۲	حران قضااسى
۱۲۱۷۸	۶۰۳۹	۶۱۳۹	« حلوان
۱۸۱۵۳	۹۰۳۹	۹۱۱۴	« سروج
۴۳۳۴۴	۲۰۸۲۸	۲۲۵۱۶	« سيوهرك
۱۲۳۲۱	۶۰۶۵	۶۲۵۶	ويران شهر قضااسى
۱۷۴۶۳	۸۸۳۴	۸۶۲۹	يايلاق قضااسى
۲۰۷۱۸۳	۱۰۲۸۱۷	۱۰۴۳۶۶	

ولايتك احوال صحىسى

اورفانك وبوتون ولايتك هواسى قوراق و صاغلام اولدینی جهته ولايت خلقى تام الصحه و اولدقجه تناسب اندامه مالكدرلر. سارى و محلى خسته لى يوقدر يالكيز سروج ، ويران شهر مركز قصبه لريله خلفتى ناحيه مركززنده مالاريله موجوددر. يانپان مجادله ايله بونك ده اوكى آلمقدهدر.

ولايتك احوال صحىسى موضوع بحث اولوركن اورفا شهرنده [كوزلكك] تعبير ايديان محلى چيياندن بحث ايتك انجاب ايدر. حاب ، بغداد چييانلريله مشابه اولان بوچييان ، تحصل ايدن طى قناعته كوره ترنوع سيورى سينكلرك نقل ايتديكى آشيلردن وجوده كلكدهدر. بوچييانك ميقروبى و سروي هنوز كشف ايدنامشدر. چو جوقنرك يوزلرنده يانديقى تحريبات جندا مهمدر.

قادین وقیزلرک بوزلرنده چیقدیغی زمان تماماً مسما بالنقیض اولدیغی اثبات ایده جک شکلده ایز براقدیغی اکثریتله واقعدر :

بویاره وجودک آچیق یرلرنده ظهور ایدر . یازین آشیلانیدیغی ظن اولنان میقروبی نه قدر مدنده دور تفریحی کچیردیگی بیلنه مزسه ده یاره صوک بهارک اورتالرنده اوافق وپارلاق برانجی دانه سی کی ظهور ایدر . تدریجاً بویومه که ، بویودکجه قزارمغه وکیت کیده مورارمغه باشلار . ایلك بهاره دوغری تقیح ایدر وتمیز طوتیلیر ایسه یاز ابتدالرنده برنده براقورق شفایاب اولور . یاره یه ئه بی باقیلمادیغی حالدده ده اوزون سورر ونخریبکار بر شکل آلهرق وخیم نتیجه لره منجر اولور .

حیات اقتصادی

تجارت : قدیمدنبری اورفا شهری سوریه ایله ولایات شرقیه مک برترانسیت مرکزی اولدیغی ایچون معاملات تجاریه سی فی اصولره توفیقاً اجرا ایدلما مکه برابر بالخاصه قومیسوونجیلنی خیلی واسع ایدی . هر سنه یوز بیکلرجه اغنام ولایت شرقیه دن کتیریلیر حلبه ، مصره سوق ایدیلیر و بویوزدن مملکته کلی مقدارده آلتون داخل اولوردی .

ولایات شرقیه دن دیاربکر ، بیتامیس ، قسماً ملاطیه ، قسماً العزیز وسعزده قدر اولان محللرده اوروپا امتعه تجاریه سی اورفا نجارلرینک توسطیله جلب وسوق اولنور و بوولایات تجارلرینک طوغربدن طوغری یه اورفا بازارندن بیله میایعانده بولندقلری واقع اولوردی .

یکبیجه - نصیبین خطنک ایشله تلمسندن صکره دیار بکر و حوالیسی تجارلری ده ا یقین اولسی حسبیه سوریه واستانبولدن جلب ایتدکلری امتعه تجاریه لری ماردین طریقله کترتدکلری ایچون تجاری توسطدن اورفالک هر سنه تأمین ایلدیگی پک مهم مقدارده منافع تجاریه ضایع اولدی .

بوكون اورفانك بو خصوصه كي تجارتي اورفا ولايتي ماجقاتي ايله قسماً
ملاطيه يه المحصار ايتنس كيدر كلر - ملاطيه - دياربكر شمندوفر خطنك
كشادنده اورفا شهرينك معاملات تجارتي سي ولايت حدودلري داخلنه المحصار
ايدو چكي طبيعيدير . بناءً عليه اورفا تجارتي اعتباريله كوندن كونه اهميتي
ضايغ اتمكده در .

اورفا : اورپا امتعه تجارتيه سني وقتيله حلبدن كتير و اورفا تجارلري
عموميتله تايمين ايلدكلري واسع قره دي اصوليله حلب تجارلرينك توسط
تجاريلردن استفاده ايدرلدي . حلب حدود ملي خارجنده قانجه هر سنه
امتعه تجارتيه بدلي اوله رق حلبه كوندريلن يوز بيكرجه معدني آلتونك
حدود خارجنه چيقارلمسك منافع اقتصاديه ملته مزي نخل بر حركت اوله جغني
تقدير ايدن اورفا تجارلري تجارتي مركزلري حلبدن استانبول و مرسينه
نقل و بوتون معاملات تجارتيه لري استانبول و مرسين تجارلريله يانمغه باشلاديلر
بوكون اورفاه كلن اورپا امتعه تجارتيه سنك همان يوزده طقسان بشي استانبول
و مرسيندن كلكده در . يوزده بش و بلكه دها آز مقداري مجبوري بر
صورتده حلبدن اولمقده در . بونكده سبي عشير افرادينك استعمال
ايلدكلري بعض اشياك استانبول و مرسين پياسه سنده هنوز موجود
اولماسيدر . مع هذا تجارلر مركز تشويق و تشبيله بوقلم اشياكده استانبولدن
جلبنه جالشلديني جهته بك يقين زمانده اورفا معاملات تجارتيه سنك حلبه
بوسبتون قطع علاقه ايدو چكي آشكاردر .

اورفاه مرسنه اورپا امتعه سندن ادخال ايديلن اشياك مقداري صحيح
بر استاسيق بولنديني ايجون تثبيت ايديله مرسنه بواشياك بدللري اوزردن
تحصيل ايديلن كومروك رسومي وسطى اوله رق (۲۶۹۲۵۰) ليرا اولديغنه
نظراً شاين اهميت بر يگونه بالغ اولديني آكلاشيلير .
مع هذا قاجا قيلغه قارشي حكومت جمهوريه مركز آلديني شدتلي تدابير

سایه‌سندہ کو سروک و ارداتنک مقداری کوندن کونہ زیادہ لشہرک ادخالات و اخراجاتک مقدار حقیقیسی قطعیتلہ آ کلا شیلہ بیلہ جکدر .
اورفا اخراجات و مواردات تجاریہ سی یکجہ - نصیبین شمندو فر خطی اوزرنده و شہرک غرب جنوبیسنده سروچ قضاسی مرکزینہ بر ساعت و اورفا شہرینہ آلمش کیلومترو مسافده مرشد پیکار [عرب پیکار] و جنوب شرقیسنده ینہ شہرہ الہی کیلومترولقی منتظم بر شوسہ ایلہ مربوط اغجہ قلعہ استاسیونلریلہ یا لمقدہ در .

مواد اخراجیہ: واح اووالرینک باشلیجہ محصولی اولار بنگدای و آرپہ، قوراقلق اولمدینی و جکر کہ اوغرا مدینی سنہ لرو لایتک احتیاجی تأمین ایدلمکہ برابر استاسبولہ ، حلبہ و بعضاً آطنہ ، مرسین و از میرہ ۵۰ - ۶۰ میلیون کیلو اخراج ایدیلہ بیللمکده در .

ولایت خاقلی و بالخاصہ عشایری زراعتلہ اشتغال ایتمکہ برابر اغنامده بسلہ مکده اولدقلرندن محلی احتیاجدن باشقہ سنوی ۳۵۰,۰۰۰ - ۵۰۰,۰۰۰ قویون، ۷۰۰ - ۸۰۰ بیک کیلو و بعض سنہ لر د اھا فضلہ مقدارده سادہ یاغ و اوچ درت میلیون کیلو یوک، اوزوم ، کنویر ، کچی قیلی ، قیون دریسندن معمول بر نوع کورک، مصر ، نخود، سیدسام ، مرجمک، فستق، یاموق، باغرساق و او دریلریده اخراج ایدیلہ بیللمکده در . مع هذا بنگدای ، آرپہ ، یاغ و یوک و قویون مقدار و عددلری اعتباریلہ شایان اھمیت اولوب باشلیجہ مواد اخراجیہ سنی تشکیل ایتمکده در .

دیگر مواد ایسہ مرسنہ اخراج مقدارلری تخالف ایتدینی جهتلہ بونلرک مقدار حقیقیلرینی نسبت قابل اولمدینی کی حیات اقتصادی اوزرنده اھمیتلی بر تاثیر یا بمقدن اوزا قدر .

*
*
*

احوال زراعیہ: ولایتک احوال عمومیہ اقتصادیسی و محصولات و وارداتی موضوع بحث ایدیلرکن اک زیادہ تدقیقہ شایان اولان قسمی زراعتیدر .
تویکیہ نك اک منبت و محصولدار اراضیسنہ مالک اولان اورفا ولایتی

بالخاصه ايکي بيک بشيوز کيلو مترو تربيعده واسع بر اووایي احتوا ايدن
حران قضاسی فیض و برکت یا ناغیدر .

بو طوپراقلر هر نوع حبوباتی یقیشدیرمه یه صالح اولمقله برابر بغدادی
و آریه زرعیا نه صوگ درجہ الویرشلی دره چکر که تخریباتنه و قوراقاغنه معروض
قلمادینی سنه لر حران ، سروج و ویرانشهر اووالرنده بره الی قدر محصول
آلدینی کثرتله واقعدر . بو مقدارک یوزه قدر چیقدینی ده کورولمشدر .

زراعت اصولری ابتدائی اولمقله برابر پک آز مساعی ایله آلدی ایدیلن
فأندہ فن زراعتک تطبیق وما کینه لک اسعمالی و فراندن آله حق برقال ایله
اسقا عملیه سنک اجرایی حالنده بو طوپراقلردن بو یوک مقدارده استفاده لر تأمین
ایده چکی طبیعیدر .

وقتیه لیون و بورتقال اخراج ایلدیکی تاریخاً مضبوط و آثاریه ثابتدره
حران و سروج اووالری - پک آز یرلری مستثنا - همان صودن محروم
بر حالده درلر .

ولایتک زراعتی تهیدایدن ایکی افت واردر . بری قوراقلق ، ایکنجیسی
چکر که در . حیات اقتصادی و زراعیه یه اهمیت عطف ایدن اداره خصوصیه
بو صوسر فقط چوق قیمتلی اووالری یا غموره انتظاردن قورتارمق و حقیقی
فیض و برکت منبئی یا ممق ایچون فرات نهرندن جدول کشادینه قرار و پریش
وندقیقانه باشلاندیرمشدر که بونکه بو تهیدیکار آفتلردن برینک اوکنه کچمه یه
چالشمقده در .

حکومت جمهوریه مزک هر سنه چکر که مجادله سنه صرف ایلدیکی پاره لر
مهم بریکوبه بالغ اولمقله برابر ینه مزروعاتی تماماً صیانت قابل اوله ما مقده دره .
بونک باشلیجه سببی ولایت اراضینک قسماً چول ایله حال التصاقده بولمسیدر .
غیر مسکون و غیر مزروع و پک واسع اولان بوچول ؛ چکر که یا ناغیدر .
جنوبده سوریه اراضینده قالان بو بوش چوللرده چکر که مجادله سی یا پلامقده
اولمسندن حدودمز داخلنده کی مجادله مأمورلر مزک فعالیت و غیر تدرینه رغما
مزروعات خساردن تمامیه قورتاربله ما مقده در .

چکر که محاربه سی انطباعاتده

اووالرمز اسقا ایدیلیرسه عشا پر سیاره ده، محارنده ساکن و مستقراً مقیم
اوله جقدر بدن بوش اراضی ده ایشله نهرک چکر که آفتی کوندن کونه آزاله جقدر.

*
* *

باغچیلق : اقلیمی و طویراغنیق قابلیت مخصوصه سی اعتباریه باغچیلغه صوک
درجه مساعد بولنان اورقا ولایتده بو صنعت ابتدائی بر حالددر. مرکز
ولایت وملحقانده بر چوق اوزوم باغلی بولمقله برابر بونلرک اوزوملری
طادی در. صوک زمانلرده باغچیلغه قارش خلقده بویوک بر تمایل باشلامش
ایسه ده باغچیلق هنوز تکمل اتمه مشدر .

باغچیلق : شهرک اتصالنده تخمیناً اون کیلومتر و مربعنده کی بر ساحه ده
باغچیلر موجود اولدینی کی ملحق قضالرده و کویلرده دخی باغچیلر واردر.
میوه جیلک ولایت داخلنده پک ابتدائیدر. عمومیتله میوه لرنار ، ایجیر ،
جوز ، قایسی ، و پک آز مقدارده اریک ، الما و آرموددن عبارتدر .

شهره بر ساعت مسافه ده شهرك بر مسيره سى اولان قاره كوپرى كوينده بشيوز قدر ميوه باغچه لرى واردر اورفاده اك زياده جنمى اصلاح ايديلن ميوه ناردر .

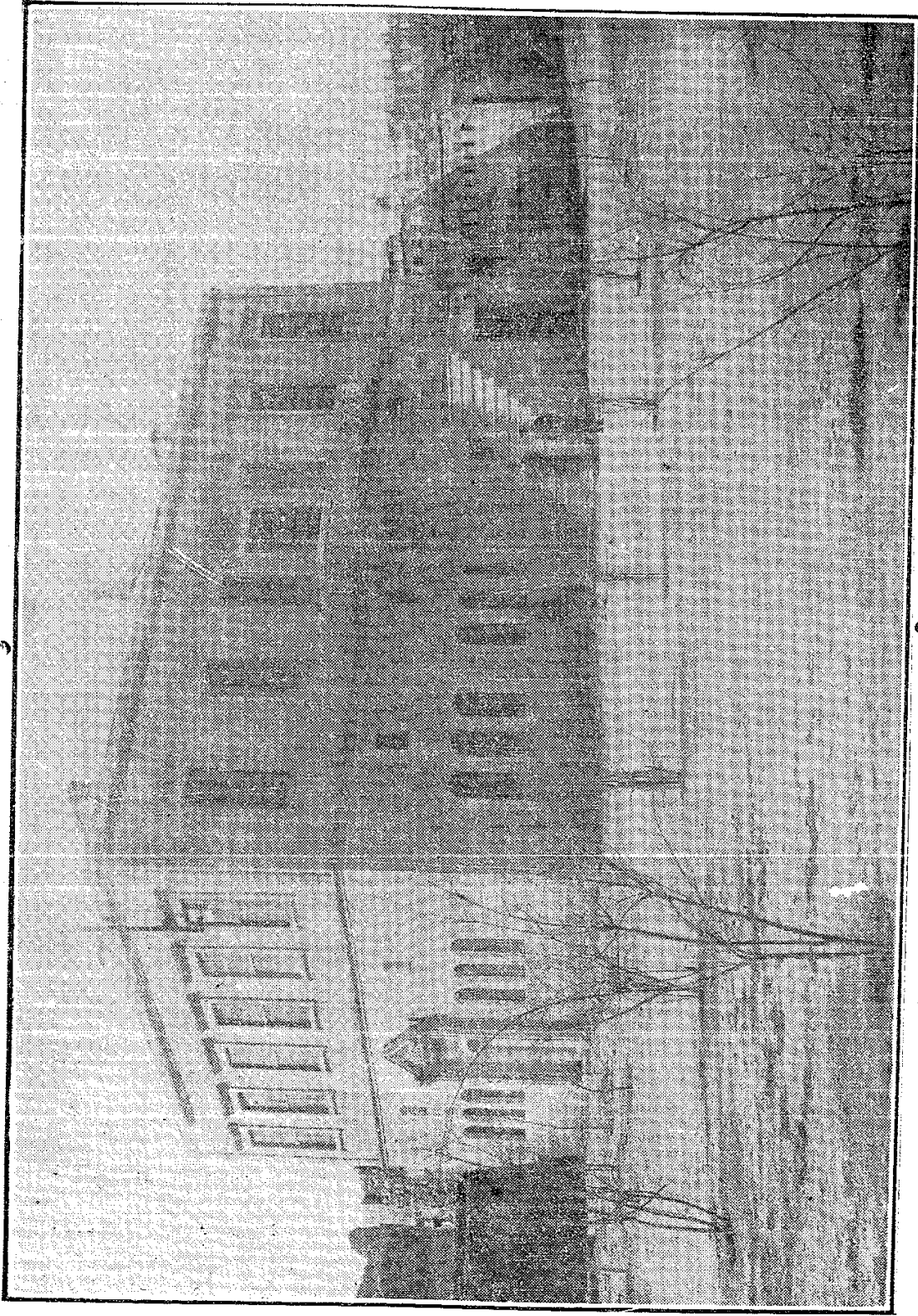
سوزه جيلك اورفاده احتياج نسبتنده ايلريه مه مشرر . اقليمك استعدادى دولاييسيله سنهك هر موسمنده هر درلو سوزه يتشديرمك قابل اولديغى حالده مع الاسف سوزه لرى پاطليجان ، دومانس ، باميه و قباغه انحصار ايتمكده در .

طرفنده جيلق ولايتده طانماش كيدر .

بوجهتله خلقك اهميت ويرمىنى تامين ايجون اداره خصوصيه طرفندن نمونه ترلارى وجوده كتيرلمشدر . بو صورتله سوزه جيلك ، باغچيلق و باغچه جيلق حقتده اتباه حسلى ويانديرلمقده در .

صنایع

صنایع نسجیه : ولایت داخلنده يك ابتدائی شكلده [چیقرق] دنیلن تختهدن معمول بر آلتله پاموق و بوكا كریله رك ایپ و ایپلك حاله كتیرلمكده واسكى اصول دستكاهلرله بر نوع بز ، آوروپا قماشلرینی تقلیداً بر نوع طوقوما قماش ایله قیصه و اوزون و اولدقجه ظریف شكللرده متنوع عبارل اعمال ایدلمكده در . بالخاصه دوه یوكندن طوقونان عبارل ذكره شایاندر . منسوجات دستكاهلرینك ابتدائی اولمسنه رغماً صنایع نسجیه ده كوستریلن استعداد و موفقیت ؛ منسوجات فابریقلری كی عصری وسائطله تشویق ایدیله جك اولورسه كلی مقدارده پاموق و بوك يتشديرمه يه مساعد بولان ولایت محیطنده صنایع نسجیه مك لایق اولدیغی درجه ترقی به واصل اوله جنمى امیدینی ویرمكده در .

صنعتدار اوپهاغونك اداره قسى

صنایع دباغیه : کچی ، قویون ، صیغیر دریلرنده ایت-ائی و نباتی اروپیه
ایله تطبیق ایدلمکده اولان اصول دباغت مملکتی دری، کراسته ارحالندن
اولدقجه وارسته قیلیمقدمه در. بودریلرله اعمال ایدیلن کراسته اوتهدنبری یرلی
معمولاتی آوروپا متاعنه ترجیح ایدن خلقمز و بالخاصه کویلیرمز ایچون
زیاده استفاده تأمین ایتیمکده در .

بو دریلرله قرمزی و عنابی رنگلرده [پوستال] ده نیلن آیاق قابی و سیاه،
پورتقالی رنگلرده قوندره لر اعمال ایدلمکده در .

صنایع حدیدیه : چفت دمیرلربی ودها بعض دمیرایشلربی وحتی موطور
وما کنه تعمیراتی یا پایلیبر صنعتکارلرمز موجود ایسه ده بو صنعتک عصری
احتیاجله متناسب درجه ده انکشافی ایچون ولایجه فاریقه حالنده تأسیس ایدلمش
اولان صنعتلر اوجاغنده استانبول صنایع مکتبندنه تحصیل کورمش اوستلر
بولندیریلهرق صنعت مراقیلیرینه عملی تطبیقات کوسترلمکده در .

صنایع خشبیه : بو صنعت دخی دیکرلری کی هنوز حال ابتدائی ده
ایسه ده صنعتلر اوجاغنده آریجه آچیلان بر شعبه ده ماصه وصدالیه کی
موبیلیا اشیاسی اعماله مقتدر صنعتکارلر یتیشدیرلمکده در .

صنایع معماریه : حرب عمومی صوکنده پروژه و پلاز تطبیقاتی یا په بیله جک
اوسته عددی ندرت پیدا ایتسندن صنعتلر اوجاغنده آچیلان معمار شعبه سنده
تحصیل عالی کورمش بر معمار طرفندن عجمی اوسته لره اصول معماری
تطبیقاتی کوسترلمکده در .

— اورفانك احوال تاريخيه سى —

منابع ثروت و قوه انبانيه سبله اقوام قديمه نك نظر احتراصنى جلب ايدن
وغرب ايله شرق آره سنده طبيه بر كزرگاه اولان [مزه پوناميا] قطعه سى
ازمنه قديمه دن برى صايلماز قوملره بر جدال صحنه سى اولمشدى . اورفا شهرى
بو قطعه نك مهم مركز لر دن برى بولنديغى ايجين اوزون مدت [مزه پوناميا] نك
امواج مقدراتيله سوروكله تش و صاحب حقيقينه ترك موجوديت ايدنجه يه
قادار نك چوق وقايع تاريخيه كچير مشدر . وقايعك مشهرى اولان بواسكى شهر ك
احوال تاريخيه سى - هر تاريخ كتابنده اولديغى كى - دورلره آيرمق بر ضرورتدر .
اورفا وقايع تاريخيه سى باقلمنجه ؛ تاريخك مهم سيجه بيلديكى اقوام قديمه
ايله آبنارلر ، عربلر و تورك حاكميتى كى بللى باشلى دوت دورك
كوزه چارمقده اولديغى كوريلير بناء عليه بو قسم دوت دوره آيرلمشدر .

۱ — اقوام قديمه

۲ — آبنارلر

۳ — عربلر

۴ — تورك حاكميتى

اقوام قديمه دورنده اورفا

اورفا واسكى اسمى - دجله ايله فرات نهرلرينك آغوش فيضنده اويويان
ما بين النهرين اراضى واسعه سنده ميلاددن دوت بش بيك ييل اول بويوك
بر مدنيت بشيكي قوران و تورانى طانيلان [سومه ر] لرله هيتتلر حاكم بولنيورلردى .
ماكدونيا ليرك «دهدسا» يوناني ليرك «قالبروئه» عربلر ك «الرها» تسميه

ایتدکلری [اورفا] شهری [سومەر] لرك و [هیتیتلر] ك دها سوكراده بو خطه به حاكم اولان آتوريلرك شهرتلی شهرلرندن صابیلردی .
ماكدونیالیلر [ق ۹۲۶] اسکندر قومانداسینه آسیاده برچوق شهرلر ضبط ایتدکلری زمان اورفایده فتح ایتشلر و اورفا شهرینی ماكدونیادا خلنده کی [نوده سا = وودینه] قصبه سنه بکزه تورك بو شهره دخی [نوده سا] نامنی ویرمشلردی .

یونانیلرده بو شهره میاه جاریه سی کوزهل معناسنه [فالیرونه] دیمشلردی . عربلرک « الرها » دیمه لری بو اسم یونانیکن بر شکل محفیدر . « اورفا » بك [رها] دن محرف اولمسی محتملدر . بعضی مورخلرک تئیتنه کوره اورفانک قدیم اسمی [اورهای] در . [اورهای] ك تاریخی و نائقه مستند سحتلی بر اشتقاقی بولندیغی ایچون بونی زمانلرک قارائلقلری ایچنده منشائی غائب اولان عرقه منسوب بر کله عد ایتلک ضروریدر . بوکا نظ آده [اورفا] نك « اورهای » دن آلمش اولمسی احتمالی واردر .

اورفا وحو الیسنه [اوس روئن] ده دینلمشدی . روما ایمپراطورلرندن قونستانس (۳۴۹) تاریخنده (آمیدا - دیاربکر) ی مستحکم بر موقع حالنه افراغ و (مزوپوتامیایی ایکی ایالته تقسیم ایلمشدی .
مرکزی « آمیدا » اولمق اوزره شمال شرقی به ساده جه [مزوپوتامی Mésopotamie] اک مهم شهر و مرکز [نوده س Edesse] اولان جنوب غربی قسمنده [اوس روئن Osronen] نامنی ویرمشدر .

[باتنه = Batna = سروج ، [بیرتا = Birtha = بیره جک] ، [قارانه Carahé = حران] [زوغما = Zeugma = روم قلعه] ، [ساموزاتا Samosata = سمیسات] ، [تلالا = Tella = ویران شهر] [سیبابارقا Sibabarca = سیوره ک] ، [کالنیس = Kallinice = رقه] ، [مه دزپین Medisrin = نصیبین] ، [ره شاینا = Rechaïna = رأس العین] شهرلری « اوس روئن » Osrohén ایالتی داخلنده ایدی .

بو تقسیمات ؛ روما استیلا سنک ایلك عصرلرنده تبدل ایتماشدی .

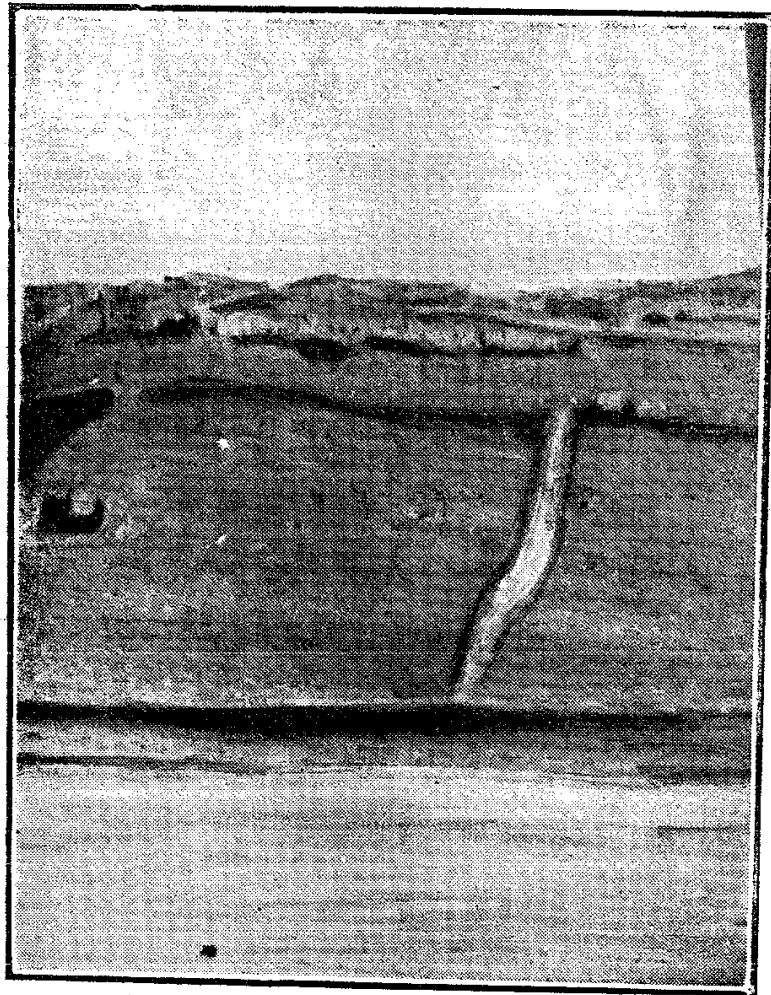
اورفا، حران، رقه، صامیصات شهر لرینی احتوا ایدن منطقه به اسلامیتدن اول [دیارنی ربیعہ] ده دینلیدی . بو اسم ؛ بورالده یرلشمش اولان [بنی ربیعہ] قبیلہ سنه نسبتله قومشدی . دیارنی ربیعہ ؛ فرات خابور نهرلری آره سنده بولنان غرب جنوبی قسمنه دوشیور واورفا اسلامیت دورینه قادار بو منطقه به مضاف بولنیوردی .

اورفایه « اور » ویا « اورالکلدانین » دییهن مورخلرده واردر . لکن « اور » عراق عربده و فرانک ساحلندن بر از اوزاقده بابل شهرینک جنوبنده در .

[سومهر] لرك بك مهم بحری بر تجارت مرکزی ایدی . تجارت کیلری ؛ عجم کورفزیله بحر محیط هندینک بی یاپان آچقلقرینه قدر کیدردی . بو شهرک موقعی ؛ بوکون عربلرك [مقبر] دیدکلری یردر . بناءً علیه اورفالک اسکی آدینه « اور » ویا « اورالکلدانین » دیمک دوغری دکلدر . اسکی حدودی — اورفا ؛ شمالا (سییابارقا = سیوهرك) ، جنوبا (قالینس = رقه) شرقا (نه لالا = ویران شهر) ، غربا (بورات = فرات) ایله محدوددر .

بک اوزاق و بک قارانلق اولان ماضیسنه الی اوزا مایان تاریخ، اوزمانه عائد حدودی قطعی بر صورتده تعیین ایتمکدن عاجزدر . طبیعی حدودی ، غربده فرات ، شمالده ملاطیه طاغلری اولق اوزره تثبیت ایدبله بیلیر . جنوبده حدودی احتمال چوله قدر امتداد ایدردی . اورفالک تأسیسی — موقعنک ممتاز قبیلہ تاریخده بک مهم روللر اوینایان بوشهرک زمان تأسیسنه دائر آز برشی بیلیر . بوشهرک تاریخی خریستیانلغک ظهورندن ۱۳۳ سنه اول تشکل ایدن [اوس روئن] قرالغیله باشلار . بوندن اولکی زمانلر ایچین ضبط اولنان روایتلر خرافاتدن عبارت کیی در . غیر موثوق بر موسوی عالمنک روایتته کوره « اورفا » نومرود طرفندن تأسیس اولنان و تورانده [نهرخ] دنیلن شهردر . بو روایت خریستیانلر جهده قبول ایدلمشدر .

ابن العبري بك وقايعنامه سنك بر فقره سنده اورفانك تأسيسنى اعظم لقبيله معروف [هرمز] اسناد ايدييور .
تاريخى كى كورونهن اسكى بر روايتده «نهوس» ك ميلاد عيسى دن .
ع ۳۰۳ سنه اول «سلوقوس نيقاتور» طرفدن انشاوتعمير ايدلديكنى بيلديرييور .
برى ديكرينه اويمايان مظلم روايتلر اچندن حقيقته برشكل معين بولمق .
كوچدره . و نائق تاريخيه نك بومهميتى او كنده نيم ظاممله اورتولو اولان عنعناتى

نورد نختك فطوغرافى

اساس اتحاد ايتك ضروريدر .

اورفانك جنوب غريبسند، وشهردهان رساعت اوزاقلقده ماضينك ابدى
سكونتلىرى اچنده محيطنه قوجه بر دبدبلك ايتساملر نى، اسرار انكىز خيالئلر نى

اتحاف ایدن مغار لرله محط یاچین قبالقر موجوددز که بو حرابه لرله خلق آرسنده (نمرود تختی) دنیلیر . بو تحت نمرودک صیفیاسیدر .

اخلافه قیرق نغمه لر ترسم ایدن و ماضی به درین تحسیر لر اوقویان بو تخت؛ بو کون بلیر سزایز لر لیه بو عنعنه ک جانلی بر هیکللی اوله رق نظر اعتباره آنه بیلیر . بناء علیه بو عنعنه اورفانک نمرود لر زماننده موجود اولدینی قناعتی اوکنده بزنی بر مدت توقیف ایده بیلیر .

خلیل الرحمن کولی منتهاسنده او طه لرك برنده تصادفاً بولنوب (مالی ۳۰۱) تاریخنده استانبول موزه سنه کوندریلان و (آرز) ک اولدینی آکلان-شیلان هیکلده اورفانک آنوریلر زماننده موجود اولدینی قناعت بخش بر صورتده افهام ایدر .

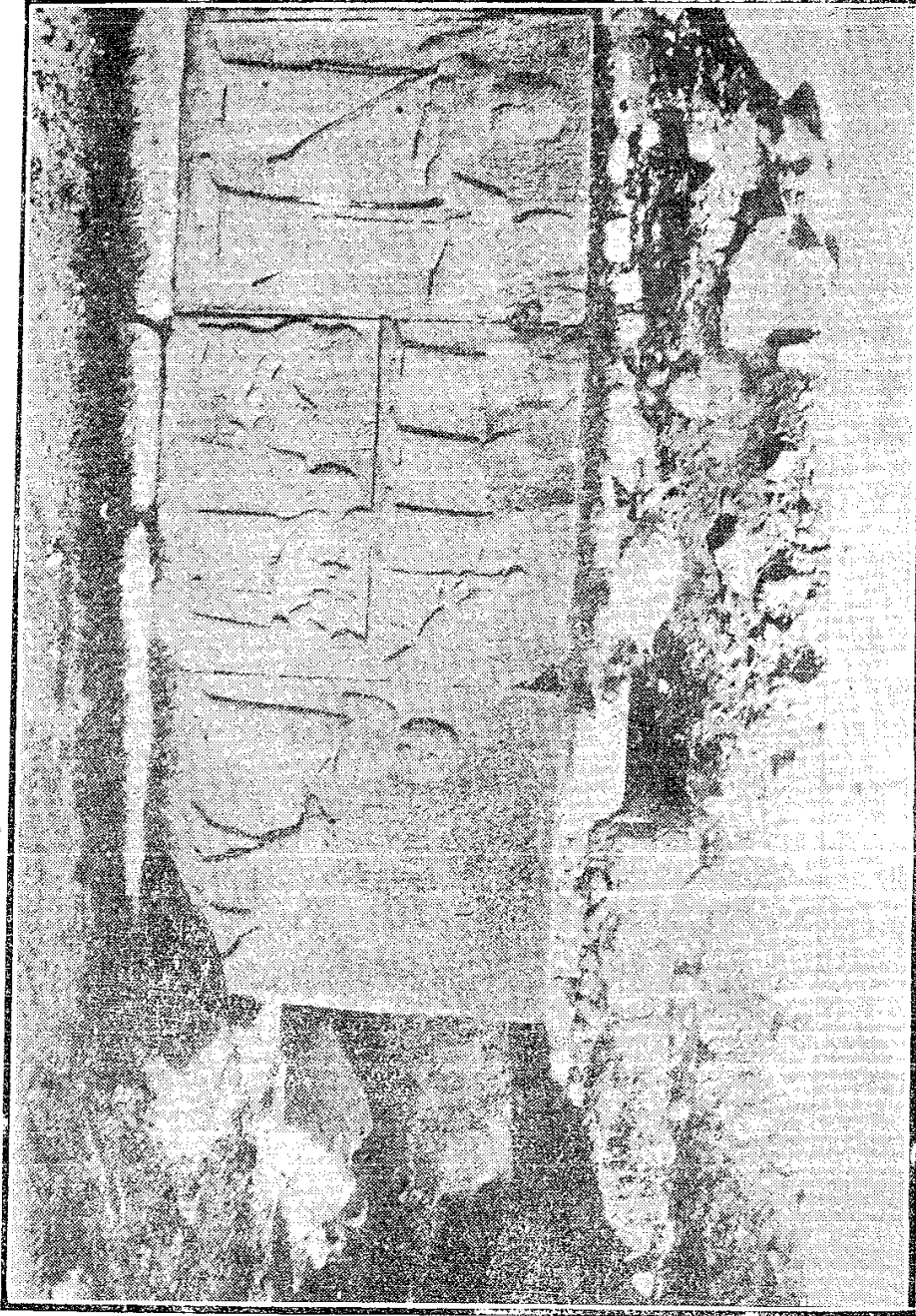
اورفانک اسکی حاکم لری — تاریخ (مزوپوتامیا) ده ایلك اول عرقاً تورانی اولان (سومهر) لری بولمشدر . (سومهر) لر آنوریلردن مقدم بو قطعه ده یرلشمش و بر حکومت قورمشلردی . کندیلرینه مخصوص یازیلری و مدینت لری واردی .

(سومهر) لر الجزیره ده بیوک شهر لر، معظم معبد لر یا بمشلردی . مدینتک اجتماعی الجا آتیله ایجاد اتمش اولدقلری چیوی یازیلری آنوریلرک خطوطنه اساس اولمشدر .

مزوپوتامیاده مدینت ایچنده تاریخک طابیدینی «سومهر» لر نسلان تورک ایدیلر . ایشته بو قطعه نک بر پارچه سی اولان اورفاده، میلاددن دوت بش بیك پیل اول عرقاً تورک اولدینی ثابت اولان «سومهر» لرك حاکمیت لری آلتنده ایدی .

صوک زمانلرده (قارغامیش = جرابلس) ده کشف ایدیلان آثارله بوحوالی بر زمان «هیتیت» لرك حاکمیتی آلتنده ده یا شامش اولدینی محققدر . یارینک دهها واسع تدقیقات و حفریاتی «سومهر» لرله «هیتیت» لرك قارانقلرده قالان برچوق احوال تاریخیه لرینی میدانه چیقاراجنی شهه سزدر . الجزیره بی اوزون بر زمان حاکمیت لری آلتنده بولندیران «سومهر» لرله

« هیتیت » لرك اداره لرندن صوكر اورفا « سومەر » لره خانف اولان آتوری
وكلدانیلرك حاكیمتلی آلتنه کیرمشدر .
الجزیره نك « کیخسرو » طرفندن استیلاسی اوزرینه كلدانی حكومتی

سومەر
هیتیتی

انقراضه اوغرامش و بو قطعه ایله برابر اورفا ایرانیلرك النه دوشمشدر .

[ق ۱۱۶۰]

ماكدونیا حكمداری بیوك اسکندرک؛ اوچنچی دارانی مغلوب ایدهرك

آسیایه کیزدیگی زمان (ق ۹۲۶) مزوپوتامیایده ممالکنه الحاق ایتمش و بو سببله اورفا بیوک اسکندرک حاکمیتی آلتنه کیرمشدی .

اسکندرک وفاتندن سوکرا ممالکی قوماندانلری آره سنده تقسیمه اوغرامش یونلردن الجزیره ، سوریه و هندستانده بر دولت قوران (سلفکوس) ق ۹۲۳ اورفایده صاحب اولمشدی .

۲۳۷-سنه دوامایدن سلفکیان دولتی؛ روما قوماندانلردن (پوپه یوس) ک اوردوسه مغلوب اوله رق منقرض اولمش و (ق ۶۸۶) تاریخنده بودولتک ممالکیله برابر اورفا روما حکومتنه الحاق اولمشدی .

قرون اولی نیک قالین رده لرله اورتولی اولان ادوار تاریخیه سنده اورفا ایچین ده ازیاده معلومات بیلنمه یور . بوندن سوکرا تاریخ اورفاده آبخارلری طایه بیلور .

آبخارلر

داخلی اختلاللر ایچنده قوت و قدرتن دوشهن « سلقوس » خاندانی فرانک اوتیه طرفنده ممالکانه لرینی (پارت) لره قارشى محافظه ایتمکدن واز کچمشلردی بابلده ، مزوپوتامیاده کوچوک بکلکلر تشکل ایتمشدی . بو بکلکلری تأسیس ایدن عشرتلیک قسم اعظمی قبطیلردن عبارت ایدی .

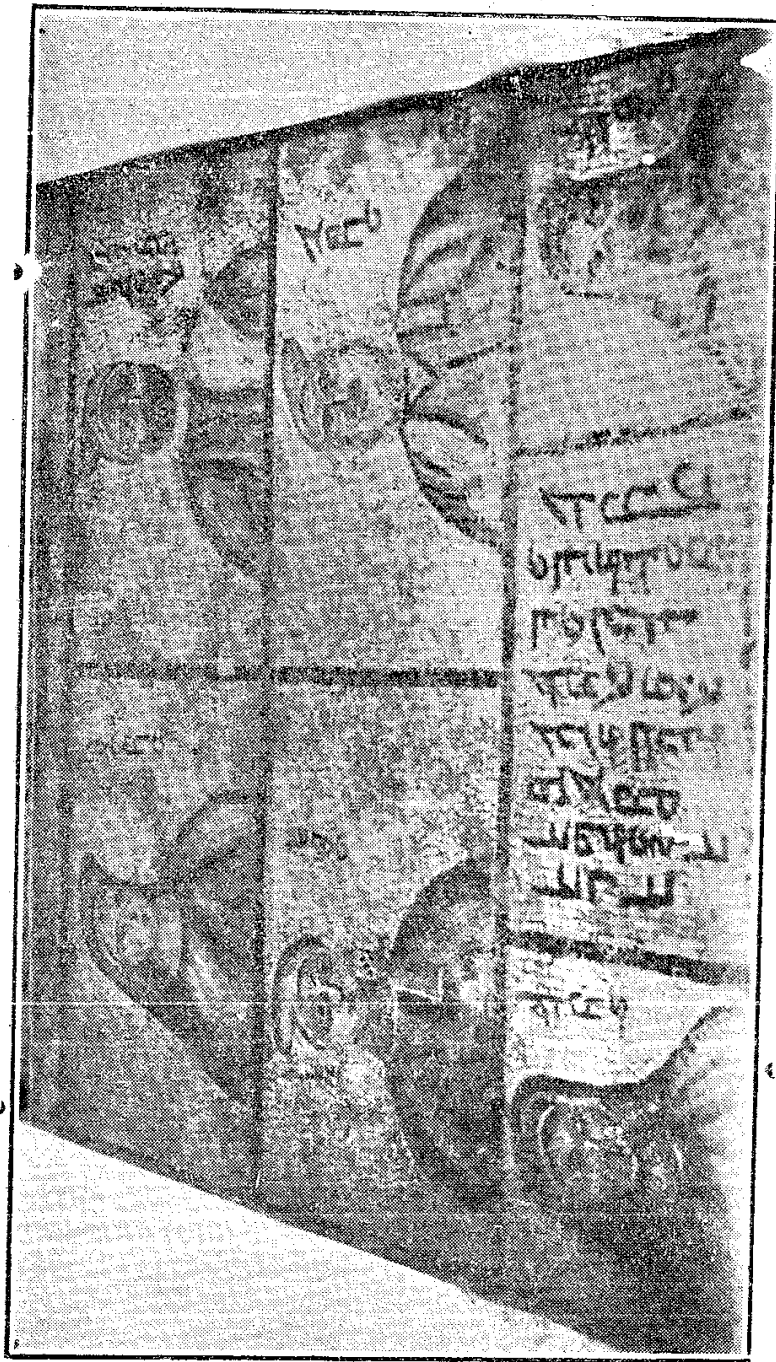
قوة عسکریه لرله نجاتلری روما ایمپراطورلرینک اکاییلردن عد اولنان (ترایان) طرفندن محو ایدلدیگی زمان قبطیلر فرات سفلاک منبت اراضیسنه چکیلرک حراستله مشغول اولمشلردی . عرب مورخلری ؛ بونلری آبخاق فلاح حالنده طانیملردی .

کوفه اطرافنده ساکن اولدقلری سواد ؛ سریانی ادبیاننده (بیت ارامیه) یعنی آرامیلرک مملکتی تسمیه اولمش و بناءً علیه سریانیلرجه « قبط » قومی آرامیلر نامیله طانیمش ایدی .

یونانیلر و رومالیلر قبیطیری عربلردن تفریق ایدمهز لردی .
 قبیطیر : کتابه لرینی آرام لسان و خطیله یازمش ایسه لرده بوکا استناداً
 قبیطیرک آرامی اولدقلرینه حکم ایدیله مز . او دورلرده آرامی لهجه سی و
 خطی بر لسان عمومی ماهیتنی آلمش اولدنی ایچین قبیطیر آراجیه بی لسان
 تحریر اوله رق قوللامش لردر .

(ناسیت - ناسیتوس Tacite - Tacitus) ؛ اورفا قرال لرینی ؛ « پلین
 » ده ، اوس روئن لیلری عرب عد ایدردی . ایشته اوزون مدت
 اورفایی حاکمیتلری آلتنده بولندیران و قبیط عرقنه منسوب اولان بو قرال لره
 (آبنار لر) نامی و برلمش و اورفا قبل المیلاد ایکیوز سنه دن بعد المیلاد اوچیوز
 سنه یه قدار بونلرک حاکمیتلری آلتنده یاشامش لدر .
 « آبنار » قرال لرینک عددینی ، وراثت صره لرینی ، تاریخ جلوسلرینی
 تثبیت ایدمه بیله ن بر وثیقه تاریخیه الده ایدیله مه مشدر . یالکنز معلومات اولمق
 اوزره « آبنار » قرال لرینک اسم لر یله مدت سلطنتلری کوستره ن (ده نیس) ک
 جدولی آشاغی یه درج اولمش لدر .

اسم	مدت سلطنت	اسم	مدت سلطنت
آی - ۹۰۰	هه دیا اوغلی اورهای	آی - ۷۰۰	آبکار اوغلی مانو
۷	سرغور اوغلی عبده	۱	آبکار اوکاما
۵	کبار عو اوغلی فرداشت	۱۴	مانو
۳	فرداشت اوغلی بکرو	۰	مانو اوغلی آبکار
۲۰	بکرو اوغلی بکرو	۳	ایلو - ق - ماناسپات
۴	مانو	۱۶	عزت اوغلی مانو
۹	آبکار بکا	۲۱	مانو اوغلی مانو
۱۵	آبکار اوغلی آبکار	۲	حجرو اوغلی و ائل
۱۸	آلاها (اله) تسمیه اولتان مانو	۱۴	تکرار مانو اوغلی مانو
۰۳	آبکار سوماقا	۲۵	مانو اوغلی آبکار
۷	سیلول تسمیه ایدیلان مانو	۱	آبکار سه ور
۶	مانو اوغلی مانو	۲۶	اوغلی مانو

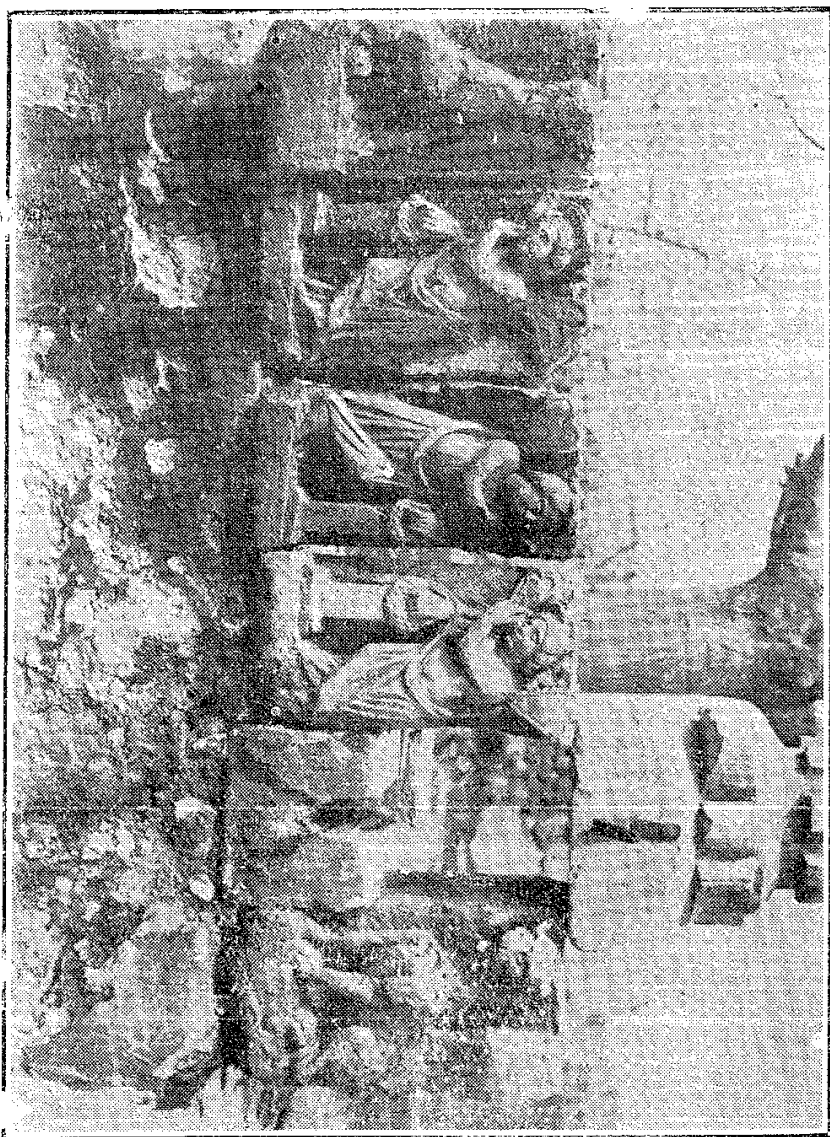
ايفارلره عامر موزاييقه رسملرله

[استانبول موزه سنه نقل ايدلمشدر]

صوك زمانلره اورفاده بولنان بعض موزاييق ايله كتابه لر (ده نيس) ك
 بو جدولنده كي قرالراك عددرلى اوزرنده بر تبدل حصوله كتيرمكده در .
 مورخ موسيو (شابو Chabo) نك تدقيق ايتديكي بر موزاييقده آلى
 رسم بولمشر . افئوحا ، باباسى كرمو ، امئاله ، نومو ، آبو ، شلمت .
 موزاييقده عمودى اوله رق سگز سطر دن عبارت بر كتابه اوقونمشر .

« بن كرمونك اوغلى افتوحايم ابدیت ایچنده یاپدیغم بو اوبزه واولادلریمزه،
ابدی وارثلریمزه در » .

اورفانك قلعه خرابه‌سنده ایوم دیکیلی بولنان ایکی ستوندن بری

سور، غار چینه‌کی مغاره‌ده قاپار کیم هیكله

اوزرنده محكوك كتابه‌دهده (افتوحا) اسمی او قومئشدر که بر حکمدار
اولدیغنده شبهه ایدیله‌مه‌ین (افتوحا) بک‌ده ابغار حکمدارلری سه‌ریسنه
داخل اولدیغی آکلاشلمقده در .

بو موزاییق ك بولندیغی مغاره‌نك قپو قسمندن ماعدا هر طرفنده برر
انسان بوینده یونتمش طاشلر واردر . جبهه‌ده‌کی طاشك اوزرنده ایکی

پوست ، صاغ و صول طاشلرك اوزرئده ايكيشر پوست ايله موزاييفه كسكين نظرلرني توجيه ايدن برر قپلان موجوددر . بو قپلانر اموانك روحلرني صيانته مؤكلدرلر .

اورفا سوري خارچنده قايا اوررئده قبارتمه هيكلر و چوق كتابه لرله ايشله مش مغاره لر بولمئشدر . بونلردن بريسك قپويه ناظر جمه سنده كي سطحك اوزرئده (آشاغى . . . كي قوطوغرا فيسنده) كورولمكده اولان بش انسان هيكلى واردر . اورئاده كي ؛ صوا ، ديره كنى صنعتكارانه باپيلان بر طاشه اتسكا ايتمش و خفيف بر انخنا ويرديكي صاغ آياغك آلتنه صول آياغنى آلهرق اوزانمش و صاغ آنى آياقده دوران بر انسا به اوزانمشدر . اوزانان وقور و هيبتلى بو هيكلك باشى اوستند بشى افقى و ايكيسى ده عمودى يدى سطردين عبارت ر كتابه واردر .

بو هيكلك صاغ و صولنده آياقده دوران ايكيشر انسان هيكلارى و هرايكى هيكلك آره سنده عمودى ايكيشر سطر يازى وارر . بو مغاره ، غروب حالنده كي بو هيكللرك ويوكك برعائله نك مقبرى در .

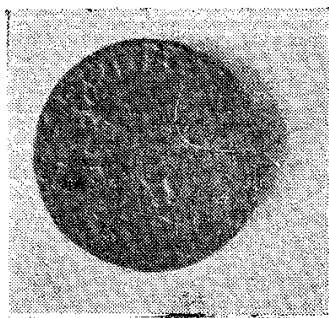
بو مقبر بر قرال مقبريميدر ؟ ميلاددن اول ويا صوكراميدر ؟ بو استفهاملر قارشوسنده درين ملاحظه و تفكرلره باغلامق ايجاب ايدر . لاكن اربابنك تدقيقات و تحقيقات مغاره ده ايدى بر اويقويه دالان بو انسانلرك كيم اولدقلرني بيلدبرمكده كوجلكه معروض قلميه جنى و احتمالكه آبغار حكمدارلرى سهريسنه بر قرال دها علاوه ايدى جي طبيعيدر .

دين و مذاهب

نجوم برستلك - اورفا خلقى بك اسكى زمانلردن بى بيلد يزلره طابارلردى .
نجوم برستلك زماننده اورفاليلرك مى الهلرى يوق ايدى .
كونشده اورفالنك بو يوك بر معبودى ايدى . شهرك شمالنده كونش
اللهنك بر معبدى وار ايدى .

اورفالیر ؟ (مونیم و عزیز) ی مساوی اله اوله رق اوکا تشریک ایدر لردی .
(مونیم و عزیز) کونشدن اول طلوع ایدن صباح بیلدیزی و کونشک غروبنی
تعقیب ایلهین آقشام بیلدیزی ایدی . موسیو (فراچ کومونت) بو مذهبک
یک اسکی وقتده اورفایه کیرمش اولان (میثرا Mithra) مذهبنه مطابق
اولدیغنی بیان ایدیور .

مع هذا تثبت اله آشاعیده کی اورفا سکه لرینک اوزرنده قرال لک تاجنی
تزیین ایدن اوچ بیلدیزله تمثیل ایدلمشدر .

اورفا سکه سی نمونه لرنده

قراله مخصوص تاج اوزرنده تصویر ایدیله ن و آشاعی به فطوغرافی قونیلان
سکه اوزرنده کی هلال ده اورفاده (آی) ک معبود اولدیغنه بر دلیلدر .
آ کلاشیلورکه ، کونش و آی اورفا آلهرینه داخلدر . کونش معبدی
بر اورفا سکه سنک اوزرنده ده موجوددر .

شهرک اورتاسنده بویوک بر مذبح ده وار ایدی . جنلره بومذبح داخلنده
قوربان تقدیم ایدیلردی .

بو مذبح خرسیتیانلغک [اورفا] شهرینه حلولندن اپی اوزون بر زمان
صوکرایه قادار حیات دینه سنی محافظه ایله مشدی .

خرسیتیانلق : حضرت عیسی زمانده اورفاینه ابغار حکمدارلرینک
حاکمیتلی آلتنده بولنیور و «اوس روئن» روما و ایرانک حاکمیت سیاسیهلرندن
آزاده ، حر و مستقل یاشایوردی .

مرکزی اورفا اولان «اوس روئن» بو صروده نجوم پرست ایدی .

نجوم پرستك حكمدار (اوکاما) زمانه قادر دوام ایتش و بوندن سوکرا
خرستیانلق (اوس روئن) . یایلمشدی .

بشريتك ، بيكگرجه سنه دوام ایدن مختلف دینلردن تنایت اساسلرینه
مستند بر دینه انتقالي حصوله کتیره ن انقلاب قلبره برله شیوردی . فقط
سوکرالری مذهبلمده عضو ایدن اختلافلر ، افتراقلر ؛ حیات اقوامده
بالخاصه « اوس روئن » قرالغنده برچوق تبدلات وجوده کتیره ن عواملك
مهمنی تشکیل ایتشدی . اعتقادلرک تحولاندن متولد اختلافات ایله طاعیلان
افکار و بوکا قاتیلان بعض اسباب ؛ « اوس روئن » قرالغنگ تدریجی برشکلده
افوانی حاضرله دی .

کندی صاران ضعف و انقراض عامللرینک اوکنده حرکتسز قالان
(اوس روئن) اوچنچی عصر میلادیدن سوکرا روما ایلمپراطورلغنگ بویوندیرینی
آلته کیریور ، بو قرالغنگ شعله حیاتی سونیوردی .

دبدبه سنی باشقه اللره ترک ایله ی ن بو قراللق ایچنده مملکتک اضمحلانله
تأثیر ایدن مذهب اختلافانی ده آرتق یاواش یاواش اریوردی . قرالغنگ فردلری
کانون صؤوغیله آناسندن آریلان بر ی اراق کبی یتیم یا شایوردی .

بو آچی حادثه لر ؛ قرالغنگ حشمت ماضیه سنه یالکیز کوز یا شلری دو کدرمش
صوگ مذبحو حاه حرکتلر ، اوچورومی درینلشدرمکدن ، انهدامی شدتلندرمکدن
باشقه بر فائده ویرمه مشدی .

سیاسی ، اجتماعی انهداملردن سوکرا قرالغنگ روحی ، بنگلی ، هرشی*
ده کیشمش یا باججی نچه لرک ایچنده ازیلمشدی . آرتق « وس روئن » قرالغنی
قطعی بر صورتده رومالیرک اون بش ولایتدن تشکل ایدن شرق (دیوسه ز) ینه
الحاق ایدلمش یکی صاحب لیرینک یا قیجی امر لیرینه بویون اگمش و اراضی ، شخص ،
صنعت ، میراث ، بالواسطه تکالیف عینیه ویرکولرینه تابع طوتمشدی .

عربلر

اسکی عجم ایپراطور لغنی یکیدن تشکیل اتمکی دوشونه ن ساسانیلرک رومالیرله

اچدقلمری حرب ، بو ایکی دولت آره سنده عرب فتوحاتنه قادار دوام ایتمش
واورفا اوزون زمان بو ایکی دولتک چارپشمالرینه صحنه اولمشدی .

اورفانک قان دوکیجی بو ایکی مسئولیلری ارتق یورولمش ، اختیارلامش
وحوزه اداره لرنده بولنان ولایتلردهده انهداملر باش کوسترمکه باشلامش
بالخاصه دین و سیاست اختلافاتی یوزندن وقوعه کلن چارپشمالر بو ایکی ایپراطورلرک
سیاسی حیاتی، ضعیف بر حاله دوشورمشدی .

ایشته حاکمیت مطلقه لرینک صوک ساعتملرینی یاشایان روما و ایران دولتلری
اختلاف و اختلال ایله اوغراشیرکن کنج عرب دولتک اوردولری (عباض
ابن غنم) قومانداسیله (مزوپوتامیا) به کیریورلردی .

حضرت عمر (ر . ع) ک خلافتی زماننده هجرت نبویه مک ۱۷ نجی
سنه سنده اورفا ، حران ودها بعض قصبه لر «عباض ابن غنم» قاپولرینی
آچمش مقاومت ایدن یرلر حرباً آلمشدی . چوق کچمه دن اورفا تمامیه عرب
شهرلرینک اصول اداره سی آلتنه آلمشدی .

عباسیلرک امویلر علمینده کی اعتسافاتی یوزندن فرات ولایتنده ظهور
ایدن عصیانلر ظالمانه تشکیل ایدلمش ، اورفا اراضیمی ابوالعباسک قوماندانلرینه
حرب میدانی اولمشدی .

هارون الرشیدک وفاتندن سوکرا اوغللری (امین) ایله (مأمون) ک
آره سنده کی رقابتلر مزوپوتامیاده یکی قیاملره سببیت وبریور ، اختلافلرک
ایجاد ایتدیکی طوائف ملوکک چارپشمالرله عرب حکومتی ضعیفله یور ، زمان
زمان مملکتلری روملرک استیلالرینه اوغرا یوردی .

بو دولتک ضعفی یقیندن تماشایا ایدن روملر (۳۶۱ هـ) تاریخنده اورفا
ایله حوالیسنی «نصیبین» قادار یغما ایتمشلر د قتل عامدن ، احراق و تخریبیدن

چکینمه مشلردی . بو خجایعدن قاچان بر انسان کتله سی بغداده قوشمش ،
جامعلرده منطقلر سویانمش بغداد هیجان ایچنده چالقاشم ایدی . خلیفه
« الطابع لله » ک کوستردیکی ضعف و لاقیدی به قارشو خلق سرايه بيله هجوم
ایتمش و فقط سیرایک قپولری قاپانه رق خلیفه قورناریله بیلمشدی .

موقیتلرینه مغرور اولان روملر بر سنه صو کرا (۳۶۲ هـ) دیاربکری
آلمق تشبثنده بولمشلردی .

موصله اجرای حکومت ایدن « سی حمدان » امارتنک دیاربکروالیسی
حکومتدن آدینی عسکرله آتیرک آنی اوبنایامایه جفی بریده روملری قارشیه مش
بینه جیلکده عجمی اولان روم اردوسی مهارتلی خصملرینه قارشو حرب
ماناورا لری اداره ایده میسه رک فیا حالده بوزولمش و اورفالک انتقامی
آلمش ایدی .

مصرده سلطنت سورهن « فاطمی » خلیفه لریله بغدادده اجرای حکومت
ایدن « عباس » خلیفه لری اره سنده کی رقابت و چارپشمه لر هر ایکی دولت
بناسنده قابل تعمیر اولیان رخنه لر اچمشدی . بویوزدن امیده دوشهن و الیر
قوماندانلر یریر کوچوک، بویوک امارتلر تأسیس ایدیورلردی . گاه بریکتنک
گاه اوته کینک نامنه قوری بر خطبه اوقوتقله اکتفا ایدن مستقل شهرلر
بيله کورولمکده ایدی .

(۴۰۰۱ هـ) تاریخنده « بنی نمیر » دن (عطیر) ک آئنده کوریلان « اورفاده
بو جمله دن ایدی .

عطیر شهری، ناہی احمد ایله اداره ایدیور، وقت وقت ناہینک اداره سی
تفتیش ایله اکتفا ایدیوردی . احمد، عدالت و حسن اداره سیله خاقی کندینه
باغلامشدی . احمد دن شهبه به دوشهن عطیر ناہینی قتل ایتدیردی . بو غدر؛ خلق
اوزرنده نفرتلر اویاندرمش و شهرک دیاربکر حاکمی « نصرالدوله ابن مروان » ک
اداره سی آئنه کیرمسنه سبب اولمش ایدی .

خلق « نصرالدوله » بی اورفایه چاغرمش نصر ولدوله ده شهری اداره به
دیاربکرده ناہی (زنک) ی کوندرمشدی .

مملکتک التندن چبقدیغی کورهن «عطیر» ؛ حاب حا کھی (ابن مرداس) ده
دخالت ایتمش و (صالح ابن مرداس) ک رجاسیله نصرالدوله اورقانی عطیر
ایله (زنک) ک مشترک اداسنه ترک ایتمشدی .

بو ایکی قونسول ادارهسی ایکی سنه دوام ایتدی . فقط (زنک) ارقاداشنی
چکه بیوردی . انتقام حسی بسله بن احمدک اوغلیه عطیری اولدی رندی .

عطیرک منسوب اولدیغی (بنی نمیر) قبیلهسی ده امیر لرینک قای «زنک» دن
آلدیلر قوردقلری بر پوصویه (زنک) ی دوشوره رک اولدی ریلر (۴۱۸۸)
بو دفعه ینه (صالح ابن مرداس) ک رجاسیله نصرالدوله شهر ی عطیرک
اوغلی ایله بنی نمیر دن (ابن الشبل) ده براقش و (ایکی حاکم) ادارهسی درت
سنه دها دوام ایتمشدی .

(۴۲۲۸) تاریخنده عطیرک اوغلی اورفاده کی حق حاکمیتنی روم ایمپراطوری
(آرمانوس) ده یکر می بیک آلتوه صائمش و بر کیجه آنده کی بویوک برجه
«آرمانوس» ک عسکر لر ی صوقش ایدی . بو ، کیجه باصقیننده کوچوک
برج ده کی «ابن الشبل» ک عسکر ی بر جی محافظه ایدمه یه رک قاجش روملر ده
شهر ی قان و کول ایچنده براقش لردی .

نصرالدوله مملکتی قورنار مق ایچین بر اردوا یله کلدی و بر مدت محاصره دن
صو کرا شهره کیره بیلدی .

نصرالدوله اوردوسنک شهره کیردی کنی کورن روم عسکر لر ی قلعه ده
محصن ایتمشلر ، خریستیان اهالی ده کلیسایه صیغنه مشلردی .

شهره کیرد کدن صو کرا قلعه ی محاصره یه کیدن نصرالدوله قوتی محصور
روملر ه مغلوب اولمش . روملر شهر ی تکرار آله کچیر مشلردی . یالکز حران
ایله سرو ج [ابن و نأب المنیری] نک یابدیغی بر مصالحه ایله قتل عام دن قور تلش
وقفق روملر ه خراج آکدار اولمشدی .

درت سنه صو کرا ابن و نأب المنیری اورفاده کی روم حکومتن دن قوه معاونه
آله ر ق نصرالدوله نک حدودینی تجاوز ایتمش یغما و تخریبه قویولمش و نصرالدوله نک
اطراف دن طوپار لادیغی قوتک فائق اولدیغی کوره رک کری یه دونمشدی .

نصرالدوله روم حکمرانک ابن وثابه یاردمندن طولای حقوق همجواری بی
 اخلاص ایتمش اولان روم ایمراتورینه اعلان حرب ایتمدی و اورفانک نخلیه سنی ایستادی .
 بو اعلان حرب قارشوسنده روم ایمراتوری وقعه دن معلوماندار اولدیغنی
 مقام اعتذارده یمنلرله تأمین ایتمش و اورفا حکومتی تجزیه ایده جکنی
 بیلدیرمکه برابر بعض هدیه لر تقدیمله یکیدن بر مناسبت دوستانه تأسیس
 ایدرک حربه مانع اولمش ، بو سیاستله اورفا بر مدت دها روملرک ائنده قالمشدی .
 [٤٢٧ هـ] مار یخنده ابن وثاب ایله ابن عطیر نصرالدوله نک یاردمیه قوتلی

بر اردو حاضر لامشر و اورفانی احاطه ایتمشردی .
 بو قوتلی محاصره ایچنند هیچ بر طرفندن ارزاق آلامایان محصورلر .
 مشکلات قارشوسنده قالمشردی . بر کیجه شهرده کی روم بطریق متسکراً
 مددیتدن چیقش ، محاصره دن روم ایمراتورلغنی خبردار ایتمش و بش بیک
 سواری ایله عودت ایتمشدی . بونی دها اول خبر آلان ابن وثاب ایله
 نصرالدوله نک قوماندانی روم امداد قوتی ؛ حاضر لامش اولدقلری بر پوصویه
 دوشوردیلر و بطریق ده اسیر آلدیلر . امداد قوتنک بوزولدیغنی ایشیدن محصورلر
 شهرک قاپولری ابن وثابه آچدیلر روم عسکرلری ده شهری ترک ایدرک قلعه ده
 تحصن ایتمیلر .

عرب اوردوسی قلعه نک محاصره سیله مشغول ایکن روملره یاردم مقصدیه
 عرب وروملردن مرکب ایکنجی بر امداد قوتنک بوله چیقاردیغنی ایشیدلمش ،
 ابن وثاب بونلرله اوزاقده قارشولاشق ایچین محاصره بی آچمشدی .
 محاصره نک آچلدیغنی کورن محصور روملر بر خروج حرکتیه حرانی
 استیلابه آتلشردی بونی ایشیدن ابن وثاب مملکتنک مدافعه سنه قوشمش ،
 خصمنی بوسکورتمیه موفق اولمش ایسه ده بوزولان روملری یورغون اردوسیله
 تعقیبه امکان بوله مامش ، روملر منتظم رجعتله اورفایه کیرمکه موفق اولمش
 و یاپیلان بونجه غیرتلر یورغونلقله نتیجه لشمشدی . بوندن سوکرا عرب امیرلری
 بر دها اورفا ایله مشغول اولما مشلردر .

تورک ها کیتی

چیندن بحر محیط اطلاسی به قادر اوزانان ساحه ده حا کیتی قوران دولت عباسیه مملکتی اداره دن عاجز بولنیور ایدی .

ناریخلری ، لسانلری ، عادتلری ، غننه لری مختلف بک چوق اقوامی اختوا ایدن بو کینش اولسکده بر دولت جامعه سی قورمق ذاتاً مشکل ایدی .

سرای اکلنجه لرله وقتلرینی کچیرمکه باشلایان عباسی خلیفه لرینک آراتق بر قوری عنوانلری قانمشدی .

اندلسده ، مصرده ، غزنه ده ، آفریقاده بر چوق حکومتلر باش کوسترمش مملکت طوائف ملوک ارسنده انقسامه اوغرامشدی . بوسره ده تورکستانده آسوده یاشایان ساچوق تورکلری غزبویلرک ظلمنه ، استبدادینه بویون اکه میهرک طوغرول بک ریاستی التنده حاضر لادقلری قیامده موفق اولمشلر اوللا [طوس] ی صوآرا [نیشابور] ی ضبط ایدهرک بر حکومت قورمشلری [۲۲۹ هـ] .

آز زمان ایچنده طوغرول بک توسع ممالک ایتمش ، بغداد وعراقی نفوذی آلتنه آلمشدی . طوغرول بک وفاتیه [۴۵۵ هـ] برینه قارداشی اوغلی « آلپ ارسلان » جلوس ایتمشدی .

ساچوق حکمدارلرینک ، آسیاده امنیت عمومیه بی تأمین ایدن بویوک قهرمانی « آلپ ارسلان » ملاذ کردی ضبط ایتمش قوموق ایلی [دیاربکر] بدن کچهرک اورقایی محاصره ایتمش [۴۶۳ هـ] و فقط بر نتیجه الده ایدیله میه جکئی کوردرک محاصره بی بر اقس حلبک ضبطنه کیتمش و موفق اولمشدی .

اصیل ونجیب تورکک بواولو حکمداری ؛ غربی آناتولی بی ، سوزیه بی ، قیصریه و سیواسی حا کیتی آلتنه آلمش ایدی . اتالرینک میراث مفاخرینی سینه جلا دتنده طاشیان و ساچوق حکمدارلرینک اک بویوک ، اک عادل بر

پادشاهی اولان و آلپ آرسلان، کنج وفات ایتیش و آز سلطنت سورمشدی.
سلچوقیلرک تاریخ اسلامده بویوک موقعلری واردر. بشنجی عصر
هجری دور مدینتک ال بوکسک درجه منکملانیله مناسب ایلیک مدرسه لری
دارالفنونلری تأسیس ایدنلرده سلچوقیلر ایدی.
آلپ آرسلانک شهادتندن سوکرا اوغلی ابوالفتح [ملکشاه] تحت
سلطنته جلوس ایتمشدی.

سوریه امارتی اداره ایدن ملکشاهاک قارده شی تاج الدوله [نقش] حلبی
بر قاچ دفعه محاصره ایتیش و حلب اشراقندن [ابن الحیبی] مک مخالفیله
شهر «نقش» و جوق مقاومت کوسترمشدی. سوکرا حلب؛ قبولرینی
«نقش» ک والیسنه آچمهه مجبورقالینجه «ابن الحیبی» «نقش» دن قورقش
و حلبک ضبطنه ملکشاهی دعوت ایتمشدی.

بودعوت اوزرینه ملکشاه اصفهان دن حرکت ایتیش و امراسندن [بوزان] یدیه
برابر آلمشدی. حلبک ضبطنه کیدن ملکشاه بولی اوزرنده حرانی [ابن الشاطر] دن
آلمش، روملرک النده بولنان اورفایی ده برمدت محاصره ایتدکن سوکرا
فتح ایتیش [٤٧٩ هـ] و [بوزان] ی والیلکنه تعیین ایلمشدی.

ایشته میلاددن درت بش بیکییل اول برتورک یوردی اولان اورفا حقیقی
صاحبیرینه قاوشمش و طقوز یوز سنه دن بری ده قوللری آره سنده صاردیغی
تورک اولادینی [کوچوک فاصله لرله] تورک حاکمیتی آتنده یاشامشدر.

اورفا؛ اساساً برتورک وطنی ایکن اجنبی اقوامک سیل استیلاسی اوکنده
عصر لرجه اوتیه بری یه یوارلاندقندن سوکرا اونی تورکلکک اعاده ایدن
ملکشاه؛ جسور، عالم، عادل و مدبر ایدی.

بر چوق شهرلره جدوللر آچمش، کوپریلر یاپدرمش، شهر و قصبه لری
سورلر و قلعه لرله محکم ایتمشدی.

دائرة سی مجمع علما و ادبا ایدی. علوم و معارفی حمایه و اهل هنری تشویق
ایدردی. اورفا- بر کتبه سنه تصادف ایدلماشدر. دیاربکر سوری اوزرنده
اوج سطر دن عبات قبارتمه و مزین کوفی برخط ایلمنقوش کتبه سی اهمیتنه
بناء آشاغی یه درج اولمشدر.

بسم الله الرحمن الرحيم مما امر بعمله عليه من ماله السلطان المعظم شاهنشاه
الاعظم سلطان ارض الله ومالك بلاد الله معين خليفة الله معز الدنيا
والدين جلال الدوله وجمال الملة ابو الفتح ملكشاه بن آلب ارسلان
اعز الله نصره في ولاية الاجل قوام الملك عمدة الدوله شمس الدين
ابي علي الحسن بن عبد الملك ادام الله ايامه وجرى ذلك على يدى القاضي
ابي نصر محمد بن عبد الواحد في سنة احدى وثمانين واربعمأة والبنا
محمد بن سلامة الرهاوى

بو كتابه نك برنجي سطرينك اوستنده و سترك تام اورتاسنده قارشيلقلى
چفته بوغاهينه برنجي سترك طرفينده و سترك تام باشنده بر ارسلان، برنجي
ايله ايكنجى سترك آره سنده وباش طرفلرينه ياقين بر يردو بر قارتال، يينه
آراده فقط تام اورتاده يكديكرينه هجوم وضعينده دوران ايكي ارسلان وردو.
بو كتابه بزه توركك حيات تاريخيه سى حقنده بك قيمتلى بر فكر
ويرمكده واررفادن ده دكرلى معمارلر يتشديكنى كو سترمكده در .
ملكشاهك وفاتى اوزرينه قارداشى [تنش] سلطنت دعوا سيله قيام
ايشدى .

ملكشاهك اوغللارى هنوز كنج بولندقلرى كى آره لرينه اختلاف ده .
دوشمش اولديغندن حلب حا كى [آق سنقر] ك تدبيريله اورفا و حران
واليسى « بوزان » تنش نامنه خطبه او قوتمشدى . صوكرام ملكشاهك
اوغلى ركن الدين [بركياروق] طرفنى التزام ايدن آق سنقر بوزانى ده
طرفنه آلمش و حلب اوزرنده ياپيلان شدتلى محاربه ده آق سنقر
اوردوسى بوزولمش « بوزان » ايله « آق سنقر » تنشك انه اسير دوشمش
« تنش » هر ايكىسى قتل ايتدكن صوكرام بوزانك باشنى اورفايه كوندرمكده
مملكى تهديد ايتمش و اورفا ايله حرانى حا كى اتنه المشدى [٤٨٧ هـ] .
تنش ملكشاهك اوغلى « بركياروق » له ياندينى محاربه لرك برنده قتل ايدلمش
اولديغندن [٤٨٨] [سروج] « ارتق » حكمدار لرندن [سقمان] اورفاده
« تنش » ك اوغلى رضوان طرفندن اشغال اولمشدى .

[۴۹۰ هـ — م ۱۰۹۷] تاریخچه «په‌رله‌رمیت» که ندراسیله میلیونلرجه انسان بر شهری [قدس]، بر کلیسایی ضبط ایتمک ایچین شرقه آتیشلردی . اهل صلیب دینلان بو انسانلر آسیای صغرایه اینیشلر ، سوریه قابولرینی کندیلرینه آچان اما کن محضه‌یی ضبط ایتیشلردی .

[تانقره‌د] شمالی سوریه‌یی استیلا ایتدیگی صروده [بودوه‌ن] غازی عینتابک اونوز کیلومتره قادار جنوب شرقیسنده واقع « تبشار = تباشر » ی و حلب یقیننده متین بر قلعه‌سی اولان « راودان » ناحیه‌سی ضبط ایله‌مشدی .

بو صروده ساچوق حکمدارلرینک اره‌لرنده کی اختلافلردن استفاده ایدن « بودوه‌ن » ایله‌سنه بر مانع کورمیه‌رک فراتی کچمش و اورفانی اشغال ایتمشدی .

اورفانک اشغالی ؛ انطاکیه و سوریه‌ده اهل صلیبک حرکاتی و بعض اما کن محضه‌نک سقوطنی قولایلاشدیرمشدی .

بوندن دولایی اورفا عرب فتوحاتندن بری غائب ایله‌دیگی سیاسی‌اهمیتنی تکرار الیه ایتیش و فرانک صول ساحلنده کی کچیدرلری ؛ سوریه‌یه تورک عسکرلرینک کیره‌بیلیمسینی منع ایده‌جک بر صورتده تحکیم ایدلمشدی . سلجوق حکمدارلری بر برلریله اوغراشیرکن بیله اهل صلیب استیلاسنه لاقید قالمشلردی . [۴۹۴ هـ] تاریخچه « سقمان » طوپلادینی بر اوردو ایله اهل صلیبه قارشی حربه کیرمش و فقط یاپدینی محاربه‌ده مغلوب اولارقمملکتی اولان « سروج » ی غائب ایلشدی . [۵۰۵ هـ] تاریخچه ملکشاهک اوغلی سلطان محمد برچوق تورک امراسیله قوتلی بر اوردو تدارک ایتیش و اورفانی محاصره ایله‌مشدی .

اهل صلیب اورفانک مدافعه‌سی ایچون کثیف بر قوتله فراته قادار کلش تورک قوتنک فائقیتی تدقیق و کشف ایده‌رک فراتی کچمکه جسارت ایده‌مه‌مشدی . سلطان محمد صلیب اوردوسنی بر چویرمه حرکتیله احاطه ایده‌بیلیمک فکریله جعلی بر رجعت کوسترمش و صلیب اوردوسنه انتظار آحرانه چکلمش ایدی .

اهل صلیب؛ سلطان محمدک تخمیناً کبی تعقیب فکرینه دوشمه مش وهان اورفایه کیده رک شهری ارزاق ایله طولدرمش، مدافع لری بر امداد قوتیله تقویه دن صو کرا ضعف و عاجز لری ده برابرینه آله رق شامیه طرفنه کچمش و آرتق قوتله ن اورفایک فتیحی ممکن اوله نامشدی .

[۵۱۵۵] تاریخنده ارنقیلردن «ایلغازی» نک طورونی [بلک] بر اوردو ایله اورفای محاصره ایتمش بو مستحکم شهرک استردادندن امیدنی کسه رک محاصره دن واز کچمش ایدی. عودتی اثناسنده اورفا پرنسی [ژوسلین Zuzlin] ک بر مقدار قوتله کندینه باصقین یایمق ایچون یوله چیقدیغنی بر تورکنندن ایشتمش بو بر باتاقلقده «ژوسلین» قوتی بکله مشدی. «بلک» انتخاب ایتمدیکی باتاقلقده حربه مجبور ایتمدیکی «ژوسلین» قوتی احیایه موفق اولمش وه ژوسلین» ی ده اسیر آلمشدی .

[۵۱۷۵] تاریخنده «بلک» اهل صلیبه قارشی حای مدافعه ایتمک ایچین حلب حاکی بولنان عموجه سی اوغلی سلیمان بن عبدالجباره یاردمه کیتمشدی. عینی زمانده اهل صلیب اوردولرندن بریسی ده «بلک» ک مملکتنی آنی بر هجومه استیلا ایتمش بولنیوردی. بو خبری آلان «بلک» کریه دونمش واستیلایه اوغرایان مملکتنی قورتارمش ایسه ده بو استیلا دولایسیله «ژوسلین» ده اسارتدن قورتلمشدی .

بو تاریخلردن بر آرزو کرایه قادار [بودوهن] ایله [ژوسلین] ک اورفا ووزرنده اوینادقلری رول قبضه بر پارلایشی متعاقب سونمش و فن حربده کی مهارتی تدبیرلرنده کی اصابتیله آز زمان ایچنده موصلدن شامه قادار بویوک بر اولک کی حاکی التنه آلان اتابکان دولتنک مؤسسعی (عمادالدین زنکی) بی اهل صلیب، اورفایک سورلری التنه کورمشدی (۵۳۹ هـ - م ۱۱۴۴)

وضعیت جغرافییه سی اعتباریله اهل صلیبک ضبط ایتمدیکی یرلرک اک مهمی اولان اورفا بو تورک اولوسنک روحنده جذب میللر او یایدیرمش بو ایچنا بلر «زنکی» بی بتون قوتیله اورفا ووزرینه سوق ایتمش و سورلری آلتنه کتیرمشیدی .

اورفانك ضیطنی تصمیم ایدن «زنکی»، «ژوسلهن» . کندینی دیار بکرك فتحیله مشغول کوسترمش و اورفانك بویله آنسزین احاطه ایدیله جکینی خاطرینه بیله کتیرمه یین ژوسلهن تبشاره کیتمنس ایدی . زنکی ، اورفانسنك عودتندن اول بوشهرک مقدراتی حل ایتک ایچین بویوک عزیمیه محاصره یی شدتلندیرمش و بتون وارلقلیله حرب ایدن اهل صلیبک بوتون غیرتلیینه رغماً برچک بر طرفنی بیقه رق مملکته کیرمشدی .

زنکی عسکرینک بر قسمنی شهرده براقه رق یکی ظفرلر و موفقیتلر اده ایتک ایچین سروجه کیتمش و سروجی جبراً فتح ایتدکن صو کرایره جکی محاصره التنه آلمش بوراییده فتح ایتک اوزره ایکن (موصل) ده کی نایبک قتلی خبری طویمش ، محاصره یی ترک ایده رک مقر حکومتنه عودت ایتمشدی . اهل صلیب محاصره نک تکراریدن ، زنکینک عزم و قدرتندن قورقارقدن ماردین حاکمی نجم الدین ایله بالخباره شهری نجم الدینه تسایم ایتشلردی . اسلام عالمه بویوک برمسند اولان زنکی فرات ساحلنده بوکون «تورک مزاری» نک بولندیغی «جعبه» قلعه سنی محاصره ایتمکده ایکن کوله لرندن بری طرفندن قتل ایدلمشدی .

زنکی ، وقور ، عزیمکار ، دشمنه قارشى شدید ، قلبی ، ضعیقلره حس مرهمته تیتره رعادل بر حکمدار ایدی . خرستیان مورخلری بیله بوتورک اولوسنك فضیلتنی ، جسارتی عمرانه و یردیکی اهمیتی ، عدالتی انکار ایده ، مشلردر . عماد الدین زنکی نک وفاتندن صو کرا ژوسلهن بر کیجه باصقینله اورفایه کیرمش ، شهرک محافظلری قلیچدن کچیرمشدی .

ژوسلهن ، اورفایه انده طوتابیلیمک ایچین لازم اولان بر قوتی سوریه - ده کی اهل صلیب قوماندانلرندن ایسته مشدی . اوزاقدن قلیجلی پارلایان بر جوق عسکرک کلمکده اولدیغی کورن ژوسلهن ، انتظار ایتمکده اولدیغی قوتک کوندرلیدیکنی ظن ایتمشدی . فقط ژوسلهن بو تخمیننده یا کیش کوردیکی عسکرلر اوجنی المق ایسته یین زنکی نک اوغلی نورالدین محمودک اوردوسی اولدیغی آ کلامشدی .

امیدینک سوندیکنی کورن ژوسلن آرقاداشلریله کیجه لین قاجمش وشهری نورالدینہ ترک ایتمشدی . ژوسلن اوردوسنک قاجدیغنی آکلایان نورالدین تعقیبیرینه قویولمش وشهرک یقیننده کندیلرینه اولاشاق اولدیرلن تورک عسکرلرینک انتقاملرینی آلمشدی. نورالدین محمودک وفاتندن سوکرا [۵۶۹۸] الجزیره بی سیف الدین غازی بن قطب الدین مودود اشغال ایتمش واورقانی امیر فخرالدین مسعودالزعفرانی به ویرمشدی .

بوصره لرده مصر وسوریه ده قوتلی رحکومت قورمش اولان [صلاح الدین ایوبی] دمشق دن حرکت ایتمش، بیره جکده فراتی کچهرک الجزیره به کیرمشدی. معیتده حران حاکمی مظفرالدین [کوکبوری] ده بولنیوردی .

صلاح الدین اوحوالیده کی امرایله مخابره ایتدکن و امرایی طرفنه آلدقن سوکرا اورقانی محاصره ایتمش وشدتلی بر محاربه وقوعه کلمشدی . صلاح الدینک بربری تعقیب ایدن هجوملرینه اوزمان اورقا حاکمکنده بولنان [امیر فخرالدین مسعودالزعفرانی] مقاومت ایده مبرک شهری صلاح الدینه تسلیم ایتمش صلاح الدین ده شهرک قلعه سیله حرانی «مظفر لدین کوکبوری» به ویرمشدی (۵۸۷۸)

صلاح الدین (۵۸۷۸) تاریخنده حران واورقانی مظفرالدین کوکبوری دن آلهرق برادر زاده سی (نقی الدین عمر) . ویرمشدی .

نقی الدین عمرک تاریخ مذکورده وفاتی اوزرینه اوغلی ملک منصوردن صلاح الدین شهبه به دوشمش حران ، اورقا ، صامصات ودها بعض شهرلرینی قارداشی ملک عادله ویرمشدی .

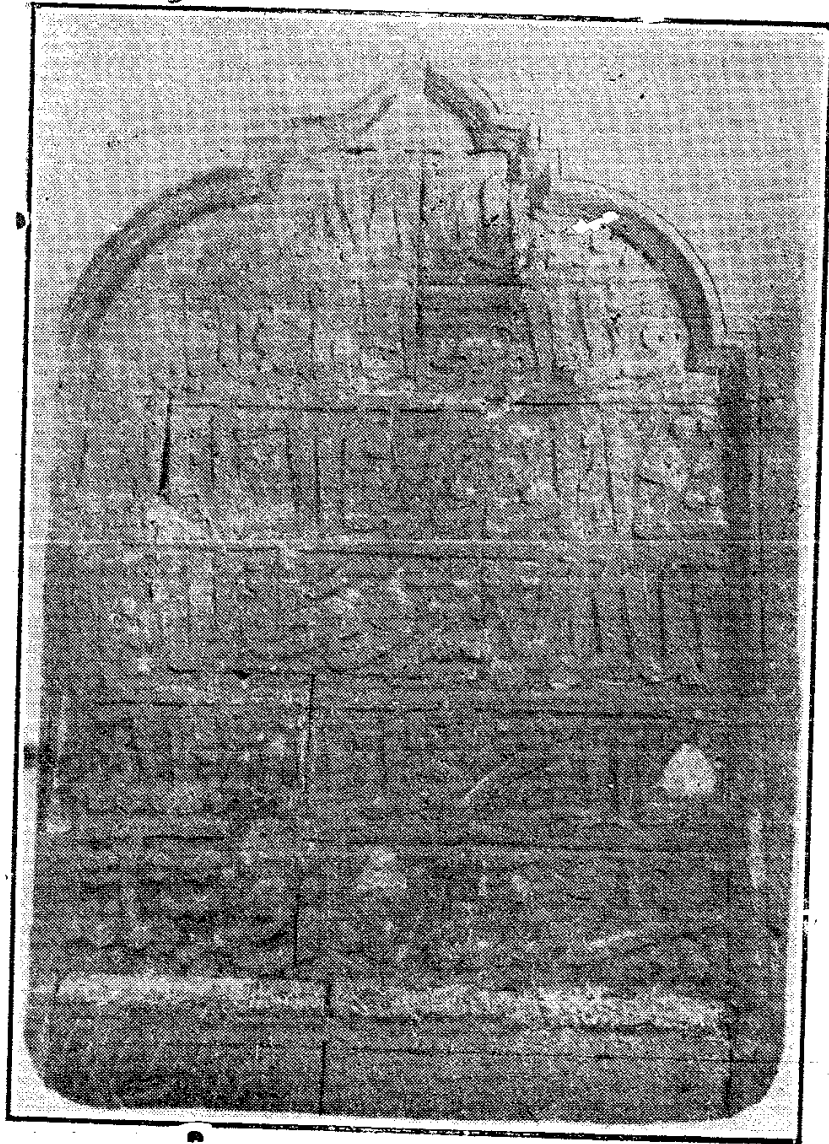
صلاح الدینک اورقاده اولو جامعک شرق قسمنده بویوک بر مدرسه یاپدیرمش اولدیغنی آتیده کی کتبه دن آکلاشلمقده در :

بسم الله الرحمن الرحيم

هذا ما امره بعمارة هذه المدرسة المباركة الى العبد الفقير الى الله ربه تعالى عمر ابن شاهان ابن ايوب رحمة الله تعالى وامر ... مولانا المنصور ناصر بن محمد بن عمر في دولة مولانا الملك صلاح الدين يوسف بن ايوب ستة سبع وثمانين وخمس مائة ٥٨٧ [*]

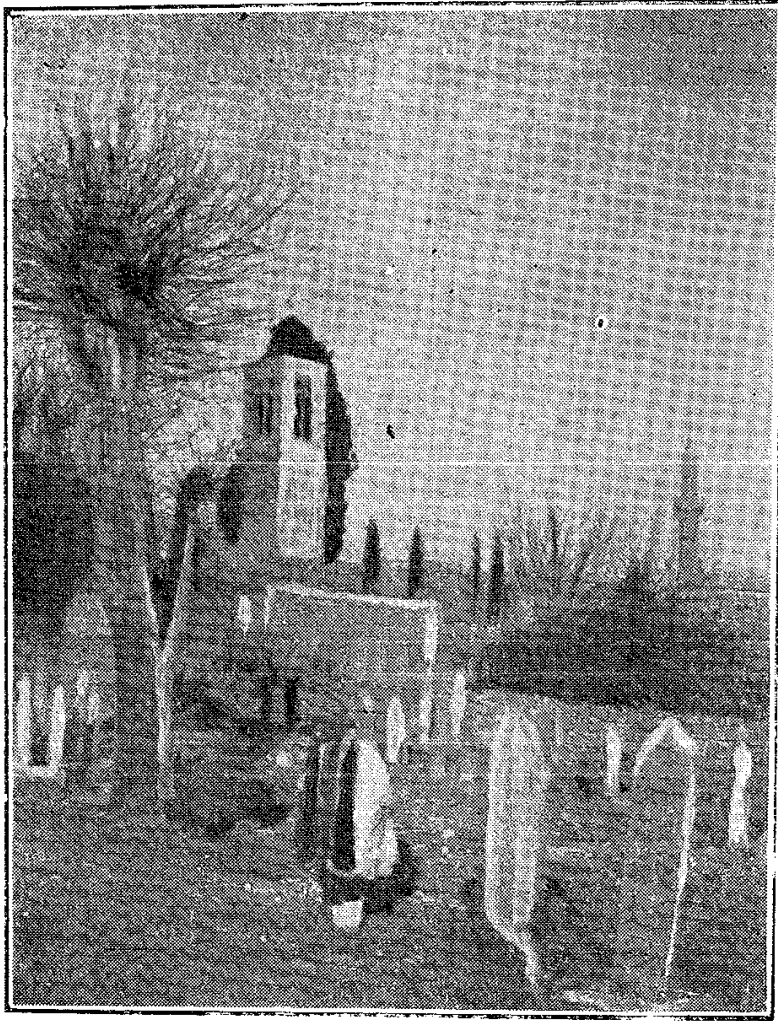
[*] نقطه لی برلر او قوناماماشدر .

صلاح الدين ابوينك برادری (ملك عادل سيف الدين ابوبكر ابن ابوب) ك
اورفانك حران قبوسنده اشاغی به درج ایدیلان كتابه سی یازیلیدر .
هذا ما امر بعمارته مولانا السلطان ملك المظفر العادل المؤيد المنصور
شهاب الدنيا والدين ابي الفتح شاه غازي ابن السلطان الملك العادل
ابوبكر ابن ابوب بولاية لفقير الى رحمة الله كافور العادلي شبل الدولته المظفر .
قاپونك هرايكی طرفنده (الملك لاه الواحد القهار) عباره سيله بويونلرينه
زنجير طاقيلى بر ارسلان واردر .

مناره نك غرب جيره مندره كى كتابه
ملك عادل كندى حياتنده و (۵۹۸ هـ) نارنجنده اورفاني اوغلى (ملك

اشرف مظفرالدين موسى) يه ويرمش بعده حرانی ده علاوه ايله مشدی .
ملك اشرف (۶۰۳ هـ) تاریخچه ماردینی ضبط ایتش و (۶۰۹ هـ)
برادری « اوحدنجم الدين » ك وفاتی اوزرینه اخلاط ايله ميفارقین ده کندینه
قالمش والجزیره نك بر چوق يرلری اهل کچیره رك رقه پی مقر اتخاذا ايله مشدی .
اورقاده خليل الرحمن جامعنك منشور مریبی شکنده کی مناره سنك غرب
وشمال جبهه لرنده آتی یه درج اولتان کتابه لر مناره نك « ملك اشرف موسى »
زماننده انشا ایدلدیکنی کوستور .
فطوغرافیسى یوقاری یه درج ایدیلان کتابه عیناً اشاغی یه یازلمشدر .

ایکی ضلعی اوزرنده بو کتابه لك بولمیشدی مناره
هذا ما امر بعمارة عبد المنعم الیانا فی ایام مولانا السلطان الملك الاشرف

مظفرالدنيا والدين خلدالله ملكه في سنة ثمان وستائة : ۶۰۸

— شمال جبهه سنده کی کتابه —

تعالی اسمہ

هذا ما امر بعمارته الفقير الى رحمة الله عبدالمنعم اليانا المالكى الاشرفى
في ايام مولانا السلطان الملك الاشرف العالم العادل مظفرالدنيا والدين
ابوالفتح موسى خلدالله ملكه في سنة ثمانية وستائة : ۶۰۸

(۶۲۶ هـ) تاريخنده ملك اشرف اورفاني (ملك كامل) ه ترك ايلدى .
ملك كامل (۶۲۷ هـ) ده ولايات شرفيه ده کی حران ، رأس العين واورقا مورينى
تقرير ابتدا کن صوكره مصره كيتدى . (۶۳۲ هـ) تاريخنده روم دولت
سلاجقيه سندن (كيقباد بن كبخسرو) ملك كامل ايله يابدغى بر محاربه ده ملك
كاملك اوردوسى بوزولمش وحران ايله اورفاني (كيقباد) ك الله كچمشدى .
بر سنه صوكر اياپيلان ايكنجى بر محاربه ده ملك كامل قازانمش و حران
ايله اورفاني كيقبادك الندى المشى .

مصرده ، سوريهده ، الجزيرهده ايويلر پارلاق دورلرني ياش-اركن
(جلال الدين خوارزم شاه) ده جنكيز اردوسيله چارپيشه چارپيشه آخلاق
طرفلرني-كلشى .

(۶۳۴ هـ) تاريخنده جلال الدينك قتلندن صوكر ا خوارزميلر روم
سلاجقويلرندن كيقبادك خدمتنه كيرمشلردى . كيقبادك وفاتيله يرينه جلوس
ايدن اوغلو « كبخسرو » بركب خانى توقيف ايتديكى ايجين خوارزميلر
كبخسروك مملكتلرني ترك ايتمشلردى .

بوصرهده فرات ولايتنده بدرى ملك كامل نامنه اداره امور ايدن صالح
ايوب خوارزميلره توجه كوسترمش وپدرندن آلدينى مأذونيت اوزرينه
كنديلرني مملكتته قبول ايتمشدى .

بر سنه صوكر ا (۶۳۵ هـ) موصل حاكمى بدرالدين لؤلؤ طرفندن
سنجاردده محاصره ايدمش اولان صالح ايوبه خوارزميلر عصيان ايتمش

مشکل موقعه قالان صالح ابوب حران ایله اورقای خوارزمیلره ترکه مجبور
قالمشدی .

خوارزمیلر اورفا وحران ده برلشدکن صو کرا کسب اقتدار ایده زک
بر ایکی دفعه حایه قادار آقین یامشردی . (۶۳۸ هـ) تاریخنده حمص حاکمی
ملک منصور ابراهیم بن شیر کوه خوارزمیلرله اورفا جوارنده یابدینی محاربه پی
قازاهر قحران ایله اورقای خوارزمیلردن آلمش و مغلوب اولان خوارزمیلر
عایه چکلمشردی .

صلاح الدین ایوبینک وفاتندن صو کرا ممالکی برادرلیله برادر زاده لری
آرسنده انقسامه اوغرا دیغندن بو حکومت ده چوق سورمه مشدی .
ملکیتک اک چوق یرلری - ساجوقیلرله اتا بکری آراسنده اولدینی
کبی - کوله منلرینک اللرینه کچمشدی . بونلردن صو کرا ده اورفا امیر تیمورک
آقینلری اوغرنده بر مدت تتره مشدی . تیمور اوردولرینک چکیلوب کیتدیکی
زمان (آق قویونلیلر) تورکستاندن بو اولکه لره هجرت ایتمش بولنیورلردی .
آق قویونلیلر قوتلی بر حکومت قورمشردی . آنا طولی ده و مزو بوتامیاده
پک قوتلی ایدیلر واسع اولکه لره مالک بولنیورلردی .

آق قویونلیلرک اک نفوذلی حکمدارلردن [اوزون حسن] دیار بکرده
موقع اقتداره کچمشدی . بو حکمدارک اورفده کوزل و بویوک بر جامعی
واردرکه کندی نامنه نسبتله (حسن پادشاه) آدیله ذکر اولنور .

شهرک بر کنارنده قلعه نیک شهره متوجه جه مسنده بو حکمداره عا ند
بر سطر دن عبارت بر کتابه موجوددره . بو کتابه آشغی به درج اولونمشدره .

بسم الله الرحمن الرحيم ما امر بعمارة السلطان الملك الاعظم ابوالنصر

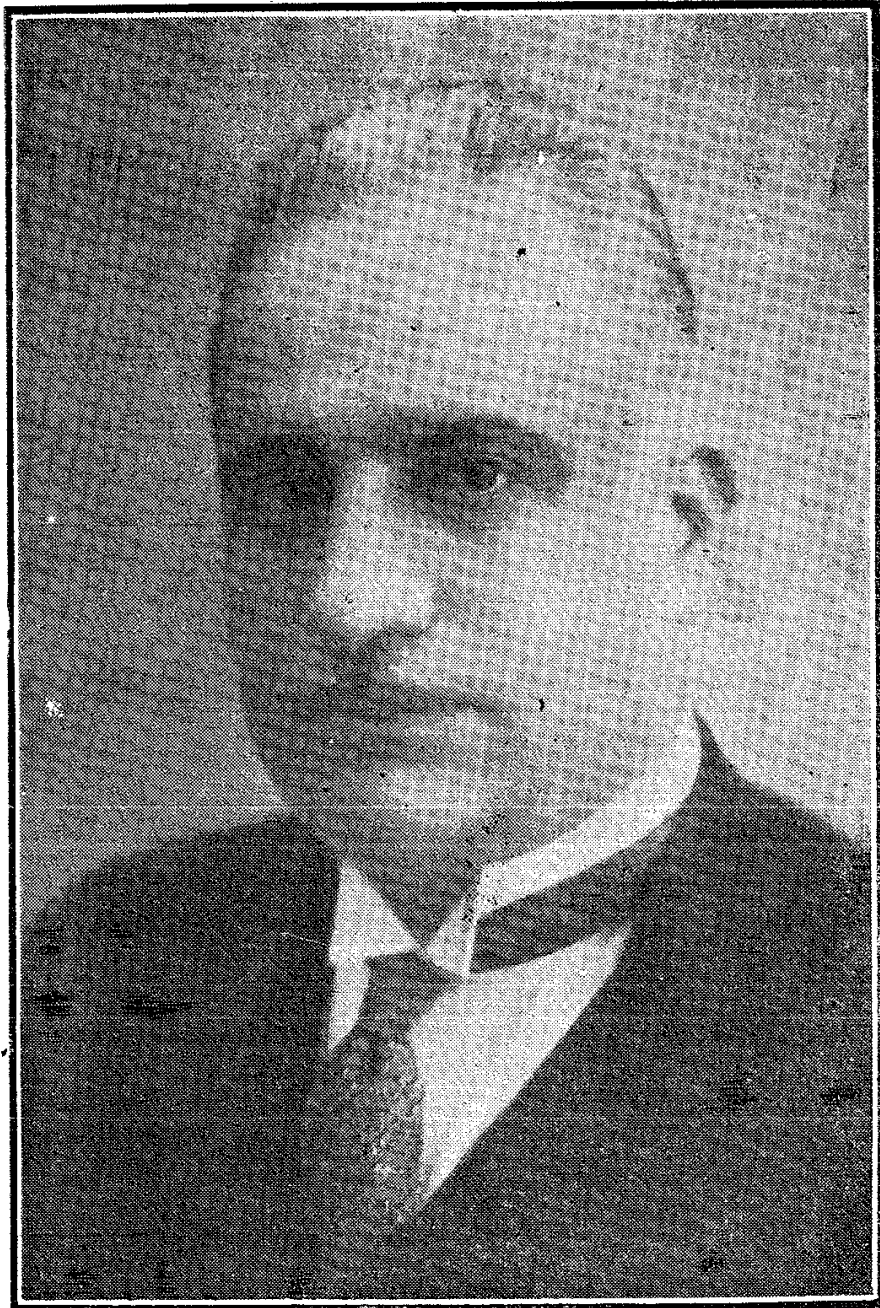
حسن بهادر علی بن عثمان بيك اليابندر خان خلد الله ملكه وسلطانه

وذلك سنة سبعة وستين وثمائة .

اورفا آق قویونلیلردن صو کرا ایران نفوذینه تابع اولمشدی (۹۲۲ هـ)
تاریخنده دیار بکر جوارنده ایران اوردوسی قوماندانی (قره خان) ک عثمانلی
اوردوسی قوماندانی (خسرو پاشا) به مغلوب اولسیله اورفا ایران نفوذندن

قورتيله رق عثمانلی حکمدارلردن یاووز سلیمک اداره سنه انتقال ایتمشدی .
(مالی ۱۲۵۵) تاریخنده اورفامصرلی ابراهیم پاشانک (زیب) محاربه سنده کی
غالبیتیه مصر خدیونک ائنه کچمش و بش سنه اشغالی آلتنده بولونمش ایسه ده
ینه عثمانلیله عودت ایتمشدر . (۱۳۳۲ هـ - م ۱۹۱۴) تاریخنده باشلايان
حرب عمومی ده کی مغلوبیتدن صو کره « موندروس » لیماننده امضا ایدیلان
فجیع متارکینی (سهور) معاهده سی تعقیب ایتمشدی .
بومعاهده اورفای (م ۱۹۱۹) سنه سی مارتنک یدنجی کونی انکلیزلرک
۱۰ تشرین ثانی ۱۹۱۹ تاریخنده ده فرانسزلرک اشغالی آلتنده بولندیر یوردی .
تورک تاریخچی ۱۹۱۸ سنه سنه قدار قید ایتدیکی مغلوبیتلر ایچنده بوقادار
آجی وفلاکتلی هیچ بر مغلوبیت قید ایتمه مشدر . اورفانک آجیق افقرینه
آلتون طوپراققرینه کولمه یین استقلال کونشی بردها دوغماق اوزره ظلمتله
بورونیور بش بیک سنه لک تورک بنلکی ، تورک وارلنی شانلی تاریخنه وداع
ایدیوردی . پادشاه و خاندانی مملکتی بوغان بو ظلمتک دهشتنی صوئوق قانلیقله
قارشیلایور . اون بش ملیون تورکی بویوندروق آلتنه آان ملعون معاهده نک
ماده لرینه بویون اکیوردی . وطنک بو کوزهل پارچه سنده ؛ دشمن
سونکولردن تهید آتشلری فیشقیریور شیماریق عناصرک چیلغینلقلری
خلقک روحنی ، عزت نفسنی پاره لیوردی . ازلی بر تورک یوردی اولان اورفا
بو فجاجتله بو اولومه تام سکز آی قاتلانمشدی .
دوغدینی کوندن بری روحنک بویله مطلق بر اسارتی کورمه مش
اولان اورفا خلقی ، اوکنده کوکی عشق و ایمانله دولو اولان بر تورک
نفرینی کورمک و اونی درین سه و کیلره قوجا قلامق ایسته یوردی . بو هیجانلی
ایسته کلر بر خیال ، ئولمش بر امید کی کورونیوردی . هر طرف قان و ظلم
طوفانلری ایچنده چالقانیوردی .
فلاکتلر ، فجاجتلر ایچنده چالقانان روحلری ، حیاتلری قورتارمق !
بو اولوم و ألم قاصیرغلری ایچنده حاکمیته ، حریته قاووشمق !
بونی کیسه تخیل ایده میوردی .

اورفا؟ بويله فجايع و شنايعك آجيلرى ايجنده چيرپنيركن توركل
ظلمتله بورونهن كوئشى ياواش ياواش ايشلدا بوره، دوينولره حيات و قدرت
ويريوردى .

اورفا قهرمانى على صائب بك
آرتق مغلوبيتت ايلك حمله-يله سرسمله ين دماغلر استقلالنى دوشونمكه
باشلامشدى .

بوصروده اولو خلاصكار طرفدن وطنك خلاصنه اك مهم مسئله لر حل اولمغه اك معضل قرار لر تطبيق اولمغه باشلامشدى .

ايچ آناطوليدن قولاغنه استقلال شريقي ترم ايديلان اورفا ، هان مجادله يه آتيلمس و مجادله نك قوتلى بر صحنه سنى تشكيل اتمشدى .

اورفاك و سيوركك قهرمان خلقى باشلرده كى بويوك بر دهانك الهاملرندن متاديا فض و قوت آلبوردى . اورفا استلالنى قورنارمق ايچين ايلك آتشنى آچمش و او كنده مملكتنه قارشى بويوك بر عشقه مربوط اولان و اولو منجيدن الهام آلان على صائب بك كى بر قهرمانى ده بولمشدى .

على صائب بك شهرك نخله سنه دأر ايلك اولتپانومى و برمش و ۹ شباط ۱۳۳۶ مالى اربخنده فرانسزلرله مجادله يه باشلامشدى .

۹ شباط ۱۳۳۶ تاريخنده باشلايان و ۱۱ ييسان ۱۳۳۶ تاريخنه مصادف جمعه ابرته سى كونه قدار دوام ايدن .لى مجادله فرانسزلرك شهرى ترك ايمه سيله نتيجه لشمشدى . بوكون اورفا بى بابان موفقيتلرينك موسيقيسى ساكن بر روحه ديكله كده در .

آثار عتيقه

اقوام آفله نك ترجمه حالربى زه اك ابي افاده ايدن ؛ آبد و كتابه لردر . اورفا دنيا نك اسكى بر شهرى اولمق اعتباريله تاريخاً موقعى بك يوكسكدر . تاريخى بوشهرك اطرافنده و جنوب غربيسنده اورابان ديك سلسله ده بويوك ، كوچك يوزلرجه مغاره واردر .

بو مغاره لردن بر جوغى بر عالمه نك بارنمه سنه مساعد بر شكلده ترتيبات و تقسيما تى حاويدر . بعضيلرنده بالخاصه وجوده كتيريلان معمارى تزئينات و ايكى دائره يي يكدى كرندن ايران فاصله لر و درر .

اقوام قديمه نك كندى مسكنلربى سوسله مك و ابتدائى دو قلربنى تظمين

ایتمک ایچین بویوک غیرتلرله جالشمش اولدقیرینی بومغارلر کوسترمکده در .
 بومغارلرک ساکیاری اولولری دفن ایتمک ایچون جوارک قبالقرندن

هینت آبه لرنه

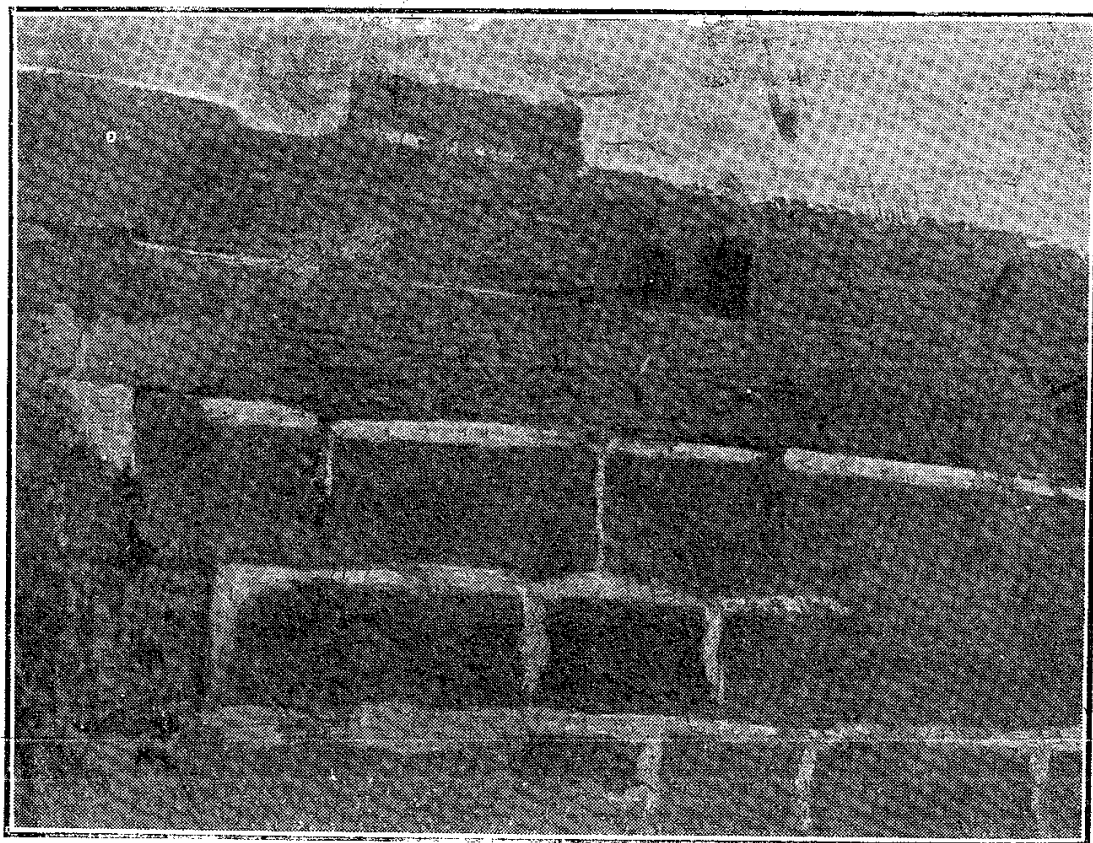
استفاده ومقبرلرنی ده مأوالری کبی تزین ایتمشلردر .
 بومغارلرک بر قسمنده ایچلرنده یاشایان اقوامک کتابه لرینه تصادف
 ایدلمکده در .

شهرک قلعه سی

قلعه : شهری احاطه ایدن سورک جنوب غربی زاویه سنده بر طاغک
اوزرنده در . قلعه نك شماله متوجه قسمتك همان وسطنده متعدد پارچه لوله

یا پلئس «قورنتوس» طرزنده کی باشلقریله متوج ایکی ستون واردر. بو ستونلردن بریسنگ اوزرنده بعض کله لری قیرلمش، لکن انشالری «ئهدس» قرالترینک زمانه قادار وصولنی تحقیق ایتمکه مساعد بریازی کوریلور بو یازیده او قونان (شلمت) اسمی مهردادک قیزی اولان (آبغار - اوکاما) مک زوجه سنکده آدی ایدی .

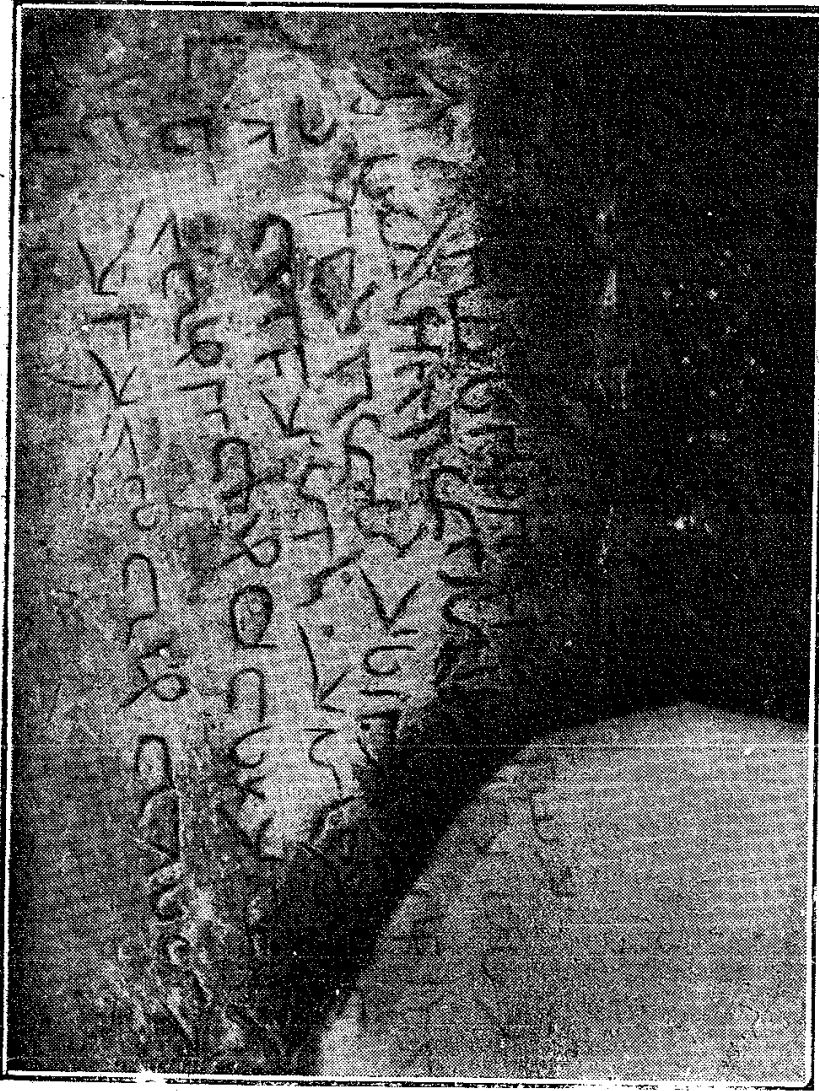

قلعه داخلنده بر سلجورن کتابسی

ستونلرک قاعده ایله برابر ارتفاعلری اون یدی متره یکر می بش ساقیمتره دره . ستونلرک محیطی دردر متره و آلتیمشر ساقیمتره در . عصرلرک تأثیراتی ، ستونلرک کوزهل باشلقرنده کی تزیناتی قسماً محو ایتمشدر . بو ستونلردن برینگ اوزرنده طقوز سطر یازی بی حاوی بر کتابه واردر .

ستونلار

فطوغرافیسو آشاغی به درج اولتان کتابه بی موسیو شابو [بن افئوحایم
کونشک اوغلی بی. بو ستون ایله اوزرنده کی هیکلی « متو » نك قیزی ملکه

ستون اوزرنده کی کتابه

« سلمه » ایچین یادم [دییه ترجمه ایتشدیر .
خلق بو ستونلره مانجینق دیر . ابراهیم « ع . م » ک بو ستونلرک
اولدینی یردن آتسه آتلس اولدیغنه اعتقاد ایدر .

سورہ خاندانہ کی امفردہ قبار نمہ ہیکلار

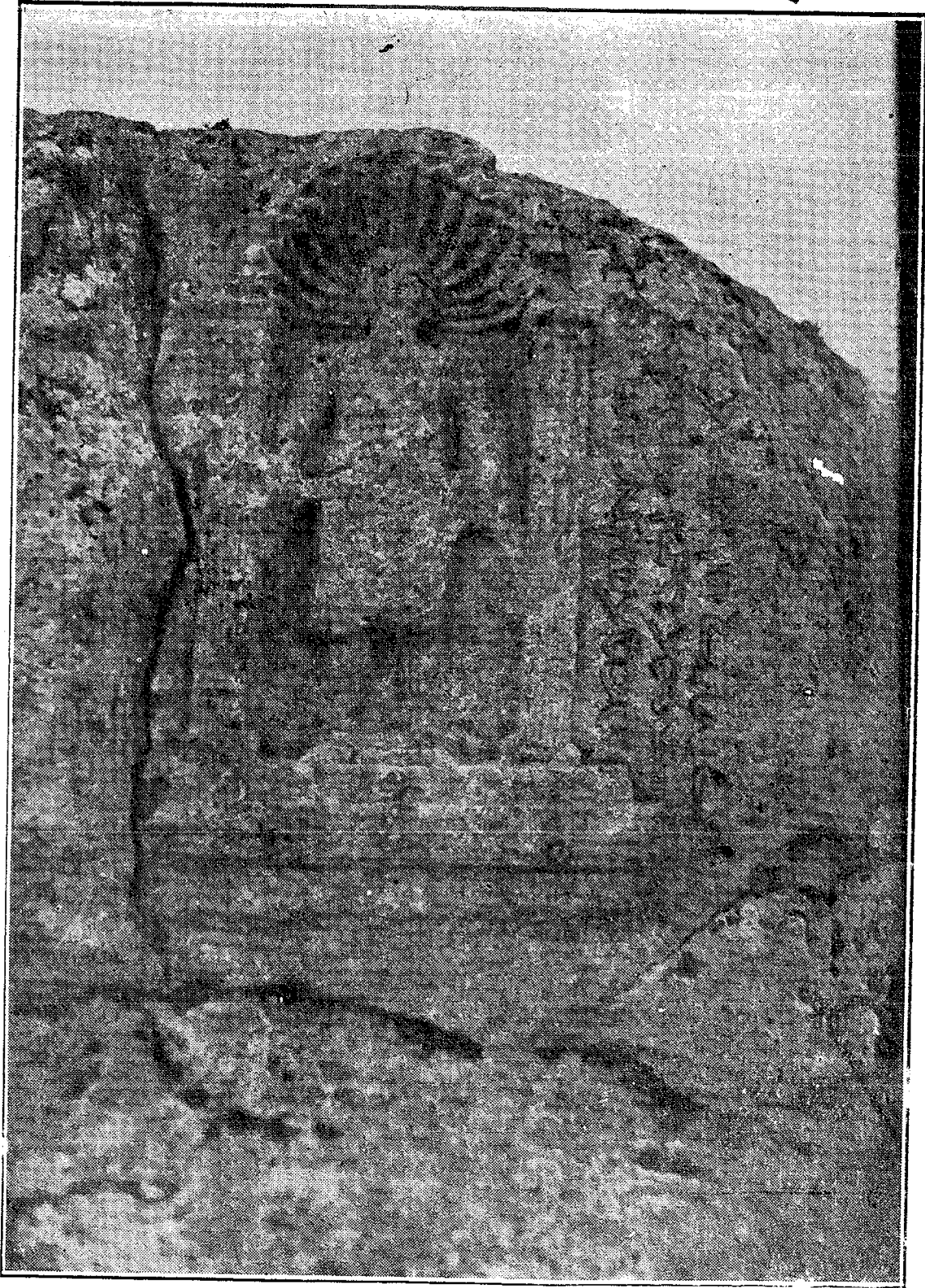

اورفادہ کی آثار عتیقہ دن : « ستونہا »

تک تک طاغمری

صومالی قلم سی

صوٹری قلعه نہ ناظر نیہ :ک قایا القارنہ بہ کتابہ
اور فاک شرقندہ ، شمال غربیدن جنوب شرقی بہ دوغری تسلسل ایدن ،

صو مطری ضراب لرنده بر مغاره نك چهارم قبارتمه كتاب
 كورونوشلری اعتباريله بزه قوری و حیات نبانیه دن عاری اولمق حسنی

و یرهن نك تك سلسله سنی درت بش بیك سنه اولسنه عائد قوجه برمدنیتك بقایای انقاضیه دولودر .

تك تك: ایچریسنده درت بش بیك سنه لك رماضینك اجتماعی امرارینی بزه نقل و حکایه ایدهن [صومطری] خرابه لری وه غاره لرنده کی قبارتمه هیكل و کتابه لری بویوك برمدنیت آفله نك حیاتی حقنده اساسلی بر فکر و برمه مساعددر لر . [تك تك] ك متین و منتظم قلعه لر بیه اورفانك جنوب تعرض لرندن محافظه ایدلمش اولدینی آكلاشلمقده در .

بورالده یاشایانلر اك زیاده صو بجراننه معروض قالمش لر و بو احتیاجی قبالری اویمق صورتیه وجوده کتیردکلری صهر بجرله تحت تأمینه آلمش لر در . صهر بجر او قادر اعتنا ایله یالمش لر در که بوقومك صنعت معماریده کی قدرتی بونلرله اولچمك قابلدر .

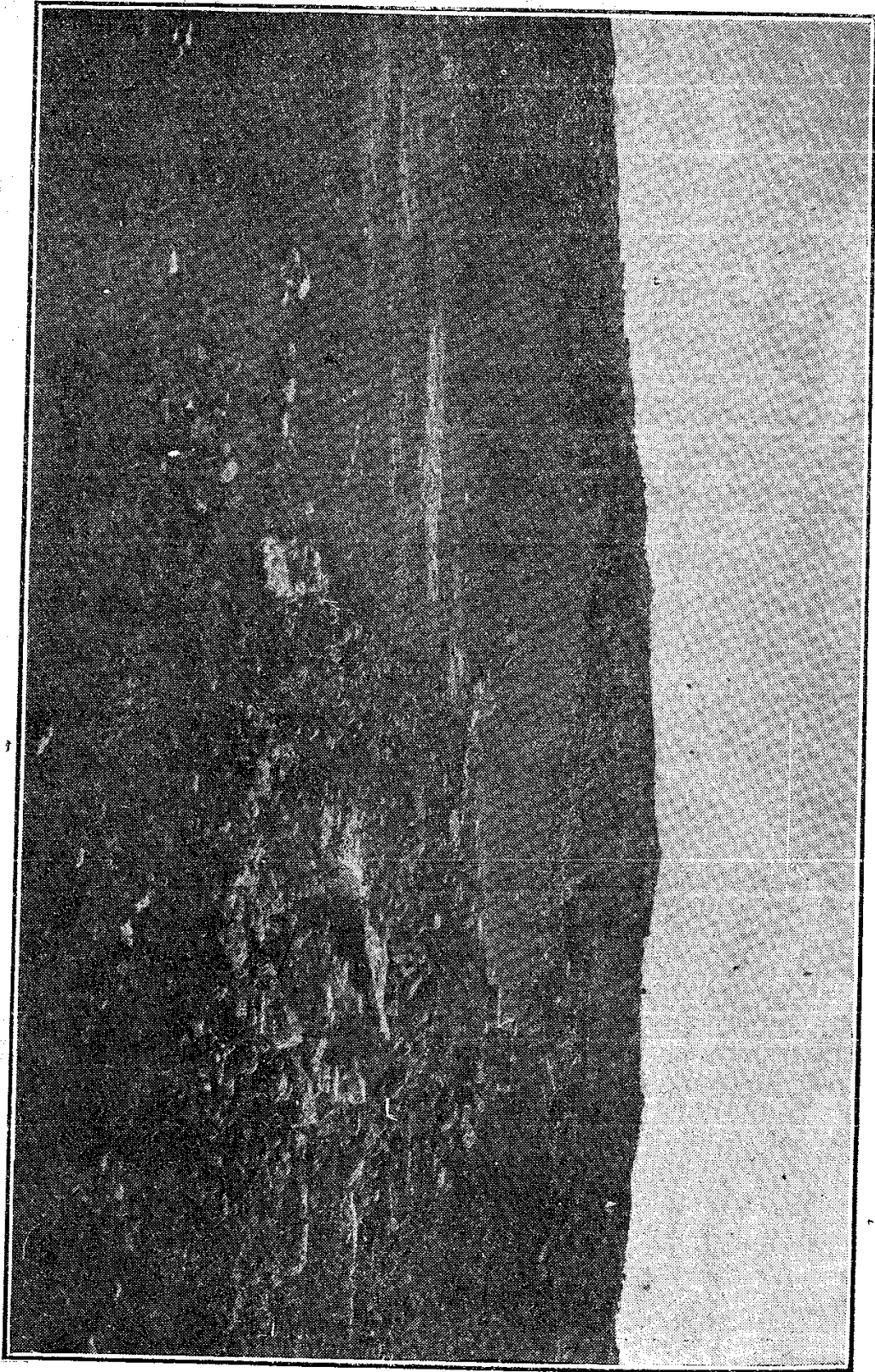
[قصر] دینلان تك تك ایچریسنده کی محله قسماً حفره قسماً انشا صورتیه قیا ایچنده اویولان صهر بجرلك داخلی بوکونه قادر جلاسنی محافظه ایدن خرجه صیوامشدر . داخلنده متعدد منفذ لر وجوده کتیرلمشدر . بومنفذلك صوکرادن وجوده کتیرلمش اولدینی تخمین ایدیه بیلور .

انشا صورتیه یاپیلان صهر بجرلك جدارلری کارگیر اولوب اوستی متوازی المستطیلات اوزون طاشلرله قبالیدر . بو طاشلر قیاداخلنده خصوصی اوله رق قبارتیلان ستونلر اوزرینه بندرلمشدر .

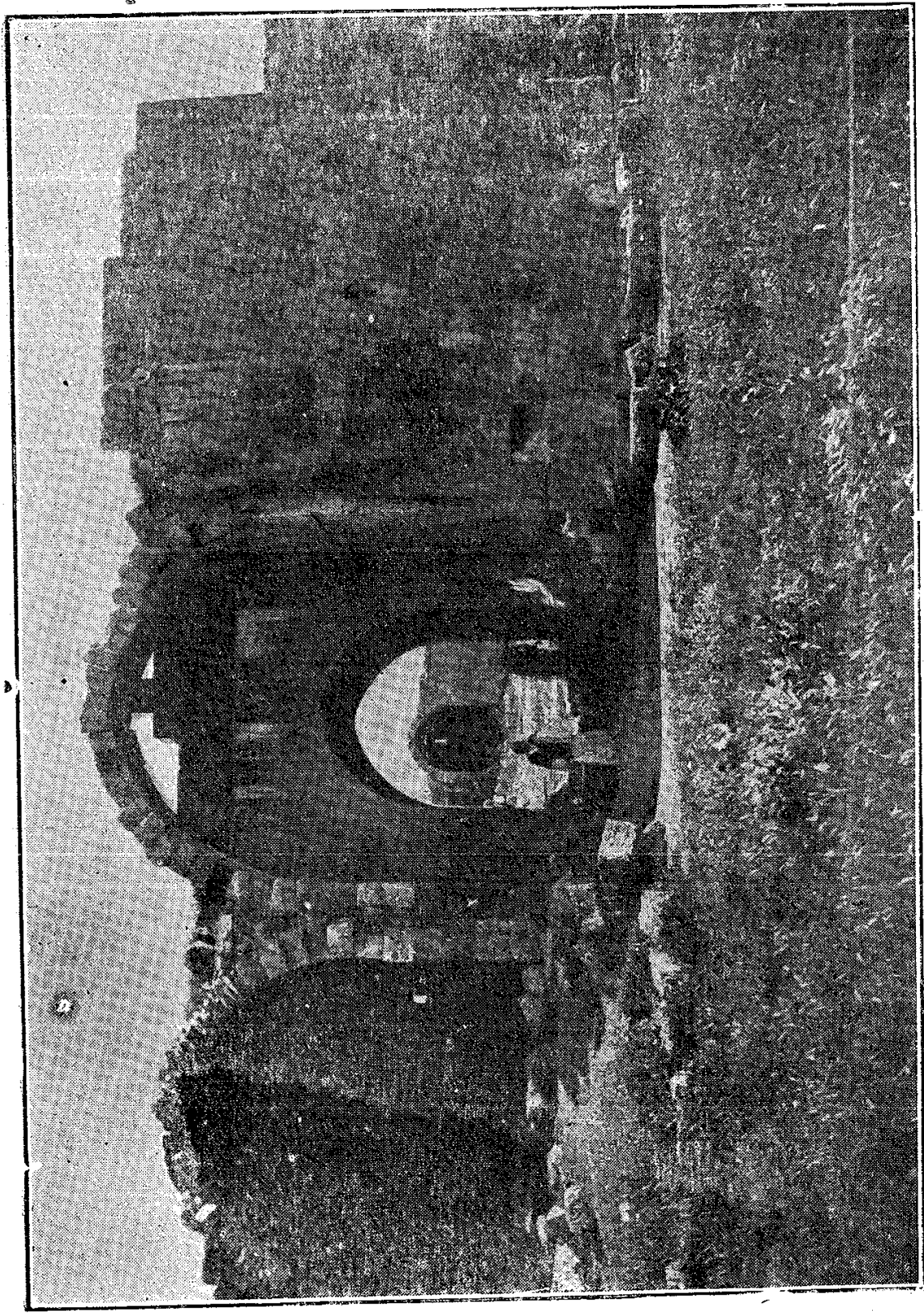
سرورزمان و ائتکال ایله دوریلش ستونلر طوانك سقوطنه تأثیر ایتما مشدر . بوده او عصر انسانلرینك اصول معماریده کی وقوفلرینك کوزل بر دلیدر . تك تك داخلنده شعیب شهری دینلان خرابه ده قیمتی آثاره تصادف ایدله مشدر .

بو واسع خرابه ده حفرات یاپیلورسه تاریخ بشری تنور و اوکا قیمتی صحیفه لر علاوه ایده جك آثار بولنه جنی محققدر .

تك تك سلسله سنده «خان البعور» شعیب شهری خرابه لرینك اون کیلو مترو قادر غرب جنوبیسنده بویوك بر خاندنر . بعضی اقسامی خراب بر حالده ایسه ده دیگر قسملری قوللانیه بیه جك بر وضعیتده در .

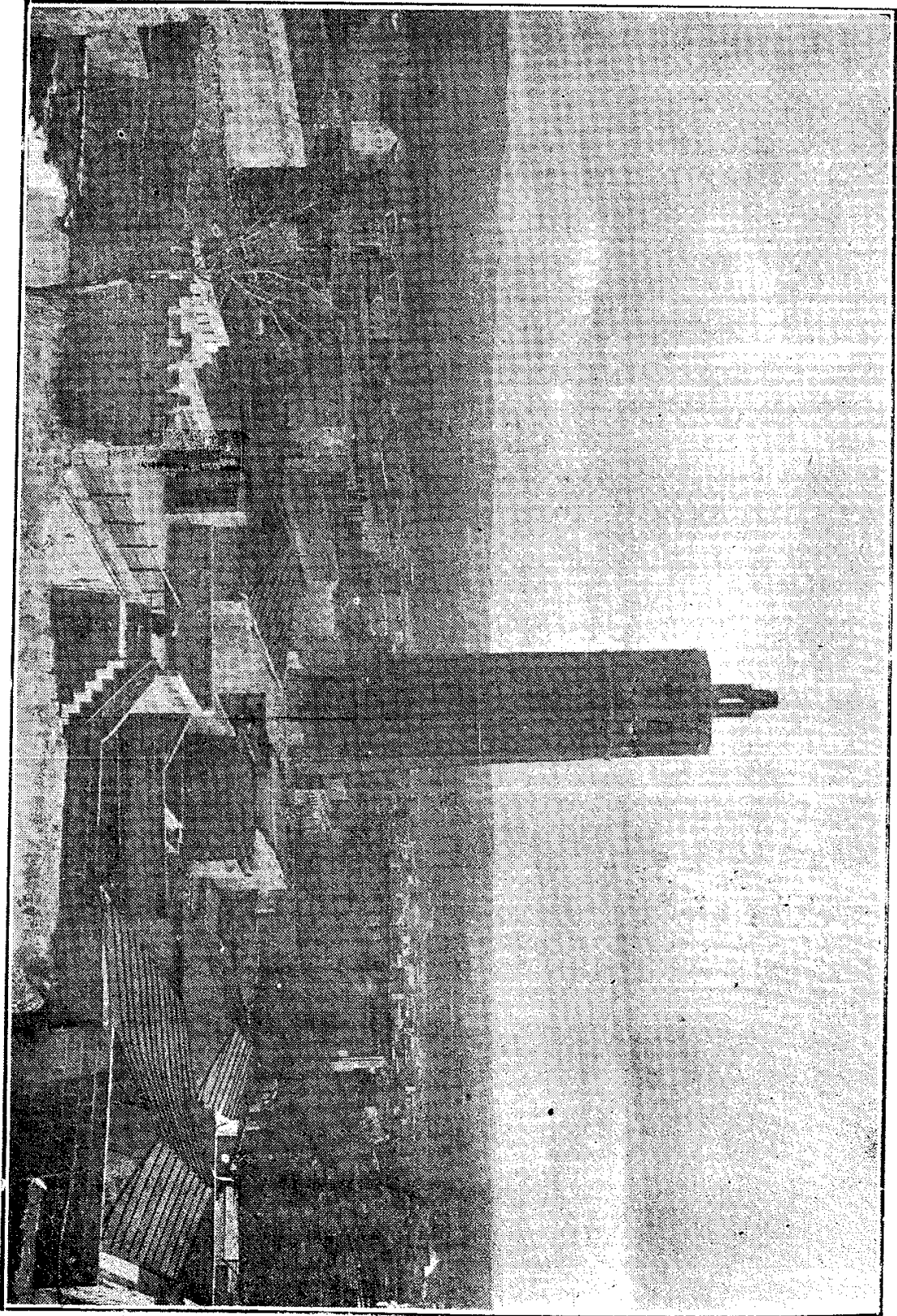

تفتیش شهری مرازی

قناة البصرة

اولو جامع مناره سی

تصویر ۱۴۴

اورفا شهرينك وسطنده «اولوجامع» حاوليسنك بر كوشه سنده بوكسه لن مناره مضمن الشكل بر قاعده اوزرينه انشا ايدلمشدر . مضمنك ضلعلى اوچ مترو اون ايكي بچق سائيمترودر . ارتفاعى ده مضمن منتظمك ضلعلى مجموعنه مساويدر . آبده ارتفاعنك مضمن ضلعلى مجموعنه مساوى اوله رقا انشا ايدلمسى متانت نقطه نظرندن حائز اهميت بر حساب معماريدر . آبده نك معماری قيمتندن باشقه تاريخى بر قدمى ده واردر .

احوال اجتماعيه

عنعنات قديمه : ولايتك احوال اجتماعيه سنى وخلق آره سنده عادات و عنعناتى تدقيق ايدم بيلمك ايجون ازدواجك طرز جريانى ، دوكون مراسمى ، عائله لر آره سنده كى رابطه لرى آبائى تاثيرلر آلتنده طرز حر كتلىرى ، چوجوق و بويوكك خسته لك حاللرنده صورت تداويلرى ، وطن پرورلك خصلتلىرى اخلاق عموميه سنى ، خلق ماسيلرى ، قير اكلنجه لرى ، قيش حياتى آيرى آيرى مطالعه ايتك ايجاب ايدر .

ازدواجك طرز جريانى : ار ككار ۱۷ - ۳۰ ياشلرنده نه وله نيرلر . قيزلر ك نه و لمه چاغلى ۱۴ ياشلرنده باشلار نه و لنه جك چفتلر آره سنده عائله نك شرف و اوصافى اعتباريله (كفائت) آرانير بو كفائت مسئله سنده بويوك بر تعصبه اسكيدنبرى رعایت اولنمقده در .

شرك هر طرفنده عادت اولدنى وجهله (كوروجى) اصولى واردر . نه و لنه جك كنجك والده سى و يا همشيره سى عائله قادينلرندن و پك صميمى دوستلرندن مركب بر قاچ قادينى الهرق ايسته يه جكلرى قيزك نه و ينه كيدرلر . عودتدن صكره قيز عائله سنك صميمى دوستلرندن بر قادين واسطه سيله استمزاجده بولونورلر . موافق جواب الدقلى تقديرده قيزك عائله سى طرفندن بر جهاز ليسته سى ياييله رق ار كك طرفنه كوندريلايرليسته اوزرنده توافق

حاصل اولدقدن صکره نهوله نه جک کنجک باباسی ویا ولسنی احبا و اقربا لرندن
مناسب ذواتی استصحاب ایدرک قیزک باباسنی ویا ولسنی اقامتکاهنده زیارت
ایدرلر. اولجه استمزاجه موافق جواب آلدقاری ایچون هیچ بر مقدمه یه
حاجت قالمقزمین قیزی ایسترلر. بوکا (صقال اوپنک) مراسمی دهنیر .
بونو متعاقب نشان طاقه مراسمی پایلیر و نکاح عقد ایدمک اوزره
بر کون تعیین اولونور . بونی دوکون هفته سنک و زفاف کوننک تثبیتی
تعقیب ایدر .

زفاف ایچون اکثریتله پرشنبه و بعضاً بازار کونی انتخاب اولنق عادتدر.
زفاف ایچون تثبیت ایدیلن کونده ارکک طرفندن کیدن خانملر کلینی آلهرق
کووه کینک اقامتکاهنه کتیرلر و او آقشام کووه کینک یا باباسی ویا احباسندن
بری طرفینک حالی و وقتنه و موقع اجتماعیلرینه کوره بر ضیافت ویررکه
بوکا (صبحه) دهنیر .

صبحه پیه کنه دعوتلی اولانلرک کووه کی یه برر هدیه کوتورمه لری عادتدر.
بو هدیه لر صبحه نک ویرلدیکی محله یوکسکجه بر تخت اوزرینه اوطوران
کووه کینک یاننده اخذموقع ایدن ذاته اوصولجاقق ویریلیر. بعضاً اقربالری
و صمیمی دوستلری طرفندن دوکونه تقدم ایدن کونلرده مقصد معاونتله
ذی قیمت اشیا ویا دوکون ائناسنده صرف ایدیله بیلن برشی ویا بر آت هدیه
کوندرلدیکی ده واقع اولورکه بوکاده (سینی سورمه) تعبیر اولونور .

صبحه پی ویرن ذات کووه کی طرفنک اعزاز ایتمک ایستدیکدی دوستلرک
اقامتکاهنه برر طابله صبحه پیکی کوندرر. صبحه پیکنندن سوکره ضیافته
حاضر بولنانلردن صمیمی احبا و اقرباسی کووه کی پی آلهرق کلینک بولوندیغی
خانه نک قابوسنه قدار کوتورورلر و قابو اوکنده بر دعا ایدرک کرده که
قویارلر . بونی متعاقب هرکس طاغیلیر .

کرده ک کیجه سنک صباحی شفقله برابر اک یقین احبابندن بری طرفندن
کووه کی و صمیمی دوستلری حمامه دعوت اولنور . حمامدن صکره ده حمام
پیکی یینر بوضورتله دوکون مراسمی ختام بولمش اولور .

اوله کلین دو کون کونندن بر کون اول کیجه یاریسندن صکره صباحه قارشى کتیریلردی و محله نك کینجلی طرفندن ممانعت ایلمک و هدیه الدقدن صکره صالی ویرنك عادتی واردی فقط بر جوق و قوعانه سبیت ویرن بو بدعت خلی زماندنبری ترک ایلمشدر .

جمهوریت اداره نك فیضلی تأثیراتی ایله ازدواج مراسمده کی فضله کلفتلر، اسرافلر و برطاقم بدعتلر کوندن کونه بر طرف ایلمکده و مدنی بر شکلده ازدواجلر وقوعه کلکده در .

عائله لر آره سنده کی رابطه لر : بو رابطه لر یوکسک اخلاقی اساسلره مستنددر . عائله بویوکلرینه قارشى فرط حرمت و اطاعت بوتون شدتیه جاریدر . کوچوک قارداش بویوکنه، بویوکلر عائله رئیسارینه درین رحمی حرمتله مر بوطدرلر .

اسکیدن بری کوچوکلر بویوکلرک بر مجلسده بولندقلری زمانه صاحبات و مکالماته اشتراک ایتمزلر و بویوکلرک صحبت و مسامره لرینی سکون تامله دیکلرلر . مجلسدن مفارقت ایلمجه یه قدر دیز اوستی او طوردرلر و مجلسک صو، آتش، سیفاره کی خدمتلری، الکتریقی بر سرعتله کوچوکلری حرکته، فعالیتیه سوق ایدر . یالکنز عائله آره لرنده کی روابطی بعضاً میراث مسئله لری اخلاص ایدرسه ده بوده بویوکلرک توسطیله طبیعی مجراسته عودت ایدر .

یکی عصرک تکاملنه قارشى روحنده بویوک برانجذاب و انطباع حسی موجود اولان کینجلمز عصری اداب معاشرته صوک درجه مونسدرلر .

ابائی تاثیرلر آلتنده کی طرز حرکتلر و تلقیلر :

اؤزیرلردن، ایرانیلردن، مصریلردن و دینکر اقوام قدیمه دن بر صورتله انسال حاضره به قادار انتقال ایدن خرافه آلود بعض اعتیادلر و لایت خلقنده ده یقین زمانلره قادار واردی . از جمله چوجوقلره نظراق تعلیق ایتمک، بعض چوجوق خسنه لقلرینی، دماغی خسته لقلری، قورقودن متولد امراضی، صاریلغی، ایصیتمه بی اوقومه، بعض تره و مرقدلره کوتورمه، توتسوله مه کی اصولارله تداوی ایدرلردی . جهالت دورلرندن قالمه بو اعتیادلر کوندن کونه آزالمقده و بوکون بوسبوتون معناسزلغی هر کسجه تبین ایتمش بولمقده در .

وطن پرورلك خصلتلرى: اورفا خلقى طبعاً يكت، وطننه بويوك رعاقله ايله مربوطدر. عزت نفس مليسنة تجاوز حالنده شديد هيجانلر كوسترر. يوردينك، ناموسنك، نفسنك بوتون معناسيله صاحب و مدافعيدر. وطننك مدافعه سنده كوستردىكى جسارتلر جداً يوكسكدر. حرب عمومىده آنا قارطه لرده، غاليجياده كوستردكلرى ثبات، منانت، قهرمانلق كې يوكسك فضيلتلرله تميز اتمشلدرد.

اخلاق عمومىه سى: ولايت خلقى ناموسكارلق، وفاق، سخاء، مسافر پرورلك كې خصلتلرله طائش، بالخاصه غريب دوستلقه اشهار اتمشدر. روحاً يوكسك فطرة ذكى اولان ولايت اهالىسى انقلاب معارفنك حمله لرى ومدنى آداب معاشرتك تاثيراتى ايله مىللى سجيده سنى داها يوكسلته جكي طبيعيدر.

خاي مانىلرى

خلق مانىلرى؛ اورفاده ار ككلردن زياده قادينلر كدر. بونلردن بعضيلرى ار ككلر خويرات دينلن مقامله سويلرلر. خلق مانيلرنده هيجانلى، ظريف، معيندار و اك چوق قادينلر ك غرورينى اوقشايلان پارچه لره تصادف ايديلر. ولايت خالقنك سويلدىكى بو مانيلردن بر قسمى آشاغى يه درج ايدلمشدر:

بر قورى سودا ايچين
كچدى بو كنج عمر من

§

سجر اولدى اويان يار
باغريمه قان قويان يار
نى در بدر ايتدك
ايل سوزينه اويان يار

§

قېز سر خوش آنا سر خوش

بېشكده بالا سر خوش

طوتمشدر يار الندن

كيدرلر يوله سر خوش

§

صويه دوشدى كولمز

اوتميور بيلمز

قیز زلفك ارم ارم
قلمادی بنم صبرم
چفت ممهك اره سنده
قازلسین بنم قبرم
§

قرنظام نه زنی
آلتون طاسه سوزنی
محمودیه دن آلتونم
آل کردانه دیزنی
§

قاشلارک قاشلارنی
عشقک آناش لرنی
بن بورده غریبی م
هرکلن طاشلارنی
§

ضرب مثلار

اورفا خلقی؛ ضرب مثله (اولوسوزلری) دیرلر . ولایت خلقی آره سنده

زبان زداولان ضرب مثلار اشاعی به درج ایدلمشدر .

نه بی مال کوتو کون ایچوندر
سن قازان بی بن چوق
طاش طاشک سوکه سیدر
کیم یوله یوغورت آقیمش ؟
سیل کیدر قوم قالیر
سویله یه نه باقما سویله نه نه باق
صاقلاصمانی کلیر زمانی

صاقینان کوزه چوپ باتار
صانکه کوچوک طاغلی کندی یارا تمش
صبرایله قوروق حلوا اولور
صنعت آلتون بیله زیکدر
صو کوچوکک سوفره بویوکک
صوبولانما یخه دورولماز
بالق بولانق صوده اولانیر

{ دهلی دوستک اولمادن، عقللی دشمنک
اولسون }

دهلینک ده کرمنی یل چه ویرر
سن طوغرو اول اگری بولور بلاسنی
خرسزه قابو پنجره اولماز
تیره جی به تیره صائماز

{ وای اوسورونک باشنه که چوبانی
قورت اوله }

کسکین سر که کویونه ضرر ویرر
کوتوسوز صاحبنک در
باقان کوزه یاصاق اولماز
کوزدن سورمه یی چالار
به کنمدیکک طاش باش یارار
تلسکی وار که باش کسر قورتک آدی یاماندر
کومه قومشو که کلیر باشیکه

لوقما قارن دو یورماز، محبت آر تیرر
میوه لی اغاچه هر کس طاش آتار
کیتدیکی عینتاب بیدیکی بکمز
اوکی گلادن ایسه صوکی کلسون
که زن تلسکی یاتان ارسلاندن نه بی در
{ آچ قویما خرسز ایدرسک چوق دو که
یوزسز ایدرسک }

کنارینه باق بیزی آل آناسنه باق
قیزی آل

یاغسز آشم آغریسز باشم
نه ییلکه نه ییلک هر کشینک کاری
کوتولیکه نه ییلک نه کشینک کاری
قورت اولوسندن کوردیکی ایشلر
آنامک آشی ناندیرک باشی [تنبلار حقننده]
قارغا بسله که کوزیکی اویسون

[بکاتمسکه زیت می صائدک] [حقمسز طلبه قارشی]

جان جاناندن شیریندر

[ایشی اویلا یانلر حقننده] نه داوولی دیکدیرر ، نه کلینی بیدرر

هر بیزک بردارغی وار

[اهلنه دوشمه یین ایشلر حقننده] بورونسز خیزمه ، قولاقسز کوبه

تولی بیزم الله رحمت ایله سین

جوهرک قیمتی اربابی بیلر

قیر اکلنجه لری : خلق ایلک بهارده طاغله چیقارق کومه ، کومه قایا

کولکه لرنده و ره لرده اوطوره رق شرقیلرله و ملی اویونلرله اکلنیرلر .

قایالر داخلنده مساماتندن صیزان صاف صولردن، هوادن استفاده ایده رلر .

ملی اویونلر باشلیجه اکلنجه لری تشکیل ایدر .

بو اویونلر شونلردر :

- ۱ — اوچ آدییم
 - ۲ — قلعه اویونی [اراسی کسمه قلعه اویونی]
 - ۳ — پابوج آتلامه
 - ۴ — یاصدیق طاقلاسی [بو اویون چهویککه خادم کوزهل براویوندر]
 - ۵ — جلیک چوماق
- اویونلری در .

طاغلرده بهارک کوزه لککرنندن طبیعی لطافتندن استفاده ایتدکن صوکره یوللرده شرقی سویله بهرک و سازلرک روح پرور اهنگی ایله پر نشاط اوله رق عودت ایدرلر .

یازن بو تزه و اکلنجه لر باغ و باغچه لرده، صولی دره لرده اجرا ایدیلیر . عمومی اکلنجه لرده اوکله طعمانی علی الا کثر چیک نوت و بلغورک برابر یوغورلمسندن صوغان، مایده نوز، قیرمزی بیبرله بسلمسندن حاصل اولان و بین الاهالی (چیک کوفته) ده نیان ییمک تشکیل ایدر . چیک کوفته سفره سی شیره [۱] طاتلی و موسمه کوره موجود میوه لرله سوسله نیر . قیش اکلنجه لرینی کیجه صیره لری تشکیل ایدر . کیجه صیره سی هفته ده ایکی ویا اوچ کیجه یه منحصر اولمق اوزره مناوبه جریان ایدر .

کیجه اکلنجه لری : طاغ اکلنجه لرنده اولدینی کبی موسیقی ، یوزوک اویونی ایله علمی مباحثه لر، کوزه ل اثرلری اوقومق کبی فائده لی شیرله کچر . قیشین جمعه کونلری اوکله دن صوکره هوا مساعد اولدینی زمان جرید اویوننه کیدرلر . بو اویونه مملکتک کزیده آتلی و پینیجیلری اشتراک ایدر . اویون محله بر چوق مراقیلر کلیر . پینیجیلکده موفقیت کوسترنلری آتیشلارلر .

اویون اقشامه قدر دوام ایدر . خلق بو وسیله ایله هم کوزل هواتنفس ایتش و عینی زمانده اویونچیلر پینیجیلکری و حیوان اداره سنده کی ملکه لرینی قوتلندر مش اولورلر .

[۱] شیره، نشاسته و اوزوم مطبوخندن بایلان صوجوق، کسمه ده نیلن چهره زدر .

خلق تقسیماتی : اورفانارمخك تدقیقندن ده اكلاشيله جنی اوزره اصلاً
تورانی اولان والجزیره ده ازمئه قبل التاریخیه ده حاکمیت سورن (سومه ر) لوله
جرا بلیده اجرا ایدیان حفریانده آناری بولنان (هیئتلی) اورفانك اینك
سکنه لری اوله رق قبول ایتك ضروریدر .

آنوریلرك ، ایرانیلرك تضیقتی و هجرتدن صکرده ایوبیلرك اشغالی سببیه
اورفا حوالیسنه التجا ایدن رقاقچ کورد اویماغی وقرون اولاده جزیره العربدن
هجرت ایده رك بی ربیع ابله کلن وحضرت عمر زماننده عیاض بن غم آوردوسنك
اورفانی استیلاسنده براقدینی بعض قبائل ولایت داخلنده موجود بولنمقده
ایسده بیعشایرك مقداری پك آز وساحه اشغاللری محدوددر .

اورفا قبل التاریخ زمانلردن بری تورانی عرقنك مسکنی اولدینی کی
سناچوق تورکلریله خوارزم وقابی خان تورکلرینك حاکمیتلریله ده کاملاً
اوز تورك وطنی اولمشدر .

ولایت داخلنده کی تورك عشایرینك بعضیلری - عشایر قسمنده تفصیلاتی
محرر اولدینی اوزره - اصللری ، عنعنه لری ، منشأ لری بیلمك ومحافظه
ایتمکه برابر کوچه به حیاتی تأثیری ابله مع الاسف آنادیللری او نونه رق کوردجه
قوبوشمقده درلر .

کاملاً اسلام وا کثرت قاهره سی تورك اولان ولایتك یالکز مرکزنده
برچوغی تجارتله مشغول بوزخانه موسوی موجوددر .

عشایر

حران قضا سنده کی عشیرتلی : کیس (قیس) و (زع بیلن) ناملرنده
ایکی بوبوك عرب عشیرتی ابله بونلره مربوط دیکر فرقه و کوچوك قبیله لردن
مرکبدر .

کیس عشیرتی : سیاله ، جمیله ، بنی یوسف ، حبیط آدی فرقه لره
بوبوفرقه لردن هر بری برچوق ، و او یماقلره منقسمدر .

سیاله فرقه‌سی : جهم ، معاجله ، طعان ، نواجح ، ابو هاص ، حبو
جمله فرقه‌سی بازین ، نوافله ، ال بوجندی
بنی یوسف فرقه‌سی : دویکات ، صیفی ، عمر ، حلیمات ، خراشیجه ، نعیم
بنی عامر ، بنی عمر ، بنی اسد
جیط فرقه‌سی : سقیان ، سودان ، دنامه ، کتا کته قبیله لرینه منقسمدر
زع بیهن عشیرتی : بنی محمد ، عباده نامرله ایکی بویوک فرقه به آیرلمشدر
بنی محمد فرقه‌سی : سرآمده ، چرعان ، قجر ، یشاچه ، مرابطه ،
ککات ، حلاوه

عباده فرقه‌سی : جلاعطه ، دواغر ، حلیوات ، ندوان قبیله لرندن
تشکل ایتمکده در .

هرایکی عشیرتله یئدیگرینه خصم اولدقلری تقدیرده مساوی قوت
تدارکنه چالشمش و بواساس اوزرینه تشکل ایتمشدر .
قوتلی قبیله لر دائماً ضعیف قبیله لر اوزرنده حاکم وضعیته کچهرک اونلری
کندی طرفلرینه الحاق ایتمشدر . هر قبیله نك کندینه مخصوص رئیس
اولدینی کی هر فرقه نك و هر عشیرتک آیری آیری رئیس لری واردر . کیس
عشیرتیه سیاله فرقه‌سی نرع بیهن عشیرتیه ده قجر قبیله‌سی ریاست ایتمکده در لر .
بو عشایردن یوزده سکسانی مسکون متباقیمی کوچه به در لر .

سروج قضا سنده کی عشیرتله :
سروج قضا سنده (برازی) عشیرتی نامی التنده پجانلی ، شدادی ،
علاءالدینلی دینابی ، دیدانلی ، کتکانلی ، شیخاللی فرقه لرینی احتوا ایدن
عشایر متوطندر .

علاءالدینلی فرقه‌سی : میرانلی ، قوریجه بکلی ، رزواللی معافلی اویماقلرینه
آیرلمقده در .

بوفرقه به وحقی بوتون برازی عشیرتیه میرانلی قبیله‌سی ریاست ایدر .
علاءالدینلی فرقه‌سی کندیلرینک قونیه دن کلدکلرینی وسلچوقیلردن اولدقلرینی
ادعا ایتمکده در لر . بوا جانک موثوقیتیه عشیرتک طاشیدینی عنوان ایله
نسلدن نسله انتقال ایدن روایات دلیل عدا بدیله بیلر .

پچانی فرقه سی : مشکانی ، آت اوشاخی ، بش آتلی کی برقاچ
اویماغه آیرلمقده در . بونلردن بش آتلی اویماغی اصلاً تورکمن اولوب
الیوم کوردجه تکلم ایتمکده در .

شدادی فرقه سی : شدادی ، عاصیانی ، اوخیانی ناملری آلتنده اوچ
قسمه آیرلمقده در .

دینایی فرقه سی : رشکانلی ، مند کورلر ، بدرکایاردن مرکبدرلر .
دیدانی فرقه سی : دیدانی ، قره کچلی ، قوریکانی و تورکمنلردن تشکل
ایتشدر . بونلر آره سنده قره کچلی و تورکمنلر اصلاً تورک ایسه لرده الیوم
کوردجه قونوشمقده درلر .

شیخانی عشیرتی : باشلی باشنه وبی طرف بر عشیرت اولوب حضرت
عباس اولادندن اولدقلرینی ادعا ایتمکده ایسه نرده ، بو بابده بروثیقه تاریخیه
موجود دکلدیر . بو عشیرت افرادی علی الا کثر صلاح حال ایله طانمشدر .
کتکانلی عشیرتی : مالکشلر ، آل مامدرلر ، قریشسانلیلر ، طیریلر ،
قلندرلر ناملریله اویماقلره آیرلمقده در .

بو عشایرک قسم اعظمی کویلرده متوطن وزراعدرلر .

مرساوی عشیرتی : مرکز ولایتک شمال غربیسنده ساکن وزراعتله
مشغولدرلر ، اورفا داخلنده کی مرساویلر تقریباً ایکی یوزاللی خانه دن عبارتدر .
خالطانی عشیرتی : اصلی خالدا نایدن محرف اولان بو عشیرت پیاملی
ناحیه سنده ساکن وزراعت و فلاحته مشغولدرلر . اصلاً سنجاردن کمشلدر .
دالی بوداقلی بر عشیرت دکلدیر .

بازیکی عشیرتی : کورکانلی ، آچارلی ، سالارلی ، اکنجی ، قوشیانی ،
شعبکانلی ناملرنده کی فرقه لره آیرلمشدر . کثافت نفوسه مالک بولنان بو عشیرت
اصلاً تورک ایسه ده کوردلرله مختلط حیات کچیره ش اولملرندن دولایی الیوم
کوردجه تکلم ایتمکده درلر .

کورکانلی : بو اویماغک اصلاً ونسلاً تیمورلنکک بولندیغی [کورکان]

عشیرتندن بولندقلری کوبکدن کوبکه انتقال ایدن روایات و عنعنات ایله مؤید بر حقیقت تاریخیه در. [۱]

تیورلنکک منسوب اولدینی خاندانک آدی ده کورکان در. تیورلنککه برابر کلن بو قبیله دن بر قسمی تیورک عودتنده اورفانک شمال غریبسنده قاله رق توطن ایتمشدر در.

آچارلی : بو قبیله یاووز سلطان سلیمک چالدیرن سفرنده خارطاویلرک ریاستلری آلتنده بروسه دن کندیلریله برابر کله رک عودتده بر قسمی اورفانک شمال غریبسنده توطن ایتمشدر در. خارطاویلرک احوال تاریخیه سی نعیمه اتاریخنده مندر جدر (خارطاوی) لق تورک جنکاورلری آره سنده یارارقلری کوریلنلره ، سردارلری طرفندن کیدیریلن بر قاووغه اضافه توجیه ایکیلن بر عنواندر. قره کچی عشیرتی : بو عشیرت تورک تاریخنده آدی سانلی بر عشیرتدر . اورقاوسیورک آراسنده متوطن درلر. افرادی دیگر عشیرتله نسبة غایه لقدره جسارت و بیجیدیکاریله مشهور درلر. مع الاسف بو عشیرت افرادی بو کون آنا دینلی اونوتارق عرب و کورد لسانلریله قونوشمقده درلر . قره کچی شیخانلی عشیرتی : حضرت حسین اولادندن اولدقلرینی ادعا ایتمکده درلر . اللرنده بر وثیقه تاریخیه یوقدر .

دو کرلی عشیرتی : اورفانک حلوان قضا سیله صومطر، قبا حیدر ناحیه لرنده سا کندرلر. بو عشیرت آی خان بوینک براویماغیدر [۲] بو عشیرت بیک خانه قدر وارد در. مع الاسف آنا دینلی همان اونوتمشدر در. اکثریتله کوردجه قونوشیرلر. بادلی عشیرتی : حلوان قضا سیله آق زیارت ناحیه سنده سا کندرلر. بو عشیرت (بیلدیز خان) بوینک براویماغیدر . بو عشیرتک اصل آدی (بک دیلیدر) بادلی بو کله دن محرفدر . بو عشیرتدن اولان تورکنلر اساساً آنجه قلعه ، بایندر خان [۳] رقه ، جعبر ، صام ، سیلان ، طوبان ، تورکمن جولابی [۴] جهتلرنده سا کن ایدیلمر . بر قسمی حالا تورکمن جولابنده

[۱] کورکان جهانکیر شهر تیورلنکک منسوب اولدینی خاندانک اسمیدر . قاموس الاعلام ج ۵ ص ۳۹۱۸

[۲] تورک توره سی ص ۴۱ [۳] و [۴] بایندر خان و تورکمن جولابی بو کون خطک جنوبنده سوریه اراضیسندنه قالمشدر .

موجود اولدینی کی حاب ولایتک باب قضااسنده ، غازی عینتاب ولایتک
نزیب قضااسیله، جرابلس ناحیهسی حدودنده طویلی برحاله بولنقده درلر .

مللی عشیرتی : سیوه ریک ، ویرانشهر ، دیرک قضاالریله ، دیاربکر ولایتی
اطرافنده اقامت ایدرلر . بو عشیرت اولجه حکومت سابقه دن آلدینی قوتله
کندی او یماقلرندن بشقه برچوق کورد و عرب قبیله لرینی نفوذی آلتنه آله رق
کثافت نفوسه مالک ر عشیرت کی تاقی اولنوردی که او قبیله لرده شونلردر .
۱ - کوران ۲ - خفرکان ۳ - چکان ۴ - کوم نقشان ۵ - سیدان

مللی عشیره سواریلرندنه بر غروب

۶ - دیوان ۷ - سرمستان ۸ - شرقیان ۹ - چووان ۱۰ - دودکان ۱۱ - نصران
۱۲ - مندان ۱۳ - سورکان ۱۴ - شیخان ۱۵ - برکوهان ۱۶ - غراجنه
۱۷ - عدوان ۱۸ - بکاره ۱۹ - حدیدی ۲۰ - عیبان ۲۱ - شمیطان ۲۲ -
نعیمان ۲۳ - شرابی ۲۴ - آل رشان ۲۵ - جمال الدین ۲۶ - ایزوللی ۲۷ -
نورکان ۲۸ - نوروون ۲۹ - بنی خطیب ۳۰ - نورکان ۳۱ - کهژان

بو قبیله لرك ایچنده بکاره ، عدوان ، حدیدی ، غراژنه ، شرابی کی خالص قبائلی وسورکان ، شرقیان ، ایزوللی کی ملی عشایریله علاقہ سی اولمایان بر چوق کورد قبیله لری ده واردر .

کژان عشیرتی : قاراجا داغده ساکن اصلاً تورک بر عشیرتدر .
بادللی عشیرتیله قرابت عصبیه لری واردر .

تورکان عشیرتی : اسمنک دلالتی وجهله اصلاً تورکدر . و بونلرده قاراجه طاغده ساکندرلر .

سیوه رك قضا سیله حوالیسنده قاره خان ، قلندر ، دیسمان وقاره وار عشیرتلی اقامت ایتمکده درلر .

عشیرت لرك تصنیفی مناسبتیله بوراده بعض ایضاحانه لزوم کورلمشدر . معلومدرکه انسانلر چوغالوب جماعتلره ایرلدقلری زماندن بری کندینی دیکرندن قورومق وعینی جماعت افرادندن قوی به قارشى ضعيفك حقوقنی حمایه ایتک ایچین زملرنده برینک ریاستنی قبول ایتشلرو اونک اطرافنده طوبلانهرق اداری احتیاجلرینه کوره بعض عرقلر وضع ایتشلردر . بو ابتدائی جمعیتلر بو کون عشیرت حیاتی یاشایان قوملردر .

انسانلر ترقی ایتدیکی و ملت لرمدنی حکومت حیاتنه کیردیکی خالده عشیره تار ابتدائی تشکیلاتلرینی محافظه ایتش وبدوی یاشامقده دوام ایتشلردر .

بر عشیرت افرادینک اکثریتی بر عائله نك چوغالماسندن وجوده کلش ایسه ده هر عشیرت ده باشقه قوملردن او عشیرت ایچنده یرلشهرک تمثیل ایتش تاریخی اونوتمامش عائله لرده چوقدر .

بر عشیرت افرادی آنجق کندی رئیسینی طانیر و اونی دیکلر . هیچ بر عشیرت باشقه بر عشیرتک نفوذی آلتنده یاشامق ایسته مز . بو حال بادیه نشین عشیرت لرك برر سجه سیدر .

بر حکومتک تابعیتی آلتنده یاشایان عشیرت لرك احوالی حکومتک قوت وضعقیله معکوساً متناسبدر .

قوتلی حکومت ایچنده عشیرتلهر مدیته ، ضعیف حکومت ایچنده بدویته طوغری ایلیر .

حکومتک ضعفندن استفاده ایدن بر عشیرت بعضاً قومشوسی اولان ضعیف قبیلهلری نفوذی آلتنه آلیر و بویوک ، قوتلی بر عشیرت شککنده میدانه چیقار . اساساً اوفاق بر قبیله ایکن ساقط عثمانلی حکومتک عجزندن استفاده ایدن و عینی حکومتدن قوتی آلهرق اطرافنده کی کوچوک قبیلهلری نفوذی آلتنده طوپلادقن صوکر ا بویوک و قدرتی بر عشیرت شککنده کندینی کوسترن میلی عشیرتی بونک جانلی مثاللرندن بریدر .

قدرتی ، قوتی طانمش حکومت ایچنده کی عشیرتلهرک عنعنوی عرقلری دائماً اریمش ، افرادی دولت متبوعه سنک قانونلرینه چابوجاق آلیشمش و کندی رئیسلیرنک استبدادندن قور تولدقلری ایچون حکومتک عدالتی شکرالله قارشیلامشلردر .

بوکون حکومت جمهوریه نك سطوت و عدالتیه قارشیلان عشیرا افرادی شوو آز زمان ایچنده عشیرت حیاتی براقهرق دولتک قانونلرینه ، مدنی حیاتک آهنکدار جریاننه تمایل استعدادینی کوسترمشلردر .

اسکیدن شهرتلی کی طانیان ملی عشیرتی تماماً انحلال ایتمش ، نفوذی آلتنده طوتدینی قبیله لر کندیلری حیایه ایدن حکومت جمهوریه نك عدالتنه التجا ایله مش و بوکون چوله امرار حیات ایدن ملی عشیرتی کوچوک برقبیله دن عبارت قالمشدر .

عشیرتلهرک عرف و عادتلهری

ولایت داخلنده یاشایان عرب و کورد عشیرتلهری همان عینی عرف و عادتیه تابعدرلر . طوبلی یاشامه مجبوریتنی حس ایدن انسانلرک اجتماعی حیاتی عشیرتلهری ده برطاقم قانونلرله یاشامه یه سوق ایتمشدر که : بوندن عرف و عادتلهر طوغمشدر .

عربلرده کی عرف و عادتلر ر درجه یه قدر تکامل ایتمش دستور حالنده ایسه ده بو عرفلرله تابع اولدقلری اصول و اینجه لیکر بدویلره خاصدر . حکومت و مملکته دائمًا تماسده بولنان ولایت عربلری، بدویلره خاص اولان عرفلرک بر چوغنی ترک ایتمش یالکیز آره لرنده بعض ایزلر باقی قالمشدرکه : بو عادتلر عینی احتیاجی ذویان کورد عشیرتلر نده موجوددر . عادتلری شونلردر :

۱ — عشیره منسوب ایکی شخص آره سنده بر منازعه دولایسیله بری دیگرینی قتل ایتدیکی تقدیرده قاتل طرفی مقتولک اقرباسنی عشاير عرف و عاده کوره ارضا ایتدیجه و دیتنی ده ویرمدیجه قاتله و قاتلک اک یقین اقرباسندن هر هانکیسه تصادف ایدر و فرصته بولورسه در حال قتل ایدر .

۲ — قتلک وقوعی آنده ویا فرداسی کونده مقتولک اقربا و اویمغی قاتلک و اقرباسنک اموال و اشیا سنی یاغما ایدرلر . بوکا (قان توزی) اسمی ویریلیر . یاغما ایدناره مجرم نظریله باقلماز . بو یاغما کرلک عشیرتلر عادتجه بر حقدر . مع هذا طرفین آره سنده بر صلح نقرر ایتدیکی زمان بو مقصوبانک دیته محسوب ایدلیدیکی ده واقعدر .

۳ — ایکی عشیرت آره سنده بر اختلاف و منازعه، ظهورنده طرفین افرادی هجوم وضعیتنه کچدکاری زمان بی طرف عشیرتلرک آرایه کیره رک قاوغایی منعه چالشمیری بر عادتدر . منازعه باصدیر یله ماز و آره ده بر قتل وقوع بولور ایسه بو ایکی عشیره ت یکدیگری نیک دشمنی اولورلر . بشقه عشاير ریسلرینک توسطیله بر صلح نقرر ایدنجه یه قدر مقتولک عشیرتی افرادندن هر هانکی بر شخص قاتلک عشیرتندن هر هانکی بر شخصه تصادف ایدر ایسه استقامه توسل ایدر . حکومتجه قاتل در دست ایدیلهرک بر ائت ویا محکومیتی نقرر ایسه بیله مخاصم عشیرت نظرنده مقتولک دیتی تسویه ایدلیدیکی تقدیرده آره لرنده کی خصومت زائل اولمش صایبیله ماز .

۴ — ایکی عشیرتک یکدیگری نه هجومنده آره ده غصب مواشی ونهی کی جرائم تکون ایتمش ایسه منهوباتک اعاده سنه قادر مخاصمه و کر کینلک دوام ایدر .

یاغما ایدیلان طرف فرصت بولدقجه ناهب طرفه قارشو مقابله دن هیچ
بر زمان خالی قلماز .

۵ — ایکی عشیرت افرادندن بری دیکرینه بورجلو اولور و بالالتمام
بورجی ویرمز ایسه آلا جاقلی اولان کندی عشیرتک همایه سی آلتنده
مدیونک عشیرتندن هر هانکی برینک مالنی رهن مقامنده طوتابیلیر . عشیرتله
آره سنده بو غصب صایلماز . بورج اوده ندیکه زمان بورهن ده اعاده ایدیلیر
بوکا [و سکه Vésgué] تعبیر اولنور .

عینی کویده اقامت ایدن ایکی عائله آره سنده کی بر منازعه قنله منجر
اولور ایسه قاتل ایله الک یقین اقرباسی بشقه کویه کوچرله وصلح یاپیلنجه به
قدر عودت ایده مزله .

۶ — دیتک مقداری عشیرته وعائله به کوره تخالف ایدر . حد اعظمیسی
اوتوز بیک، حد اصغریسی اون بیک غروشدور .

۷ — افراد عشیرتدن بری دیکرینی هر هانکی برشکایتله حبس ایتدیرر
اوده اجلیله حبسده وفات ایدر ایسه متوفانک اقرباسی نظرده مشتکی قاتل
صاییلیر .

۸ — بر کویده سرقت وقوعبولدینی تقدیرده صنعتده مهارتی تجربه
ثابت بر ایزجی جاب اولنور . ایزجی تعرضدن محافظه ایچونده کندینه
بر قوت رفاقت ایدر . ایز بر کویه کیدر واو کویدن چیقما دینی کوریلیر ایسه
کویلی بر بشقه ایزجی کتیرمک وایزی ممکن اولدینی حالدده کویدن چیقارمق
حقنه مالکدر .

کویلی ایزی کویدن چیقارامادینی صورتده مال صاحبلی چالمش مالی
کوی خلقندن تضمینده ویا بوتون کوی نهولرینی تحریده نچردرلر .
تحری بی ترجیح ایدوبده چالنان اشیایی بوله مازلر ایسه آرتق تضمین
حقنی اسقاط ایتمش اولورلر .

۹ — عشیرت خلقی نارالربی اکثریا آراق سندبله ویا سندسز یکدیگرینه
بیع و فراغ ورهن ایدرلر . رهن ایدلمش بر نارالا اوتوز قرق سنه سو کرده

فك ایدیله بیلیر. سرور زمانه اعتبار یوقدر. تارالار غنډالایجاب دیت و جهاز مقابلنده سندسز وریلیر .

۱۰ — بر عشرت افرادی یکدیگرنده اولان آلاچقارینی خودبخود استیفا ایده بیلیرلر. داین آلاچغنه مقابل مدیونک مواشیسندن برشی آلیرسه بوکا کیمسه اعتراض ایتمز .

۱۱ — عشرت افرادندن بری بر جنایت ایشله دکن صکره — ایستر حکومتک، ایستر عشرتک تعقیبات محتمله سندن قورقار — دیگر بر عشرته صیغینیرسه التجا ایتدیکی عشرت اونی محافظه یه مجبوردر .

۱۲ — عشرته منسوب بر قیز بر کنجه میل ایده رک اونکله قاچارسه ولی ووصیلرینه قارشی قیز وارکک قتله محکوم اولورلر . آره لرنده نکاح یاپیلسه بیله قیزک اقریاسنه باشلق نامیله برشی ویرلمز و بر صاح یاپیلماز ایسه قیزی قاچیران حقنده قاتلره تطبیق ایدیلمن اصول تطبیق اولنور .

۱۳ — قوجالی برقازین برار ککله قاچار ایسه هرایکیمی تعقیبدن اوزاق منطقه لرده امرار حیاته مجبوردرلر. قازینی قاچیران هم قازینک اقریاسی، همده قازینک قوجاسی طرفندن تعقیب اولنور . بو جنایتده ارکک وقازینه متوجه اولان احما حق هر حالده باقیدر .

۱۴ — عشرت افرادندن برینک وفاتنده ترک ایتدیکی اموال و املاکه یالکز ارکک اولادی وارث اولور. متوفانک ارکک اولادی اولمادینی تقدیرده ترکه یه متوفانک عصبه سی وضع ید ایدر . غیر قانونی بوتعاملی قبول ایتیه یوب محکمه یه مراجعت ایدن قیز اولادی نظر عشرتده منفور طانیله جنی کبی ارضا صورتیله ده تعقیب دعوادن واز کچیریلیر .

۱۵ — قوجایه ویریلن بر قیزک مهری و باشلقی پدری اولمادینی حالده ولیسنکدر. بوندن قیزه برشی صرف ایدلمز. ویا پک آز برشی صرف ایدیلیر. البسه ارکک طرفندن تأمین ایدیلیر . یوقاریده قسم مخصوصنده ذکر ایدلدیکی وجهله عربان و عشایر آره سنده بعض قبیله لر واردرکه : بونلر غزوه ده نیلن بر نوع غضب و غارات کبی عادات سینیه اصل اشتراک

ایتمز و دائماً کسب مشروع ایله یا شامایی ترجیح ایده رلر .
 عربلر آره سنده (نعیم) و کوردلر آره سنده (شیخ نلی) عشرتلی
 بوقبلدندر . شوراسی شایان دقتدر که کندیلری احرك امواله تجاوز ایتدکلی
 ایچون دیگر عشایر و عربان دخی بونلرک امواله دو قونماز و حتی عصب
 ایتدکلی اموال آره سنده یا کلشقله بونلره عاند اموال بولو بورسه صاحبلینه
 اعاهه ایدرلر .

صلاح و حسن حاللیله طائمش اولان بویکی عشرت مخاصم عشرتلی
 آره سنده کی منازعه لرده مصاح و ظفقه سیله آره به کیره لر و بونلره حرمة
 مخاصم طرفلر منازعه بی اولدیغی بده ترك ایتک ضرورتنده قالیرلر .
 عشایر آره سنده ایزجیلک : عشایر آراسنده فاعللی مجهول قتل و سرقت
 جرم لرنده ایزجیلره مراجعت ایدرلر . ایزجی محل جرمه کتیریلیر و جرم دن
 متضرر اولان طرفک احضار ایتدیگی بر قونک حمایه سنده ایزی تعقیبه
 باشلار و شایان حیرت بر مهارتله فاعلک و مسروق اموالک ایزی بولور
 و واصل اولدیغی یری تثبیت ایدر . ایزجیلر طوغری و بی طرف حرکتلیله
 اعتماد عمومی بی قازانمش کیمسه لردر . ایزجیلر بوللرده اراضی اوزرنده و حتی
 قایالقی و طاشلق محللرده ایزی بولمده کوچلک چکمز لر . ایزجیلر قاتلرک
 ایزی تحری خصوصنده تردد ایدر لر سه ده سرقت فاعلرینک ایزی تعقیب
 ایتکده تعلق ایتمز لر . قتل فاعلرینک ایزی تعقیب ایچون مقتول طرفنک
 قوتنه و یا حکومتک مظاهرتنه امین اولملری لازمدر . ایزجیلر محل جرم دن
 تعقیب ایتدکلی ایزلری بر کویه و بر اوبایه و یا بر خانه به کورتوردکلرنده
 او محل بالطبع تحت ظنه کیرمش اولور . عشایر عرفی موجبنجه او محل
 خلقی یا مجرمی اخباره و اکر جرم قتل ایسه مقتولک دیغنی ، جرم سرقت
 ایسه مال مسروقک بدلنی تضمین و قبوله مجبوردر . تحت ظنه کیره ن شخص
 و یا اشخاص ایزجینک مهارتنده بی طرفلغنده شبهه ایدر لر سه اعتراض ایدر لر .
 بو تقدیرده ایزجی مهارتی اثباته مجبوردر . بی طرفلغنه اعتراض وقوعنده
 معترض اولانلر طرفندن اثبات ایدلمسی شرطدر .

ایزجیلرک مهارتنه مثال اوله رق ۹۲۴ سنه سنده جریان ایدن ایکی وقعہ پی
ذکر ایدہ بیلیرز :

۱ - سروج قضاسنه ماحق بر کویده ریسنک خاہه سندن بر مقدار یاغ سرقت
اولنور، تعقیب ایدیلهرک بر آغانک خاہه سنه کیرر . خانه صاحبی قبول ایتک
ایسته مز . ایزجی به اعتراض ایدر. صنعتنه تعریض ایدیلن ایزجی الی قدر
اشخاص آره سنده خرسزی بولور - سارق سنسک آنجق آیاق قابکی
دکشدیرمشسک - دیر فی الحقیقه سارق بو تشخیص قارشیسنده اعتراف
جرم ایدر .

۲ - اورفاده ۳۳۹ سنه سنده بر خاہدن بر مقدار اشیا چالیر ، ینہ ایزجی
جلب ایدیلهرک ایز تعقیب اولنور. ایزجی ایزی شهرک خارجه چیقاریر. خارجدده
ایزی سوردکن صکره ایز بر قایالغہ اوغراروقایالغی کچدیکنده ایزجی توقف
ایدر و اشیا صاحبنه - سارقلری بولق می ایسترسک یوقسه اشیا لریکی می ؟ -
دیبه سؤال ایدر اولاشیا لری بولق آرزو ایتدیکنی اوکره نجه اویله ایسه
خرسنزلر بوقایالغہ یوکللی کلشویو کسز چیقمشلردر. اشیا نک بوراده صاقلاندیغی
محقدرد. دیر وفی الحقیقه اجرا ایدیلن تخریاندہ مسروو اشیا قایالق آره سندن
چیقار وبالآ خرہ سارقلرک ایزی تعقیب اولنورق جوار کویلرک بریسنده بولنور.
بو ایکی مثال امی اولان ایزجیلرک صنعتلرنده کی مهارت لری و مجرملرک
در دستنده کوردکلری خدمت درجه سنی نثیته کافیدر .

مشاہیر

اورفا ولایتی اوتہ دنبری بر مرکز عام و عرفان اولدینی جهتله بک
بویوک آدملر یقیشدیرمشدر . عام وفک هر شعبه سنده برچوق مشاہیرک
مسقط رأسی اولدینی کی معروف ادیب و شاعر لر یلده عالم ادبیاتده کندیغی
طانتمشدر .

اسحق ابن علی الرهاوی : اطبادندر [ادیب الطیب] آدی مشهور کتابک مؤلفیدر . تاریخ تولد و وفاتی معلوم دکدر .

ابراهیم بن زهرون : حرانلیدو . مشاهیر اطبادن اولوب ۳۰۹ تاریخنده بغدادده وفات ایتشددر .

حرانی : نسبتندن آ کلاشلیدینی وجهله حرانلیددر . اوچنچی قرن هجری اواسطنده یاشامشدر . مشاهیر اطبادندر .

حراندن اندلسه رحلت ایتمش و (المغیث الکبیر) اسمنده یابدینی بر شربت بک بویوک بررعبت قازانمش و شهرت بولمش ایدی . ترکیبی اطبادن کیزله مش ایسهده اندلس طیبلرندن بش دوقتور بو شربت اوزرنده برچوق تدقیقات و تحلیلالات یاپهرق اجزای مرکبه سی بولمشلر ، مقدار لرینی تعیننه موفق اوله مامشدردی . بونک اوزرینه حرانی علاجنک ترکیبی اعلار ایتمش ایدی . احمد بن یونس الحرانی : عبدالرحمن ثالث زماننده اندلسده یاشامشدر .

بویوک بر طیب ایدی . یابدینی بعض مستحضراتی او قادار شهرت بولمش ایدی که : بونلری احضار ایچون متمادی ان اجزاجی ایتخدیم ایدردی . کوز خسته لفلری تداویدهده اختصاصی وار ایدی . قرطبهده بر چوق موفقیتلری سرویدر . فقرایه مجاناً باقدینی حالده وفاتنده بوز بیک آلتوونن فضله ثروت بر ایتشددر .

ابوالحسن حرانی : اسمی ثابت بن ابراهیمدر . شهرتلی طیبلردن ایدی . طبه دائر مقبول اثرلر یازمشدر . ۳۶۵ تاریخنده وفات ایتشددر .

جابر ابن حیان : حرانلیددر . عام کیمیا متخصصلردن ایدی . بو کونکی کیمیانک واضعی صایلیبر . تاریخ طبهده کی شهرتی کندینی طانتمغه کافیدر .

تقی الدین احمد بن تیمه : حرانلیددر . بویوک بر موقع علمیمی وارددر . مقبول و فلسفی اثرلریله شیخ الاسلام عنوانی قازانمشدر . ۷۲۶ تاریخنده وفات ایتشددر .

عمر الواعظ : اورفالیددر . اون برنجی عصر هجری ابتداسنده یاشامشدر . (مقاطیس العلوم) آدی کتابک مؤلفیددر . بو کتاب غزالینک احیاء العلومنه

نظيره شكندہ علمي ، فني و فلسفي معلوماتي جامع يوكسك بر احاطه علميه ايله يازلمش بر اردر .

ابراهيم صايجي : حرانليدر . اك مشهور منشي لردن ايدى . ۳۸۴ تاريخنده وفات ايتمشدر . بونك وفاتنده شعرادن شريف رضى بر مرثيه سويله مش ، بر مشر كه مرثيه سويله ديكي ايجون تنقيد ايدلمشدى . شريف رضى كنديني تنقيد ايدنلره بنم مرثيه م اونك يوكسك علم و فضائنه عاندر ديمش .
نابي : اورفاليدر اسمي يوسفدر مشهور اديبلردندر . مطبوع اثر لري قدرت ادبيه سنك شاهديدر . استانبولده وفات ايتمشدر . قبرى اسكدارده در . وفاتنه كندى تاريخ سويله مشدر .

سويلديكي تاريخ شودر : [نابي بحضور آمد]

محمد رابع دورنده استانبوله كئش مصاحب مصطفى پاشانك ديوان كاتبي اولمشدى . مشاراليه طرفندن حجازه اهزام ايدلمش ايفاي حجدن صكره عودتنده كئخداسي اولمش بر آره لقي خلبه چكلمش ايدى . بالظه جي محمد پاشا حلب واليسى ايكن كندينه چوق توجه كو سترمش ، مقام صدارته كچديكندنه بر ابرنده استانبوله كوتوروب باش محاسبه جيلكه تعيين ايتمش ايدى . مرتب ديوانى ، تحفه دل كئش نابي ، خير آباد ، غز انامه عنوانريله منظومه لري [تحفة الحرمين] عنوانلى بر كتابى ، [سيرويسى به] ذيللى واردر . خير به سى بك مقبول و مشهور اثر لردندر .
حكمت : اورفاليدر اسمي احمددر . شعرادندر . زنكبن و متين اشعارى واردر . يازديغى شعر لرك چوغنى ارتجالاً سويله مشدر . اثر لري هنوز طبع اولنممشدر . نابي نك ديوانى [د] قافيه سنه قدر تخميس ايتمشدر . بر مجموعه اشعارى ده واردر . ۱۲۶۷ تاريخنده اورفاده وفات ايتمشدر . آشاغيده كي پارچه لر كندينك در .

كه اسير ايتدى غم و محنت افكاره بنى
ستمندن كيمه شكوا ايديم بن فللك
دشمنه كام و يروب ايلهدى آواره بنى
سوديكم قتليعى سن ايله حواله تيغه
ورمه آله ايجون اولسون كوزى خونخاره بنى
سكا مفتونلغى انكار ايدى قصدم اما
نه فسون ايتدى كتيردى كوزك اقراره بنى

اي عشق كرم ايله كم ايمه غمى بن دن
رنجيده درون ايله مه اول محرمى بن دن
آتش كده دوزخى كل زار ايدرم بن
دور ايله مه اي ابر عنابن نمى بن دن

§

وار ايسه كوردى فللك بي كس و بچاره بنى

ناقب: اورفاك يېشىد يردىكى شاعر لرددر. اشعارى لطيف و آهنگداردر.
 بر مجموعه اشعارى وارددر. اشعارى طبع اولمامشدر. ه ۱۳۹۱ تاريخنده
 بيره جكده وفات ايتمش، جنازه سى اورفا به نقل ايديلهرك انشا ايتد يرمش
 اولديغى تكيه سنده كى مقبره يه دفن ايدلمشدر.

قصبه جوارنده كى باغچه سنده ياپد يردىغى گوشه سويله دىكى تاريخ و قصيده
 شعرده جودت قريحه سنه بر دليلدر. بو زنكين قصيده اشعار رائفه سنك
 بر نمونه سى اوله رق آنى به درج ايدلمشدر.

بى فائده در اولسه ده صد قصر معلا
 آنجق بو نيازم كه كيدوب دار فنادن
 بو مسكن عالى اوله جق آخره سكنا
 بايسى بر فاتحه ايله ايدلر ياد
 شايد كه اوله بر سبب رحمت مولا
 بو قصر فرح بخشيده ايتد كجه اقامت
 شاد ايله يهلر روحنى رحمتله احبا
 نوعاً بو اميد ايله ايدوب بونلرى آباد
 تاريخنى بو لوحه يه ايلر ايكن املا
 تبريكه براحياب كلوب سويله دى تاريخ
 مسعود اوله هر آنده بو قصر فرح افزا
 هپ بيلمش ايكن بونلرى حسب البشرىه
 ناقب ينه بو قصر نوى ايلدم انشا

خوش جاى صفا ايدى بو معموره دنيا
 اولسه ايدى اساسنده بقادن اثر اما
 بو قصر معلا ده فرح بخش ايدى ارا
 انجماى اكر حفرة قبر اولماسه ماوا
 اقبالنه، اعمارينه آلدانه جهامك
 صانما كه ثبات اوزره قالا هيچ برى حاشا
 دورايتسه ده كام اوزره فلك بر نجه مدت
 بر عكسى دونوب آخر ايدر جمله سنى افنا
 كام آلمادى بر كيمسه بو دنياى ديندن
 صد حسرت ايله اولديلر هپ عازم عقبا
 طوتمش نيده يم ديده آ كاهمى غفلت
 بو چشم عليم مكر الله ايدى بينا
 عقبا نهوى معمور كرك بوقسه فناده

عدى: اون اوچنجى عصر هجرى نهايتنده ياشامش اورفا شاعر لرددر.
 شكوفه نامه اسمنده مطبوع بر منظومه سى وهنوز طبع ايدلماش بر مجموعه
 اشعارى وارددر. طبيعت شعريه سى كوزلدر. آشاغنده كى پارچه كندينكدر.
 ابرولرينك زخمى نهاندر جكر مده
 كل رخلرينك خنده لرى چشم سرمده
 ياران يرينه قان دو كيور ديده لرمده

قانع : اورفانك امى برشاعريدر . ۱۲۳۰ هـ تاريخننده اورفاده طوغمش
۱۲۹۰ ده وفات ايتمشدر . كوچوك ياشنده ايكن شعره هوس ايتمش ، اميلكييله
برابر كوزل دينه جك قدر شعر لر سويله مشدر . آشاغيده كي پارچه كندينكدر .

غم عشقكده احوالم پريشان اولدى كيتدكجه
جفای جور هجر كه جيكر قن اولدى كيتدكجه
ضيای شعله حسنك فزون اولدقجه عالمده
بچه آشفته ديبلار مست وحيران اولدى كيتدكجه
كوكل ، بر ياره دن عاجز اطبا مرهم ايتمكدن
بم درد درونم صد هزاران اولدى كيتدكجه
فغانم ديكله اي كل موسم باغ بهارمدر
ايشم بلبيل كبي كريان ونالان اولدى كيتدكجه
خلاص اولق كورنمز دست غمدن ، درد و محنتدن
دمادم قانعا دل ملكي ويران اولدى كيتدكجه

فضولينك (صو) قصيده سنه ياپديغي نظيره امى شاعرك ذوق سليمنه بر
مثال اولديغي ايچون مذكور قصيده دن بر بيت آشاغي به يازلمشدر :
تك نظر قيل چشم عرفان ايله كل زار ايچره كل
بر نهال كل ايچون يوز اورماده يوز خاره صو

شيخ شاني : ۱۰۳۵ ده اورفاده طوغمش و ۱۰۹۷ ده وفات ايتمشدر .
اورفانك حران قپوسي مقبره سنده مدفوندر . طبع ايدلمش بر ديوانى واردر .
آشاغيده كي بيت متصوفانه اشعارندن بر پارچه در .
هر كه مرآت دان صاف و مجلا ايلر
پر تو نور خدا آنده نجلا ايلر

*
**

اورفا ؛ بونلردن باشقه داها بر چوق اعظم و شعرا يتيشدير مشدر .
يتيشدير ديكي علما و مؤلفلر آره سنده مورخلره ، رياضيلره ، حقوقيونده
تصادف ايديلير . از جمله علم حقوقده منار آدلى كتابه قيمتلى بر حاشيه يازان
رهاوى اورفاده يتيشن حقوقيوندن بريدر .

خارطاوی محمد سلیم افندی : صوك نصف عصرده اورفاده يتيشن
و بويوك بر جودت قريحه مالک بولنان عالم شاعر لردندر. تورکی ، عربی ،
فارسی لسانلرينك ده غوامض ادبيه سنه واقف وعلماً يوكسك اولان بو ذات
اورفا و حواليسنده شيخ افندی ناميله طائمشدر. آتیده کی زندانه مصراعی
ذوق سلیمنه مثالدر :

من خمار چشم مستم ، قاشلرك محرابنه

باش اكر سه م سجده كاهمدن كلير بوی شراب

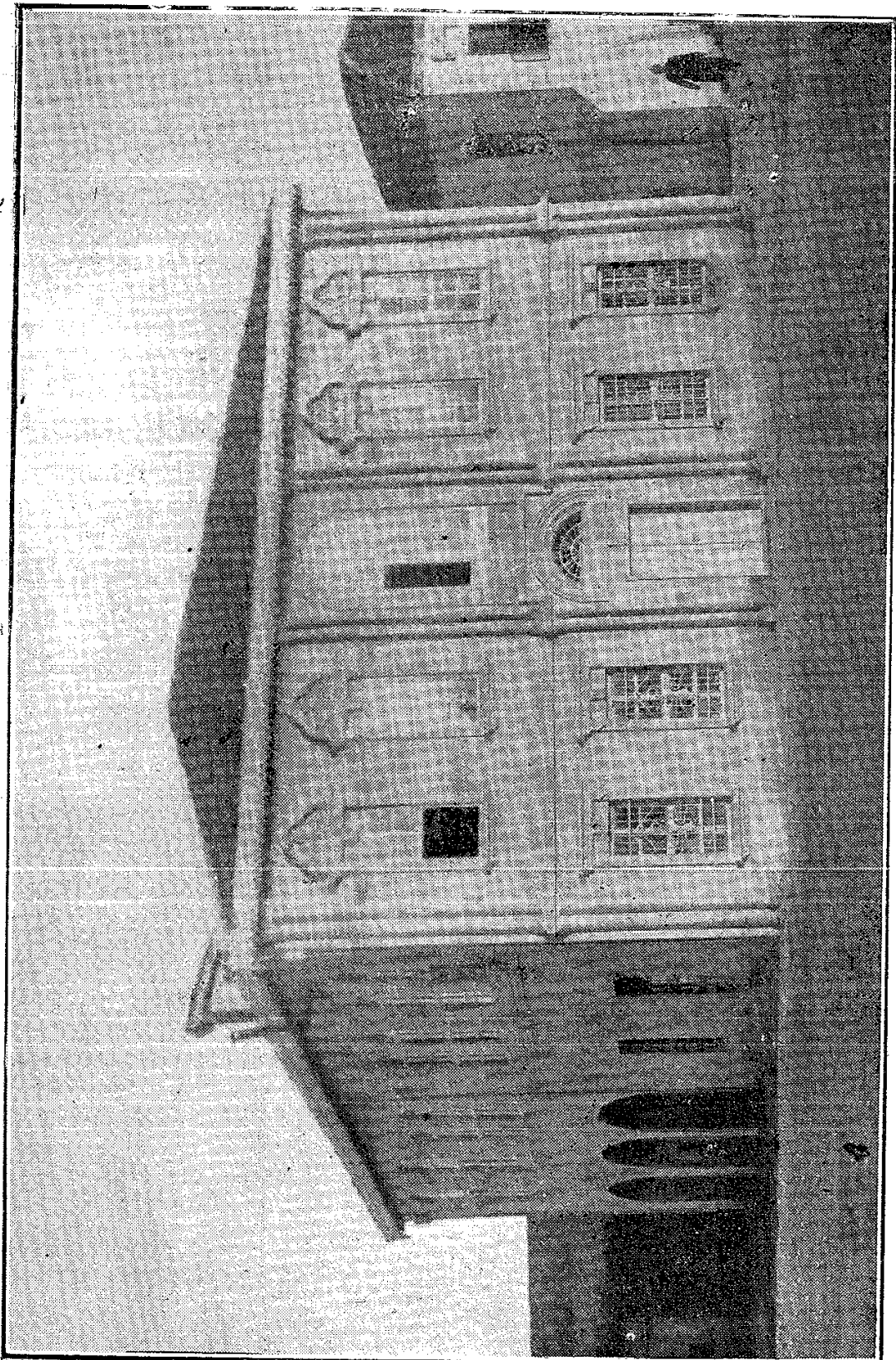
مومی اليهك مخدومی محمد مظهر افندی ده اورفانك صوك عصرده يتيشدر ديكی
حقوقیوندندر. علم حقوقده کی بويوك بهره سيلاه سنه لوجه محكمه تمیز حقوق
دائرة سی اعضالغنده ایفای وظیفه ایله مش و ۳۳۴ تاریخنده استانبولده وفات
ایتمشدر .

مؤسسات

ولایت اداره خصوصیه سی و بوکا مربوط مؤسسسلر

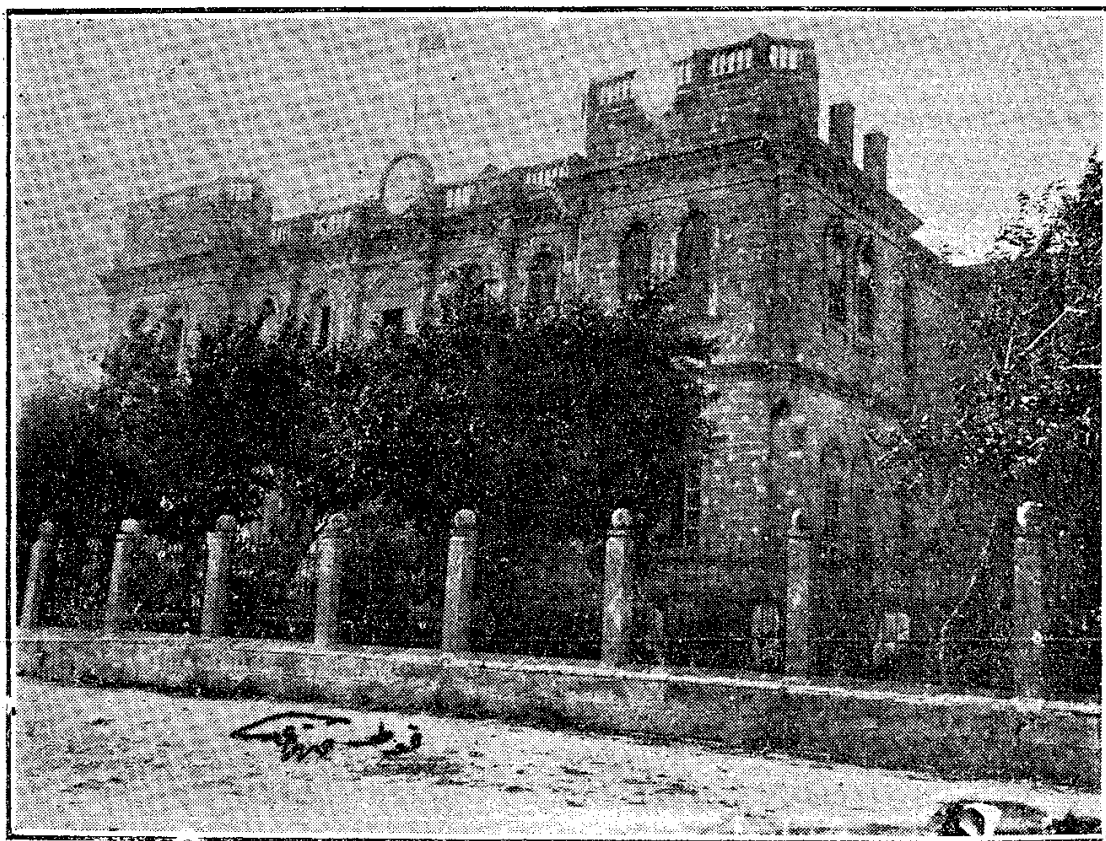
والی و لایتک ریاستی آلتنده بولنان و اون آلتی اعضادن متشکل اولان
ولایت مجلس عمومیسنک تنظیم و مراقبه ایلدیکی اداره خصوصیه بودجه سی
اوچ یوز قرق سنه سنده یوز سکسان بیک لیرادن عبارت ایکن سیوه رك ولایتک
الغا و اورفایه الحاقی و واردات خصوصیه نك تحقق و جبا یقنده کوستریلن جدیدیت
واهتمام سایه سنده طقوز یوز یکر می یدی سنه سنده بشیوز سکسان بیک لیرایه
یوکسلمش و معارف ، نافع ، صحیه ، زراعت و صنایع اموری ایله محیطک
انکشاف و ترقیسنه صرف ایلمکده بولمشدر .

امور معارف : ولایتده عمومی بودجه ایله اداره اولنان اورتا مکتبدن
ماعددا بالعموم مکاتب اداره خصوصیه مربوطدر. بونلرک مقدار و تفصیلاتی
معارف فعلنده مندرجدر .

اداره مخصوصه بناسی

امور : نافعہ : اورفا ؛ دیاربکر وغازی عینتاب عمومی جادہ سنک وسط
نقطہ سندنہ کائندر . بو جادہ نك اهميت مخصوصه سی درکاردر ، سیوه رك ،
اورفا ، سروچ ، بیره جك قصبه لرندن مرور ایدن بو جادہ نك تسویه وانشاسی
ایلك دفعه اوچویز اوچ تاریخلرینه طوغری اورفامتصرفی ضیا پاشا زماننده
باشلامش . واورفانك بریجق ساعت مسافه ده و غرب یاماچنده بولنان [عقبه]
محلنه قدر یاییلمش ، بالاخره ترك اولنه رق ۳۳۱ ده متصرف ادھم بك

مملکت ضیة خانہ سی

زماننده تکرار انشاسنه مباشرت و بیره جکه قدر قسماً تسویه تراپیه سی اجرا
ایدلمش و مرور زمانله برچوق یرلری خراب اولان بوشوسه نك تعمیری توحید
طرق قانوننك نشری اوزرینه اداره خصوصیه انتقال ایتمش ویکیدن تعمیراتنه
باشلامشدر .

اورفا - سیوه رك و دیاربکره طوغری امتداد ایدن بو جادہ نك شرق

قسمی ایسه ینه بو تاریخلرده انشاسنه باشلانمقله برابر مرور زمانله یاپیلان قسمی خراب اولمش و تعمیراتنه بو سنه مباشرت ایدلمشدر .
اورفانک جنوبنده ویکجه - نصبین شمندوفر خطی اوزرنده آغچه قلعه استاسیوننه قدر امتداد ایدن اورفا - آغچه قلعه شوسه سنک انشاسنه ۳۳۳ تاریخنده باشلانهرق پک آز قسمی یاپیلمش ایسه ده متعاقب سنه لرده انشا آتہ دوام ایدلمدیکی کی تعمیراتنه ده باقلمامسندن خراب برحاله کلمشدی . بویولک ۳۶ سنه سنده والی فؤاد بک افندی طرفندن انشاسنه تکرار باشلاندیریله رق تسویه ترابیه سی منفذ و کوپریلری تماماً اکیال ایدلمدیکی کی سیلندراژ عملیه سنک ده بر قسمی یاپیلمشدر . بو جاده نک طولی ۵۳ کیلو مترودر . ینه بوسنه ۵۵ کیلومتر و طولنده نولان بیره جک - نهر سعید و ۱۵ کیلو متر و امتدادنده علیکور - مرشدپیکار و ۵۰ کیلومتر و طولنده سیوه رک - ویرانشهر شوسه لرینک انشاسنه باشلانیه رق بو میانده بیره جک نهر سعید یولنک تسویه ترابیه سی اکیال ایدلمش ، دیگر یوللرده مساعیه دوام ایدلمکده بولمشدر بو صورتله نهایت برسنه سوکره ولایت داخلنده هر طرفه اوطوموبیل ایله سیروسفر سهولتله قابل اوله جنی آکلاشمقده در .

اداره خصوصیه نک یول انشالاتنده استعمال ایتک اوزره [قونقاسور]
هوایکی عدد بخاری سیلندیر و اوچ قامیون وداها بهض ادوات وما کنه لری موجوددر .

صحیه : اداره خصوصیه نک ولایت مرکزنده اللی یاناقلی برخسته خانه سی و بر صحیه موزه سی وبری سیوه رکده دیکری مرکز ولایتده اولمق اوزره ایکی تجیرخانه سی موجود اولدینی کی آریجه سیار اطبا تشکیلاتی ده واردر .
خسته خانه : شهرک شمال شرقیسنده و یوکسک بر محله دلنشین بر طرزده انشا ایداش بر بنادر . هر درلو آلات و ادوات جراحیه و تاسیسات لازمه و مقتضیه بی حاویدر . فقرای اهالی نی مجاناً ، زنکین اولانلری معتدل اجرتله نداوی ایتکده هر نوع عملیات جراحیه موفقیتله اجرا ایدلمکده در .

امور زراعیه : اداره خصوصیه نک بری مرکزده بری سیوه رک قصبه سنده

ایکی نمونه نارلاسی و مرکز ولایتده چفتجبلره اهون فیأنله صائش یاپان
بر آلات جدیده زراعیه ده پوسی اولدیغی کبی ولایت امرنده مستخدم بش
زراعت مأموری واردر .

مطبعه ولایت : والی فؤاد بکک ولایته تعیینندن برمدت صکره ۱۹۲۴
سنه سنده ایلك دفعه اوزفاده اداره خصوصیه طرفندن ایکی بیک کسورلیرا
صرفیله بر طبع ماکنه سی جاب وپیدرپی نواقصی اکمال ایدیله رک مطبعه
تأسیس ایلمشدر .

الیوم [اورفا] نامیله انتشارایدن ولایتک رسمی جریده سی و دو اثر حکومتک
اوراق و دفتری و خاتک طبعه محتاج اوراقی بو مطبعه ده طبع ایلمکده در .
صنایع : قسم مخصوصنده ایضاح ایلدیکی اوزره اداره خصوصیه نک
صنعتلر اوجاغی نامنده بر فابریقه سی واردر بو مؤسسه دمیرجی ، مرانغوز ،
معمار شعبه لرینی جامعدر . بوراده عملی تطبیقات یاپیلماقده در .

بوندن بشقه اداره خصوصیه جه فن معماری تحصیل ایچون بودا پشته یه
و صنایع حدیدییه تحصیل ایچون ده آلمانیا یه کوندرلش ایکی طلبه واردر .
متعاقب سنه لرده مملکتک محتاج بولندیغی صنایع شعبه لرنده اختصاص اربابی
یتشدیرمک اوزره اوروپا یه طلبه اعزامی خصوصی مساعی پروگرامنه درج
ایلمشدر .

بلدییه

ولایت مرکزی ایله سیوه رک ، بیره جک ، سروج قضا لرنده و خلفتی
ناحیه سنده بلدییه تشکیلاتی واردر . قضا بلدییه لری آره سنده بیره جک بلدییه سی
فرات نهرندن مروریه و ذخیره اخراجاتندن کیالیه رسومی تحصیل ایتمکده
اولدیغندن دیکر لرینه نسبةً زنگیندر . اورفا بلدییه سی بودجه سنک وسعتی
درجه سنده اراز مساعی ایله مکده در . مصطفی کمال پاشا جاده سی اوزرنده

یکی و محترم تیاترو و اوئل بناسی یاپدیرمقدمه در. اکمال ایدلمک اوزره بولنان
بو بنا ای بر طرز معماریده و عصری تقسیمات و قونفوری حاوی بر اوئل
اولا جقدر .

معارف

اورفا ، قرون وسطی :ه شعبات علومک کافاسنی تعلیم ایدن مدرسه لری ،
دارالفنونلری ایله آسیای صغراک سمای عرفاننده پارلاق بریلدی زدی . بو عام
مؤسسه لرنده عصر لرجه علوم ریاضیه فلسفیه ، طبیه ، فن اسپنچیاریه ، ادبیه
طبیعیه تدریس ایدلمش و برچوق اعظم یتشمشدر . بالخاصه اورفا دارالفنونندن
علم طبده ، نباتانده ، فلسفه ده صاحب اختصاص اوله رق یتیشن واسملری
مشاهیر فصاننده مندرج بولنان ذوات ، یالکیز اورفایه دکل بوتون شرقه ،
بلکه بوتون بشریته شرف بخش قدرت علمیه ده ایدیلر .

مأمون زماننده فنی ، فلسفی آثاری ترجمه و تدریسی ایچون بغداده ، اورفادن
معلملر جلب ایدلمش ایدی . اورفا ، بو مؤسسات علمیه سیله عام وقته بویوک
خدمتلر ایفا ایتمش و عصر لرجه علمایه منشأ اولمشدر . طوائف ملوآک ظهوری
شرقه اسلاملر آره سنده تفرقه لر وجوده کتیرمش صاییسز حکمدارلرک
بر برلیله چارپیشمالری سیاسی احتراصلر ، هرج ومرجلر احداث ایتمش ،
بوسبیله ترقیات علمیه توقف ونهایت انحطاط دوره سنه کیره ش ایدی . آرتق
علم ، حمایه کورمه مه مش ، تدریجاً مشاهیر اورفادن قالمش ، هیچ کیمسه
کنیش مطالعه یه وقت وامکان بوله مامش ایدی . شرقک هر طرفنده اولدیفی
کبی اورفاده ده علوم طبیعیه و فلسفیه و فنون سائره سونمه یه باشلامش ، بونلری
تدریس ایده بیله جک کیمسه قالمایچه مدرسه لرده تحصیل ، ضروریات دینه دن
عد ایدیلن عقانده متعلق بعض علومه انحصار ایتمش علوم ریاضیه و طبیعیه عالم
اسلامدن هجرت ایتمش آرتق اورفاده دارالفنوندن اثر قالمش مدرسه لرده

بوسبوتون سونمشدی . بوندن سوکرا اورفاده دیگر اسلام شهرلری کبی
اوزون مدت تعصب و جهالت دوری باشلامشدر . شرق قرن اخیر ابتدالزنده
جهل ایچنده تدنی دورلری یاشارکن عرب علم و فنک یکی بر مهدی اولمش
و اوروپادن پارلایان عرفان کونشی بشرتی یکی بر حیاته ، یکی بر مدنیه
یوکسلتمه یه باشلامشدی . غربک تربیه و تعلیم سیدستملرندن استفاضه محبوریتنی
حس ایدن ساقط استانبول حکومتی نهایت مرکزده بعض مکتبلر تأسیس
وغرب اصول تدریسی قبول ایتمش و تدریجاً اناطولی یه ده مکتبلری تعمیمه
باشلادیغی صیره ده ۱۲۸۵ تاریخده ایلك دفعه اوله رق اورفاده بر رشدی
مکتبی کشاد ایداشدر .

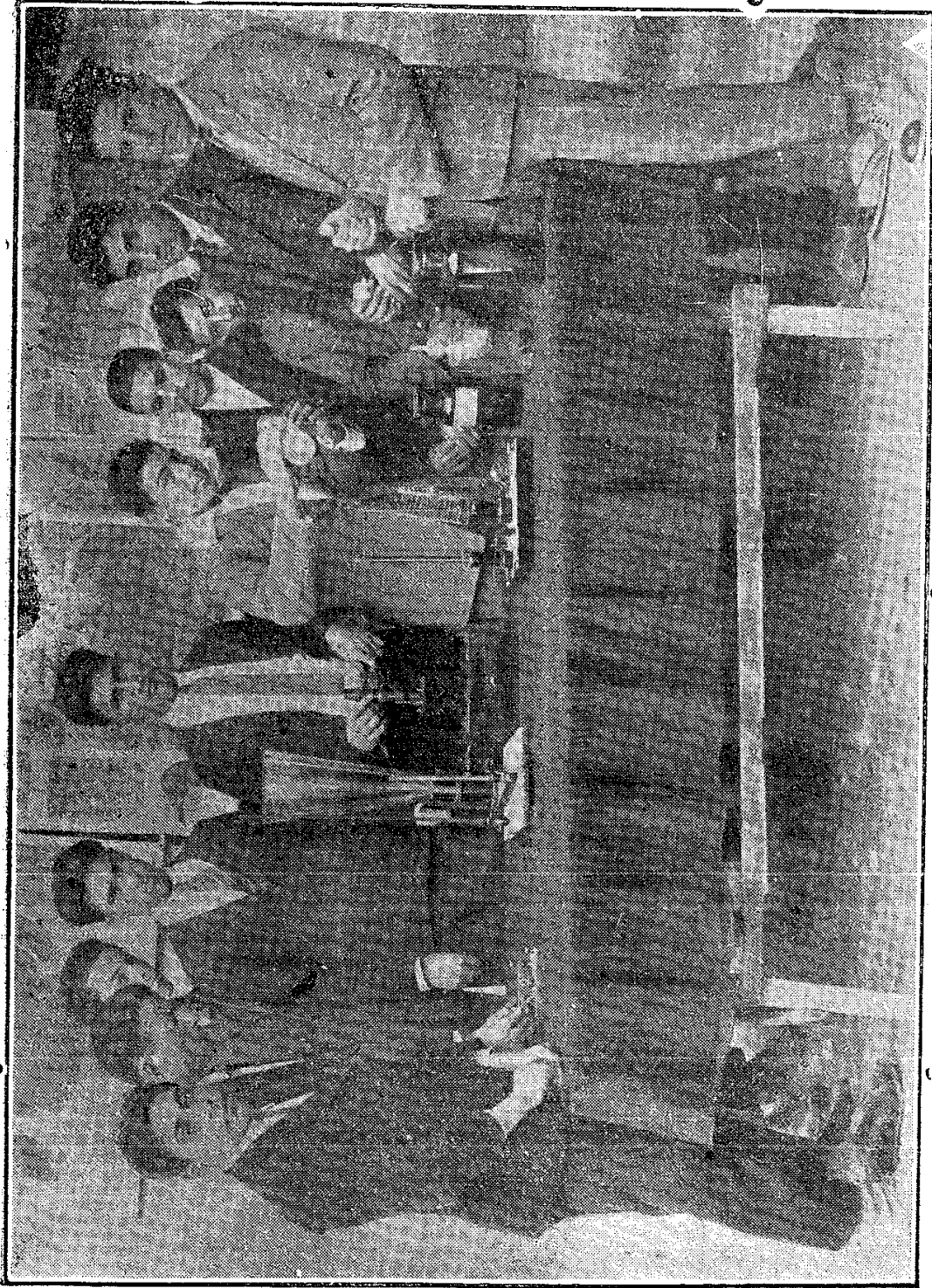
بر مدت سوکره درت ابتدائی مکتبی ۳۲۴ ده رشدی مکتبی لغواولنه رق
یرینه بش سنه لك بر اعدادی مکتبی آچيامش و ۳۲۸ تاریخده بر ارکک نمونه
مکتبی و برده قیز ابتدائی مکتبی تأسیس اولونمشدی . جمهوریت اداره نك
امور معارفه عطف ایلدیکی اهمیت سایه سننده ولایت مرکز و ماحقاتنده
(۴۰) ایلك مکتب و (۱) کوی یاتی مکتبی و (۸) قیز مکتبی ایله
مرکز ولایتده بر اورتا مکتبی موجوددر . یاقین زمانلره قدر مکتبلرده
توحش ایدن کویلیلرایله عشایر افرادی جمهوریتك اعلانندن سوکره یاپیان
تشویقات و مکتبلرده کوریلن انتظام و بالخاصه یاتی مکتبلرنده طلبه یه تأمین
ایدیلن استراحت و فائده یی کوردکلری و آ کلامه یه باشلادقلری ایچون
چووقلرینی کرک کوی کرکسه یاتی مکتبلرینه قید ایتدیرمه یه باشلامشدر .
اورفا ارکک اورتا مکتبی : شهرک شمال غربیسننده شهردن اللی متره
ارتقاغنده بر صرت اوزرنده در . مکتبک حران اوواسنه کر موش طاغنه وتک تک
سلسله جبالنه بوز اووا جهتلرینه نظارتی وارددر .

مکتبک کتبخانه سی و لا بورانواری اولدقجه زنکیندر . مکتبک ۷۰

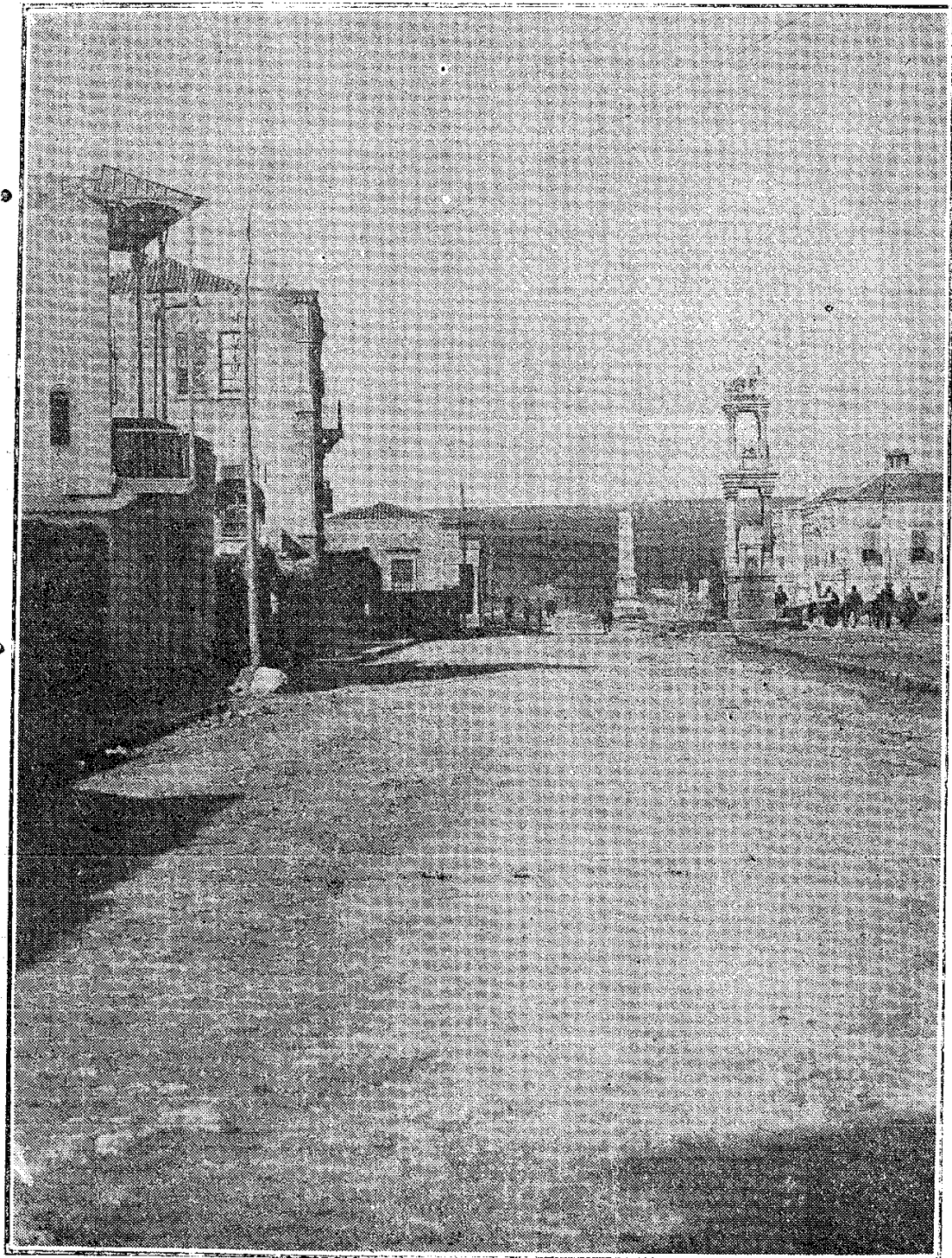
طلبه سی وارددر .

مرکز کوی یاتی مکتبی : بومکتب مصطفی کمال پاشا جاده سی اوزرنده

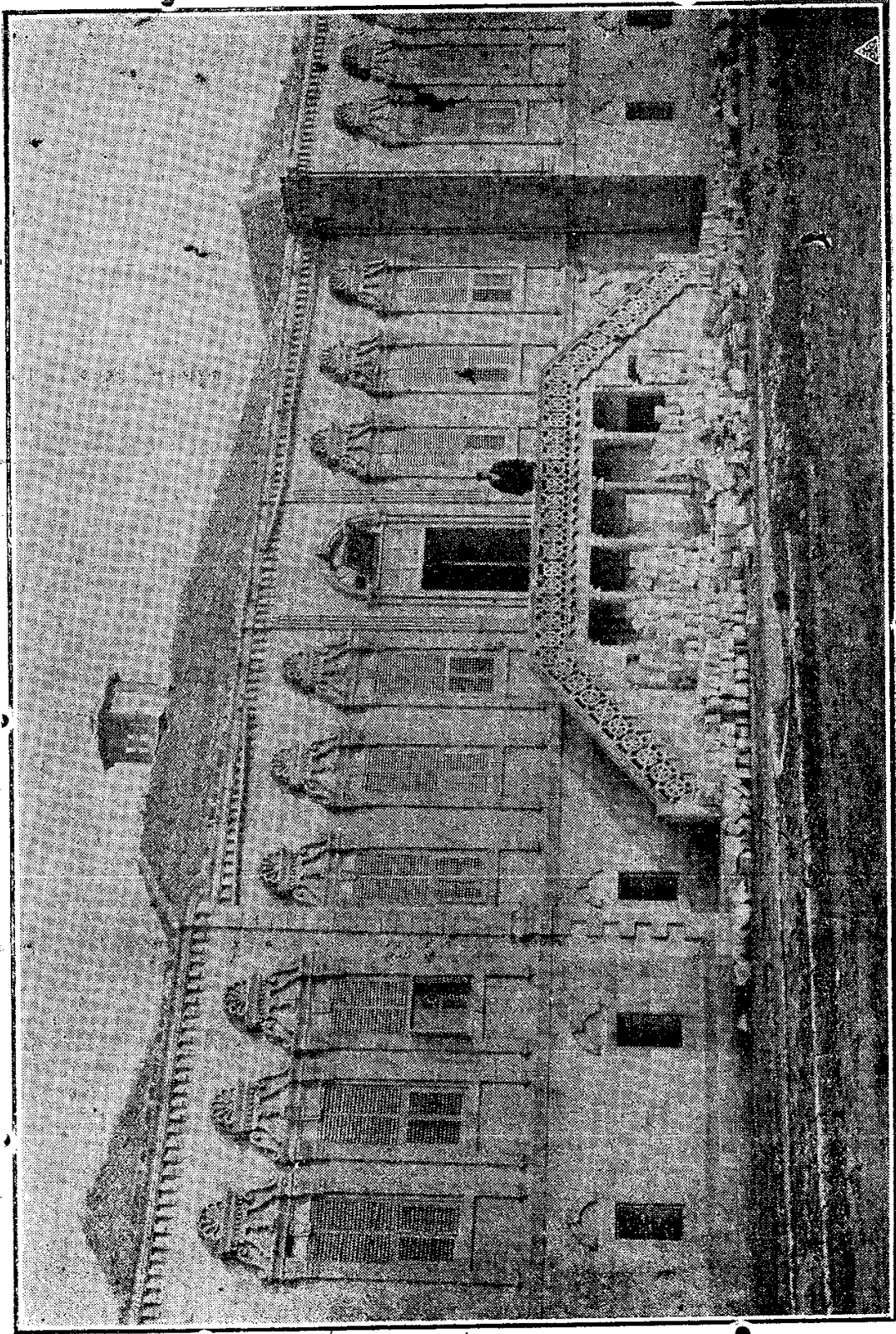
ایکی قات کارکیر اوله رق انشا ایدلمشدر .

ارکان اور تاجیکي طبيه سی راپور انوارده

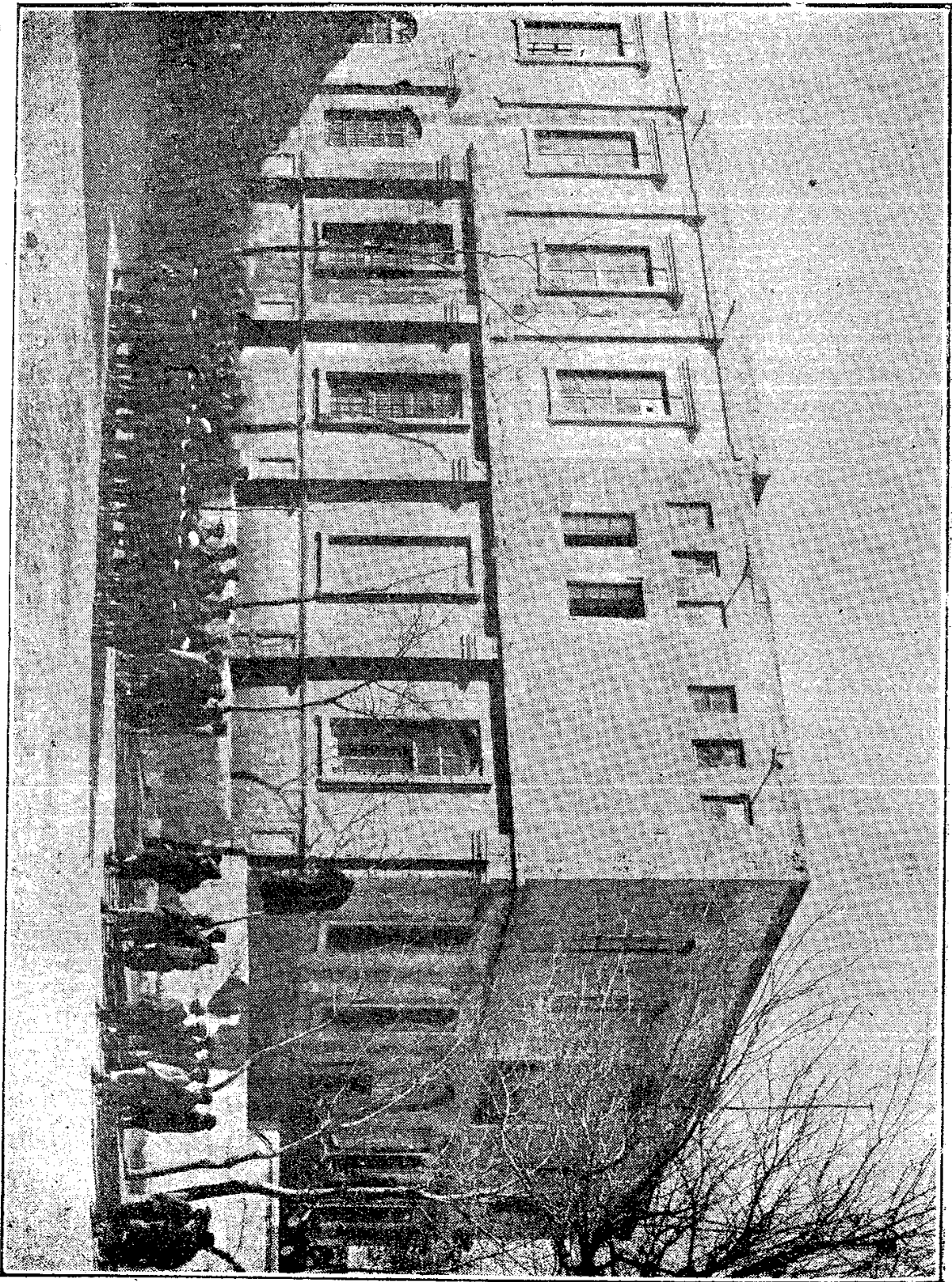

مصطفی کمال یاتا جاده سی و آبد سی
جهه سی رسمده کورولدیکی وجهه مزین بر طرز معماری ده یاسلمشدر.
یاتاق خانه لری کنیش، درس خانه لری صحیدر .

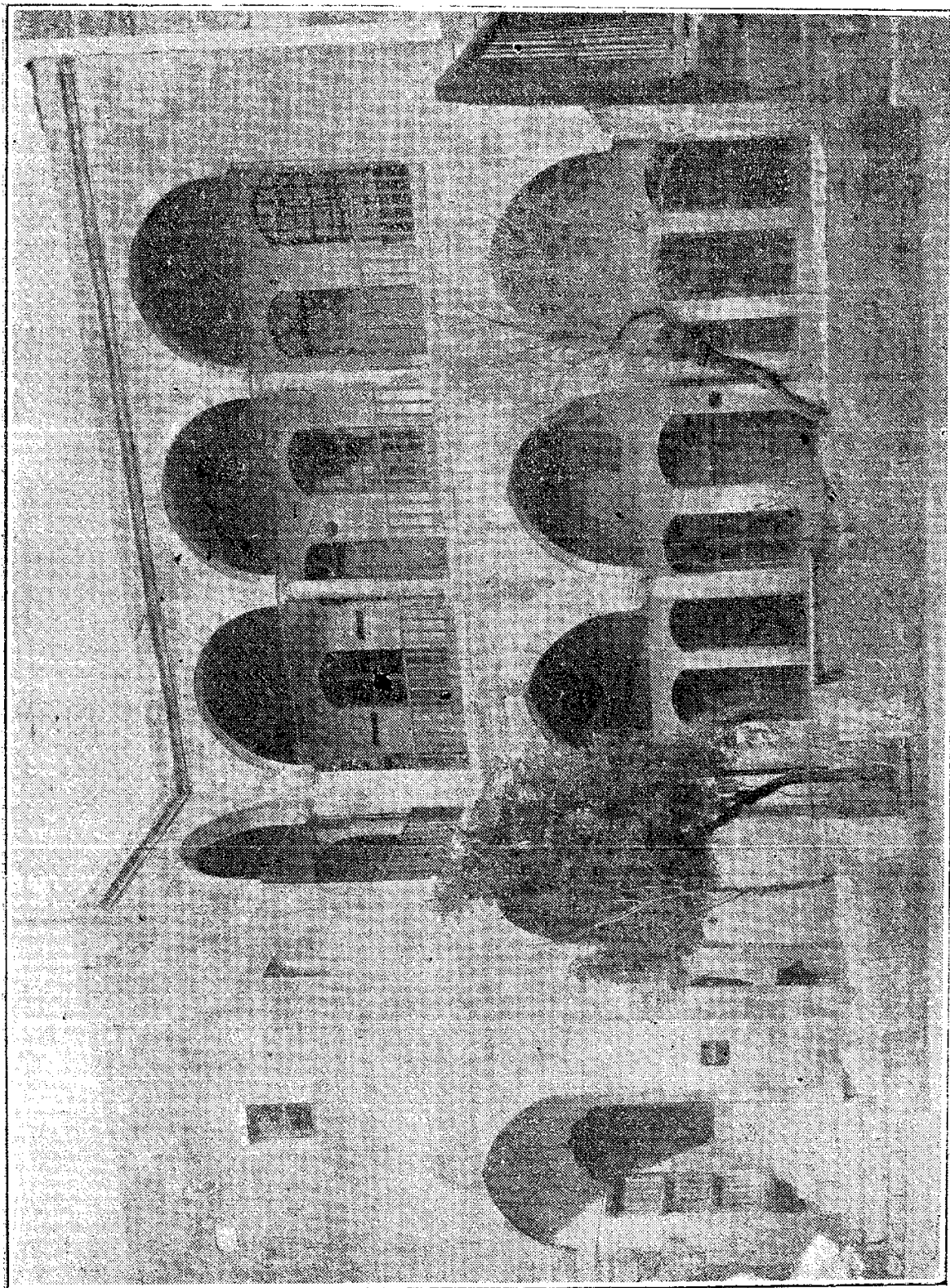

اورفا کوی یانی مکتبی

بوعرفان بوردینک طلبه لری هپ کویلیدر . مکتبک کویلی پاورولرینی
اوقوتوب یازدیرمق ومملکتته نافع برر عضو خالنده ییشملرینی تأمین ایتمک

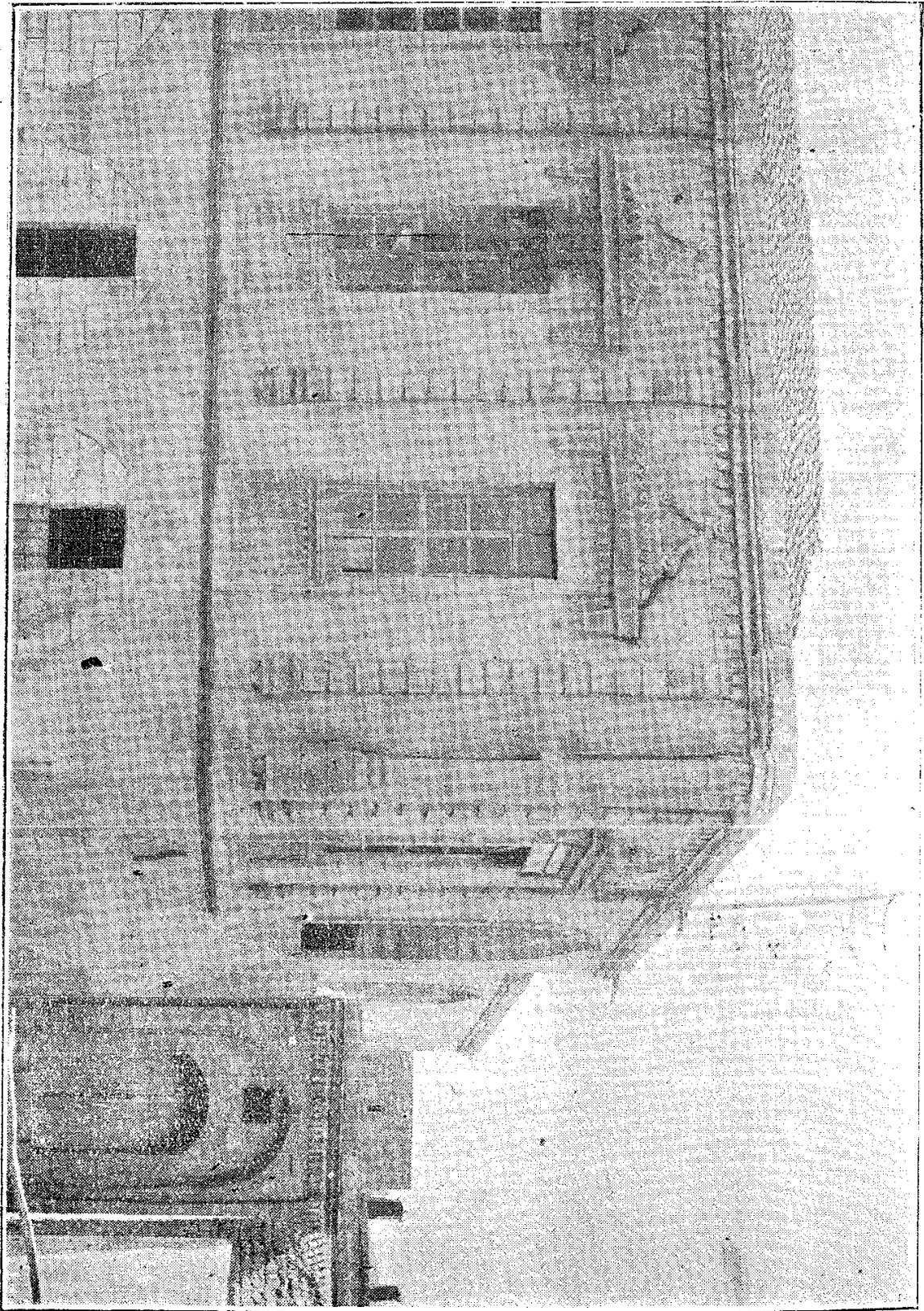

وطن ماڳي

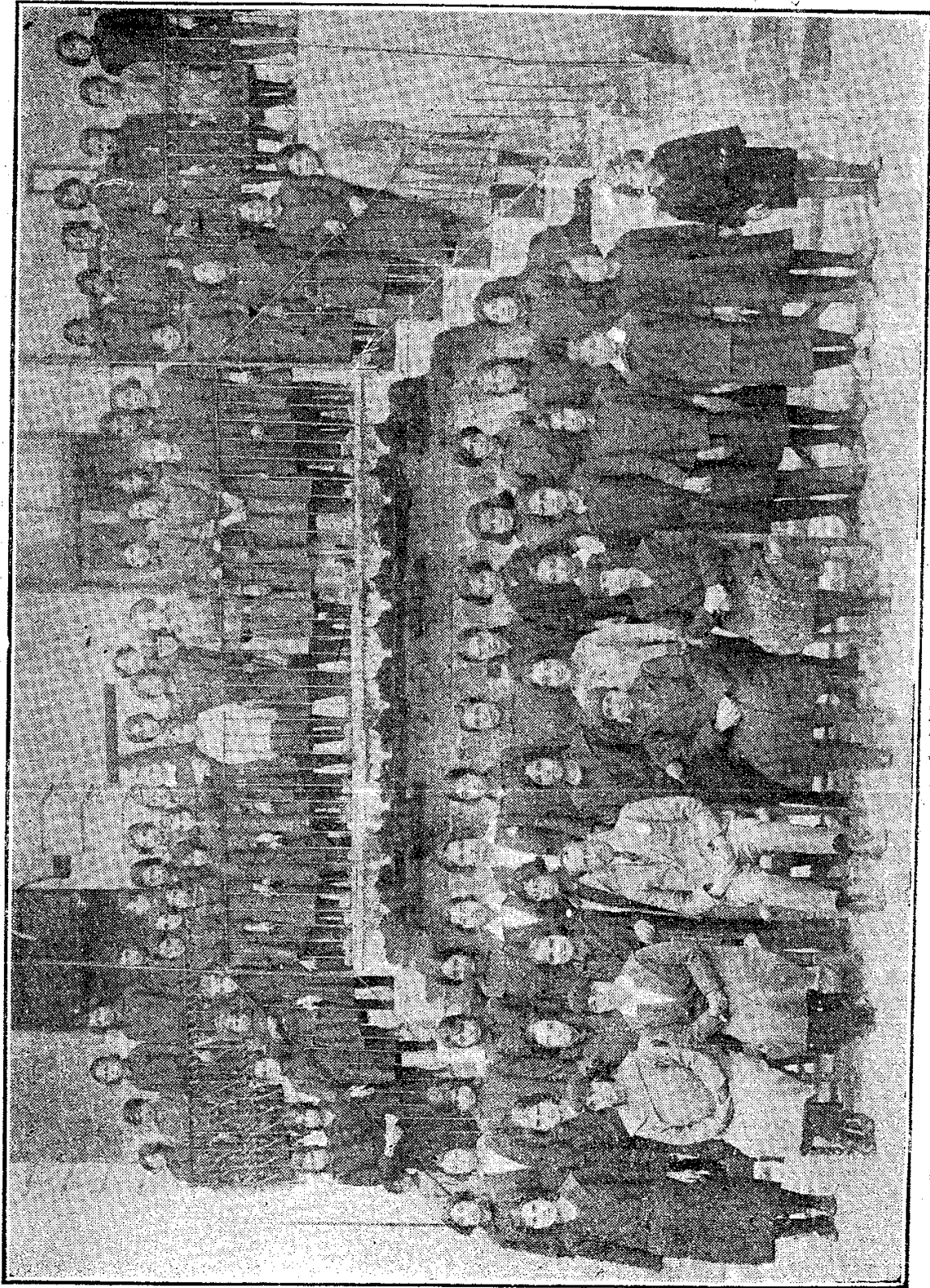

عرفان مکتبی

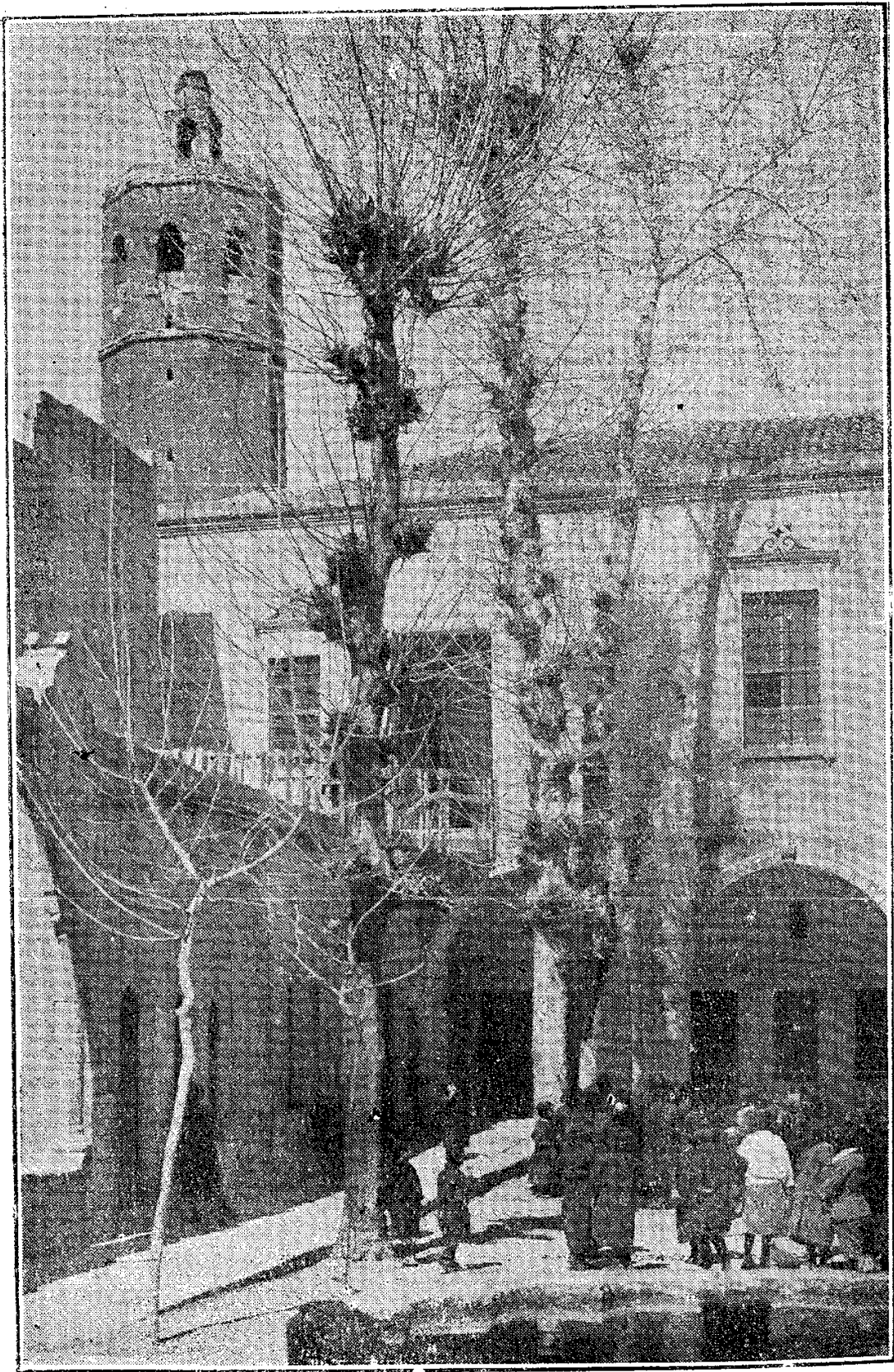
اختیار ایلدکاری فداکارلقلرک قیمتی چوق بو بو کدر. مکتبک ایلک تأسیسنده
بوز قدر طلبه سی وار ایکن کویلیلرک معارفه قارش کیتدکجه چوغالان میل
ومحبتلری نتیجه سی اوله رق بو کون طلبه مقداری اوچیوزه یاقلاشمشدر

ایلیک قیز مکتبی

قبضہ مکتبہ طلبہ لری معالجہ غروب ہالندہ کی فوٹو غرافیری

آتا مکنی

مرکز وطن مکتبی :

وطن مکتبی؛ معارف کتبخانه‌سی قارشیدنده و عزت بک جاده‌سی
اوزرنده در . یکیدن دوت درس‌خانه علاوه‌سیله اکمال ایدیلن مکتب بناسی
ایکی قاتلی کار کیردر .

مکتبک کوچوک و کوزهل بر موزه‌سی ، اولدقجه واسع بر سپور میدانی
ورده باغچه‌سی واردر . طلبه موجودی ۱۸۰ در .

مرکز عرفانیه مکتبی :

شهرک تام اورناسنده و جامع کبیرک جوارنده در . درس‌خانه‌لری شرائط
صحیه‌بی جامعدر .

مرکز نصرتیه مکتبی :

دباغ‌خانه محله‌سنده در . ایکی صنفلی یکی آچلمش بر مکتبدر .

توران مکتبی :

۱۴۹ طابه‌سی بولنان بو مکتب ، طوز اکن محله‌سیله بک قابوسی آره‌سنده در .

بش صنفلی بر ایلك مکتبدر .

ایلك قیز مکتبی :

آق جامع یاقیننده در . کوزل بر اسلوب معماری ایله انشا ایدلمشدر .
منتظم قوربدورلر و مزین ستونلری مکتبک داخلی تقسیماتنه ظرافت و یرمشدر
بنا ایکی قاتلی و کار کیردر . اوست قاتی درس‌خانه‌لر، آلت قاتی ده استراحت
سالونی بمک‌خانه و سائره تشکیل ایتمکده در . ۱۷۹ طابه‌سی واردر .

مرکز آنا مکتبی :

شهرک اورناسنده و بویوک جامعک اتصالنده در . خلق آنا مکتبندن صوک
درجه ممنونیت کوسترمکده و طلبه موجودی کوندن کونه چوغالمنده در .
بونلردن باشقه مرکز قضا‌سنده قره کوبری ، قصص کوی مکتب‌لری ده واردر .

خاق کیجه مکتب‌لری :

اورفا مرکزنده ایکی خلق کیجه مکتبی واردر . او قومق یازمق
بیلمه‌ین و تحصیل چاغنی کچیرن بر چوق اصناف و کنج‌لر بو مکتب‌لردن
استفاده ایتمکده درلر .

منافع عموميہ خادم اولان جمعيتار

جمهوريت خلق فرقهسى : استقلال ميلنك تاسسندە بك بويوك ياردمى اولان و انقلاب حياتنه ابداع كار قدرتلرله چيقان جمهوريت خلق فرقهسنك ايلك تشكندە اورفاده مدافعه حقوق جمعيتندن استجاله صورتيله تشكل ايتمش و سرعتله تعضو ايدەرك مختلف خلق طبقاتى آراسندەكى تساندىك قوتلنمسنه و جمهوريت غايەلرينك سهولتله تحققنه خدمت ايتمش و ايتمكده بولمىشدر .

طياره جمعيتى : اورفا شعبهسى ۱۹۲۵ مايسندە تشكل ايتمش و ملحق قضاالرده شعبه تشكيلاتى ياشمش و مكلف بولنديغى وظيفه يى حسن ايفايه موفق اولمشدر .

مملكه خلقنك مدنى حياتندن استفاده سنى ده نظر دفته آلان اورفا طياره جمعيتى ، هر جمعيتە ايراد تاامين و همده خلقك بونوع احتياجنى تظمين ايتمك مقصديله مى و اخلاقى فيلملر اراره ايدن بر سينه ما تاسيس ايتمشدر .

هلال احمر جمعيتى : سنه لردنبرى اورفاده ده بر مركزى تاسس ايدن بو شفقت يوردينك ملحق اعضا مركزلرنده شعبه لرى آچيلمىشدر .

تورك اوجاغى : ۱۹۲۵ ده تاسس ايدن و خلقه مى و ارلغى و مى دوينغوسنى طانيتان تورك اوجاغى غايه سنه دوغرى امين آديملرله يورومكده در . لسان و هوسبقى ايچون كيجه درسلى آچمش و آره صره ترتيب ايتديكى مسامره لرله خلقك تنويرينه چالشمقده بولمىشدر .

معلملر برلىكى : مسلكداشلىر اره سنده تساندىك تاسيسى و مسلكى ترقياتك تاامينى غايه سنى استهداف ايدن معلملر برلىكى ۳۴۱ ده اورفاده تعضو ايتمش و انقره ده كشاد ايديلن ايلك قونغره يه اشتراك ايتمشدر .

حمايه اطفال جمعيتى : يتيم و كيمسه سز چو جو قله شفقت كار حمايه لرده بولنان بو جمعيت اورفاده ۹۲۷ تاريخنده تشكل ايتمشدر .

منافع عموميہ خادم اولان بو جمعيتلردن ماعدا مركز و لايتده احتياط

ضابطان جمعیتک بر شعبه سی و [مأمورین قلوبی] ایله [ضابطان یوردی] موجود اولدینی کبی تورک اوجاغی طرفندن حمایه ایدیلن و رخصت رسمیه ایله مؤسسه بولنان [ادمان یوردی] واردور .

مؤسسات مالیه و تجاریه

زراعت بانکه سی : زراعه اقراض معامله سی یاپان بو بانکه نك اورفاده بر شعبه سی و سروج و بیره جك قضالرنده برر صندینی واردور .
زراعت بانکه سی ۹۲۷ سنه سنندن اعتباراً اورفا نجر و زراعه افه اسقونطو و قره دی معامله لری یاپمايه باشلامشدر .

عثمانلی بانکه سی : واسع مقیاسده افه اسقونطو و حواله و نقل نقود معامله سی ایله دیگر مالی و تجاری معامله لر اجرا ایدن عثمانلی بانکه سنك اورفا شعبه سی ۹۲۸ سنه سننده تأسس ایتمشدر .

*
**

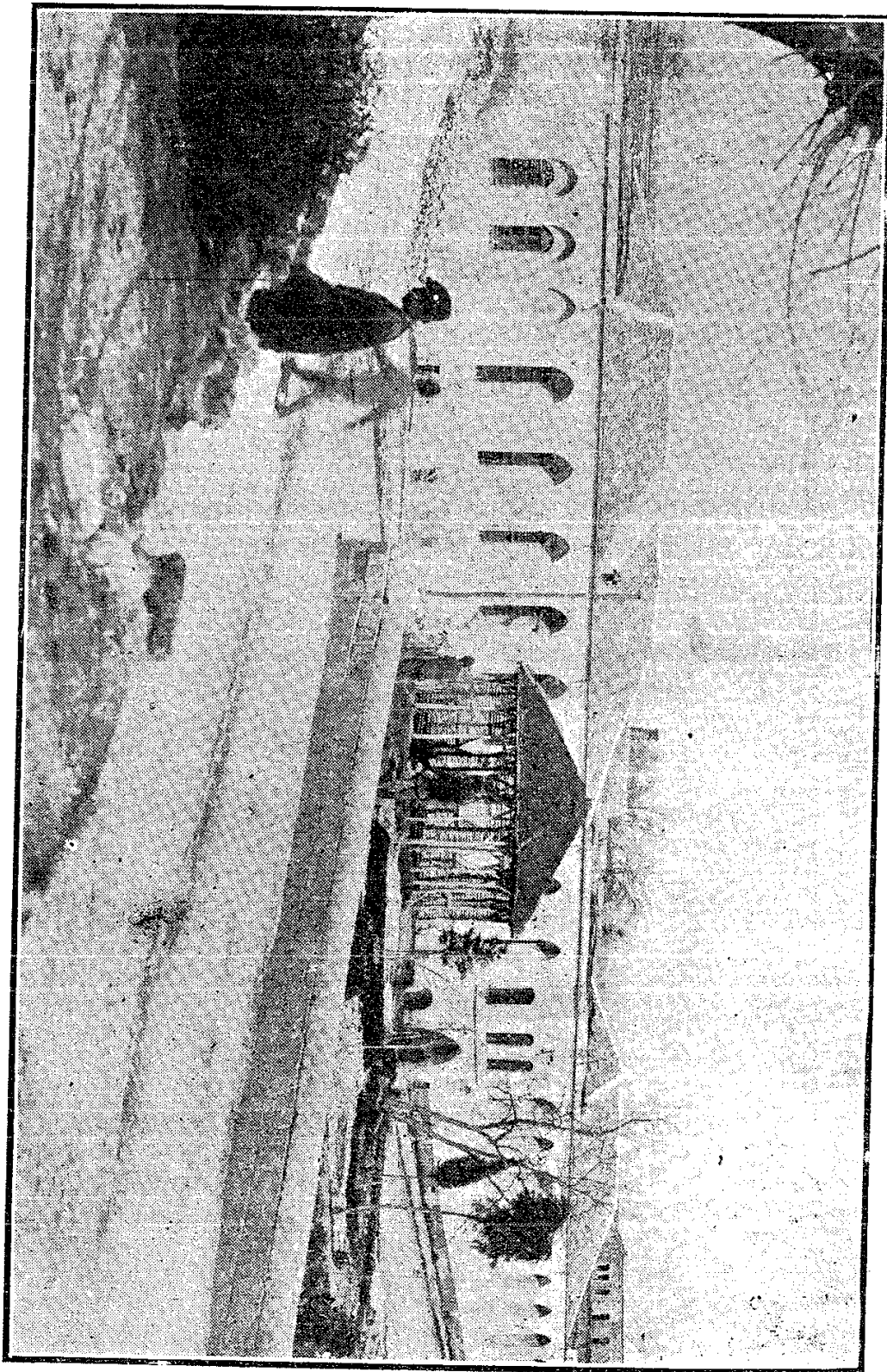
اورفاده مع الاسف هنوز تجارتده شرکتک اهمیتتی لایقيله ا کلاشيله - مدیننی جهتله ذکره شایان بر تجارت شرکتی موجود دکلدر . تجارت شخصی و فردی سرمایه لرله اجرا و تدویر ایدیلکده در .

زراعت بانکه سی شعبه سی مدبری اسماعیل

بک فوطوغرافی

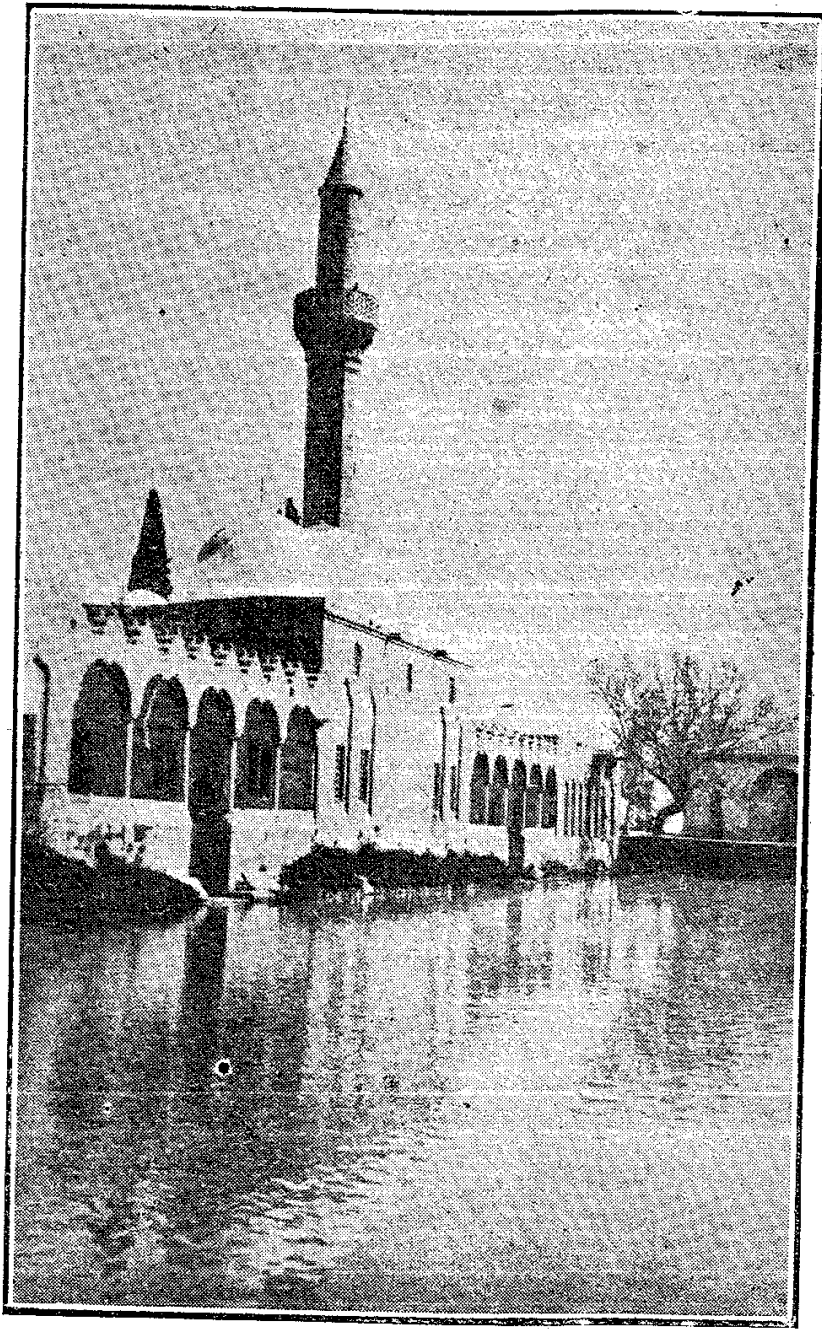
فابریقه لر :

شرکتک مفقودیتی اورفاده فابریقه جیلقی حیاتی اریاندرمه یه مانع اولمشدر . مع هذا شخصی تشبثلرله وبالخاصه بلدیهنك اشترا کيله وجوده کتیرلمش بر اون و بوز فابریقه سی و برده فردی بر سرمایه ایله تأسیس ایدلمش دیگر بر اون فابریقه سی واردور .

روایت در کزنه کی همسنگ بالاده بی

اون و بوز فابریقه سی بلدیہ ایلہ برقاچ کیشدن متشکل کوچوک برشر کتہ عانددر.
 یو فابریقه یاز سوسمنده مهم مقدارده بوز چیقارارق شهرک بو خصوصده کی
 احتیاجاتی تامین ایتمکده در .

رضواييہ جامعہ

بک یاشلی اولان آثار عمران مملکتده قرون قدیمه نك آثار عمرانندن
چوگمش بر سور ایله خراب بر قلعه قالمشدر . بو کونکی عمرانی تورکلرک
وجوده کتیردکلی بنا و اثرلردن عبارتدر .

اورفا بو آثار عمرانی ایله ده بر تورک یوردیدر .
ایچندن آقان لطیف ایرمانی ، اطرافنی تزین ایدن اغاجلریله شهره

کوزل بر منظره عرض ایدن حسن پادشاه جامی اوزون حسنک بنا کرده سیدر .
دل فریب منظره سیله شهرى سوسله یین خلیل الرحمن کولی اوزرنده غایت
ظریف طرز معماریسی ، مصنع کمر لریله نظر دقتی جلب ایدن رضوانیه جامی ده
تورک والیرندن احمد پاشانک اثر همتیدر .
بونلردن باشقه حسین پاشا ، یوسف پاشا کبی تورک امراسنک یاپدر دقلری
کوزل جامعلر شهرى سوسله مشلردر .

خلیل الرحمن کولی منتهاسنده خلیل الرحمن جامی ده قرون قدیمه دنبری
قدسیتی ایله طائمش بر معبد اولوب مأمون طرفندن جامعه قلب ایدلمش و فقط
سایمان قانونی طرفندن تعمیر و بوکونکی شکله وضع ایدلمشدر .
صنعت معماریه سیله کوزه چارپان نعمت الله جامی ده شهرک ظریف برجامی
و تورکلرک بر اثریدر .

بوکون مناره انخاذا اولنان آثار عتیقه دن بر قوله بی حاوی جامع کبرکده
بناسی تورک دورینه عائددر . تورکلرک انشا ایتدیردکلری دها بر خیلی جامع ،
مسجد ، مدرسه ، حمام و خانلر مملکتک باشلیجه آثار عمراننددر .
شهرده اوفاق بویک ۵۴ جامع ۱۳ حمام ۲۰ خان ۳ اوتل ۱ خسته خانه
بر مطبعه ۳ اجزاخانه واردر .

اسکی مدرسه لرک بعضیلرنده برر کتبخانه وارایدیسه ده بو کتبخانه لردن
مطلوب فائده تأمین ایدیله مدیکی و شرائط صحیه بی جامع اولمدقلری کورولمش
واجبندگی کتابلر حکومت پارقی اتصالنده والی فؤاد بکک اثر همتی اوله رق
اداره خصوصیه طرفندن وجوده کتیریلن معارف کتبخانه سنه نقل ایدلمشدر .
بو کتبخانه واسع بر مطالعه صالونتی ایکی اوطه بی وبر کوچوک مدخلی
احتوا ایتکده در . کتبخانه ترجمه و تالیف هیئتک ، کزیده ادیب و مؤلفلرک
آثار منتشره لریله مزیندر . تورکیه جمهوریتی داخلنده انتشار ایدن آیلق ،
هفتالی مجموعهلرله یومی غزته لره ده آونهدر .

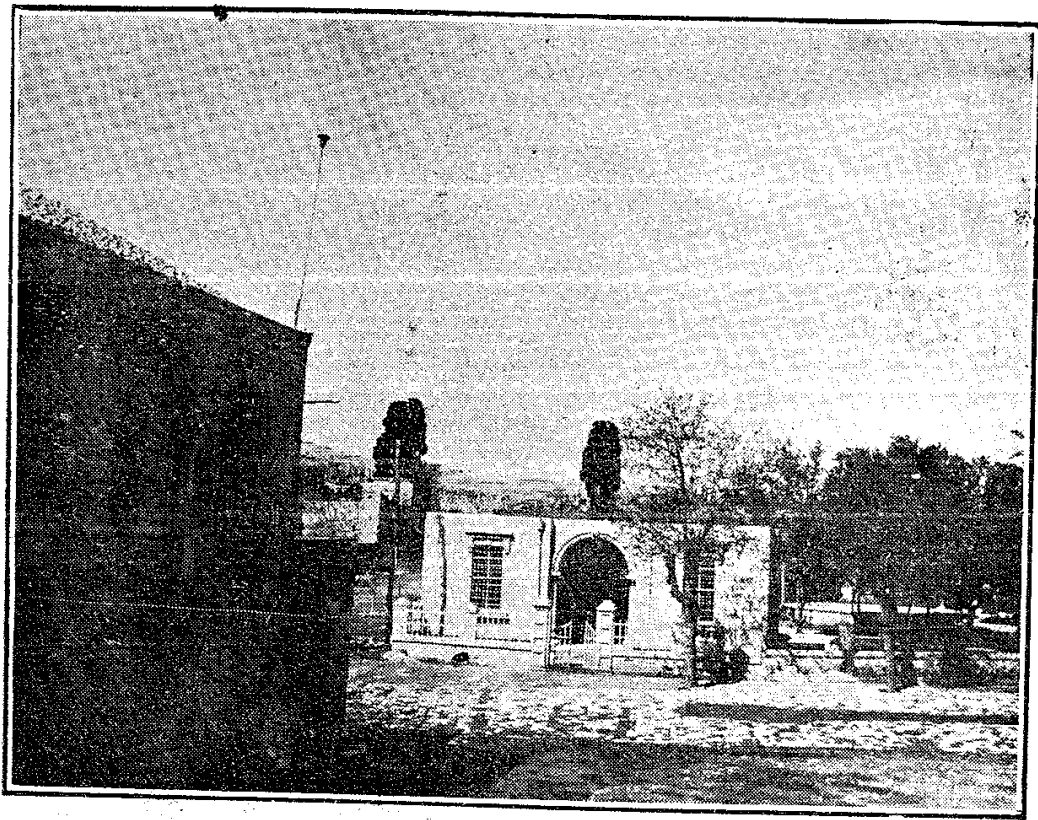
کتبخانه حکومت جاده سی ایله یکی انشا ایدلمکده اولان حکومت بناسنه
منه بی عزت بک جاده سنک التصاق نقطه سنده در . و هر کون عمومه آچقددر .

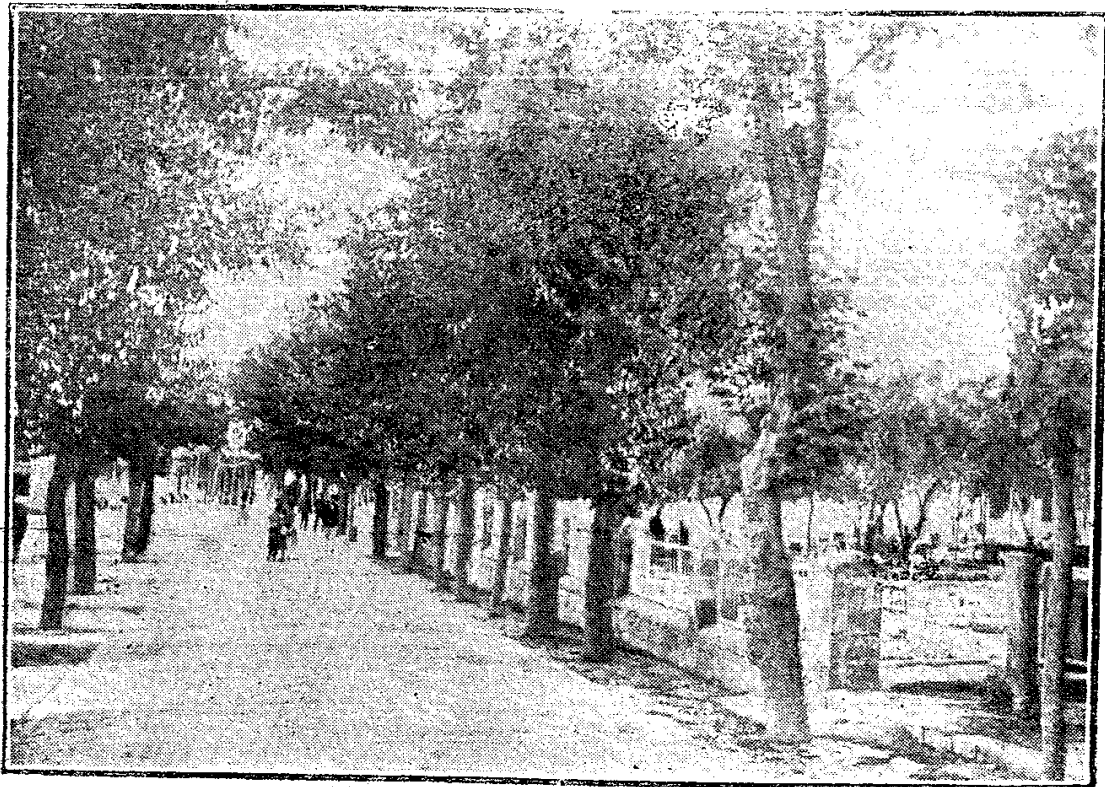
رضوانیہ جامعہ فابوسی

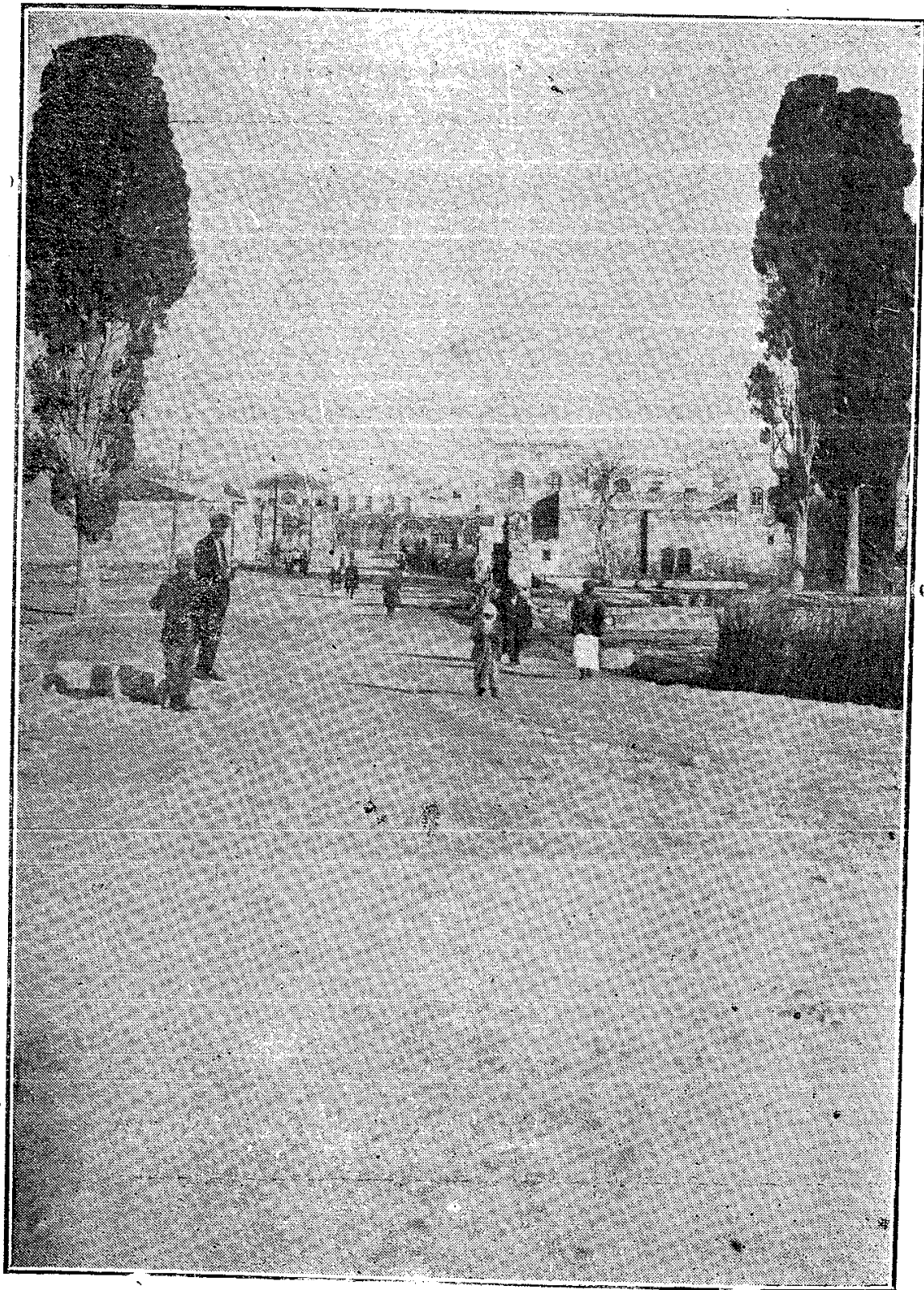
نعت الله جامعى

کتابخانه

کتابخانه جاده سی

عزت بك چاره سی

اورفانك عمرانه خدمت ابدنار

اورفا ۱۳۰۰ تاریخچه قدر نه بر شوسه به نه بر جاده به مالک ایدی .
سوقاقلری دار و انحنالی اولدینی کبی بر شهر دن زیاده اطرافی سورله محاط
اسکی بر قلعه منظره سنی کوسترمکده ایدی . شهرک چرکابی خارجه آقیمق
ایچون هیچ بر مجرا یاپیلماش ، جاده لره قالدیرم دوشه مه مشدی . ایلك
اول ۳۰۲ تاریخنده اورفا - بیره جک شوسه سنه متصرف ضیا بک باشلامش
وعقبه ده بیان بش کیلو متره مسافده کی دربنده قدر یولی تحدید ایتمشدر .
۳۰۸ تاریخنده متصرف حسن پاشا چرکابلی جرالر واسطه سیله خارجه
آقیمق ایچون آنا لغملر یاپدیرمش وشهرک صحت عمومیه سنه رهبر اولمشدر .
۳۱۰ تاریخنده نایب فاضل افندی ، حسن پادشاه جامعنی تعمیر وظریف
بر مقلقلره اطرافنده کی باغچه لره نظارتی تأمین ایدرک جامعه احتشاملی بر
منظره ویرمشدر .

۳۱۱ تاریخنده متصرف ادھم بک ، اورفا - بیره جک شوسه نك بعض
کوپری نقصانلریله بیره جکه قدر تسویه تراییه سنی یاپدیرمش ، اورفا - سیورک
شوسه سنی شهرک اتی کیلو متره شمالنده کی قارا کوپری قریه سنه قدر انشا
ایتدیرمش ، شهر داخلنده خلیل الرحمن و عین ذایخا جاده سنی آچمش ، بر
خسته خاه ایله ایکی قره قول بناسی یاپدیرمش و قره قویون دره سنی اوزرنده
مومی الیهک دلالتیله کوپریر چاتیلهرق بعض کوزل مبابی وجوده کلشدر .
۳۲۸ تاریخنده متصرف اسماعیل پاشا بر موه مکتبئی ایله بر دارالتدریس
بناسی یاپدیرمشدر . دارالتدریس بناسی بوکون آنا مکتبنه قلب ایدلشدر .
۳۳۲ ده متصرف علی حیدر بک [*] شمدیکی یاتی مکتبک برنجی قاتی
انشا ایتدیرمشدر .

۳۳۶ ده متصرف نصرت بک کوپری باشنده غازی مصطفی کمال پاشا

جاده سنی آچش و جاده تک اورتاسنده بر چشمه بی احتوا ایدن مصطفی کمال پاشا آده سنی انشا، بر نمونه تارلاسی تأسیس ایتمش و شمدیکی یاتی مکتبک ایکنجی قاتی یابدیرمشدر .

۳۳۹ تاریخنده اورفانک ایلك والیسی عزت بك شهره آقان کهریز صوینک شهره یاقین مجراسنده بعض تطهیرات یابدیرمش و حکومتدن صامصات قابوسنه کیدن و کندی نامنه نسبت اولنان جاده بی آچشدر .

اورفانک ایکنجی و بوکونکی والیسی احمد فؤاد بك کهریز صوینک مجراسنی منبعندن شهره قدر تطهیر ایتدیرمش و آچیق محللرینی قاپاندیرمش ، و جمهوریت پارقلری ناملریله ایکی کوزل پارق یابدیرمش ، ایکی طرفی آچاچرله محاط جمهوریت جاده سنی ، صامصاد قابوسندن جمهوریت پارقنه کیدن و نامنه نسبت ایدیلن فؤاد بك جاده سنی آچش ، یاتی مکتبی پویوننی ، وطن ، قصص ، قاره کوری کوی مکتبلرینی ، سروج مرکز قصبه سی ایلك ارکک مکتبنی ، محاسبه خصوصیه و مجلس عمومی بناسنی ، حکومتده کی مقام ولایتی انشا ایتدیرمش ، عصری برسینه ما ودانس سالونلرینی احتوا ایدن و مأمورین قلبوی ایله طیاره ، هلال احمر ، حمایه اطفال جمعیتلرینی سینه سنده بارندیران [یکی یورد] بناسنی تعدیلاً یابدیرمش ، و برقیشلق تیاترو بناسی ایله اوتل قسمی حاوی لطیف برطرز معماریده بلدییه بناسنی میدانه کتیرمش ، کوزل برکتبخانه بنا و تأسیس ایتمش ، بیره جک - خلفتی - نهر سعید - اورفا - آنجه قلعه - علیکور - مرشد پیکار شوسه لرینی یابدیرمش و مرکز ولایتده یکی بر حکومت بناسنک انشاسنه و مولود خلیل جامعنک توسیعاً تعمیرینه باشلامش و صنعتلر اوجاغی ایچون مهم بر فابریقه بناسی وجوده کتیرمش ، اورفا - حران تلغراف و تلفون سروج - و بیره جک تلفون خطنی ، اورفا - یایلاق ، اورفا - حلوان - سیوه رک تلفون شبکه - نی تأسیس ایتمشدر . ولایت مرکزنده بر مطبعه آچش ، اورفا شهرینک الکتریقله تنویری ایچون تشبثانده بولنه رق ایشه باشلامق امکاتنی اخضار ایتمش ، حران اوواسنی اسقا ایچون فراندن قعال آچدیرمق اوزره تدقیقات یابدیرمشدر .

بو کونه قدر اورفانک اعمارينه اک چوق خدمت ايدن والى فؤاد بکک همتيه شهر خراب منظره دن قورتولمش ، اسكى قلعه حالندن چيقوش ، اقتصاداً يوکسلمه سنه خادم شوسه لرى ، کوزل بنالرى ، کنيش جاده لرى ، سه ويلى مسيره و منظره لريه ساحه عمران و ترقيده کنديني بکنديره بيله جک لطيف بر شهر حالنى آلمشدر .

والى فؤاد بک : ۲۹۹ تاريخنده بروسه نك مصطفى کمال پاشا [کرماسقى] قضا سنده طوغمش ، مکتب ماکيه دن ۳۲۳ تاريخنده نشأت ايتمشدر . وکالة عزيزيه ، ميخاليج ، يکيشهر قائم مقاملارنده اصالة بروسه نفوس مدير يئنده ، طوسيه ، عيانجق ، کرماسقى ، صندرغى ، کونان ، دورک قائم مقاملارنده ، برنجى و ايکنجى صنف ملكيه مفتش لکارنده ، استانبول شهراماتى مفتش لکننده و واردات مدير يئنده بولنمشدر . ۳۴۰ مارت او اخرنده اورفا ولايته تعيين ايدلمشدر .

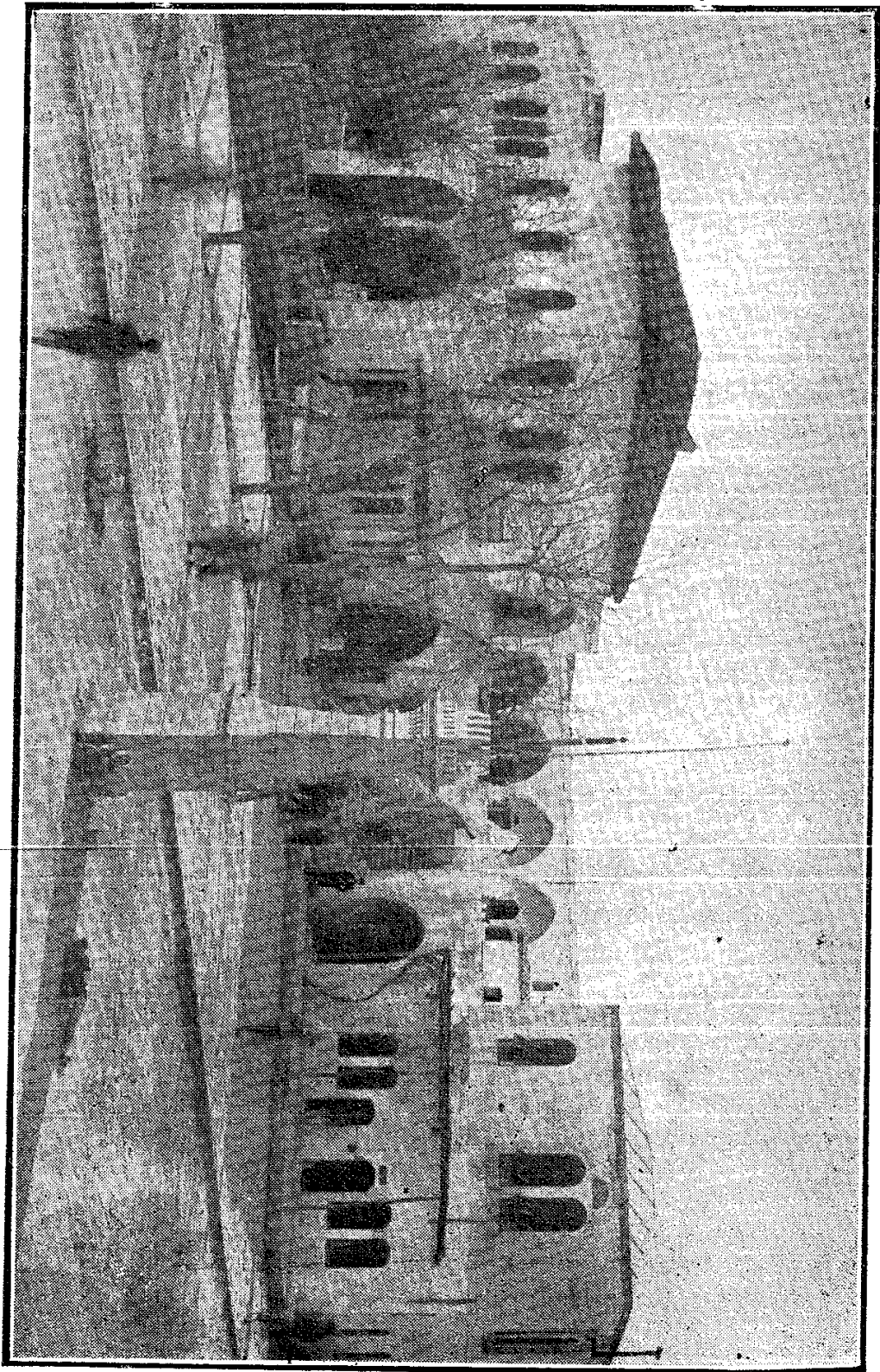
تکيهات ملکيه

اورفا : تنظيمات خيريه به قدر رقه ايلتنک مرکزی ايدى . ساقط عثمانلى ايمپراطور ائنده ايلتيرک الغا و ولايانک تشکيليله اورفا شهرى متصرفلق مرکزی اولارق حاب ولايته الحاق ايدلمش و مشروطيتدن صکره ۳۲۶ تاريخنده مستقل لوا حالنه افراغ ايديله رک حکومت مليه نك تأسسنى متعاقب ياپيلان تشکيلاتک - ۳۳۹ تاريخنده - ولايته انقلاب ايله مشدر .

اورفانک صوک متصرفى و ايلک واليسى اليوم قونيه واليلکننده بولنان عزت بکدر .

ايکنجى واليسى احمد فؤاد بک در .

اورفا ولايتى : مرکز قضا سندن ماعدا يدى قضاى احتوا ايدر .

مرکز ولایت حکومت قزوین

۱ — بیره جك قضاىسى

» ۲ — حران

» ۳ — حلوان

» ۴ — سروج

» ۵ — سيوره رك

» ۶ — يابلاق

» ۷ — وبران شهر

ولايته مركز قضاىسه ماحق بش ناحيهسى واردر .

۱ — قزبارت ناحيهسى

» ۲ — پابلى

» ۳ — صومطرى

» ۴ — قبا حيدر

» ۵ — مجرىجان

سيوره رك قضاىسنك اوج ناحيهسى واردر .

۱ — قره كچى ناحيهسى

» ۲ — قره جه طاغ

» ۳ — بوجاق

بیره جك قضاىسنك (حلقى) يابلاق قضاىسنك (بازيكى) حران قضاىسنك

(نصرتيه) ناملرنده بر ناحيه لرى واردر .

مركز ولايت رؤساي مأمورينى

والى احمد فؤاد بك افندى

محاسبه حى كمال بك

تحريرات مديرى اسماعيل جمال الدين بك

معارف مديرى ابراهيم نيارى بك

نافعه باش مهندسى فوزى بك

صیبه مدیری دوكتور تحسین بك
ژاندارمه آلاى قوماندانى بيكباشى فاروق بك
بوليس مركزى مأمورى مصطفى نقيب بك
نفوس مدیرى محمود رسوخى بك

[محاسبه جى كمال بك]

[اسكان مدیرى ویسی بك]

پوسته وتلغراف مدیرى جمال بك
اسكان مدیرى ویسی بك
ژاندارما الای قوماندان معاونى بيكباشى ابراهيم بك
طابو وقاداسترو مدیرى حقی بك
اوقاف مدیرى ممدوح بك
زراعت مأمورى یونس بك
حبسجانه مدیرى محمد بك

ولایت مركزى هیئت عدلیه سی

محکمه اصلیه رئیسى حقی بك
مدعى عمومى صبحى بك
محکمه اصلیه اعضاسى حنفى بك

محكمةً اصليةً اعضاءى عبدالجليل بك
مدعىً عمومىً معاونىً امين على بك
اعضا ملازمى زين العابدين بك
مستنطق جلال بك
كاتب عدل رشيد كمال بك

تحريرات مديرى اسماعيل جمال الدين بك

نافعه باش مهندسى فوزى بك

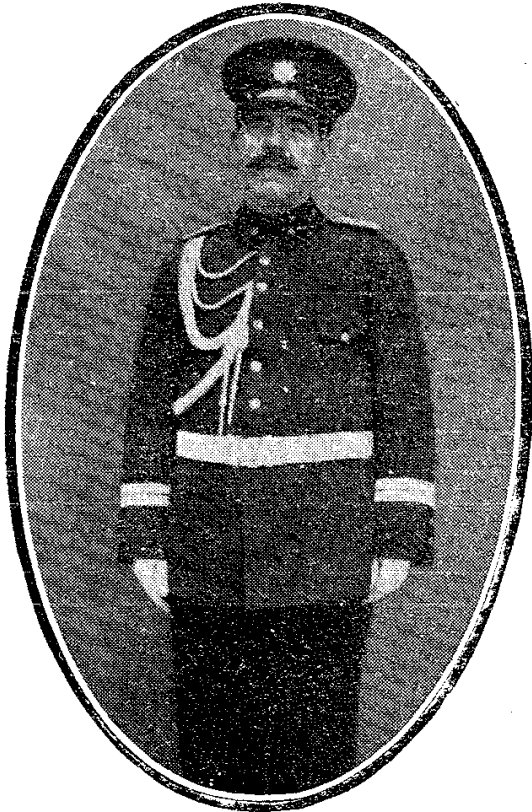
معارف مديرى ابراهيم نيازى بك

ولایت سرگزنده کی مأمورین ساڑھ

سرگز مفتحی حسن افندی
رسومات باش مدیری راغب بك
رسومات محافظه مدیری عثمان بك
توتون انحصاری سرگز مدیری علی بك
اسپر تو و مشروبات كٹولیه انحصار مدیری
صلاح الدین بك
چكر كه مجادله مدیری راغب بك

صوبه مدیری دوكتور نحسین بك

پولیس سرگز مأموری مصطفی ناغب بك

ژاندارمه آلائی قوماندانی بیکباشی
فاروق بك

اوقاف مدیری ممدوح بك

نفوس مدیری محمود رشوخی
بك

محكمةً اصلیه ریشی حقی بك

زراعت مأموری یونس بك

پوسته و تلگراف مدیری جمال بك

اداره خصوصیه مأمورینی

مجلس عمومی ولایت اعصابی :

جلال ندیم بك ویران شهر

چلبی بك بیره جك

حسن بك حلوان

حقى بك سیوه رك [انجمن دائمی اعضاسندندر]

سیرت بك سیوه رك

رفعت بك بیره جك [انجمن دائمی اعضاسندندر]

شېخوی رمضان بك	اورفا
عبدالرحمن بك	سروج
عبدالغفور بك	سيوه رك
عزیز نامی بك	اورفا
علی بك	پیره جك
قاسم بك	یا یلاق
محمد امین بك	حران
مسلم حسن بك	اورفا [انجمن دائمی اعضا سندنډر]
مصطفی رشید كامل بك	اورفا
محمد فائق بك	سروج [انجمن دائمی اعضا سندنډر]

مجلس عمومی اعضاء الری فوطوغرافی

حاجی رفعت بك

فائق بك

عبدالرحمن افندی

جلال نديم بك

حقي بك

مسلم حسن بك

حسن بك

سیدت بك

علی بك

امین بك

شیخوی رمضان افندی

چلبی بك

حاجی مصطفی رشید کامل بك

عبدالغفور بك

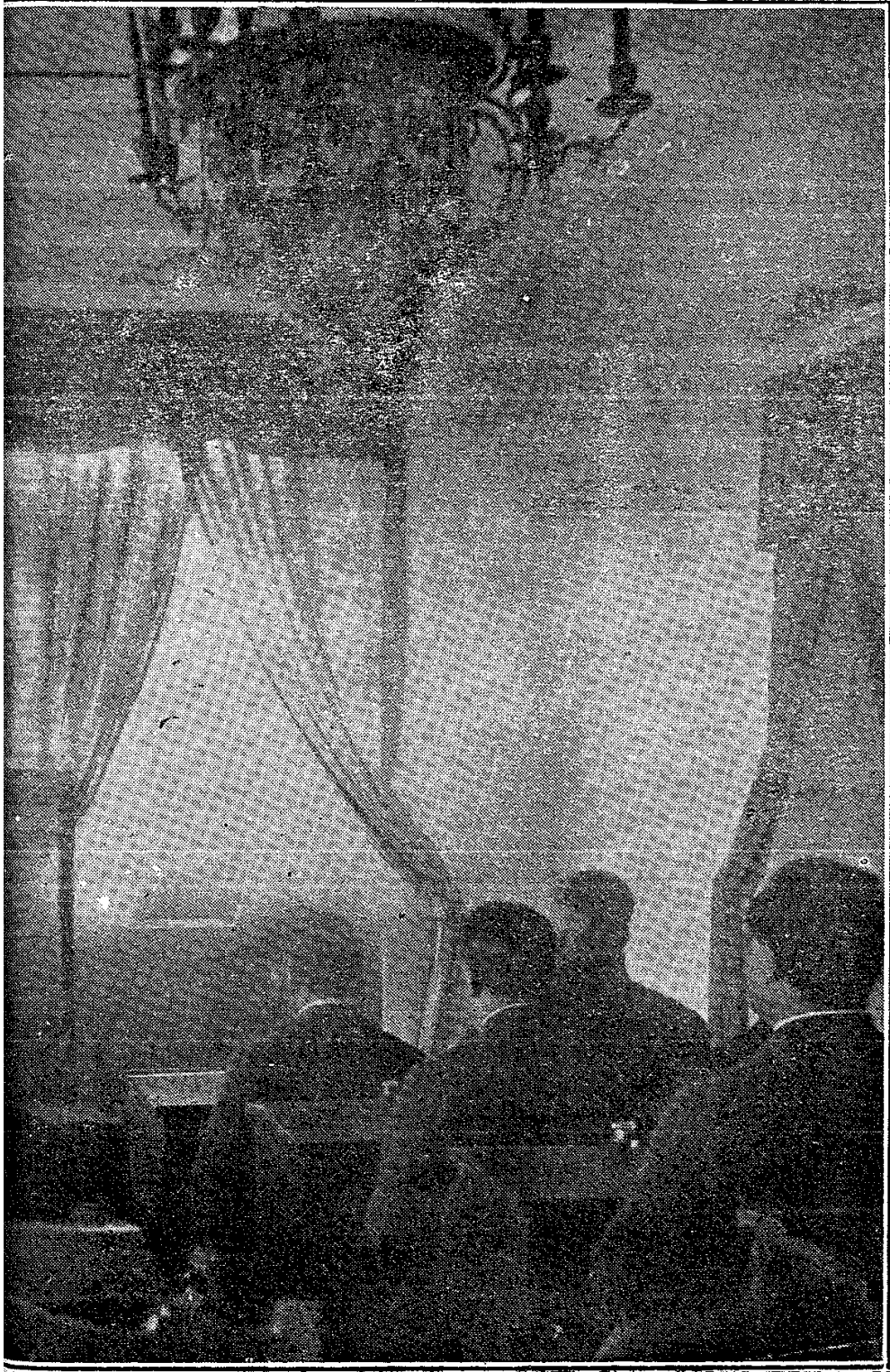
هنر نامي بك
اداره خصوصيه مأموريني

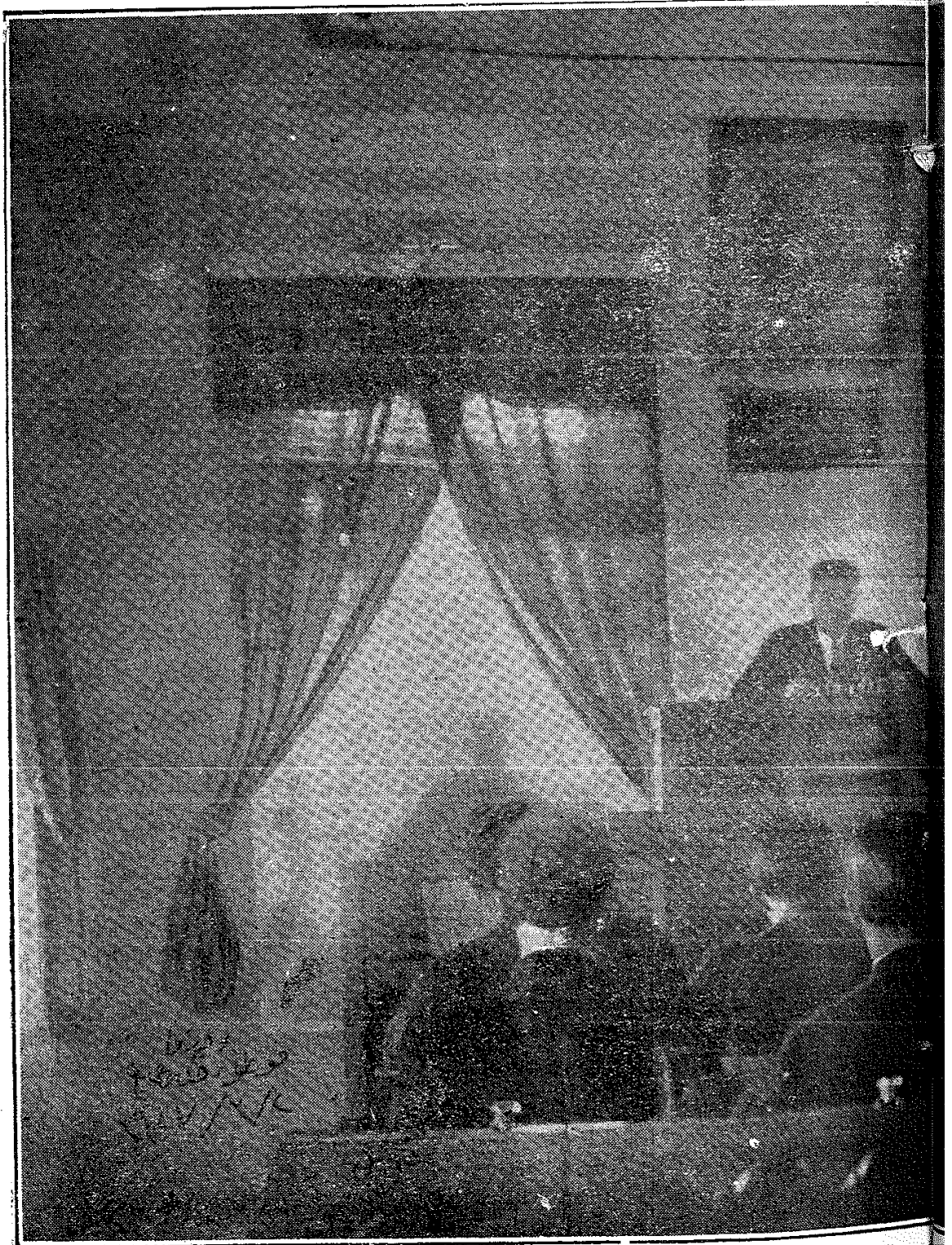
مملکت خسته خانہ سی سر طیبی
اوپراتور عبدالقادر احمد بك

محاسبه خصوصيه مدیری
بہاء الدین بك

مجلس عمومی

اعضای مذاکره جاننده

محاسبه خصوصیه مدیری مهراءالدين بك
» » باش كاتبي توفيق بك
انجمن ولايت باش كاتبي رفيع بك
مطبعه مدیری نورالدين مانی بك
مملكت خسته خاهه سی سرطیبی اوپراتور عبدالقادر احمد بك
» » داخلیه طیبی محمدعلی بك
صنعتلر اوجاغی مدیری ناجی ولی بك

صنعتلر اوجاغی مدیری ناجی ولی بك

مطبعه مدیری نورالدین نابی بک

بلدیہ ہیڈکوارٹری

رئیس عمر نافع بک

اعضا قاسم بک

اعضا احمد افندی

اعضا حاجی امام بنو افندی

اعضا حسن صلاح الدین افندی

اعضا حاجی ابراہیم افندی

اعضا خلیل افندی

اعضا اسعد بک

بلديه رئيسى عمر نافع بك

مرکز ولایتده رسمی تعضولر میاننده اون ایکی اعضادن مرکب تجارت
وصنایع اوطه سیله سکیز اعضادن متشکل زراعت اوطه سی واردر .

مرکزده ولایتده ملحق نواحی مدیرانی :

حسن بك	آق زیارت ناحیه سی مدیری
باقر افندی	قباچیدر ناحیه سی مدیری
احمد شمس الدین بك	مجریمان ناحیه سی مدیری
عمر بك	صومطر ناحیه سی مدیری
مصطفی بك	پیاملی ناحیه سی مدیری

سیورهك قضاسی :

ولایتك نفوس و ثروتجه اك زنکین واولجه ولایت ولوا مرکزی اولمق
دولایسیله انار عمرانی حائر اهمیتلی بر قضاسیدر .

قضا مأمورینی

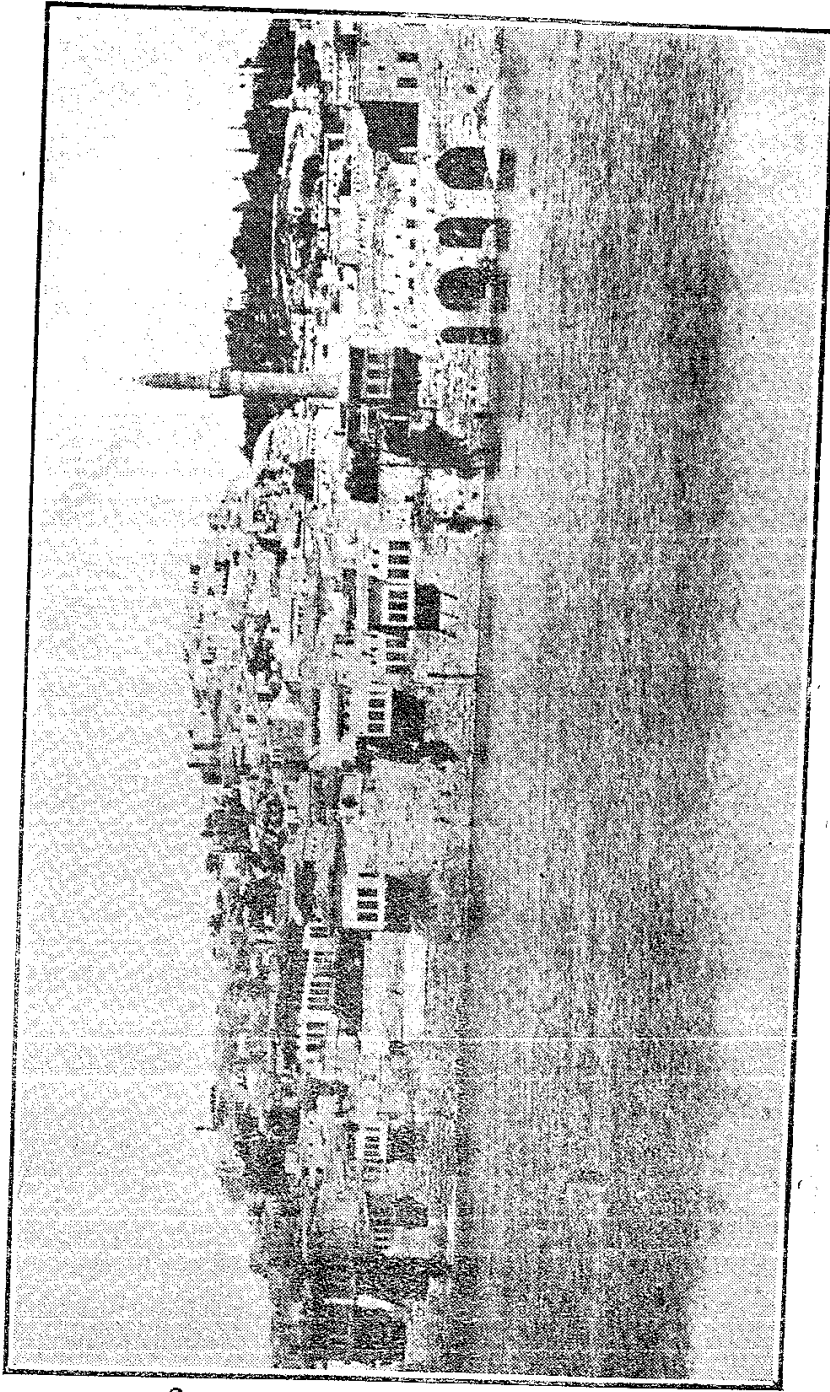
قائمقام محمود صلاح الدین بک
مال مدیری حمدی بک
تحریرات کاتبی حسین بک
نفوس مأموری حسن افندی
طابو مأموری جمیل افندی
زراعت مأموری صلاح الدین بک
حکومت طبیبی ضیا بک
ژاندارمه بلوک قوماندانی داود امین بک
محاسبه خصوصیه مأموری سعید بک
بلدیہ رئیس عبدالقادر افندی

قضا ہیئت عدلیہ سی

محکمہ رئیس تحسین بک
مدعی عمومی عبدالقادر بک
مستنطق منحل
قضایہ ملحق نواحی مدیرلری :
قرہ کچی ناحیہ سی مدیری طاہر بک
قرہ جہ طاغ ناحیہ سی مدیری
بوجاق ناحیہ سی مدیری

بیرہ جک قضاسی :

فرات نہری کنارندہ خوش منظرہ لی واولدجہ معمور بر قضاسر کزیدر .
فرات اوزرندہ بلدیہ عائد اوتلی ، جامعلری و بویوک بر چارشوسی
اوج حامی و متعدد خانلری واردر .
فرات اوزرندہ کی نقلیات بیرہ جک ایچون بر منبع وارداتدر . سیوہرک

بیره چوک منظره عمومی

یایلاق ، خصمنصور، بهسی قضاارینک ذ حیره اخراجاتی بیره چک واسطه سیله
پاسلیر . بو اعتبارله تجارتی شایان اهمیتدر .
قضا مأمورینی

قائم مقام شکری بک
مال مدیری شریف نک

مہلکی ناہید مرکز بک منظرہ مہموریہ سی

تجربہ کاتی خاکی بک
 نفوس مأموری شکاری بک
 طابو مأموری ابراہیم بک
 زراعت مأموری ذکی بک
 حکومت طبیی عمرشکاری بک
 ژاندارمه بلوک قوماندانی احمد حامی بک

محاسبه خصوصیه مأموری مسلم بك

بلديه رئيسى منجدر

بلديه طبيبي ذكى بك

قضايه و احق خلفى ناحيه سي :

ناحيه مديري جودت بك

بلديه رئيسى چلبى بك

اولجه قضا مركزى اولان خلفى قصبهسى تشكيلات ملكيه ده ناحيه
مركزى اولمشدر . اقرارصولريله كوزل باغچه لريله معروف سه ويملى بر قصبه در .
تاريخده معمور و مهم بر مركز اولان سروج قصبهسى محلى احتياجاتى
تامين ايده جك قدر بر چارشى به كار كير بر حكومت بناسيله يكي انشايدلمش
منتظم بر بلديه دائره سنه و متعدد خانلره مالك بر قصبه در . سروج اوواسنك
وسطنده و مرشيد پيكار استاسيوننه ياقين بر محله كاشندر . عمران و ترقى به
قابليت چوقدر .

قضا مأمورينى

قائم مقام مصطفى ذكى بك

مال مديري مصطفى بك

تحريرات كاتبي احمد حمدى بك

حكومت طبيبي منجدر

نفوس مأمورى مصطفى افندى

طابو مأمورى عثمان افندى

ژاندارمه بلوك قوماندانى حسين عونى بك

محاسبه خصوصيه مأمورى عارف بك

بلديه رئيسى حاجى عثمان بك

سروج قائم مقامى مصطفى ذكى بك

قضا عدایه هیئتی

حاکم فکری بک

مدعی عمومی اسکندر خالد بک

مسنطق محمود ندیم بک

حران قضاسی :

تاریخچه مشهور و فصل مخصوصندہ موضوع بحث اولان اسکی حران
شهرینک خرابہ سی اوزرنده بولنان قضا مرکزی هنوز بر کوی حالندہ در .
خرابہ نک یوکسک بر محاندہ حکومت بناسی انشا ایدلمشدر . تدریجاً اعمارینہ
چالیشلمقدہ در .

قضا مأمورینی :

قائم مقام نجم الدین بک

مال مدیری قدری بک

تحریرات کاتبی تحسین بک

نفوس مأموری عمرافندی

طاہومأموری حسین افندی

حکومت طبیبی منحلدر

ژاندارمه بلوک قوماندانی یوزباشی تحسین بک

محاسبہ خصوصیه مأموری بلال بک

قضایہ ملحق نصرتیہ ناحیه سی مدیری شکری بک

ویران شهر قضاسی :

اولدچہ معمور اولان بو قضیہ زراعتیلہ ومهم مقدارده یاغ و یوک اخراجیلہ

معروف اہمیتلی بر قضا مرکزیدر .

قضا مأمورینی

قائم مقام حقی بک

مال مدیری محمود ندیم بک

تحریرات کاتبی جمال بک

نفوس مأموری توفیق بک

طاہر مأموری بکر بک

حکومت طبیبی کامل بک

ژاندارمه بلوک قوماندانی برنجی ملازم رمزی بک

محاسبہ خصوصیه مأموری یوسف بک

حلوان قضاسی :

صوک تشکیلات ملکیده تشکیل ایدن بو قضا فرہ جو ورون کویں مرکز

اتخاذ ایتمش و پیدرپی تشکیلات و تأسیساتی یا مقدمه بولنمشدر .

قضا قائم مقامی رفعت بک

مال مدیری صالح بک

تحریرات کاتبی نامق اکرم بک

نفوس مأموری محمود ندیم بک

طاہر مأموری حسین جاہد بک

حکومت طبیبی شہاب بک

ژاندارمه قوماندانی برنجی ملازم احمد حلمی بک

محاسبہ خصوصیه مأموری علی رضا بک

یایلاق قضاسی :

بو قضا دخی صوک تشکیلات ملکیده تشکیل ایتمشدر مرکزی یایلاق

قریه سیدر .

قضا قائم مقامی اسماعیل بك
مال مدیری احمد بك
تحریرات كانی منجھدر
نفوس مأموری امین افندی
طابو مأموری فائق افندی
حکومت طیبی جلال سداد بك
ژاندارمه بلوك قوماندانی
محاسبہ خصوصیه مأموری محمد توفیق بك

اورفا ولايتي مركز و ملاحق
قضالرينه عائد كويلر:

اورفا — مرکز قضاہی

مرکز ناحیہ سی

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف لریبلہ	کوی اسملری	نومبر
۴۶ محلہ دن سا کبدر	۳۵,۳۱۹	Ourfa chéhri (Merkez-i-vilayet)	اورفا شہری [مرکز ولایت]	
	۱۳۸	Akdjé Messdjid	آنجنہ مسجد	۱
	۹۲	Oulou Bagh	اولو باغ	۲
	۲۵	Ouyouz Pinar	اویوز پیکار	۳
	۲۸۷	Djudéidé	جدیدہ	۴
	۸۴	Tchamourli	چامورلی	۵
	۲۰۱	Handjigaz	خانجیغاز	۶
	۱۳۸	Harabsor	خرا بصور	۷
	۳۲	Démirdjik	دمیرجک	۸
	۱۱	Radjoler	رجولر	۹
	۵۱۹	Chéih Tchoban	شیخ چوبان	۱۰
	۱۵۴	Surin	صرین	۱۱
	۳۴۵	Achik	عاشق	۱۲
	۰	Abdurrahman Dédé	عبدالرحمن دودہ	۱۳
	۱۵۴	Fian	فیان	۱۴
	۰	Kara Oglan	قرہ اوغلان	۱۵
	۴۲	Kara Pinar	» پیکار	۱۶
	۳۵	Kara Harabé	» خرابہ	۱۷
	۴۲۶	Kara Keupru	» کوپری	۱۸
	۳۴۷	Kazéné	قزہ نہ	۱۹
	۲۷	Kotchviran - Eyoubi	قوچویران ایوبی	۲۰
	۳۹	Guermouche	کرموش	۲۱
	۸۱	Keuprulik	کوپریلیک	۲۲
	۲۷	Gueuk-Tépé	کوک تپہ	۲۳

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسماری	نومبر
	۲۲	Mersavi-Kantarassi	مرساوی قنطره سی	۲۴
	۴۰۲	Mechréfé	مشرفه	۲۵
	۵۵	Maachouk	معشوق	۲۶
	۴۹	Magaré	مغاره	۲۷
	۱۳۷	Mélék Viran	ملك ویران	۲۸
	۱۹۹	Yénidjé	یکیدجه	۲۹

اورفا مرکزی

پیاملی ناحیہ سی

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف لریبہ	کوی اسم لری	نمبر سلسلہ
	۴۸	k Harabé	اق خرابہ	۱
	۲۰	Orta Viran	اورتا ویران	۲
	۱۹	Iki Aghiz	ایکی آغز	۳
	۱۴	Indjirli	انجیرلی	۴
خرابہ در		Bahchich	بخشیش	۵
	۱۵	Bourdj keutan ^۱	بورج کوتان	۶
	۲۷	Bidin	بیدین	۷
	۱۱	Bisso Saghir	بیسو صغیر	۸
خرابہ در		Bisso Kebir	بیسو کبیر	۹
	۸۳	Péyamli	پیاملی [ناحیہ مرکزی]	۱۰
خرابہ در		Tchaï Kouyou Tah tani	چای قویو تختانی	۱۱
	۲۳	Tchaï Kouyou Fev kani	» » فوقانی	۱۲
	۱۳	Hadji Bédir Bourdji	حاجی بدر بورجی	۱۳
	۱۴	Hassan Gum	حسن گوم	۱۴
	۲۵	Hot	حوت	۱۵
	۲	Hanik	خایک	۱۶
یایلاق قضا سنہ ماجقدر	۶۰	Harabdar	خرابدار	۱۷
	۵	Harabéi Kèvre	خرابہ کور	۱۸
		Héchtran	حشتران	۱۹
	۱۹	Dongouz	دونغوز	۲۰
	۱۴	Dévédjik Tahtani	دودجک تختانی	۲۱
	۱۱	Démirdjik Fevkani	دمیرجک فوقانی	۲۲
خرابہ در		Dudéri	دودری	۲۳
	۳	Dézik	دیزک	۲۴

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف لریله	کوی اسملری	نومبر نومبر
	۳۷	Dikmé	دیکمه	۲۵
	۳۵	Zengulek	زنکولک	۲۶
	۱۶	Zondjik	زونجک	۲۷
	۲۷	Zivinik	زیونیک	۲۸
یا یلاق قضا سنه ماچقدر	۱۵	Ser Rechque	سر رشک	۲۹
» » »	۳۰	Tat Bourdji	طات بورجی	۳۰
» » »	۱۰	Favchan	فاوشان	۳۱
	۱۲	Azdik	عزديک	۳۲
	۱۱	Kara Kouche	قره قوش	۳۳
	۶۴	Kizil Bourdj	قزیل بورج	۳۴
	۱۳	Kizil Kouyou	قزیل قویو	۳۵
	۱۴	Kantara	قنطره	۳۶
یا یلاق قضا سنه ماچقدر	۳۰	Kotek Tahtani	قوتک تاختانی	۳۷
	۱۲	Kotek Hadji Ali	» حاجی علی	۳۸
	۲۷	Kochma	قوشمه	۳۹
	۲۶	Kéberli	کبرلی	۴۰
یا یلاق قضا سنه ماچقدر	۲۰	Kéchichlik Saghir	کشیشلیک صغیر	۴۱
» » »	۳۰	Kéchichlik Kébir	» کبیر	۴۲
	۲۴	Kufri Husséin Pacha	کفری حسین پاشا	۴۳
	۱۹	Kufri Khass	» خاص	۴۴
	۳۷	Geubekli	کوبکلی	۴۵
	۱۴	Guzel Kouyou	کوزل قویو	۴۶
	۲۳	Gulek	کولک	۴۷
یا یلاق قضا سنه ماچقدر	۸	Magaradjik	مغاره جق	۴۸
	۱۳	Melkich	مالمکیش	۴۹
خرابه در	۰	Méndik	مندک	۵۰

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف لریله	کوی اسملری	نومبر
	۱۵	Monla suluk	منلا سلوک	۵۱
	۶	Hai-Houi	های هوی	۵۲
	۱۴	Hémédan Tahtani	همدان تختانی	۵۳
	۲۹	Hémédan Fevkani	» فوقانی	۵۴
	۳۶	Hémédan Voustani	» وسطی	۵۵
خرابه در	۰	Hirim	هیرم	۵۶
با یلاق قضا سنه ما حقه در	۱۳۰	Yoghoun Bourdj	یغون بوج	۵۷
	۲۹	Youssof Béghi	یوسف بگی	۵۸
	۵۹	Younous	یونس	۵۹

اشارت مخصوصه ایله کوستریلان کویلرک بو ناحیه یه ویرلمسی مجلس عمومی و لایحه تصویب ایدلمش ایسه ده بو بایده کی مضبطه هنوز تصدیق عالی یه اقتران ایتمه مش اولسنندن وضعیت سابقه لرینی محافظه ایتمکده در لر .

اورفا مرکزی

مجریحان ناحیہ سی

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حروف لریہ	کوی اسماری	نمبر
	۲۰	Aqhviran Tchello	آغویران چللو	۱
	۱۵	» Medjrihan	» مجریحان	۲
	۱۵	» Hidjban	» ہجبان	۳
	۲۵	Eqhridjé	اقریجہ	۴
	۱۷	Ekmeghi Kirik	اکمکی قیریق	۵
	۵۰	Anaz	اناز	۶
	۴۰	Ibrik	ایبریق	۷
	۳۰	Iridjé	ایریجہ	۸
	۴۰	Iki Agiz	ایکی آغز	۹
	۴۰	Il Guiran	ایل گیران	۱۰
	۲۵	Indjirli	اینجیرلی	۱۱
	۴۰	Bahri	بحری	۱۲
	۱۲	Bechik	بشیک	۱۳
	۲۰	Battal	بطل	۱۴
	۳۵	Boz Tépé Tamah	بوز تپہ طماع	۱۵
	۳۵	Boz Digan	بوز دینغان	۱۶
	۳۰	Boz Sarmiê	بوز سارمیہ	۱۷
خرابہ در	۰	Pir Pir	پر پر	۱۸
	۱۵	Pissik	پسیک	۱۹
	۳۰	Télilié	تلیہ	۲۰
	۲۰	Djolihan	جولیحان	۲۱
	۳۰	Tcharik	چاریق	۲۲
	۶۰	Tchoukour Dordj	چقوردورج	۲۳

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسماری	نومبر
	۲۰	Tchek-Tchek	چک چک	۲۴
	۵۰	Tchekmordj	چکمورج	۲۵
	۳۰	Tchingravi	چنقراوی	۲۶
	۲۵	Hassan Kénd	حسن کند	۲۷
	۴۰	Havchanli	حوشانلی	۲۸
	۲۲	Harabé Réch	خرابه رش	۲۹
	۲۵	Harbésto	خرابه ستو	۳۰
	۳۷	Darik	داریک	۳۱
	۱۰	Zendji	زندجی	۳۲
	۱۸	Sussék	سوسک	۳۳
	۲۰	Chéih Hattch	شیخ خطاب	۳۴
	۱۵	» » Korta	شیخ خطاب کورته	۳۵
	۸	Osman Bey	عثمان بک	۳۶
	۶	Karpouzli	قارپوزلی	۳۷
	۱۵	Kabadjik Tamah	قاباجق طماح	۳۸
	۴۰	Kara Tépé	قره تپه	۳۹
	۱۰	Karadja viran	قرهجه ویران	۴۰
	۴۰۰	Kissas	قیصاص	۴۱
	۳۰	Cahraman	قهرمان	۴۲
خرابه در	۰	Cupé Guirén	کوپه گیرن	۴۳
»	۰	Kior chéviti	کور شویطی	۴۴
	۲۰	Keussé	کوسه	۴۵
	۳۲	Gulundjé	کولنجه	۴۶
خرابه در	۰	Gullu	کوللی	۴۷
	۱۵	Malviran	مالویران	۴۸
	۱۰	Medjrihan	مجریحان [ناحیه مرکزی]	۴۹

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف‌قلبه	کوی اسماری	نومرودہ کوی
} خرابہ در سیوہ رڪ اقضاسنہ . لبحقدر	۴۰	Mudjibli	مجبلی	۵۰
	۰	Mehmedi Han	محمدی خان	۵۱
	۶۰	Magaradjik	مغارہ جق	۵۲
	۲۰	Munéitchir	منیچر	۵۳
	۳۰	Modanli cantarassi	مودانلی قطرہ سی	۵۴
	۱۰	Nadjar	نچار	۵۵
	۱۲۰	Naaltchigan	نعالچقان	۵۶
	۳۰	Hugulavi	هنگلاوی	۵۷
خرابہ در	۰	Yarik Djouroun	یاریق جورون	۵۸

۵۱ نومرودہ کی کوی حالاً "سیوہ رڪ" قضا سنجه اداره ایدلمکدہ در .

اورفا — مرکز قضای

قبا حیدر ناحیه سی

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف لریه	کوی اسم لری	نومبر
	۴۵	Adana	آطنه	۱
	۳۵	Aghviran Pesyan	اغویران پسیان	۲
	۳۵	Aghviran Hassé Béchar	اغویران حسی بشار	۳
	۳۲	Euzbek	اوز بک	۴
	۳۱	Uzum Kara	اوزم قره	۵
	۲۵	Orta Viran	اورته ویران	۶
	۴۵	Itchkara Tahtani	ایچقره تختانی	۷
	۴۵	Itchkara Fevkani	ایچقره فوقانی	۸
	۲۲	Irdik	ایردیک	۹
	۲۵	Ivédé	ایوده	۱۰
	۳۲	Bazine	بازین	۱۱
	۲۷	Bir Aghi	بر آغی	۱۲
	۳۶	Baghdichan	بغدیشان	۱۳
	۳۵	Tèkerli	تکرلی	۱۴
خرابه در	۰	Tchamlidja	چلیجه	۱۵
	۲۰	Hadji Ali Tahtani	حاجی علی تختانی	۱۶
	۳۵	Hadji Ali Fevkani	حاجی علی فوقانی	۱۷
	۱۸	Harabéi chiran	خرابه شیران	۱۸
		Haireddin	خیرالدین	۱۹
	۱۳۰	Doudach-Kizil Pinar- Yéni Keui	دوداش مع قیزیل پیکار و یکی کوی	۲۰
	۲۹	Déli Koli	دلی قولی	۲۱
	۷۰	Dib Hissar	دیب حصار	۲۲

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسملری	نومبر
	۳۰	Suleiman Fakir	سلیمان فقیر	۲۳
	۲۵	Sari Cièih	صاری شیخ	۲۴
	۲۵	Sarik	صارق	۲۵
	۵	Bbbas Tahtani	عباس تختانی	۲۶
	۷	» FevkaniAinéberk	عباس فوقانی عینه برک	۲۷
	۳۵	Anzèli	عزله	۲۸
	۷۰	Kan Oglou	قان اوغلی	۲۹
	۷	Kabakli	قباقلی	۳۰
	۱۲۰	Kalèdjik-Bachmakdji	قلعه جق مع باشماجی	۳۱
	۸۰	Koymat Tahtani	قویمات تختانی (ناحیه مرکز)	۳۲
	۱۱۰	» Fevkani	قویمات فوقانی	۳۳
	۳۵	Kétchili-Dolabli	کچیلی مع دولابلی	۳۴
	۲۱	Kenguerli	کنگرلی	۳۵
	۴۰	Keur Kouyou	کور قویو	۳۶
	۱۳۰	Gueul Pinar	کولپینار	۳۷
	۳۵	Yènidjé	یکدیجه	۳۸

اورفا مرکزی

آق زیارت ناحیه سی

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف لریله	کوی اسملری	نومبر
	۱۳۷	Essem Kouli	اسم قولى	۱
	۰	Ak Pinar	اق پیکار	۲
	۹۲	Aktchè Hissar	اچقه حصار	۳
	۵۶	Ak Ziarèt	آق زیارت	۴
	۹۶	Eurdék	اوردک	۵
	۸	Ouzoundjik	اوزونجق	۶
	۱۶	Ikidjé	ایکیجه	۷
	۸۰	Ilhan	ایاخان	۸
	۵۷	Bach Viran	باش ویران	۹
	۴۳	Bizirdji	بیزرجی	۱۰
یایلاق قضااسنک هود ناحیه سنه ملحقدر	۱۳۰	Tulmén Kèbir	تولمن کبیر	۱۱
	۵۰	Tiz Harab	تیز خراب	۱۲
	۱۴۱	Djulmèn	جولمن	۱۳
	۱۸	Tchakmak	چاقماق	۱۴
	۸۸	Tcheulmekdji	چولمکچی	۱۵
	۴۴	Tchiftlik Djam Kertan	چفتلک جام کرتان	۱۶
	۸۴	Tchoftlik Hassan Gueuli	چتلك حسن کولى ناحیه مرکزی	۱۷
	۲۸	Hassik	خاصک	۱۸
	۱۰۰	Hamonr Kessèn	خامور کسهن	۱۹
	۱۰۷	Horozoum	خوروزوم	۲۰
	۷۴	Dugher	دوگر	۲۱
	۱۷	Rèesul Ain	رأس العين	۲۲
	۱۱۰	Sandjak	سانجاق	۲۳

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسملی	نومبر
	۱۶	Sulukli	سلوکلی	۲۴
	۱۹	Chah Murad	شاه مراد	۲۵
	۳۵	Chemsik	شمسک	۲۶
	۸۱	Chavach	شواش	۲۷
	۶۰	Cheih Zilha	شیخ ذلیحا	۲۸
	۱۱	Salkhim Saghir	صالحم صغیر	۲۹
	۵۳	» Kebir	صالحم کبیر	۳۰
	۱۰۲	Kara Kolik	قره کولک	۳۱
	۱۲۴	Kirk Pinar	قرق پیکار	۳۲
	۷۸	Kizil Huyuk	قزیل هیوک	۳۳
	۱۲	Kalèdjik	قلعه جک	۳۴
	۲۱	Koulè Gueur	قوله کور	۳۵
	۹۹	Kizlar	قزله	۳۶
	۴۶	Guildin	کلدین	۳۷
	۹۱	Kulafli	کولافلی	۳۸
	۱۵	Moustafadjik	مصطفی جق	۳۹
	۴۸	Vaiz Kantarassi	واعظ قنطردسی	۴۰
	۱۱۵	Yarim Tèpè	یاریم تپه	۴۱
	۵۵	Yayladjik	یایلاجق	۴۲
	۱۶	Yéni Keui	یکی کوی	۴۳

۱۱ نومرولی کوی حالا یایلاق قضا سنجه اداره ایدلمکده در .

اورفا مرکز قضای

صومطر ناحیه سی

ملاحظات	نفرس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسملی	نومبر
	۲۰	Agh Méchhéd	آغ مشهد	۱
	۲۰	Agh Viran	آغ ویران	۲
	۵۰	Indjirlı	اینجریلی	۳
	۵۵	Bozik	بوزیک	۴
	۲۵	Bouldik	بولدق	۵
	۱۰۰	Tel Anbar	تل انبار	۶
	۱۰۰	Tel Bagdad	تل بغداد	۷
	۵۰	Tel Hamèr	تل حمر	۸
	۳۰	Tel Cheb	تل شب	۹
	۲۰۰	Tel Avar	تل عوار	۱۰
	۱۵۰	Tel Mukris	تل محرس	۱۱
	۲۰۰	Djabir-ul-Ensar	جابر الانصار [ناحیه مرکزی]	۱۲
	۵۰	Djana Sahgir	جانا صغیر	۱۳
	۵۵	» Kebir	جانا کبیر	۱۴
	۳۵۰	Djibbuł Hayat	جب الحیات	۱۵
	۵۰	Tchafir Saghir	چافر صغیر	۱۶
	۸۰	» Kébir	چافر کبیر	۱۷
	۲۵	Tcherbechli	چربشلی	۱۸
	۴۰	Tchelle Saghir	چلله صغیر	۱۹
	۴۵	» Kélir	چلله کبیر	۲۰
	۱۰۰	Hadji Hassan	حاجی حسن	۲۱
	۱۰۰	Harbet-ul-Hassani	خربت الحسانی	۲۲
	۲۰	» » Yahya	خربت الحیا	۲۳

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف‌نویسه	کوی اسم‌نوی	نومبر
	۲۰۰	Horouz	خوروز	۲۴
	۲۰۰	Don Ali	دون علی	۲۵
	۱۵	Dibé	دیبه	۲۶
	۰۰	Resm-ul-Hamér	رسم الحمر	۲۷
	۲۰	» » Haloulé	رسم الحلوله	۲۸
	۸۰	Russoum Saghir	رسوم صغير	۲۹
	۱۰۰	» Kébir	رسوم كبير	۳۰
	۶۰	Zéineb	زینب	۳۱
	۷۰	Seksan Viran	سکسان ویران	۳۲
	۳۰۰	Soultan Tépé	سلطان تپه	۳۳
	۶۵۰	Selman	سلمان	۳۴
	۱۵	Choridjé	شوریجه	۳۵
	۱۰	Cheïh Rih	شیخ ریح	۳۶
	۱۰۰	Tachlidjé	طاشلیجه	۳۷
	۶۰	Arab Oglou	عرب اوغلو	۳۸
	۱۰	Atchan	عطشان	۳۹
	۸۰	Alibar	علیبار	۴۰
	۲۰	Avrat Keuyi	عورت کوی	۴۱
	۲۰۰	Ain Halil	عین خلیل	۴۲
	۱۵	Fatik	فاتیك	۴۳
	۳۰۰	Kab	قاب	۴۴
	۱۰۰	Kabadjik	قبادجق	۴۵
	۱۰۰	Kaba Méssdjid Ou Meziéd	قباه مسجدنام دیگر [منبذ]	۴۶
	۶۰	Kara Chadi	قاراشادی	۴۷
	۸۰	» Ali	قارا علی	۴۸
	۲۵	Koudeimé Tahtani	قدیمه تختانی	۴۹

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسملی	نومبر
	۵۰	Koudeimé Fèvkani	قدیمه فوقانی	۵۰
	۲۰	Kouroudjik	قورویجق	۵۱
	۱۰۰	Kétchi Kiran	کچی قیران	۵۲
	.	Kersek Dédé	کرسک دده	۵۳
	۳۰	Keuti Viran	کوتی ویران	۵۴
	۲۰	Keurta	کورطا	۵۵
	۳۵	Kuchker	کوشکر	۵۶
	۲۰	Gunech	گونش	۵۷
	۱۰۰	Kulintchè	کولنچه	۵۸
	۸۰	Mihrabli	محرابلی	۵۹
	۲۵۰	Mamoudjé	ماموجه	۶۰
	۴۰۰	Nakib Han	نقیب خان	۶۱
	۸۰	Nekret -ul Roumi	نکرت الرومی	۶۲
	۲۵۰	Younous Kéberli	یونس کبرلی	۶۳

بیره جک قضایسی - مرکز ناحیه سی

ملاحظات	نفرس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسملری	نومبر
یدی محله ن مرکز کدر	۱۰۲۹۵	Birédjik	بیره جک [قضایسی کزی]	
	۳۷	Achaghi Habib	اشاخی حبیب	۱
	۱۲	Duchen	شاخی دوشن	۲
	۷۰	Aghdjè Kouyou	قچا قو بو	۳
	۶۹	Ak Pirar	آق پیکار	۴
	۱۲۵	El Amr Adassi	العمراطیسی	۵
	۵۵	Almachar	الماشار	۶
	۴۶	Iki Magara	ایکی مغاره	۷
	۳۹	Indjir-i	اینجیرلی	۸
	۱۰۶	Babahat	باباهات	۹
	۷	Bir Isa	برعیسی	۱۰
	۵۰	Pend Bagtchassi	بند باغچسی	۱۱
	۳۸۳	Tébil	تبل	۱۲
	۴۴	Tépé Viran	تپه ویران	۱۳
	۳۲	Tedjmi	تدجمی	۱۴
	۲۱	Tèkké Tach	تکه طاش	۱۵
	۵۸	Telabour	تلابور	۱۶
	۶۱	Telfar	تلفار	۱۷
	۳۷	Tel Medjnoun	تل مجنون	۱۸
	۳۷۴	Tel Mouss	تل موس	۱۹
	۶۹	Tel Vez	تل وهز	۲۰
	۴۱	Tchap Oglou	چاپ اوغلی	۲۱
	۹	Tcheb Tchépi	چب چپی	۲۲
	۲۲۷	Tchoukour Tchiftlik	چقور چفتلیک	۲۳
	۲۶۲	» Kerlavik	چقور کیرلاوک	۲۴
	۷۶	Tchagan	چوغان	۲۵

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف و اریبه	کوی اسمتری	شماره
	۱۷۰	Hdji Nébi	حاجی نبی	۲۶
	۲۲	Haridj Sour	خارج سور	۲۷
	۳۲	Han	خان	۲۸
	۵۸	Divrighi	دیوریک	۲۹
	۲۲۵	Zèhri	زهری	۳۰
	۱۵	Ziyarét	زیارت	۳۱
	۶۱	Sakirga	ساقیرغه	۳۲
	۸۴	Simavi	سیمای	۳۳
	۱۰۲	Sour Tépé	سور تپه	۳۴
	۱۱۲	Seukurtlan	سوکورتلان	۳۵
	۱۰۳	Chébek	شیک	۳۶
	۵۴	Chems Hizir	شمس خضر	۳۷
	۳۱۸	Sorik	سوریک	۳۸
	۹۰	Arat Daghi	عزت طاغی	۳۹
	۱۸۳	Anab	عنا ب	۴۰
	۵۹	Fatmadjik	فاطمه جق	۴۱
	۴۹	Ferho	فرحو	۴۲
	۱۳۶	Kara Baba	قاره بابا	۴۳
	۳۷	Kara Bach	قاره باش	۴۴
	۱۰۶	Kara Kiz	قاره کیز	۴۵
	۴۵	Koubek	قوبک	۴۶
	۶۹	Koulaksiz	قولا قمنز	۴۷
	۳۳	Kisso Bach ou chéker Keui	قیصوباش [نام دیگری شکر کوی]	۴۸
	۶۵	Mudridj	مدرج	۴۹
	۴۲۰	Mezraa	مزرعه	۵۰

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسماری	نومبر
	۲۶	Ménékli	منکلی	۵۱
	۵۸	Namazli	نمازلی	۵۲
	۱۰۹	Havana	هاوانا	۵۳
	۳۷۸	Hou Bab	هوباب	۵۴
	۴۳	Youkari Habib	یوقاری حبیب	۵۵
	۴۳	Yilanli	ییلانلی	۵۶

پیره مک قضاى

خلفتى ناحیه‌سى

ملاحظات	نفوس مقدارى	لاتین حرفلیله	کوی اسملىرى	نومبر
	۳۵۶	Arah	آراح	۱
	۳۲۰	Aram	ارام	۲
	۱۳۱	Arpetin	آرپه‌تین	۳
	۶۶	Artech	ارتش	۴
	۵۸۶	Argil	ارغیل	۵
	۱۷	Ishak	اسحاق	۶
	۳۲۳	Essman	اسمان	۷
	۲۲۵	Achaghi Keukli	اشاغی کوکلی	۸
	۳۶	Aghviran	اغویران	۹
	۲۷	Ala Hadji	الا حاجی	۱۰
	۴۴۶	Ayran	آیران	۱۱
	۴	Ighdèli	ایگنده‌لی	۱۲
	۰	Badem Hatoun	بادم خانون	۱۳
	۱۷۶	Bzour	بزور	۱۴
	۰	Bal Déré	بال دره	۱۵
	۵۶	Bey Bordji	بک بورجی	۱۶
	۴۴	Boz Ok	بوز اوق	۱۷
	۱۹۴	Beugurtlen	بو کرتلان	۱۸
	۶۱۹	Buyuk Keukli	بویوک کوکلی	۱۹
	۱۹۸	Bilésour	بیله‌سور	۲۰
	۳۲	Poulo	پولو	۲۱
	۷۱۳	Tissa	تسه	۲۲
	۱۷۸	tailghian	تعلیکان	۲۳
	۲۰۸	tiftih	تفتیک	۲۴

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف‌نویس	کوی اسم‌نوی	شماره
	۸۷	Tèl Azé	تل عزه	۲۵
	۹۲	tèlak	تلاک	۲۶
مزرعه‌در	۰	titanik	تیتانیک	۲۷
	۴۷۵	Djibine	جیبین	۲۸
	۳۹	» Viran	جیبین ویران	۲۹
	۱۸۱	tchakallau	چقاللو	۳۰
مزرعه‌در	۰	tchek Oglon	چک اوغلی	۳۱
	۸۲	tchekan	چیکان	۳۲
	۱۲۰	Haronik	خرونک	۳۳
	۲۹۸۲	Halféti	خافتی [مرکز ناحیه]	۳۴
	۱۵۵	Khoh	خوخ	۳۵
	۲۳۳	Dèliler	دلیر	۳۶
	۱۲۳	Dirto	دیرتو	۳۷
	۱۴۹	Dudèri	دوردری	۳۸
	۳۴	Dirchik	دیرشک	۳۹
	۲۱۰	Zahir	ذاخیر	۴۰
	۶۵	Sagrè	زغره	۴۱
	۲۰۹	Sildik	سلدک	۴۲
	۱۴	Sèviske	سویسک	۴۳
	۱۰۲	Suftik	سفتک	۴۴
	۵۶	Chéker - Keui	شکر کوی	۴۵
	۴۵	Céih Bèkir	شیخ بکر	۴۶
مزرعه‌در	۰	Sarudja	ساروجا	۴۷
	۵۴	Salmanli	سالمانلی	۴۸

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسملی	نومبر
	۰	Soumakli	صوماقلی	۴۹
	۱۰۰	tat Ayni	طات عینی	۵۰
	۱۰۶	tavchan Viran	طاوشان ویران	۵۱
	۰	topouz Oglou	طوپوز اوغلی	۵۲
	۵۲	toutlidja	طوتلیجه	۵۳
	۵۷	tosyanli	طوسیانلی	۵۴
	۹۰	aftar	عفتار	۵۵
	۳۲۰	Eumérлу	عمرلو	۵۶
	۱۹۲	anik	عنیق	۵۷
	۳۸۹	ayni	عینی	۵۸
	۶۱	Ghilbach	غلباش	۵۹
	۸۰	Kalfétan	قالفتان	۶۰
	۱۷۸	Kara aghil	قاره آغیل	۶۱
	۴۵۳	Kara Mezrra	قاره مزرعه	۶۲
	۷۳	Kantarma	قنطارمه	۶۳
	۲۸۹	Kinik	قنق	۶۴
	۰	Kourt tépé	قورت تپه	۶۵
مزرعه در	۰	Kourundja	قورونجه	۶۶
»	۰	Kitchr	قبیج	۶۷
»	۱۰۸	Kufur Han	کفرخان	۶۸
»	۳۶۷	Kufur Kiab	کفرکاب	۶۹
	۱۷۲	kélék	کلك	۷۰
	۸۸	kuluntchè	کولنجه	۷۱
	۵۹	Gullèsor	کوله سور	۷۲
	۳۷	Gundèri	کوندری	۷۳
	۶۵	Kuné Férk	کونه فرک	۷۴

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسماری	نومبر
	۲۲	Mezran	مزران	۷۵
	۱۵۵	Maadjounli	معجونلی	۷۶
	۶۳	Moughribi	مغربی	۷۷
	۲۴	Maghnan	مغان	۷۸
مزرعه در	۰	Mulahham	ماححم	۷۹
»	۰	Mélik Viran	ملک ویران	۸۰
	۲۵۰	Nakhrout	نخروت	۸۱
	۲۴۵	Naach	نعمش	۸۲
	۲۲۷	Vahné	واهنه	۸۳
مزرعه در	۰	Hermi	هرمی	۸۴
	۸۳	Hélini	هلینی	۸۵
مزرعه در	۰	Houbabi	هوبابی	۸۶

سروج قضای

مرکز ناحیه‌سی

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف‌لیله	کوی اسم‌لی	کوی نومبر
بالکنر محابه در	۳۷۲	Eski Souroudj	اسکی سروج [قضای کزی]	۱
	۱۱۴	Achaghi Abamor	آشاهی ابامور	۲
	۶۶	Achaghi Bostandjik	آشاهی بوستانجق	۳
	۱۸۶	achaghi Parapara	آشاهی پارا پارا	۴
	۵۲	» Djénk	آشاهی جنک	۵
	۸۶	» Djenghiouk	آشاهی جنکوک	۶
	۱۰۰	aghadji	آغاجی	۷
	۴۸	agh Oglan	آغ اوغلان	۸
	۳۷	akteha Kouyou	آقچه قویو	۹
	۱۱۰	aghviran	آغوریران	۱۰
	۸۳	Uteh Pinar	اوچ پینار	۱۱
	۵۲	Urgunli	اورگونلی	۱۲
	۱۱۳	Ouzoun Hidir	اوزون خضر	۱۳
	۶۵	Ogoul Bék	اوغل بک	۱۴
	۴۸	Ichmé Der Nezdi Harabkar	ایشمه در نزد خرابکار	۱۵
	۴۸	Ichmé Der Nezdi Firat	ایشمه در نزد فرات	۱۶
	۴۸	Ilsiz	ایلسز	۱۷
	۷۵	Batha	بطحه	۱۸
	۵۲	Bulyan	بلیان	۱۹
	۷۰	Belgan	بلغان	۲۰
	۹۸	Bèllik	به‌للیک	۲۱
	۸۷	Boubèk	بوبک	۲۲
	۱۴۲	Bourdj Hamam	بورج حمام	۲۳

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف‌نویسه	کوی اسمتری	ردیف
مرکز ولایت فضاسنه ملحقدر	۴۰۹	Boz Tépé	بوز تپه	۲۴
	۷۰	Boydi	بویدی	۲۵
	۶۶	Bir Halil	بیر خلیل	۲۶
	۰	Bir Dirèich	بیر دریش	۲۷
	۶۴	» Eumer asyanli	بیر عمر عاصیانلی	۲۸
	۹۲	Péhlévan Kesmessi	پهلوان کسمه‌سی	۲۹
	۳۴۰	Tépèli Mizar	تپه‌لی مزار	۳۰
	۷۴	turfak	ترفاق	۳۱
	۲۴۵	télal	تلال	۳۲
	۱۳۵	tél - ul- Rébin	تل الربیعین	۳۳
	۷۲	télatine	تل‌تین	۳۴
	۹۹	tel Harman	تل خرمان	۳۵
	۶۳	» Hotik	تاجوتک	۳۶
	۱۰۷	» carit	تل‌قارت	۳۷
	۵۷	» anter	تل‌انتر	۳۸
	۸۶	» Verdán	تلوردان	۳۹
	۱۱۵	» Vèsser	تلوسر	۴۰
	۱۹۲	timin ali	تین علی	۴۱
	۲۱۹	Djerdo Kara Kach	جردو قره‌قاش	۴۲
۱۴۴	Djéssas Béch	جساس بش	۴۳	
۰	» Dinayi	جساس دینایی	۴۴	
۰	tchark	چارق	۴۵	
۰	tchar mèlik	چارملیک	۴۶	
۶۲	Tchel Oglou	چل اوغلی	۴۷	
۷۱	Hadji Keuyi	حاجی کوی	۴۸	
۵۳	Husami	حسامی	۴۹	

مرکز ولایت
فضاسنه ملحقدر
بایلاق فضاسنه ملحقدر

ملا - ظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسملری	نومبر
مراکز ولایت قضا سنه ماجقدر	۶۰	Hassan Guolik	حسن لولک	۵۰
	۰	Hanbél	حنبل	۵۱
	۸۸	Hinéirik	حنیرک	۵۲
	۱۵۵	Haïdar Ahmed	حیدر احمد	۵۳
	۴۸	» Oglou Ichmèssi	حیدر احمد اوغلی ایشماسی	۵۴
	۴۲	Harab Halil	خراب خلیل	۵۵
	۰	Harabrèch Abouk	خرابرش عبوک	۵۶
	۱۱۱	Harabsor	خرابصور	۵۷
	۵۵	Harabkar	خرابقر	۵۸
	۸۷	Harabkialik	خرابکلک	۵۹
مراکز ولایت قضا سنه ماجقدر	۸۶	Kharat	خراط	۶۰
	۸۷	Kharamsar	خرامصار	۶۱
	۱۰۰	Harbéchich	خربه شیش	۶۲
	۶۸	Halildjik	خلیلجیک	۶۳
	۴۳	Holék	خولک	۶۴
	۶۳	Khindir Khiss	خنضر خیس	۶۵
	۷۱	Daban	دابان	۶۶
	۱۲۵	Darik	دارک	۶۷
	۷۹	Dèrè	دره	۶۸
	۸۰	Déngui z	دنکیز	۶۹
	۱۳۹	Rèmil	رمیل	۷۰
	۱۲۰	Zèbèch Ker	ذبشقر	۷۱
	۱۳۲	Zéhvan	زحوان	۷۲
	۱۰۲	Zeki	زکی	۷۳
۲۹۴	Zondjik	زونجک	۷۴	

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسماری	نومبر
	۹۹۳	Ziarèt	زیارت	۷۵
	۶۵	Zeytoun Daghi	زیتون طاغی	۷۶
مرکز ولایت قضا سنه ماجقدر	۰	Sarim	سارم	۷۷
مرکز ولایت قضا سنه ماجقدر	۷۶	Suvèidi	سویدی	۷۸
	۰	Sèifeddin	سیف الدین	۷۹
	۶۷	Sinè Kouch	سینه قوش	۸۰
	۱۵۲	Chaman	شامان	۸۱
	۲۲۱	Chavique	شاویک	۸۲
	۱۶۹	Chervan Saghir	شروان صغیر	۸۳
	۴۱۳	" Kèbir	شروان کبیر	۸۴
	۵۳	Chemssi	شمسی	۸۵
	۵۴	Choubék	شوبک	۸۶
	۱۰۴	Chouman	شومان	۸۷
	۲۷	Chéih Is	شیخ عیس	۸۸
	۶۳	Satelsekran	ساتلسکران	۸۹
	۶۳	Sâhi	صاحی	۹۰
	۱۲۳	Soumak Dinayi	صوماق دینایی	۹۱
	۵۳	" Kara Kétchi i	صوماق قره کچی لی	۹۲
	۴۷	Tach Bassan	طاش باصان	۹۳
	۱۵۲	Taonnik	طعونک	۹۴
	۵۹	Topouz	طوپوز	۹۵
	۲۰۴	Tavchan	طاوشان	۹۶
	۱۷۷	Araban	عره بان	۹۷
	۱۳۶	Atchan	عطشان	۹۸
	۲۷۳	Atmanik	عطمانیک	۹۹

ملاحظات	نقوس مقداری	لاتین حرفلریله	کوی اسملری	نومبر
	۴۴۳	Alikeur	علیکور	۱۰۰
	۷۰	PınarBachi	علیکور پیکارباشی	۱۰۱
	۱۰۵	Uméirik	عمیریک	۱۰۲
	۷۳	Olik	عولک	۱۰۳
	۵۰	Kara Koutli	قاره کوتلی	۱۰۴
	۸۰	Kaz - Seukran	قاز سکران	۱۰۵
	۵۰	Kazgani Der Nezdil Abamor	قازغانی در نزد ابامور	۱۰۶
	۲۲۱	Kapoudji	قاپوجی	۱۰۷
مرکز ولایت قزاسنه ملحقدر	۰	Kirk Magara	قرق مغاره	۱۰۸
	۹۸	Kirmit	قرمیت	۱۰۹
	۴۵۵	Kirikan	قریکان	۱۱۰
	۷۶۹	Kara	قره	۱۱۱
	۸۵	Kara Djouroun	قره جورون	۱۱۲
	۹۹	Kara Kouyou Der Nezdi Agviran	قره کویو در نزد آغویران	۱۱۳
	۸۱	Kara Tach	قره طاش	۱۱۴
	۶۷	Kara Ali	قره علی	۱۱۵
	۱۸۲	Kara Huyuk	قره هیوک	۱۱۶
	۸۲	Kizil Kouyou	قزل قویو	۱۱۷
	۶۰	Kizil Huyuk Kirikan	قزل هیوک قریکان	۱۱۸
	۱۲۵	kastonik	قسطونیک	۱۱۹
	۷۴	koubik AbmedEffendi	قوبک احمد افندی	۱۲۰
	۹۸	koubik Maami	قوبک معمی	۱۲۱
	۷۲	koupouz	قویوز	۱۲۲
	۱۳	kodja Ali	قوجه علی	۱۲۳
	۴۸	kotchguiran	قوجکران	۱۲۴

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف لریبه	کوی اسملری	نومبر
	۶۰	konak	قوناق	۱۲۵
	۵۹	kir Viran	قیر ویران	۱۲۶
	۱۱۵	Casquan	کاسکان	۱۲۷
	۸۵	kéberli	کبرلی	۱۲۸
	۵۵	kersan	کرسان	۱۲۹
	۷۰	kesmé Ali Ossi	کسمه علی اوسی	۱۳۰
	۴۴	keuti keui	کوتی کوی	۱۳۱
	۱۵۰	keussan	کوسان	۱۳۲
	۵۷	keussè Véli	کوسه ولی	۱۳۳
	۷۰	Cueuk Tépé	کوک تپه	۱۳۴
	۷۵	keultchek	کولچک	۱۳۵
	۰	Gumbel harabèssi	کومبل خرابه سی	۱۳۶
	۵۴	Gueummé kouyou	کومه قویو	۱۳۷
	۰	Cunbel	کونبل	۱۳۸
	۰	Gundèri	کوندری	۱۳۹
	۲۱۱	Marout	ماروت	۱۴۰
	۳۷	Mèrak	مراق	۱۴۱
	۱۲۸	Merd Ismail	مرد اسماعیل	۱۴۲
	۶۹	Mezraa Aliqueur	مزرعه علیکور	۱۴۳
	۵۸	Mustédjarik	مستجارک	۱۴۴
	۱۴۱	Mustahdjèrik	مستحجرک	۱۴۵
	۴۳	Marmara	مرمره	۱۴۶
	۳۹	Madrabaz	مدره باز	۱۴۷
	۹۷	Mudèib Saghir	مدیب صغیر	۱۴۸
	۱۵۹	» kébir	مدیب کبیر	۱۴۹

ساکز ولایت
قضا سنه ملحقدر
یا الاق قضا سنه ملحقدر

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف لریله	کوی اسماری	نوم کوی
مرکز ولایت قزاسنه ملحددر	۱۱۰	Merzine	مرزین	۱۵۰
	۸۳	Mez Anter	مزانتتر	۱۵۱
	۱۷۳	Muzquefli	مز کفلی	۱۵۲
	۹۶	Muzbil	مز بیل	۱۵۳
	۰	Muzébil	مز بیل	۱۵۴
	۲۴۵	Maasara	معصره	۱۵۵
	۵۹	Maïri	معیری	۱۵۶
	۱۰۹	Mektélan	مکتلان	۱۵۷
	۱۸۷	Mèlik Seuqran	ملکسکران	۱۵۸
	۱۰۹	Mencouch	منقوش	۱۵۹
	۹۷	Monla Hamza	منلا حمزه	۱۶۰
	۶۱	Moussique	موسک	۱۶۱
	۱۱۵	Mir Han	میرخان	۱۶۲
	۶۱	Mirzé Ali	میرزه علی	۱۶۳
	۵۶	Michique	میشیک	۱۶۴
	۸۱	Herdouchan	هردوشان	۱۶۵
	۲۳۴	Heïdjeque	هیجک	۱۶۶
	۱۰۴	Himi	هیمی	۱۶۷
	۵۱۷	Yassli Mizar	یصلی میزار	۱۶۸
	۱۰۳	» » Mezraasi	یصلی میزار مرع سی	۱۶۹
۷۸	Yaliniz Dam	یالکز طام	۱۷۰	
۵۵	Yengui Yapan Tèlvèsser	ینگی یاپان تلوسر	۱۷۱	
۴۷	Yengui Yapan Der NezdiMélique Sucran	ینگی یاپان در نزد ملکسکران	۱۷۲	

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسملری	نومبر
	۲۲۷	Yèghan	یکان	۱۷۳
	۶۹	Yocari Abamor	یوقاری آبامور	۱۷۴
	۱۸۳	» Bostandjique	یوقاری بوستانجیق	۱۷۵
	۴۹	» Paré Paré	یوقاری پاره پاره	۱۷۶
	۶۶	» Djénque	یوقاری جنک	۱۷۷
	۱۱۰	Youvadjique	یواجق	۱۷۸

اشارت مخصوصه ایله کوستریبان کویلهر حقنده کی قرار هنوز تصدیقه اقترا انیمه مش اولمسندن اولجه مربوط بولندقلری قضالر طرفدن اداره ایندیلمکده در .

بایرون قضای

مرکز ناحیه سی

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف لریله	کوی اسملری	نومبر
	۳۲	At-Guden Bourdj	آت کودان بورج	۱
	۱۶	Atchar	آچار	۲
	۶۲	Istablè	اصطبله	۳
	۹	Ac-Magara	آق مغاره	۴
	۱۰	Eghridjé	اگریدجه	۵
	۴۵	Utch-quilissa	اوچ کلیسا	۶
	۵۶	» Diréq	اوچ دبرهك	۷
	۳۸	Ouzoun Bourdj	اوزون بورج	۸
	۱۸	Eucuz	اوکوز	۹
	۶۰	» Oynadan	اوکوز اوینادان	۱۰
	۳۹	lqiz	ایکیز	۱۱
	۴	Iridjè	ایریجه	۱۲
خرانه در	۰	Issi que	ایسیك	۱۳
	۱۴	Eni ch	ابش	۱۴
	۵۷	Indjirli	انجیرلی	۱۵
	۳۸	Berqueti ou Banouque	برکتی نام دیکری بانوک	۱۶
	۸۹	Boudaqli	بوداقلی	۱۷
	۴	Bourdjique	بورجک	۱۸
	۱۰	Bos-Tépé	بوزتپه	۱۹
	۱۱	Bostandjique	بوستانجوق	۲۰
	۷	Boouc	بوغ	۲۱
	۳۵	Birque	برک	۲۲
	۶۸	Turqmen-Viran	تورکمن ویران	۲۳
	۳۲	Tozlidjé	توزلیجه	۲۴

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسملری	نومبر
	۱۶	Tiz-harab	تیز خراب	۲۵
بیره جک قضا سنه ملحقدر	۵۰	Djavsaque	جاوساق	۲۶
	۷۰	Djimdjimé	جم جمه	۲۷
	۱۰۰	Djernous	جرنوس	۲۸
بیره جک قضا سنه ملحقدر	۴۱	Djoul	جول	۲۹
	۱۷	Djinpolate	جین پولات	۳۰
	۱۷۳	Hadjilar	حاجیلار	۳۱
	۳۰	Harabzar	خرازار	۳۲
	۳۳	Déniz Badji	دکنز باجی	۳۳
	۱۰	Dèmirdjique	دمیرجک	۳۴
	۳۷	Zivanli	زیوانلی	۳۵
	۸۰	Sam	سام	۳۶
	۸۱	Sèzane	سزان	۳۷
	۲۹	Sugudli	سکودلی	۳۸
	۵۰	Sineqli	سینکلی	۳۹
	۱۶	Chouli-quei	شعلی کوی	۴۰
	۱۵۰	Chèihler	شیخلر	۴۱
	۳۶۸	Saf	صاف	۴۲
	۲۹	Salloudjé-i-cadjar	ساللوجه قیجر	۴۳
	۳۶	Sogourdjique	صوغورجق	۴۴
	۲۲	Sitchandjique	سیچانجق	۴۵
	۲۳۱	Toutlidjè	طوتلیجه	۴۶
خرا به در	۰	Tamlidja	طاملجه	۴۷
	۳۹	Toun-Ali	طون علی	۴۸
	۵۰	Achik	عاشق	۴۹
	۶۷	» Viran	عشیک ویران	۵۰

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسماری	نومبر
	۵۰	Adil-Pazar	عدل بازار	۵۱
	۲۵۵	Kanli Avchar	قانلی اوشار	۵۲
	۱۸	Kanguilli	قانغالی	۵۳
	۱۵۰	Kargili	قارغیلی	۵۴
	۱۳	Kavchid	قاوشد	۵۵
	۱۵۰	Kabadjik	قبادجق	۵۶
	۱۵۰	Karadja-Viran	قرهجه ویران	۵۷
	۴۰	Kara-Aghil	قاره اغل	۵۸
	۲۳	Kara-Pinar	قاره پیکار	۵۹
	۱۷	» Djouroun	قاره جورون	۶۰
	۱۲	Kizil-Kilissa	قزل کایسا	۶۱
	۸۰	Kilindj-Viran	کیلنج ویران	۶۲
	۲۴	Kandir Ali	قندر علی	۶۳
	۱۰۰	Kotch-Hissar	قوجحصار	۶۴
	۲۰	Kobek	قوبک	۶۵
	۱۲	Kizlar	قیزلر	۶۶
	۳۰	Kilan	قیلان	۶۷
	۱۶۳	Képardjè	کیرجه	۶۸
	۷۶	Kerouk	کروک	۶۹
	۱۹	Kurssi	کورسی	۷۰
	۴۷	Kurézer	کوره زر	۷۱
	۱۹	Konik	کونیک	۷۲
	۱۸	Keuussè -Chahin	کوسه شاهین	۷۳
	۳۸	Kupèli	کوبه لی	۷۴
	۱۶	Kichghian	کیشگان	۷۵
	۲۵	Mèlik	ملک	۷۶

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلریله	کوی اسملری	نوم نومبر
	۱۰	Nourtchin	نورچین	۷۷
بیره جک قضا سنه ملحقدر	۲۸	Nehr-i-Said	نهر سعید	۷۸
	۴۰۰	Yaylak	یایلاق [قضا مرکز]	۷۹
خرابهدر	۰	Yéni-Keui	یکی کوی	۸۰
	۱۲۵	Yasslidja	یصلیچه	۸۱

۲۶، ۲۹ و ۷۸ نومرولی کویلهر حالاً بیره جک قضا سنجه اداره ایدلمکدهدر .

بایرون قضای

بازیکی ناحیه سی

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلر بله	کوی اسملری	نومبر
	۴۰	Oglan	اوغلان	۱
	۵۰	Agviran Hartavi	آغویران خرطوی	۲
	۳۵	Echmé-Sor	شمه صور	۳
	۵۰	Agviran Kiltchik	اغویران قلیچق	۴
	۸۰	Baglidja	باغلیجه	۵
	۳۰	Bournaz	بورناز	۶
	۳۰	Bàgir-Saguir	باکر صغیر	۷
	۷۰	» Kébir	باکر کبیر	۸
	۶۰	Pir-Halil	پیر خلیل	۹
	۳۵	Belviran	بل ویران	۱۰
	۲۵	Bourdj Réchid	بورج رشید	۱۱
	۳۵	Baghda Huyuk	بغدا هیوک	۱۲
	۳۰	Bèlik	بلک	۱۳
	۷۰	Boyounsiz	بوینسز	۱۴
	۷۰	Biris	بیریس	۱۵
	۷۰	Bazine	بازین	۱۶
	۲۱۰	Titrich	تتریش	۱۷
	۳۰	Tirbi Sipi	تری سی	۱۸
	۷۰	Filman Saguir	فیلان صغیر	۱۹
	۴۵	Toutique	توتک	۲۰
	۵۰	Djankèssik	جانکسیک	۲۱
	۳۰	Tchayir	چایر	۲۲
	۲۷۰	Tchatak Sufla	چتاق سفلا	۲۳
	۹۰	Tchatak Oulya	چتاق علیا	۲۴

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلریله	کوی اسملری	نومبر
	۷۰	Tchoukrech	چوقرش	۲۵
	۶۰	Harab Bayir	خراب بایر	۲۶
	۳۵	Hochi k	خوشک	۲۷
	۴۰	Zaadeli	زعه‌لی	۲۸
	۴۰	Zor-Ava	زور آوا	۲۹
	۳۰	Zèid Oglou	زید اوغلی	۳۰
	۹۰	Sitti Kalèi Tahtani	ستی قلعه تختانی	۳۱
	۱۱۰	» » Fevkani	ستی قلعه فوقانی	۳۲
	۳۰	Sèid Viran	سیدویران	۳۳
	۱۹۰	ChaChguian	شاشکان	۳۴
	۷۰	Chéih Sat	شیخ‌صات	۳۵
	۷۰	Salloudjéi halli kolik	صالوجه خلی کولیک	۳۶
	۸۰	» Sorikian	صالوجه سوریکان	۳۷
	۸۰	Tachan	طاشان	۳۸
	۳۰	Tavouk	طاووق	۳۹
	۲۴۰	Arab Kantarassi	عرب قنطره‌سی	۴۰
	۶۰	Issa Viran	عیسی ویران	۴۱
	۸۰	Gaz-Bék	غازبک	۴۲
	۳۵	Kassim Kouyou	قاسم قویو	۴۳
	۴۰	Kara Kach	قره‌قاش	۴۴
	۵۰	Kirkian	قرکان	۴۵
	۴۰	Kizlar Tahtani	قیزلر تختانی	۴۶
	۵۰	Kouroundjik	قورونجق	۴۷
	۴۵	Kouroundja Hussein Pacha	قورنجه حسین پاشا	۴۸
	۳۰	Kolan Chehir	قولان شهر	۴۹

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلیریله	کوی اسملری	نومبر
	۴۰	gueullidjé	کولایجه	۵۰
	۹۰	kuvend	کووند	۵۱
	۴۰	keukviran	کو کویران	۵۲
	۷۰	kurt-kiran	کورت قران	۵۳
	۲۳۰	kurt-huyuk Sufla	کورت هیوک سفلا	۵۴
	۱۸۰	“ “ Oulya	کورت هیوک علیا	۵۵
	۶۰	kurt-kiran	کورت قران	۵۶
	۹۰	kévik	کویک	۵۷
	۱۲۰	lidar	لیدار	۵۸
	۶۰	mirdjanik	میرجانیک	۵۹
	۴۵۰	huyuk	هیوک [مرکز ناحیه]	۶۰

سیوه رڪ قضاى

مرکز ناحیه سی

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف لریله	کوی اسم لری	ن نمبر
۷ محله در مرکز کبود		sivéreque	سیوه رڪ [قضا سر کزی]	۱
	۱۷	ahirdja	آخرجه	۲
	۱۲۴	arastol	اراسطول	۳
	۱۵	achaghi-ogoun	اشاغی اوغون	۴
	۷۸	" harabzerk	آشاغی خرابزرک	۵
	۱۷	" cantara	آشاغی قطاره	۶
	۴۳	" modan	آشاغی مودان	۷
	۵۸	utch-kouyou	اوج قویو	۸
	۱۳	ozoun-pinar	اوزون پیکار	۹
	۱۴۹	el-réchan	الرشان	۱۰
	۴۷	badrik	بادریق	۱۱
	۵۹	bek-tchéri	بک چری	۱۲
	۸۳	pamoukli	پاموقلی	۱۳
	۲۱۵	piamli, tuyik kara- tchali	پیاملی ، تویک قره چالی	۱۴
	۲۰۷	tel-bagdad	تل بغداد	۱۵
	۵۹	" gani	تلغنی	۱۶
	۱۵۳	tiz-harab	تیز خراب	۱۷
	۳۱	tuk	توک	۱۸
	۰	tulique	تولیک	۱۹
	۷۳	djardji	جارجی	۲۰
	۰	tchat	چات	۲۱
	۲۱	tchatak	چاتاق	۲۲
	۱۰	tchatuque	چاتوک	۲۳

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حروف لریله	کوی اسملری	نومبر
	۲۷	tchamourli	چامورلی	۲۴
	۶	tchourtanique	چورتانک	۲۵
	۴۳	tchiftlique	چیفٹلک	۲۶
	۱۱۰	tchini	چینی	۲۷
	۴۴	had,i-tchok	حاجی چوق	۲۸
	۷۳	habli	حبلی	۲۹
	۲۲	hazbi-sik	حزبی سیک	۳۰
	۴۱	hassan-viran	حسن ویران	۳۱
	۸۵	hamam viran maa- guguerd in	حمام ویران مع کو کر جین	۳۲
	•	hadjidj	حجیج	۳۳
	۱۲۷	daghdagan	داغداغان	۳۴
	۱۲	duguer	دوکر	۳۵
	•	doumahlique	دومحلق	۳۶
	۱۷۴	dindar	دیندار	۳۷
	۱۰۸	zémak	زماک	۳۸
	۵۲	soussique	سوسیک	۳۹
	۸۰	saadeddin	سعدالدین	۴۰
	۲۷	samtoul	سمطول	۴۱
	۱۰۲	charabtoul	شرا بطول	۴۲
	•	cheftali	شفتالی	۴۳
	۷۳	chilan	شیلان	۴۴
	•	kara-tchali	قاراچالی	۴۵
	۹۲	katirkouyou	قاطر قویو	۴۶
	۱۰۰	karféli	قره فلی	۴۷
	۸۴	kara-han	قره خان	۴۸

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسملری	نومبر
	۲۹۰	kara koyoun	قره قویون	۴۹
	۱۰۹	cavalik	قوالق	۵۰
	۳۹	couruque	قوروک	۵۱
	۶۱	coulou	قولو	۵۲
	۵۴	caissér i	قیصری	۵۳
	۰	guiavour-keuy	کاؤر کوی	۵۴
	۹۴	kébendéris	کبندریس	۵۵
	۸۳	ketchikiran	کچی قیران	۵۶
	۷۰	quertech	کرتش	۵۷
	۱۵	quérou	کرو	۵۸
	۶۵	guérissor	کریصور	۵۹
	۵۰	caani réchque	کافی رشک	۶۰
	۰	quéléréchque	کلرشک	۶۱
	۸۹	klisseque-maa molla keui	کلیسک مع ملا کوی	۶۲
	۱۲۳	gueuzlique	کوزلک	۶۳
	۶۳	gueuque tépé	کوک تپه	۶۴
	۰	guguerdjın	کولر جین	۶۵
	۱۶	gulli tchem	کوللی چم	۶۶
	۲۷	" guélan	کوللی کلان	۶۷
	۴۲	guher i abid mezrassi	کهر عبد مزرعه سی	۶۸
	۳۵	quili	کیلی	۶۹
	۱۵	mazménoute	مازمنوط	۷۰
	۷۳	moussib	مصیب	۷۱
	۲۱۷	ménoute	منوط	۷۲
	۹۲	mir hass	میر خاص	۷۳

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف لریبه	کوی اسملری	نومبر
	۶۳	héquidjé	هکیجه	۷۴
	۵۶	yalancos houdan	یلاقوز خدان	۷۵
	۱۱۱۰	yogoundja	یوغنجه	۷۶
	۳۲	youcari ogoun	یوقاری اوغون	۷۷
	۵۶	“ harabzérque	یوقاری خرابزرک	۷۸
	۴۸	“ cantara	یوقاری قانطره	۷۹
	۱۱۶	“ modan	یوقاری مودان	۸۰

سوره ك قضاى

وجاق ناحیه سی

ملاحظات	تقریب مقداری	لاتین حرف لریله	کوی اسملری	سوره نومبر
	۹۵	ahchoun	آخشون	۱
	۵۷	alhas	الخاص	۲
	۱۲۲	anazo	اناظو	۳
	۲۵	indjaz	ایجاز	۴
	۷۶	inique	اینیک	۵
	۲۸۳	bab-viran	باب ویران	۶
	۱۳۶	bagtché maa suryan	باغچه مع سریان	۷
	۱۱۲	bahser	بحسر	۸
	۱۴	bédir diqmé	بدر دیکمه	۹
	۱۶	berrimani	بهری مانی	۱۰
	۴۹	boudjaque yalancozi	بوجاق یالانقوزی	۱۱
	۸۰	bougdjique	بوغجک	۱۲
	۵۳	bouhran	بورهان	۱۳
	۱۳۲	bit-viran	بیت ویران	۱۴
	۲۴	bidri	بیدری	۱۵
	۱۹۹	biliriz	بیلرز	۱۶
	۱۷۹	pilis	پلیس	۱۷
	۵۳	taquran	تا کوران	۱۸
	۱۰۵	telaquin	تلا کین	۱۹
	۳۸	tévirque	تویرک	۲۰
	۸	djouma calé	جمعه قلعه	۲۱
	۲۹	tchat	چات	۲۲
	۴۰۲	tchatuk	چاتوک	۲۳
	۱۴۱	tchanakdji	چاناقچی	۲۴

ملاحظات	شماره مقداری	لاتین حرف فربه	کوی اسماری	شماره کوی
	۷۸	Djican	جیقان	۲۵
	۱۹۷	hadrou	حضر و	۲۶
	۱۷	harsouque	خارصوک	۲۷
	۵۲	harbrech	خربرش	۲۸
	۷	" mezraassi	خرابرش مزرعه‌سی	۲۹
	۱۲۹	harzénou	خرزنو	۳۰
	۰	hallou kende	خاللو کند	۳۱
	۴۶	daragon	داراغون	۳۲
	۷۵	dévé boyni	دوه بوینی	۳۳
	۱۰۹	disman	دیسمان	۳۴
	۱۴۴	divan	دیوان	۳۵
	۱۶	sépet viran	سپت ویران	۳۶
	۴۹	sahrique	سحریک	۳۷
	۵۰	seugutli	سو کوتلی	۳۸
	۱۲	séiranghah	سیرانگاه	۳۹
	۱۱	salidjan	سالیجان	۴۰
	۶۱	saguir-gueul	صغیر کول	۴۱
	۲۳	tarakli	طراقلی	۴۲
	۱۰	aarab-yalancozi	عرب یالانقوزی	۴۳
	۱۱۴	fak	فاق [ناحیه مرکزی]	۴۴
	۲۲	kadique	قاضیک	۴۵
	۵۶	camichique	قامیشک	۴۶
	۱۰	cara bourdj	قره بورج	۴۷
	۳۴	" biyik	قره بیق	۴۸
	۱۸	cachlan	قشلان	۴۹
	۱۰۹	calgan	قلغان	۵۰

ملاحظات	نفوس مندی	لاتین حرف‌نویس	کوی اسم‌نوی	شماره
	۴۳	calemli	قاللی	۵۱
	۱۶	cantara	قنطره	۵۲
	۵۳	coudjak	قوجاق	۵۳
	۸۲	kiazo	کاذو	۵۴
	۶۱	kébir tel	کبرتل	۵۵
	۱۰۸	" gueul	کبرکول	۵۶
	۵۴۱	guedné	کدنه	۵۷
	۱۰۱	qufri	کفری	۵۸
	۶۴	kéfouz	کفوز	۵۹
	۶۵	calochque	کلوشک	۶۰
	۸۷	hélé han	کله‌خان	۶۱
	۱۳۵	kevdjal	که‌وجال	۶۲
	۴۴	cussan	کوسان	۶۳
	۲۴	keukilique	کوکیلک	۶۴
	۹۴	gune-gueurméze	کون‌کورمز	۶۵
	۱۵	gueubeque	کوبک	۶۶
	۶۴	" viran	کویک‌ویران	۶۷
	۱۳	marqique	مارکیک	۶۸
	۹۷	mezraa	مزرعه	۶۹
	۴۷	maktélé	مکتله	۷۰
	۵۷	miadoun	میادون	۷۱
	۶۰	nassir-viran	ناصر‌ویران	۷۲
خرابه‌در	۰	nissibine	نسیبین	۷۳
	۱۲۱	nikit	نکید	۷۴
	۲۳۲	herhéri	هره‌ری	۷۵
	۳۹	hélilos	هه‌لیلوس	۷۶
	۶۸	hop	هوب	۷۷
	۳۴	yocari tel	یوقاری‌تل	۷۸

سوهرك فضاى

قاراچكى ناحيهسى

ملاحظات	نفوس مقدارى	لاتين حرفلىرىلە	كۆي اسملىرى	نومۇرى
	۴۰	assidjé	آسىجە	۱
	۱۵	achaghi zibni	آشاغى زىنى	۲
	۴۸	“ arab cazani	آشاغى عرب قازانى	۳
	۱۱	“ faradja viran	آشاغى فرەجە وىران	۴
	۵۸	“ menzildjique	آشاغى منزىلىق	۵
	۵۳	agviran	اغوىران	۶
	۷۱	utch kouyou	اوپ قویو	۷
	۱۱۴	ouzoundjique	اوزونجىق	۸
	۵۶	ougourli	اوغورلى	۹
	۴۴	issique	ايسىك	۱۰
	۵۸	bachbuk	باشبوك	۱۱
	۶۹	bedjique	بىژىك	۱۲
	۴۲	bagdouque	بىغدوك	۱۳
	۴۴	bagdique	بىغدىك	۱۴
	۲۱	bek ali	بىك على	۱۵
	۱۱	belviran	بىل وىران	۱۶
	۱۱۱	boz couyou	بوز قویو	۱۷
	۲۹	béyan	بىيان	۱۸
	۳۸	pir sivérique	پىرسوهرىك	۱۹
	۳۸	péyamli	پىياملى	۲۰
	۳۸	terbi espe	تەربى اسب	۲۱
	۱۱۶	timti maakichla	تىمىتى مەكشىلە	۲۲
	۵۵	tchapaktchour	چىپاقتچور	۲۳

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلیریله	کوی اسملری	نومبر
	۵۸	djilabder	جلابدر	۲۴
	۳۶	tchatak	چاتاق	۲۵
	۱۹	Tcharqurrsou	چارپارسو	۲۶
	۷۹	tchanderkech	چاندرکش	۲۷
	۹۶	hadji réchque	حاجی رشک	۲۸
	۵۲	himo	حیمو	۲۹
	۷۱	halevek	حلاوک	۳۰
مزرعه در	۰	hamo	حمو	۳۱
	۳۲	han harab	خان خراب	۳۲
	۱۰۲	hazbi zéri	حزبی زری	۳۳
	۴۵	" maaran	حزبی معران	۳۴
	۷۰	hat gourouch	خط غروش	۳۵
مزرعه در	۰	horique	حوریک	۳۶
	۱۶۸	hostol	خوستول	۳۷
مزرعه در	۰	dara halkiandjouque	داراهلکانجوک	۳۸
	۶۰	déhibi	دهیبی	۳۹
	۵۳	délique tach	دلیک تاش	۴۰
	۲۲۱	ziftil	زفتیل	۴۱
مزرعه در	۰	zokler	زوکلر	۴۲
مزرعه در	۰	ziaret magara	زیارت مغاره	۴۳
	۲۸	sulukli	سلوکلی	۴۴
	۳۶	chertek maa mezraa	شرتک مع مزرعه	۴۵
	۶۹	chékerli	شکرلی	۴۶
	۱۹	cheik djafer	شیخ جعفر	۴۷
	۵۰	sadikli	صادقلی	۴۸
	۱۴۴	salor	سالور	۴۹

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف‌نویسه	کوی اسماری	نمبر
	۹۳	sori	سوری	۵۰
	۱۳	sondjokli	صونچقلی	۵۱
	۴۰۶	tachli colikian	طاشلی قولکان	۵۲
	۱۱	arab cazani	عرب قازانی	۵۳
	۳۳	azim mélik	عظیم ملک	۵۴
	۹۳	arbouque	عربوک	۵۵
	۲۶	toroum Ali	طورم علی	۵۶
	۲۷	toro	طورو	۵۷
	۱۱۶	alaki	علاقی	۵۸
	۴۵	kabik	قابیک	۵۹
	۲۵	kirbini	قره‌بی	۶۰
	۹۷	karandja viran	قره‌جه ویران	۶۱
	۴۳	cara dibéque	قره‌دبیک	۶۲
	۱۳	cara ferque	قره‌فرک	۶۳
	۱۳۳	kizil ali	قزل علی	۶۴
	۵۷	kildjeque	قلیجک	۶۵
	۳۸	kordini	قوردینی	۶۶
	۱۴۹	kourbagli	قوربغلی	۶۷
	۷	kantara	قنطره	۶۸
خرابه‌در	۰	"	قنطره	۶۹
	۱۹۹	kébir kazani	کبیر قازانی	۷۰
خرابه‌در	۰	" koudjak	کبیر قوجاق	۷۱
خرابه‌در	۰	" chébéque	کبیر شک	۷۲
	۱۶۵	kétchi bourdji	کچی بورجی	۷۳
	۴۵	kerdo	کردو	۷۴
	۱۱۸	kerqélique	کره‌لیک	۷۵

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسملری	نومبر
	۵۶	kaani réchque	کعنی رشک	۷۶
	۲۹	keupekli	کوپکلی	۷۷
	۲۳	kurkdji	کورکجی	۷۸
	۴۱	cueuzli	کوزلی	۷۹
	۵۷	gueulli saradj	کوللی سراج	۸۰
	۱۸۵	" haquim	کوللی حکیم	۸۱
	۰	cullécan	کوله کان	۸۲
	۱۲۶	gueulli yagma	کوللی یغمه	۸۳
	۲۲۰	kich	کیش	۸۴
	۱۰۷	madon	مادون	۸۵
	۳۲	métique	متیک	۸۶
	۵۵	Mehmed Carbi	محمد غرابی	۸۷
	۳۰	" viri	محمد ویری	۸۸
	۲۳۰	mizar	میزار [ناحیه مرکزی]	۸۹
	۱۱	mezraa	مزرعه	۹۰
	۳۱	meuzildjik	منزلجق	۹۱
	۱۹۰	mikabi	مقابی	۹۲
	۶۳	moussalique	موسالیک	۹۳
	۳۲	yénidjé	یکجه	۹۴
	۱۰۶	yocari zibni	یوقاری زنی	۹۵

سوره ك قضاى

قره جه طاغ ناحیه سی

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف لریله	کوی اسمری	نوم نومبری
	۱۶۳	erméli	ارملی	۱
	۰	achaghi cara bagt ché (mezraa)	آشاغی قره باغچه [مزوعه]	۲
	۲۳۱	emni	أمنی	۳
	۱۳۲	otli	اوتلی	۴
	۲۷۲	ouzoun zialet	اوزون زیارت	۵
	۷۶	avour tépé	اوورته	۶
	۳۳	altoun ahour	آلتون آخور	۷
	۳۱	badrique	بادریق	۸
	۰	bejique	بزیك	۹
	۳۳	bagtchedjique	بغچه حق	۱۰
	۱۹	boz	بوز	۱۱
	۱۸۸	bugurtlan	بو کر تلان	۱۲
	۲۶۸	tiftil	تفتیل	۱۳
	۹	torozique	توروزیک	۱۴
	۰	tolique	تولیک	۱۵
	۴۹	tchertchili	چرجیلی	۱۶
	۰	tchelmeli	چلمالی	۱۷
	۲۱۲	tchikrik	چیقریق	۱۸
	۸۴	Djin hassar	جین حصار	۱۹
	۱۰۹	hadji dail	حاجی دعل	۲۰
	۲۷	halladj	حلاج	۲۱
	۶۶	hadj Gueuz	حاجکوز	۲۲
	۲۸	harbi hechyan	خربی هشیان	۲۳

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف‌نویسه	کوی اسم‌ری	نومبر
	۲۱	harbi hechyan Dagh- bachi	خربی هشیان [طاغ‌باشی]	۲۴
	۱۳	" béléque	خربی بلك	۲۵
	۷۸	darabi	دارابی	۲۶
	۵۵	damlidja	داملیجه	۲۷
	۶۱	daban	دابان	۲۸
	۶۸	demni	دمنی	۲۹
	۱۶۴	demirdji	دمیرجی	۳۰
	۹۸	dongouz	دونغوز	۳۱
	۱۱۳	zengnétil	زنکتیل	۳۲
	۶۲	zor ova	زور اووا	۳۳
	۵۴	ser tchem	سرچم	۳۴
	۲۶۱	seuyléméze	سویله‌مز	۳۵
	۱۶۸	savdjak	صاوجاق	۳۶
	۴۰۰	saguir cheihli	صغیر شیخلی	۳۷
	۰	simaki	صماقی	۳۸
	۵۷	sofidja	صوفیجه	۳۹
	۴۱	tibouka	طیبوغه	۴۰
	۱۰۵	arabtoul	عربطول	۴۱
	۱۳۰	gaji dari	غزرداری	۴۲
	۰	cara kourou	قاراقوری	۴۳
	۱۰۰	camichli	قامیشلی	۴۴
	۱۵۸	caynak	قایناق [ناحیه مرکزی]	۴۵
	۰	cantar	قانتار	۴۶
	۶۳۰	cara baghtcha	قره بغچه	۴۷
	۴۲	Kara Pinar	قره پیکار مع صماقی	۴۸

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف‌قلیده	کوی اسماری	نوم کوی
	۱۲۳	kara hassad	قره حصاد	۴۹
	۰	calichek	قلیشک	۵۰
	۸۷	cotch éyoub	قوچ ایوب	۵۱
	۵۴	condjik	قونجک	۵۲
	۲۷	cantaara	قنطره	۵۳
	۵۱	guiavur keuy	کاوور کوی	۵۴
	۲۴۰	kébir cheihli	کبیر شیخلی	۵۵
	۱۶۵	kalouque	کاوک	۵۶
	۵۷	kutchuque	کوجوک	۵۷
	۵۵	gulidjé	کولیدجه	۵۸
	۱۶	gulli andari	کولی انداری	۵۹
	۵۵	gundur	کوندور	۶۰
	۳۹	mastomilli	مصطوملی	۶۱
	۴۱	narindjé	نارینجه	۶۲
	۸۸	nouhoud	نخود	۶۳
	۸۹	yilanli maa adjélou- que	ییلانلی مع عجلوک	۶۴

صراه قضاى

صراکز ناحیه سى

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسملى	نومبر
خرا به در	۰	ébou harmala	ابو حرمله	۱
»	۰	hasef	ابو حزف	۲
»	۰	hamiss	ابو خمیس	۳
»	۰	roudjoun	ابورجوم	۴
»	۰	chahm	ابوشحم	۵
	۱۲	ahmed cara	احمد قاره	۶
	۶۷	eski harran	اسكى حران	۷
»	۰	achaghi hurabei biran	اشاغی خرابه بران	۸
»	۰	agdjéré	انجره	۹
	۱۱۷	aktché cala	آقچه قلعه	۱۰
خرا به در	۰	ummul bissate	ام البساط	۱۱
»	۰	djiribié	ام الجریبیه	۱۲
»	۰	hidjaré	ام الحجاره	۱۳
»	۰	chedjéré	ام الشجره	۱۴
	۳۴	imam bakir	امام باقر	۱۵
	۱۷	uzerlik	اوزرلك	۱۶
	۲۶	ikizdjé	ایکیزجه	۱۷
خرا به در	۰	bir hémed l c'ello	بیرحمد الشلو	۱۸
»	۰	hoummad il habib	بیرحمادی الحیب	۱۹
	۰	c'éihan	بیرشیخان	۲۰
	۳	abourkich	بیرعبور کیش	۲۱
	۸	ali sébi	بیرعلی سبع	۲۲
	۶	mehmed el dervich	بیرمحمد الدرویش	۲۳
	۲۵	peyda	بیضا	۲۴

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف‌لیریله	کوی اسم‌لی	نومبر
خرابه‌در	۱۱۲	paré paré	پاره پاره	۲۵
.	.	tel tchemmé	تلچمه	۲۶
.	۹۴	“ halib	تلحلیب	۲۷
.	۷۷	“ hadir	تلخضر	۲۸
.	۱۳۷	“ hinta	تلخنطه	۲۹
.	۸۷	“ sif	تلسیف	۳۰
.	۶۱	“ chinan	تلشینان	۳۱
.	.	“ ghanim	تلغانم	۳۲
.	.	“ el ghanem	تلغم	۳۳
.	۳۰	“ nassir	تلناصر	۳۴
.	۵۰	djahchié	ججشیه	۳۵
.	.	djouroun ebou zéit	جورون ابوزیت	۳۶
.	.	djigmanié	جغمانیه	۳۷
.	۵۶	tchatal hourma	چتال خوره	۳۸
.	.	tchermé	چرمه	۳۹
.	۳۶	harran	حران [قضا امر کزی]	۴۰
.	.	halavec harkié	حلاوه شرقیه	۴۱
.	۶۲	halavé	حلاوه	۴۲
.	۶	hamré tahténi	حمره تختانی	۴۳
.	۳۲	“ fevkani	حمره فوقانی	۴۴
.	۳۰	harbet ul ridjeb	خربت الرجب	۴۵
.	۶۰	khazan	خزان	۴۶
.	.	harbet ul chahich	خربت المشحیش	۴۷
.	.	“ “ tchemmé	خربت الجمه	۴۸
.	.	“ “ seifi	خربت السیفی	۴۹
.	.	“ “ salim saguir	خربت السالم صغیر	۵۰

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف لریابه	کوی اسماری	نمبر ردیف
	۳۹	harbet ul salimkébir	خریت السلام کبیر	۵۱
	۶۱	“ “ cheddou	خریت الشدو	۵۲
	•	hachmet ul hamam	خشمیت الحمام	۵۳
	•	houvenle	خونله	۵۴
	۳۱	dirféré	دافره	۵۵
	۶	daafique	دعفیك	۵۶
	•	dibat tahtani	دیبات تحتانی	۵۷
	•	“ fevkani	دیبات فوقانی	۵۸
	۶	dibchié	دیشیه	۵۹
	•	resm-el-djibin	رسم الجبین	۶۰
	•	“ “ hadid	رسم الحديد	۶۱
	•	“ “ zéheb	رسم الذهب	۶۲
	•	“ “ skké	رسم السکه	۶۳
	•	“ “ chaaban	رسم الشعبان	۶۴
	•	“ “ said	رسم الصيد	۶۵
	•	“ “ aklé	رسم العکله	۶۶
	•	“ “ féid	رسم الفیض	۶۷
	•	rihyate	ریحیات	۶۸
	•	zibalé	زباله	۶۹
	•	zul-ul-djahich	زب الجحیش	۷۰
	•	zondjique	زونجک	۷۱
	•	zenzélé maacheik nebi	زنزله مع شیخ نبی	۷۲
	•	zimeibir	زیمبیر	۷۳
	۲۶	sukkiarié	سکاریه	۷۴
	۳۷	chibli é	شلیه	۷۵
	•	chéker Ali	شکر علی	۷۶

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسملری	نومبر
	•	chemséddin	شمس‌الدین	۷۷
	•	chavat	شواط	۷۸
	•	salihie	صالحیه	۷۹
	•	safer-keui	صفر کوی	۸۰
	۵۵	sahrindjé	صهرنجیه	۸۱
	۲۰	sivadjique	صیواجق	۸۲
	•	sonigh	صونیغ	۸۳
	۵۲	tantana	طنطنه	۸۴
	۸	tozlidja	طوزلیجه	۸۵
	•	taibé c'erkié	طیبه شرقیه	۸۶
	•	achik	عاشق	۸۷
	۶۲	guidé	غیده	۸۸
	•	fatma couyou	فاطمه قویو	۸۹
	۸۴	koubbé hidir	قبه خضر	۹۰
	۱۵	kirmitli charkié	قرمیتلی شرقیه	۹۱
	۴۶	kiz bozan	قیز بوزان	۹۲
	۷۲	kizil dortch	قیزیل دورج	۹۳
	۴۵	corikli	قورقلی	۹۴
	•	conaga	قوناغه	۹۵
	۲۲	couvéis	قویس	۹۶
	۷۱	kéberli hallap	کبرلی حلاب	۹۷
	۸	kentari	کنطاری	۹۸
	•	kentach	کنطاش	۹۹
	۲۸	queran	کوران	۱۰۰
	•	“ dernezd-i-ban-dirhan	کوران در نزد باندرخان	۱۰۱

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسملری	نومبر
	۵۸	gueuzélé	کوزدهله	۱۰۲
	•	gundach	کونداش	۱۰۳
	•	kétchili	کچیلی	۱۰۴
	۳۳	lézké	لزکه	۱۰۵
	۵۲	marouda	ماروده	۱۰۶
	۶۰	médinet ul fari saghir	مدینت الفار صغیر	۱۰۷
	•	“ “ kébir	مدینت الفار کبیر	۱۰۸
	•	mersavié	مرساویه	۱۰۹
	•	Mestouré	مستوره	۱۱۰
	•	musséib	مسیب	۱۱۱
	•	mechréfé charkié	مشرقه شرقیه	۱۱۲
	•	magra	مغاره	۱۱۳
	•	Makbérè »	مقبره شرقیه	۱۱۴
	•	makbéré	مقبره	۱۱۵
	•	“ garbié	مقبره غربیه	۱۱۶
	۵	melha	ملحه	۱۱۷
	۸۱	minarat	مناره	۱۱۸
	۳۶	natchar	ناچار	۱۱۹
	۳	nassar	نصار	۱۲۰
	•	naanaali saghir	نعنه لی صغیر	۱۲۱
	•	vibdé	ویبده	۱۲۲
	۵۱	vizé	ویزه	۱۲۳
	•	hédiban	هدیبان	۱۲۴
	۵۹	yarimdja sufla	یارجه سفلا	۱۲۵
	۳۶	“ oulya	یارجه علیا	۱۲۶

عرايه قضاى

نصرتيه ناحيه سى

ملاحظات	نفوس مقدارى	لاتين حرف ليله	كوى اسملىرى	نومبر
	۱۸	ebou hara	ابوحاره	۱
	۱۴	orta viran	اورته ويران	۲
	۶۵	ummul koubour	ام القبور	۳
	۱۷	issik	ايسيك	۴
	۱۶	baycouch	بايقوش	۵
	۱۸	bir boyraz chakravi	بير بويراز شقراوى	۶
	۰	“ dirvich	بير دروئيش	۷
	۴۹	“ hasso	بير حسو	۸
	۲۷	bek	بك	۹
	۰	boudakli	بوداقلى	۱۰
	۲۷	bir yaacoub	بير يعقوب	۱۱
	۱۸	bir hamich	بير خميش	۱۲
	۳۶	tel essved	تل اسود	۱۳
	۹۳	tel fédan tahtani	تل فدان تحتانى	۱۴
	۱۳۱	“ “ fevcani	» » فوقانى	۱۵
	۰	djemaan bey	جمعان بك	۱۶
	۲۴	djivan	جوان	۱۷
	۶۶	tchin polad tahtani	چين پولاد تحتانى	۱۸
	۸۸	“ “ fevcani	چين پولاد فوقانى	۱۹
	۳۳	hadji ekber	حاجى اكبر	۲۰
	۳۸	hallavé ébou haré	حلاوه ابوحاره	۲۱
	۸۱	harabrech meknouch	خرا برش مكنوش	۲۲
	۱۱	“ boudjian	خرا برش بوجيان	۲۳
	۲۵	harabnour	خراب نور	۲۴

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسملری	نومبر
	۰	harabéi guévre	خرابه کور	۲۵
	۰	hirsizat témourdji	خیرسزات تمورجی	۲۶
	۲۸	“ hassou	خیرسزات حسو	۲۷
	۳۶	harbet ul chérif	خریبه الشریف	۲۸
	۱۶	“ “ salih	« الصالح	۲۹
	۴۳	“ “ maaz	« المعز	۳۰
	۱۰۴	“ “ maan	« المعن	۳۱
	۵۷	“ “ hédlé	« الهدله	۳۲
	۱۰	dermézé	درمزه	۳۳
	۳	déniz	دکنز	۳۴
	۴۶	duzére	دوزر	۳۵
	۰	diabet	دیابه	۳۶
	۵۰	dibéque	دیبک	۳۷
	۳۱	Rudjoun	رجوم	۳۸
	۱۱	serséri	سرسری	۳۹
	۳۴	sélavrik	سلاوریک	۴۰
	۲۲	séid viran	سید ویران	۴۱
	۱۹	chikeftique	شیکفتیک	۴۲
	۶۶	chéik yaacoub	شیخ یعقوب	۴۳
	۳۱	salli couyou	صالی قویو	۴۴
	۰	topdji	طویجی	۴۵
	۱۹	toroum ali	طورم علی	۴۶
	۰	taibé garbié	طیبه غربیه	۴۷
	۱۷	kanli	قانی	۴۸
	۹	kirmitli tahtani	فیرمیتلی تختانی	۴۹
	۲۷	kra djourom	قره جورون	۵۰

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسملری	نومبر
	۴۶	kobeque	قوبك	۵۱
	۰	kirmitli karamouch	قیرمیتلی قره‌موخ	۵۲
	۴۴	cantara	قنطره	۵۳
	۲۲	couvéis	قویس	۵۴
	۱۲	guérik	کرك	۵۵
	۱۵	kutchuk stamboul	کوچوک استانبول	۵۶
	۷۸	kévri	که‌وری	۵۷
	۴۳	gueuzlique	کوزلك	۵۸
	۳۰	keussé viran	کوسه ویران	۵۹
	۶۷	gueldiguan	کلدیگان	۶۰
	۱۸	kivlik	کولك	۶۱
	۳۰	kirbéle	کیرل	۶۲
	۳۱	guérek	کرك	۶۳
	۳۶	mudjibli	مجبلی	۶۴
	۲۵	maraz	مرص	۶۵
	۳۶	mermer	مرمر	۶۶
	۱۸	messoudié	مسعودیه	۶۷
	۱۹	moussa wahi	مسوخ	۶۸
	۶۵	mechréfé garbié	مشرقه غربیه	۶۹
	۴۲	mil	میل [ناحیه مرکزی]	۷۰
	۰	naamaali saghir	نعنه‌لی صغیر	۷۱
	۴۹	" kébir	نعنه‌لی کبیر	۷۲
	۴۲	nimete	نعمت	۷۳
	۰	yapsé tahtani	یاپسه تختانی	۷۴

ویران شهر قضا سی

مرکز ناحیه سی

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف لریله	کوی اسماری	نوم نومبر
		viran chéhir	ویران شهر [قضا مرکز]	۱
	۱۴۰	ibrahimi	ابراهیمی	۲
	۶	el-hadouk	الحدوک	۳
	۴۱	ervané	اروانه	۴
سیوره ک قضا منه ملاحظه	۴۰	achaghi yokari hara- bréckke	آشاغی یوقاری خرابرشک	۵
	۳۷	agh-mazoute	آغ مازوت	۶
	۱۳۶	olakdji	اولاچی	۷
» » »	۰	oulouhafe	اولو خاف	۸
	۱۵	ichhan	ایشخان	۹
	۲۵	éyoub-el-nébi	ایوب النبی	۱۰
» » »	۰	baziki	بازیکی	۱۱
	۹۲	baloudja	بالوجه	۱۲
	۱۷۹	balah	بالاخ	۱۳
	۷۸	bahc-keui	باش کوی	۱۴
	۳۲	bekrouque	بکروک	۱۵
	۴۴	boardj	بورج	۱۶
	۱۵	pazardjique	پازارجق	۱۷
	۳۱	pézi fevkani	پهزی فوقانی	۱۸
» » »	۰	péyanli	پیانلی	۱۹
	۵۹	télak	تلاک	۲۰
	۷	tel-bender	تلبندر	۲۱
» » »	۲۰۰	tébek	تیک	۲۲

ملاحظات	نوس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسملری	نوم نومبر
سیوه رک قضا سنه مالقدر	۰	terzi	ترزی	۲۳
	۲۵	tel-djaafer	تالجعفر	۲۴
	۳۴	" guran	تلکوران	۲۵
	۱۳	" hanné	تلخنه	۲۶
	۱۵	" said	تلسعید	۲۷
	۲۳	tirbespi	تربه‌سی	۲۸
	۳۲	djudeidé	جدیده	۲۹
	۷۰	djendélé	جندله	۳۰
	۱۰	tcharmou, li	چامورلی	۳۱
	۲۲	tchéchané	چه چانه	۳۲
	۱۹	tchelghani	چالکانی	۳۳
	۱۳۷	tchovan baloudja	چووان بالوجه	۳۴
	۴۱۲	" karindja	چووان قارنجه	۳۵
	۱۲۹	hadji zéid	حاجی زید	۳۶
	۱۳	harvani	حروانی	۳۷
	۲۹	hafdémal	حفده مال	۳۸
سیوه رک قضا سنه مالقدر	۳۷	houmméidi	حمیدی	۳۹
	۲۱	hannafich	حنافیش	۴۰
	۴۲	harbet-ul-soudé	خربت السوده	۴۱
	۲	" " nassir	خربت الناصر	۴۲
	۷	" " merdoud	خربت المرود	۴۳
	۲۶	" " alévi	خربت علوی	۴۴
	۲۶	harabzerke	خرا بزرك	۴۵
	۳۱	harbi ari	خربی آری	۴۶
	۱۰۰	horkaz	خورکاز	۴۷
	۱۹	dar aglayan	دار آغلايان	۴۸

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف‌نویسه	کوی اسم‌نوی	شماره
	۳۷	dayan	دایان	۴۹
سیودرک نضانه ماحق‌قدر	۰	dizique	دیزک	۵۰
	۳۵	dilviran	دیلویران	۵۱
	۶۱	daoli kébir	دعولی کبیر	۵۲
	۲	“ charki	دعول شرقی	۵۳
» » »	۰	defterdar	دفتردار	۵۴
	۴۳	démo kébir	دمو کبیر	۵۵
	۳۴	dobrik	دوبریک	۵۶
	۱۳	“ saghir	» صغیر	۵۷
	۷	“ kébir	» کبیر	۵۸
» » »	۰	davoudi	داودی	۵۹
	۱۲۴	divané	دیوانه	۶۰
	۲۷	roumidjé	رومیجه	۶۱
	۵۳	reyhani	ریحانی	۶۲
	۳۶	serguerni	سرگرنی	۶۳
	۴۲	chémouqué	شموکه	۶۴
	۱۶	chaabo	شعبو	۶۵
» » »	۶۹	chémitan	شمیتان	۶۶
	۳۸	saka	صاقو	۶۷
« « «	۰	sambar	سامبار	۶۸
	۲۱	salrintch sémo hoho	صهریچ سمو خو خو	۶۹
	۲۱	“ “ sabih	صهریچ صبیح	۷۰
	۱۷	tavik	طاویک	۷۱
	۲۳	toti	طوطی	۷۲
	۳۱	arab viran	عرب‌ویران	۷۳
	۱۴	“ bab	عرب‌باب	۷۴

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسملی	نومبر
	۵۴	at-chané	عطشانه	۷۵
	۱۹	ali sarik	علی ساریک	۷۶
	۸۱	anabi	عنابی	۷۷
	۳۶	ferhani	فرحانی	۷۸
سیوره کقضاسنه ماحقدر	۱۰۶	karuk	قاروک	۷۹
	۱۰۷	kadi-keuy	قاضی کوی	۸۰
	۱۲	“ “ passour	قاضی پاصور	۸۱
	۷	candjoughaz	قأنجوغاز	۸۲
	۴۱	kerkéli	قرقهلی	۸۳
» » »	۵۰	kiz-bégghi	قیز بگی	۸۴
	۳۴	cassi	قاصی	۸۵
	۱۳۴	calaa	قلعه	۸۶
» » »	۱۵	“ tchemdin	قلعه چمدین	۸۷
	۷	cotchique	قوچک	۸۸
	۷۵	calkiotique	قلکوتک	۸۹
	۴	coudjak	قوجاق	۹۰
	۸۶	kouri	قوری	۹۱
	۲۹	kidé nasso	کیدنه ناصو	۹۲
	۹	“ osman	کیدنه عثمان	۹۳
	۳۵	kidilé	کیدیه	۹۴
	۲۲	guéréke métan	کیرک متان	۹۵
	۴۲	kégayka	کغیکا	۹۶
	۱۱	guermi ziaréte	کرمی زیارت	۹۷
	۵۲	“ oulya	» علیا	۹۸
» » »	۸۰	guiavour hori	کاور هوری	۹۹
» » »	۸۴	kiolguiorik	کولکیوریک	۱۰۰

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلیله	کوی اسماری	نومبر
	۵۰	kiorti	کورتی	۱۰۱
	۱۵	culapli	کولاپلی	۱۰۲
	۱۷	mahfouti	محفوتی	۱۰۳
	۱۰	Méchrèfi	مشرفی	۱۰۴
	۲۳	matmouré	مطموره	۱۰۵
	۱۰۵	maktélé	مقتله	۱۰۶
	۱۶	mila kadjire	ملا کجر	۱۰۷
	۳۰	mahlik	مخلیک	۱۰۸
	۱۲	mozik	موزک	۱۰۹
	۳۹	nerguizli	نرگیزی	۱۱۰
سیوه رک قضا سینه ماحقدر	۴۳	Nouhoud	نخود	۱۱۱
	۳۴	ncukoud	نقود	۱۱۲
	۶۵	noféli	نوفه لو	۱۱۳
	۸۷	nokri	نوگری	۱۱۴
» » »	۴۴	vanguk	وانگوک	۱۱۵
» » »	۰	hélobélo	هلوبه لو	۱۱۶
» » »	۰	horbaz	هورباز	۱۱۷
	۲۷	yaban	یابان	۱۱۸

بوابده کی قرار هنوز تصدیقه اقتران ایتمه مسندن اشارت مخصوصه ایله کوستریلن
کویله اولجه بولندقلری قضا لجه اداره ایلمکده در .

ملوان قضاى

مرکز ناحیه سی

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف لریله	کوی اسملری	نومبر
	۵۳	arpali	آرپه لی	۱
	۲۳۴	arсланli	آرسلانلی	۲
	۳۶	arvanli	آروانلی	۳
سیوه رك نضاسنه ملحقدر	۱۵۰	estagfourllah	استغفرالله	۴
	۴۵	achaghi harabsor	آشاهی خرابصور	۵
	۸۴	" karouz	آشاهی کاروز	۶
	۷۲	" kuluntché	آشاهی کولنجه	۷
	۱۳۷	aghdjé messdjid	آغجه مسجد	۸
	۹۸	aghiz han	آغیز خان	۹
	۱۴	agzi buyuque	آغزی بویوک	۱۰
	۷۲	ougouz	اوغوز	۱۱
	۱۰۸	ouzoun oda	اوزون اوطة	۱۲
	۴۹	ouzoundjik	اوزونجق	۱۳
	۳۸	ousta hassan	اوسته حسن	۱۴
	۸	oktchaképér	اوچقه کپر	۱۵
	۴۴	oglan	اوغلان	۱۶
	۸۸	anbarli amario	انبارلی عمارلو	۱۷
	۵۳	indjirli	اینجیرلی	۱۸
	۳۵	e, mané	ایمانه	۱۹
	۶۳	bazin	بازین	۲۰
	۲۳	baloudja	بالوجه	۲۱
	۱۰	bédir dikmé	بدر دکه	۲۲
	۹۸	baktchédjik	باچقه جق	۲۳
	۴۲۳	beuluk bachi	بلوک باشی	۲۴

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف‌نویسه	کوی اسم‌نوی	شماره
	۶	bourtchinik	بورچینیک	۲۵
	۵۴	Bougour	بوغور	۲۶
	۲۸	Partchénik	پارچینیک	۲۷
	۳۱	pacha i	پاشلی	۲۸
	۹۴	poro	پورو	۲۹
	۱۹۹	pir-gueut	پیرکوت	۳۰
	۲۰	tirbi-sépi	تربی‌سی	۳۱
	۱۱۲	tilfétis	تلفتیس	۳۲
	۲۷	djulfadjik	جلفاجق	۳۳
	۸	tchat	چات	۳۴
	۶۶	tchamourli	چامورلی	۳۵
	۹۶	tchatak	چتاق	۳۶
	۵۳	tchiraghim	چراغیم	۳۷
	۵۸	tchirmich	چیرمیش	۳۸
	۱۳۰	tchakmak	چقماق	۳۹
	۴۸	tchékiouran	چکوران	۴۰
	۱۸۵	hadji ekber	حاجی اکبر	۴۱
	۱۲۲	hasnique	حسنیک	۴۲
	۳	harani bourdj	حرامی بورج	۴۳
	۱۰۶	halvan	حلوان	۴۴
	۹۷	hamdoum	حمدون	۴۵
	۳۵	" kaani rech	حمدون کهنی‌رش	۴۶
	۶۰	hatouni	خاتونی	۴۷
سیوه‌رک‌نضامنه ملاحظه	۲۵	hatch tach	خاج طاش	۴۸
	۴۷	han magara	خان مغاره	۴۹
	۶۱	" "	خان مغاره	۵۰

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرفلریله	کوی اسملری	شماره
	۳۰	hanique	خانیک	۵۱
	۲۰۳	hock-hochik	خوشخوشیک	۵۲
	۷۵	dizik	دیزیک	۵۳
	۴۶	dem-oglou	دم اوغلی	۵۴
	۵۸	dir oucha	دیر اوشا	۵۵
	۳۲	zékrek	زکردک	۵۶
	۶۳	seugudli	سکودلی	۵۷
	۳۵	seukin	سوکین	۵۸
سیوه ریک قضا سنه ملاحظه	۶۵	si an	سیلان	۵۹
	۹۶	chaabo	شعبو	۶۰
	۸۰	chémoun	شمعون	۶۱
	۱۴۰	chéih birine	شیخ بیرین	۶۲
	۴۹	saroundjik	سارونجک	۶۳
	۷۲	saloudja	سالوجه	۶۴
	۸۵	sohdjan	سوخجان	۶۵
	۵۴	soumaki	صماقی	۶۶
	۳۶	samayé	صمایه	۶۷
» » »	۲۱	tachli	طاشلی	۶۸
» » »	۲۱	arab oglou	عرب اوغلی	۶۹
	۷۵	anabli	عنابلی	۷۰
	۸۲	fique	فیک	۷۱
	۲۸	kadi oglou	قاضی اوغلی	۷۲
	۴۴	karguilli	قانغلی	۷۳
	۵۷	kaline bayate	قالین بیات	۷۴
	۲۶	kabahaydar	قبا حیدر	۷۵
	۱۰	» » yédi kou- youssi	» » یدی قویوسی	۷۶

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف‌نویسه	کوی اسم‌نوی	شماره
	۶۴	kara pinar	قره‌پیکار	۷۷
	۲۳۰	“ djouroun	قره‌جورون [قضا‌مرکزی]	۷۸
	۱۱	“ hissar	قره‌حصار	۷۹
	۲۷	kizil kaya	قزیل‌قایا	۸۰
	۴۷	“ viran	قزیل‌ویران	۸۱
	۴۶	kassilouk	قصلوک	۸۲
	۴۷	killchin	قاجین	۸۳
	۲۶	kantara	قنطره	۸۴
	۲۴۸	kavalik	قوالق	۸۵
	۳۲	kouri	قوری	۸۶
	۲۵۷	kouskoulli	قوسقوللی	۸۷
	۲۵	kaymaz	قایماز	۸۸
	۵	kaani-réchéke	کغنی‌رشک	۸۹
	۲۸	kel bayram	کل‌بایرام	۹۰
	۹۳	kik-viran	کیک‌ویران	۹۱
	۱۵۲	kiubit	کویت	۹۲
	۹۹	gueuk tépé	کوک‌تپه	۹۳
	۴۴	gueuk mous	کوک‌موس	۹۴
	۲۸	gueulli	کوللی	۹۵
	۵۸	gullu	کوللو	۹۶
	۵۸	gulapli	کولاپلی	۹۷
	۹۲	gulidjé	کولیدجه	۹۸
	۱۲۰	kiolik	کولیک	۹۹
	۴۸	malviran	مالویران	۱۰۰
	۱۸۷	michmichi	مشمشی	۱۰۱
	۱۷۲	milli-sarai	مللی‌سرایی	۱۰۲

ملاحظات	نفوس مقداری	لاتین حرف‌نویسه	کوی اسم‌نوی	شماره
	۱۸	méyané	میانه	۱۰۳
	۸۲	mir-azim	میر عظیم	۱۰۴
	۷	narindjé	نارنج	۱۰۵
	۱۱۰	nédjarouk	نجاروک	۱۰۶
	۹۷	nassréddin	نصرالدین	۱۰۷
	۸۴	hélis	هلیس	۱۰۸
	۸۵	hozan	هوزان	۱۰۹
	۵۹۴	hochine	هوشین	۱۱۰
	۱۵۶	héikidjé	هیکیجه	۱۱۱
	۱۰۶	hilvan	هیلوان	۱۱۲
	۱۳۷	yghli-mous	یاغلی‌وس	۱۰۳
	۱۱۷	yédi-kouyou	یدی‌قویو	۱۱۴
	۷۲	youkari-harabsor	یوقاری خراب‌صور	۱۱۵
	۵۷	“ kiaroz	« کاروز	۱۱۶
	۴۲	“ kuluntché	« کولنجه	۱۱۷
	۸۸	“ ou-karakoudjak	« نام‌دیگری قره‌قوجاق	۱۱۸

بویابده کی قرار هنوز تصدیقه اقراران ایتامش اولمندن اشارت مخصوصه ایله
کوسترین کویله اولجه مربوط بولندقلری قضاالجه اداره ایدلمکده در .

صوك

اورفا ولایتی

نفوسی	قوی عدد
۳۵۳۱۹	
۴۰۶۹	۲۹
۱۳۲۰	۵۹
۱۸۵۲	۵۸
۱۵۴۷	۳۷
۲۶۷۳	۴۳
۵۷۸۰	۶۳
۵۲۵۶۰	۲۸۹
۱۰۲۹۵	
۳۳۰۵	۶۳
۱۴۶۱۷	۸۶
۲۸۲۱۷	۱۴۹
۳۷۲	
۱۹۲۷۸	۱۷۷
۱۹۶۵۰	۱۷۷
۴۰۰	
۴۲۹۹	۸۰
۴۷۰۰	۶۰
۹۳۹۹	۱۴۰
۱۹۰۰۰	
۶۱۰۶	۷۹
۶۴۶۱	۸۷
۶۱۵۱	۹۵
۵۹۸۱	۶۴
۴۳۴۹۸	۳۱۶
۳۰۶	
۲۴۲۶	۱۲۴
۲۳۵۲	۷۴
۵۰۸۴	۱۹۸
۲۰۰۰	
۴۰۰۶	۱۱۷
۶۰۰۶	۱۱۷
۹۷۰۶	۱۱۸
۹۷۰۶	۱۱۸
۴۱۲۰	۱۵۰۴

اورفا شهری :
 مرکز ناحیه سی
 » پیامی
 » مجربان
 » قبا حیدر
 » آق زیارت
 صومطر

محلہ در ۷
 پیرہ جک قضاسی
 مرکز ناحیه سی
 » خالقن

محلہ در ۱
 سروج قضاسی
 مرکز ناحیه سی
 یابلاق قضاسی
 مرکز ناحیه سی
 بازبکی ناحیه سی

محلہ در ۷
 سیوہ رک قضاسی
 مرکز ناحیه سی
 » بوجاق
 » قارہ کچی
 قر جہ طاغ

محلہ در ۱
 حران قضاسی
 مرکز ناحیه سی
 » نصرتیہ

محلہ در ۴
 ویران شهر قضاسی
 مرکز ناحیه سی

حلوان قضاسی مرکز ناحیه سی

یکون عمومی

